శ్రీ సాయినాధాయ నమః

శ్రీ సాయి సచ్చరిత్రము

ఇరువది తొమ్మిదవ అధ్యాయము

మద్రాసు భజన సమాజము; తెండూల్కర్ కుటుంబము;

కాప్టెన్ హాటే; వామన నార్వేకర్

ఈ యధ్యాయములో రుచికరములు ఆశ్చర్యకరములునైన మరికొన్ని సాయి కథలున్నవి.

మద్రాసు భజన సమాజము :

1916వ సంవత్సరములో రామదాసి పంథాకు చెందిన మదరాసు భజన సమాజ మొకటి కాశీయాత్రకు బయలుదేరెను. అందులో నొక పురుషుడు అతని భార్య, అతని కుమార్తె అతని వదినెయు నుండిరి. వారి పేర్లు తెలియవు. మార్గమధ్యమున వారు అహమద్‌నగరు జిల్లా, కోపర్‌గాం తాలూకాలో షిరిడీ యను గ్రామమున సాయియనునొక గొప్ప యోగీశ్వరుడున్నారనియు, వారు పరబ్రహ్మ స్వరూపులనియు, ప్రశాంతులనియు, ఉదార స్వభావులనియు, భక్తులకు ప్రతిరోజు ద్రవ్యము పంచి పెట్టెదరనియు విద్యావంతుల కళాకుశలతను బట్టి యథోచితముగా సత్కరింతురనియు వినిరి. ప్రతిరోజు దక్షిణ రూపముగా చాలా డబ్బు వసూలుచేసి, దానిని భక్త కొండాజి కూతురు 3 ఏండ్ల అమానికి ఒక రూపాయి, 2 రూపాయల నుంచి 5 రూపాయల వరకు కొందరికి, జమాలికి 6 రూపాయలను, అమానితల్లికి 10 రూపాయలు

మొదలుకొని 20 రూపాయల వరకు, కొందరు భక్తులకు 50 రూపాయల వరకు బాబా ఇచ్చుచుండెను. ఇదంతయు విని సమాజము షిరిడీకి వచ్చి యచట ఆగి మంచి భజన చేసెను. వారు మంచి పాటలు పాడిరి. కాని లోలోన ద్రవ్యము నాశించుచుండిరి. వారిలో ముగ్గురు పేరాస గలవారు. యజమానురాలు మాత్రమట్టి స్వభావము గలది కాదు. ఆమె బాబా యందు ప్రేమ, గౌరవములు కలది. ఒకనాడు మధ్యాహ్న హారతి జరుగుచుండగా బాబా యామె భక్తి విశ్వాసములకు ప్రీతి జెంది యామె యిష్టదైవము యొక్క దృశ్యము ప్రసాదించెను. ఆమెకు బాబా శ్రీరాముని వలె గాన్పించెను. కాని ఇతరులకు మామూలు సాయినాధునివలె గాన్పించెను. తన యిష్టదైవమును జూచి యామె మనస్సు కరిగెను. కండ్ల నుండి యానందభాష్పములు కారుచుండగా ఆమె ఆనందముతో చేతులు తట్టెను. ఆమె యానంద వైఖరికి తక్కిన వారాశ్చర్యపడిరి. కాని కారణమేమో తెలిసికొనలేకుండిరి. జరిగినదంతయు ఆమె సాయంకాలము తన భర్తతో చెప్పెను. ఆమె సాయిబాబాలో శ్రీరాముని జూచితిననెను. ఆమె అమాయిక భక్తురాలగుటచే, శ్రీరాముని జూచుట ఆమె పడిన భ్రమ యని భర్త యనుకొనెను. అది యంతయు వట్టి చాదస్తమని వెక్కిరించెను. అందరు సాయిబాబాను జూడగా ఆమె శ్రీరాముని జూచుట యసంభవమనెను. ఆమె యా యాక్షేపణకు కోపగించలేదు. ఆమెకు శ్రీరామదర్శనము అప్పుడప్పుడు తన మనస్సు ప్రశాంతముగా నుండునప్పుడు, దురాశలు లేనప్పుడును, లభించుచునే యుండును.

ఆశ్చర్యకరమైన దర్శనము :

ఈ ప్రకారముగా జరుగుచుండగా ఒకనాటి రాత్రి భర్తకొక యద్భుతమైన దృశ్యము ఈ విధముగా కనబడెను. అతడొక పెద్ద పట్టణములో నుండెను. అక్కడి పోలీసులు తనను బంధించిరి. తాడుతో చేతులు కట్టి, యొక పంజరమున బంధించిరి. పోలీసువారు తాడు ముడి మరింత బిగించుచుండగా సాయిబాబా పంజరము దగ్గరనే నిలిచియుండుట జూచి విచారముగా నతడిట్లనెను, **“నీ కీర్తి విని నీ పాదముల వద్దకు వచ్చితిని,**

నీవు స్వయముగా నిచట నిలచియుండగా ఈ యాపద నాపయి బడనేల?" బాబా యిట్లనెను : "*నీవు చేసిన కర్మ ఫలితమును నీవే యనుభవింపవలెను!*" అతడిట్లనెను, "**ఈ జన్మలో నాకిట్టి యాపద వచ్చుటకు నేనేమి పాపము చేయలేదు**". బాబా యిటులనెను : "*ఈ జన్మములో కాకున్న గతజన్మలో నేమయిన పాపము చేసియుండవచ్చును*". అతడిట్లనెను: "**గతజన్మలో నేమయిన పాపము చేసి యున్నచో, నీ సముఖమున దాని నేల నిప్పుముందర యెండు గడ్డివలె దహనము చేయరాదు ?**" బాబా "*నీ కట్టి విశ్వాసము గలదా?*" యని యడుగ అతడు 'కలదు' అనెను. బాబా యప్పుడు కండ్లు మూయుమనెను. అతడు కండ్లు మూసి తెరచునంతలో ఏదో క్రింద బడిన పెద్ద చప్పుడయ్యెను. పోలీసువారు రక్తము కారుచు పడిపోయి యుండిరి. తాను బంధవిముక్తుడై యుండెను. అతడు మిక్కిలి భయపడి బాబా వైపు జూచెను. బాబా యిట్లనెను, "*ఇప్పుడు నీవు బాగుగా పట్టుబడితివి. ఆఫీసర్లు వచ్చి నిన్ను బంధించెదరు*" అప్పుడతడు ఇటుల విన్నవించెను. "**నీవు తప్ప రక్షించు వారెవరును లేరు. నన్ను ఎటులయిన కాపాడుము**". అప్పుడు బాబా వానిని కండ్లు మూయుమనెను. వాడట్లు చేసి తిరిగి కనులు తెరచునంతలో, వాడు పంజరమునుండి విడుదలయినట్లు బాబా ప్రక్కనున్నట్లు గాన్పించెను. అతడు బాబా పాదములపై బడెను.

బాబా యిట్లనెను : "*ఈ నమస్కారములకు ఇంతకు ముందటి నమస్కారములకేమైన భేదము కలదా ? బాగా యాలోచించి చెప్పుము !*" అతడు ఇట్లనెను : "**కావలసినంత భేదము కలదు. ముందటి నమస్కారములు నీవద్ద పైకము తీసుకొనుటకు చేసినవి. ఈ నమస్కారము నిన్ను దేవునిగా భావించి చేసినది. మరియును నేను కోపముతో నీవు మహమ్మదీయుడవై యుండి హిందువులను పాడు చేయుచుంటివని యనుకొనెడివాడను**". బాబా "*నీ మనసులో మహమ్మదీయ దేవతలను నమ్మవా*" ? యని ప్రశ్నింప అతడు నమ్మననెను. అప్పుడు బాబా "*నీ యింటిలో పంజా లేదా ? నీవు మొహరమప్పుడు పూజ చేయుట లేదా ? మరియు మీ యింటిలో మహమ్మదీయ దేవత యగు

కాడ్బీబీ లేదా ? పెండ్లి మొదలగు శుభకార్యములప్పుడామెను మీరు శాంతింపజేయుట లేదా*"? యనెను. అతడు దీనికంతటికి యొప్పుకొనెను. అప్పుడు బాబా "**నీకింక ఏమి కావలె**" నని యడిగెను. అతడు తన గురువగు రామదాసును దర్శింప కోరిక గలదనెను. వెనుకకు తిరిగి చూడుమని బాబా యనెను. వెనుకకు తిరుగగనే యతనికి ఆశ్చర్యము కలుగునట్లు రామదాసస్వామి తన ముందర నుండెను. వారి పాదములపై బడగనే, రామదాసు అదృశ్యుడయ్యెను. జిజ్ఞాసగలవాడై యతడు బాబాతో యిటులనెను : "**మీరు వృద్ధులుగా గనబడుచున్నారు. మీ వయస్సు మీకు తెలియునా ?**" బాబా, "**నేను ముసలివాడననుచున్నావా? నాతో పరుగెత్తి చూడు**" మనుచు పరుగిడ మొదలిడెను. అతడు కూడా వెంబడించెను. ఆ ధూళిలో బాబా అదృశ్యుడయ్యెను. అతడు నిద్ర నుండి మేల్కొనెను.

మేలుకొనిన వెంటనే స్వప్నదర్శనము గూర్చి తీవ్రముగా నాలోచించ మొదలిడెను. వాని మనోవైఖరి పూర్తిగా మారి, బాబా గొప్పదనమును గ్రహించెను. అటు పిమ్మట వాని సంశయ వైఖరి పేరాస పూర్తిగా తొలగెను. బాబా పాదములపై అసలయిన భక్తి మనమున నుద్భవించెను. ఆ దృశ్యమొక స్వప్నమే కాని, యందుగల ప్రశ్నోత్తరములు చాలా ముఖ్యమైనవి, రుచికరమైనవి. ఆ మరుసటి యుదయమందరు మసీదులో హారతికొరకు గుమిగూడియుండగా అతనికి బాబా రెండు రూపాయల విలువగల మిఠాయిని, రెండు రూపాయల నగదు నిచ్చి ఆశీర్వదించెను. అతనిని మరికొన్ని రోజులుండుమనెను. అతనిని బాబా ఆశీర్వదించి యిట్లనియె. "**అల్లా నీకు కావలసినంత డబ్బు నిచ్చును. నీకు మేలు చేయును**". అతని కచ్చట యెక్కువ ధనము దొరుకలేదు. కాని అన్నిటికంటే మేలైన వస్తువు దొరికెను. అదియే బాబా యాశీర్వాదము. తరువాత ఆ భజన సమాజమున కెంతో ధనము లభించెను. వారి యాత్ర కూడ జయప్రదముగా సాగెను. వారికెట్టి కష్టములు ప్రయాణ మధ్యమున కలుగలేదు. అందరు క్షేమముగా ఇల్లు చేరిరి. వారు బాబా పలుకులు, ఆశీర్వాదములు, వారి కటాక్షములచే గలిగిన ఆనందము గూర్చి మనమున చింతించుచుండిరి.

తన భక్తులను వృద్ధిచేయుటకు, వారి మనస్సులను మార్చుటకు బాబా యవలంబించిన మార్గములలో నొకటి చూపుటకీ లీల యొక యుదాహరణము. ఇప్పటికిని నిట్టి మార్గములను బాబా అవలంబించు చున్నారు.

తెండూల్కర్ కుటుంబము :

బాంద్రాలో తెండూల్కర్ కుటుంబముండెను. ఆ కుటుంబము వారందరు బాబాయందు భక్తి కలిగియుండిరి. సావిత్రీబాయి తెండూల్కర్ **'శ్రీ సాయినాథ భజనమాల'** యను మరాటీ గ్రంథమును 800 అభంగములు, పదములతో ప్రచురించెను. దానిలో సాయిలీల లన్నియు వర్ణింపబడెను. బాబాయందు శ్రద్ధాభక్తులు గలవారు దానిని తప్పక చదువవలెను. వారి కుమారుడు బాబు తెండూల్కర్ వైద్య పరీక్షకు కూర్చొనవలెనని రాత్రింబవళ్ళు కష్టపడి చదువుచుండెను. అతడు కొందరు జ్యోతిష్కుల సలహా చేసెను. వారు అతని జాతకమును జూచి ఈ సంవత్సరము గ్రహములు అనుకూలముగా లేవని చెప్పిరి. కనుక యా మరుసటి సంవత్సరము పరీక్షకు కూర్చొనవలెననియు అట్లు చేసిన తప్పక ఉత్తీర్ణుడగుననియు చెప్పిరి. ఇది విని అతని మనస్సుకు విచారము అశాంతి కలిగెను. కొన్ని దినముల తరువాత అతని తల్లి షిరిడీకి పోయి బాబాను దర్శించెను. ఆమె బాబాకు అనేక విషయములతో పాటు తన కొడుకు విచారగ్రస్తుడైన సంగతి కూడ చెప్పెను. ఇది విని బాబా యామెతో ఇట్లనియెను. ***"నాయందు నమ్మకముంచి జాతకములు, వాని ఫలితములు, సాముద్రిక శాస్త్రజ్ఞుల పలుకు లొక ప్రక్కకు ద్రోసి, తన పాఠములు చదువుకొనుమని చెప్పుము. శాంత మనస్సుతో పరీక్షకు వెళ్ళుమనుము. అతడు ఈ సంవత్సరము తప్పక ఉత్తీర్ణుడగును. నాయందే నమ్మక ముంచుమనుము. నిరుత్సాహము చెందవద్దనుము".*** తల్లి యింటికి వచ్చి బాబా సందేశము కొడుకుకు వినిపించెను. అతడు శ్రద్ధగా చదివెను; పరీక్షకు కూర్చొనెను. వ్రాత పరీక్షలో బాగుగా వ్రాసెను గాని సంశయములో మునిగి ఉత్తీర్ణుడగుటకు కావలసిన మార్కులు రావనుకొనెను. కావున నోటిపరీక్షకు కూర్చొన నిష్టపడలేదు. కాని పరీక్షకులు

అతని వెంటబడిరి. వ్రాతపరీక్షలో ఉత్తీర్ణుడాయెననియు నోటిపరీక్షకు రావలెననియు పరీక్షాధికారి కబురు పెట్టెను. ఇట్లు ధైర్య వచనము విని యాతడు పరీక్షకు కూర్చొని రెండింటిలో ఉత్తీర్ణుడాయెను. గ్రహములు వ్యతిరేకముగా నున్నను బాబా కటాక్షముచే ఆ సంవత్సరము పరీక్షలో ఉత్తీర్ణుడయ్యెను. సంశయములు కష్టములు మన భక్తిని స్థిరపరచుటకు మనలను చుట్టుముట్టును; మనల పరీక్షించును. పూర్తి విశ్వాసముతో బాబాను కొలుచును. మన కృషి సాగినచో, మన ప్రయత్నములన్నియు తుదకు విజయవంతమగును.

ఈ విద్యార్థి తండ్రి రఘునాథరావు బొంబాయిలో నొక విదేశీ కంపెనీలో కొలువుండెను. వృద్ధులగుటచే సరిగా పనిచేయలేక సెలవు పెట్టి విశ్రాంతి పొందుచుండెను. సెలవు కాలములో అతని స్థితి మెరుగుపడలేదు. కావున సెలవు పొడిగించవలె ననుకొనెను; లేదా ఉద్యోగము నుండి విరమించుకొనుట నిశ్చయమని తోచెను. కంపెనీ మేనేజరు అతనికి పింఛను ఇచ్చి ఉద్యోగ విరమణము చేయించవలెనని నిశ్చయించెను. మిక్కిలి నమ్మకముతో చాలాకాలము తమ వద్ద ఉద్యోగము చేసినవాడు కనుక ఎంత పింఛను ఇవ్వవలెనను నది యాలోచించుచుండిరి. అతని వేతనము నెలకు 150 రూపాయలు. పింఛను అందులో సగము 75 రూపాయలు, కుటుంబము ఖర్చులకు సరిపోదు. కాబట్టి యీ విషయమై వారందరు ఆతురతతో నుండిరి. తుది నిర్ణయమునకు 15 రోజులు ముందు తెండూల్కర్ భార్యకు బాబా స్వప్నములో గనిపించి, ***"100 రూపాయలు పింఛను ఇచ్చిన బాగుండు ననుకొందును. అది నీకు సంతృప్తికరమా ?"*** యనెను. ఆమె యిట్లు జవాబిచ్చెను. **"బాబా నన్నేల యడిగెదవు ? మేము నిన్నే విశ్వసించి యున్నాము".** బాబా 100 రూపాయలు అనినను, అతనికి 10 రూపాయలు అధికముగా అనగా 110 రూపాయలు పింఛను లభించెను. తన భక్తులపై బాబా ఇట్టి విచిత్రమైన ప్రేమానురాగములు ప్రదర్శించువారు.

కాప్టెన్ హాటే :

కాప్టెన్ హాటే బికనేరులో నుండెడివాడు. అతడు బాబాకు కూర్చు భక్తుడు. ఒకనాడు బాబా యతని స్వప్నములో గనిపించి, **"నన్ను మరచితివా?"** యనెను. హాటే వెంటనే బాబా పాదములు పట్టుకొని, **"బిడ్డ తల్లిని మరచినచో అదెట్లు బ్రతుకును ?"** అనుచు తోటలోనికి బోయి తాజా చిక్కుడుకాయలు తెచ్చి స్వయంపాకమును, దక్షిణను బాబా కర్పింపనుండగా, నతడు మేల్కొనెను. ఇది యంతయు స్వప్నమనుకొనెను. ఈ వస్తువులన్నిటిని షిరిడీ సాయిబాబా వద్దకు పంప నిశ్చయించుకొనెను. కొన్ని దినముల తరువాత గ్వాలియర్ వెళ్ళెను. అక్కడనుండి 12 రూపాయలు మనియార్డరు ద్వారా బొంబాయిలో నుండిన తన స్నేహితునకు బంపి అందులో రెండు రూపాయలతో స్వయంపాకము వస్తువులు చిక్కుడుకాయలు కొని, 10 రూపాయలు దక్షిణ సమర్పించవలెనని వ్రాసెను. ఆ స్నేహితుడు షిరిడీకి పోయి కావలసిన సామానులు కొనెను. కాని చిక్కుడుకాయలు దొరకలేదు. కొంచెము సేపటికి యొక స్త్రీ తలపై చిక్కుడుకాయల గంపను పెట్టుకొని వచ్చెను. అతడు చిక్కుడుకాయలు కొని స్వయంపాకము సిద్ధము చేసి కాప్టెన్ హాటే పక్షమున దానిని బాబాకు అర్పించెను. నిమోన్‌కర్ మరుసటి దినము అన్నము కూర చేసి బాబా కర్పించెను. బాబా భోజనము చేయునప్పుడు అన్నము ఇతర పదార్థములను మాని చిక్కుడుకాయ కూరను తినెను. ఈ సంగతి స్నేహితుని ద్వారా తెలిసికొన్న హాటే సంతోషమున కంతు లేకుండెను.

పవిత్రము చేసిన రూపాయి :

ఇంకొకసారి హాటేకు తన ఇంటిలో బాబా తాకి పవిత్ర మొనర్చిన రూపాయి నుంచవలెనని కోరిక గలిగెను. షిరిడీకి పోవు స్నేహితుడొకడు తటస్థపడగా వానిద్వారా హాటే రూపాయి పంపెను. ఆ స్నేహితుడు షిరిడీ చేరెను. బాబాకు నమస్కరించిన పిదప తన గురుదక్షిణ యొసంగెను. బాబా దానిని జేబులో వేసికొనెను. తరువాత హాటే యిచ్చిన రూపాయిని ఇవ్వగా బాబా దానివైపు బాగా చూచి, తన కుడిచేతి బొటన వ్రేలుతో పై కెగురవేసియాడి, ఆ స్నేహితునితో నిట్లనెను : *"దీనిని దాని యజమానికి ఊదీ ప్రసాదముతో కూడ ఇచ్చి వేయుము. నాకేమి యక్కరలేదని చెప్పుము. శాంతముగా సంతోషముగా నుండుమనుము".* ఆ స్నేహితుడు గ్వాలియర్

తిరిగి వచ్చెను. హాటేకు బాబా పవిత్రము చేసిన రూపాయి ఇచ్చి జరిగినదంతయు చెప్పెను. ఈసారి హాటే మిక్కిలి సంతుష్టి జెందెను. బాబా సద్బుద్ధి కలుగజేయునని గ్రహించెను. మనఃపూర్వకముగా కోరుటచే బాబా తన కోరికను యథాప్రకారము నెరవేర్చెనని సంతసించెను.

వామన నార్వేకర్ :

చదువరు లింకొక కథను వినెదరుగాక. వామన నార్వేకర్ అను నతడు బాబాను మిక్కిలి ప్రేమించువాడు. ఒకనాడతడు ఒక రూపాయి తెచ్చెను. దానికి నొక ప్రక్క సీతారామ లక్ష్మణులును, ఇంకొక ప్రక్క భక్తాంజనేయుడు గలరు. అతడు దానిని బాబా కిచ్చెను. బాబా దానిని తాకి పవిత్రమొనర్చి ఊదీ ప్రసాదముతో తన కివ్వవలెనని అతని కోరిక. కాని బాబా దానిని వెంటనే జేబులో వేసికొనెను. శ్యామా, నార్వేకర్ ఉద్దేశమును తెలుపుచు దానిని తిరిగి ఇచ్చివేయుమని బాబాను వేడెను. బాబా యిట్లనెను, ***"దీనినేల అతని కివ్వవలెను ? దీనిని మనమే యుంచుకొందము. అతడు 25 రూపాయ లిచ్చినచో తిరిగి వానిది వానికిచ్చెదము".*** ఆ రూపాయి కొరకు వామనరావు 25 రూపాయలు వసూలు చేసి బాబా ముందరపెట్టెను. బాబా యిట్లనెను. ***"ఆ నాణెము విలువ 25 రూపాయల కంటే ఎంతో ఎక్కువ. శ్యామా ! యీ రూపాయిని దీసికొనుము. మన కోశములో దీని నుంచుము. దీనిని నీ పూజామందిరములో బెట్టి పూజించుకొనుము".*** బాబా యెందులకీ మార్గము నవలంబించిరో యడుగుట కెవరికిని ధైర్యము చాలకుండెను. ఎవరికేది క్షేమమో బాబాకే తెలియును.

ఇరువది తొమ్మిదవ అధ్యాయము సంపూర్ణము

సద్గురు శ్రీ సాయినాథార్పణమస్తు

శుభం భవతు

శ్రీ సాయినాధాయ నమః

శ్రీ సాయి సచ్చరిత్రము

ముప్పదవ అధ్యాయము

షిరిడీకి లాగబడిన భక్తులు - కాకాజీ వైద్య; రహతా కుశాల్‌చంద్; పంజాబి రామలాల్

ఈ యధ్యాయములో బాబా షిరిడీకి ఈడ్చిన యిద్దరు భక్తుల వృత్తాంతము చెప్పుకొందము.

దయామయుడు భక్తవత్సలుడునగు శ్రీసాయికి నమస్కారము. వారు దర్శన మాత్రముననే భవసాగరమును తరింపజేసి మన ఆపదలను బాపెదరు. వారు నిర్గుణస్వరూపులైనను భక్తులు కోరుటచే సగుణ స్వరూపము వహించిరి. భక్తుల కాత్మసాక్షాత్కారము కలిగించుటే మహాత్ముల కర్తవ్యము. అది యోగీశ్వరుడైన సాయినాథునకు ముఖ్యతమమైనది, తప్పనిసరియైనది. వారి పాదముల నాశ్రయించినవారి పాపములెల్ల నశించును. అట్టివారి ప్రగతి నిశ్చయము. వారి పాదములు స్మరించుచు పుణ్య క్షేత్రములనుండి బ్రాహ్మణులు వచ్చి వారి సన్నిధిలో వేదశాస్త్రములు పారాయణ చేసి, గాయత్రీ మంత్రమును జపించెదరు. దుర్బలులము, పుణ్యహీనుల మగుటచే భక్తి యనగానేమో మనకు దెలియదు. మనకింత మాత్రము తెలియును. ఇతరులు మనలను విడిచి పెట్టునప్పటికి బాబా మాత్రము మనలను విడువరు. వారి

కృపకు పాత్రులైనవారు కావలసినంత శక్తి, జ్ఞానము, నిత్యానిత్య వివేకములను పొందెదరు.

భక్తుల కోరికలను పూర్తిగా గ్రహించి సాయి వానిని నేరవేర్చును. అందుచేత ఎవరికి కావలసినవి వారు పొంది, కృతజ్ఞతతో నుండెదరు. కాని మేము వారికి సాష్టాంగ నమస్కారము చేసి వేడుకొనెదము. మా తప్పులన్నియు క్షమించి సాయి మా యారాటములన్నియు బాపుగాక. కష్టములపాలై సాయి నీవిధముగా ప్రార్థించువారి మనస్సు శాంతించి, బాబా కటాక్షముచే వారు సంతుష్టి నందెదరు.

దయాసముద్రుడగు సాయి కటాక్షించుటచే హేమాడ్‌పంతు ఈ గ్రంథమును వ్రాయగలిగెనని చెప్పుకొనెను. లేకున్నచో తనకు గల యోగ్యత యెంత ? ఎవరింత కఠినమైన పనికి పూనుకొనగలరనెను. శ్రీసాయి ఈ భారమంతయు వహించుటచే హేమాడ్‌పంతుకు కష్టముగాని, శ్రమగాని కానరాకుండెను. తన వాక్కును, కలమును గూడ ప్రేరేపించుటకు శక్తివంతమగు జ్ఞానమనే వెలుతురుండగా నతడు సంశయముగాని, ఆరాటముగాని పొందనేల ? అతడు వ్రాసిన యీ పుస్తకరూపమున శ్రీసాయి అతని సేవను గైకొనెను. ఇది యతని గతజన్మల పుణ్యపరంపరచే ప్రాప్తించెను. కావున నాతడదృష్టవంతుడనియు పుణ్యాత్ముడనియు అనుకొనెను.

ఈ క్రింది కథ సాధారణ కథ కాదు; స్వచ్ఛమైన యమృతము. దీని నెవరు త్రాగెదరో వారు సాయి మహిమను సర్వాంతర్యామిత్వమును దెలిసికొందురు. వాదించువారు విమర్శించువారు ఈ కథలను చదువ నక్కరలేదు. దీనికి కావలసినది యంతులేని ప్రేమ, భక్తి; వివాదము కాదు. జ్ఞానులు భక్తి విశ్వాసములు గలవారు లేదా యోగుల సేవకుల మనుకొనువారు, ఈ కథల నిష్టపడి మెచ్చుకొనెదరు. తదితరులు కాకమ్మ కథలనుకొందురు. అదృష్టవంతులు అయిన సాయిభక్తులు సాయి లీలలను కల్పతరువుగా భావించెదరు. ఈ సాయి లీలామృతమును త్రాగినచో అజ్ఞానులకు జన్మరాహిత్యము కలుగును. గృహస్థులకు సంతృప్తి కలుగును. ముముక్షువుల

కిది సాధనగా నుపకరించును. ఇక ఈ అధ్యాయములోని కథను ప్రారంభించెదము.

కాకాజీ వైద్య :

నాసిక్ జిల్లా వణిలో కాకాజీ వైద్య యనువాడుండెను. అతడచటి సప్తశృంగి దేవతకు పూజారి. అతడనేక కష్టముల పాలై మనఃశ్శాంతిని పోగొట్టుకొని చంచల మనస్కుడయ్యెను. అట్టి పరిస్థితిలో ఒకనాటి సాయంకాలము దేవతాలయమునకు బోయి తనను ఆందోళన నుండి కాపాడుమని హృదయ పూర్వకముగా వేడుకొనెను. అతని భక్తికి దేవత సంతసించి యానాటి రాత్రి యాతనికి స్వప్నమున గాన్పించి ***"బాబా వద్దకు పొమ్ము ! నీ మనస్సు శాంతి వహించు"*** ననెను. ఈ బాబా యెవరో దేవి నడిగి తెలిసికొనుటకు కాకాజీ యుత్సహించెను. కాని ఇంతలోనే అతనికి మెలకువ కలిగెను. ఈ బాబా యెవరైయుండవచ్చునని అతడు యోచించెను. కొంతసేపు ఆలోచించిన పిమ్మట యీ బాబా త్ర్యంబకేశ్వరుడు (శివుడు) కావచ్చునని అతడు పుణ్యస్థలమగు త్ర్యంబకము (నాసిక్ జిల్లా) వెళ్ళెను. అచ్చట పదిరోజులుండెను. అక్కడున్నంత కాలము వేకువ ఝామున స్నానము చేసి, రుద్రమును జపించుచు, అభిషేకమును తదితర పూజలను గావించెను. అయినప్పటికి మునుపటివలెనే అశాంత మనస్కుడుగా నుండెను. పిమ్మట స్వగ్రామమునకు తిరిగివచ్చి దేవతను తిరిగి వేడుకొనెను. ఆ రాత్రి ఆమె స్వప్నములో గనిపించి యిట్లనెను. ***"అనవసరముగా త్ర్యంబకేశ్వరమెందుకు వెళ్ళినావు ? బాబా యనగా షిరిడీ సాయిబాబా యని నా యభిప్రాయము".***

షిరిడీకి పోవుటెట్లు ? ఎప్పుడు పోవలెను ? బాబాను జూచుటెట్లు ? అని కాకాజీ మనోవ్యాకులత పొందుచుండెను. ఎవరయిన యోగీశ్వరుని చూడవలె ననుకున్నచో, ఆ యోగియేగాక దైవము కూడ అతని కోరికను నెరవేర్చుటకు సహాయపడును. యదార్థముగా యోగియు భగవంతుడును నొకరే. వారిలో నేమియు భేదము లేదు. ఎవరైన తానై పోయి యోగిని దర్శించుటన్నది యుత్తబూటకము. యోగి సంకల్పించనిదే వారిని

జూడగలుగు వారెవరు ? అతని యాజ్ఞ లేక చెట్టు ఆకు గూడ కదలదు. యోగి దర్శనమునకై భక్తుడు ఎంత వేదన పడునో, ఎంత భక్తి విశ్వాసములు జూపునో, యంత త్వరగాను, బలముగాను అతని కోరిక నెరవేరును. దర్శనమునకై ఆహ్వానించువాడే వచ్చువానికి స్వాగత సన్నాహము లొనర్చును. కాకాజీ విషయములో అట్లే జరిగెను.

శ్యామా మ్రొక్కు:

కాకాజీ షిరిడీకి పోవుట కాలోచించుచుండగా, ఒక యతిథి అతనిని షిరిడీకి తీసికొనిపోవుట కాతని యింటికే వచ్చెను. అతడింకెవడో కాదు, బాబాకు ముఖ్య భక్తుడు శ్యామాయే. శ్యామా ఆ సమయమున వణికి ఎట్లు వచ్చెనో చూతము. శ్యామా బాల్యములో జబ్బుపడినప్పుడు అతని తల్లి తమ గృహదేవతయగు వణిలోని సప్తశృంగికి, **'జబ్బు నయము కాగానే నీ దర్శనమునకు వచ్చి బిడ్డను నీపాదములపై బెట్టెద'**నని మ్రొక్కుకొనెను. కొన్ని సంవత్సరముల పిమ్మట ఆ తల్లి కుచములపై తామర లేచి ఆమె మిక్కిలి బాధపడెను. తనకు నయమైనచో రెండు వెండి కుచములు సమర్పించెదనని అప్పుడింకొక మ్రొక్కు మ్రొక్కెను. కాని ఈ రెండు మ్రొక్కులు కూడ ఆమె చెల్లించలేదు. ఆమె చనిపోవునప్పుడు ఈ సంగతి శ్యామాకు చెప్పి రెండు మ్రొక్కులు చెల్లించు భారము నాతనిపై వైచి ఆమె మృతిచెందెను. శ్యామా కొన్నాళ్ళకు ఆ మ్రొక్కులను పూర్తిగా మరచెను. ఇట్లు 30 సంవత్సరములు గడచెను. అప్పట్లో షిరిడీకి ఒక పేరు పొందిన జ్యోతిష్కుడు వచ్చి నెల దినములచట మకాము చేసెను. అతడు శ్రీమాన్ బూటీ మొదలగు వారికి చెప్పిన భవిష్యత్తు సంతృప్తికరముగా నుండెను. శ్యామా తమ్ముడు బాపాజీ జ్యోతిష పండితుని సంప్రదించగా అతడు తల్లి మ్రొక్కులు చెల్లించక పోవుటచే వారికి కష్టములు సప్తశృంగి దేవత కలుగజేయుచున్నదనెను. బాపాజీ యీ సంగతి శ్యామాకు తెలియపరచెను. అప్పుడు శ్యామాకు సర్వము జ్ఞప్తికి వచ్చెను. ఇంకను ఆలస్యము చేసినచో హానికరమని యెంచి శ్యామా ఒక కంసాలిని బిలిచి, రెండు వెండి కుచములు చేయించెను. మసీదుకు

బోయి బాబా పాదములపై బడి, రెండు కుచముల నచట బెట్టి, తన మ్రొక్కులను చెల్లజేయుమని, బాబాయే తన సప్తశృంగి దేవత యగుటచే వాని నామోదించుమని వేడెను. **"నీవు స్వయముగా బోయి సప్తశృంగి దేవతకు మ్రొక్కును చెల్లింపు"** మని బాబా నిర్బంధించెను. బాబా ఊదీని ఆశీర్వాదదమును పొంది, శ్యామా వణి పట్టణమునకు బయలుదేరెను. పూజారి యిల్లు వెదకుచు తుదకు కాకాజీ యిల్లు చేరెను. అప్పుడు కాకాజీ షిరిడీకి పోవలెనని గొప్ప కుతూహలముతో నుండెను. అట్టి సమయములో శ్యామా వారింటికి వెళ్ళెను. ఇది ఎంత యాశ్చర్యకరమైన కలయికయో చూడుడు !

"మీరెవ్వరు ? ఎచ్చటి నుండి వచ్చినా"రని కాకాజీ యడిగెను. **"మాది షిరిడీ, నేను సప్తశృంగికి మ్రొక్కు చెల్లించుట కిక్కడకు వచ్చినా"**నని శ్యామా యనెను. షిరిడీ నుంచి వచ్చెనని తెలియగానే శ్యామాను కాకాజీ కౌగలించు కొనెను, ప్రేమచే మైమరచెను. వారు సాయిలీలల గూర్చి ముచ్చటించుకొనిరి. శ్యామా మ్రొక్కులన్నియు చెల్లించిన పిమ్మట వారిద్దరు షిరిడీకి బయలుదేరిరి. షిరిడీ చేరగనే కాకాజీ మసీదుకు బోయి బాబాను జూచి, వారి పాదములపై బడెను. అతని కండ్లు కన్నీటితో నిండెను. అతని మనస్సు శాంతించెను. సప్తశృంగి దేవత స్వప్నములో తెలియపరచిన రీతిగా బాబాను చూడగనే అతని మనస్సులోని చంచలత్వమంతయు పోయి ప్రశాంతి వహించెను. కాకాజీ తన మనస్సులో నిట్లనుకొనెను. **"ఏమి ఈ యద్భుతశక్తి ! బాబా యేమియు పలుకలేదు. ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములు కూడ జరుగలేదు. ఆశీర్వచనములనైన పలుకలేదు. కేవలము వారి దర్శనమే సంతోషమునకు కారణమయ్యెను. వారి దర్శన మాత్రముననే నా మనశ్చాంచల్యము పోయినది. అంతరంగమున ఆనంద ముద్భవించినది. ఇదియే దర్శనభాగ్యము"**. అతడు తన దృష్టి సాయినాథుని పాదములపై నిగిడించెను. అతని నోట మాట రాకుండెను. బాబా లీలలు విని యతని సంతోషమున కంతులేకుండెను. బాబాను సర్వస్య శరణాగతి వేడెను. తన

వేదనను బాధలను మరచెను. స్వచ్ఛమైన యానందమును పొందెను. అక్కడ 12 రోజులు సుఖముగా నుండి తుదకు బాబా వద్ద సెలవు తీసుకొని వారి ఊదీ ప్రసాదమును ఆశీర్వచనమును పొంది యిల్లు చేరెను.

రహతా కుశాల్‌చంద్ :

తెల్లవారుఝామున వచ్చిన స్వప్నము నిజమగునని యందురు. ఇది సత్యమే కావచ్చు. కాని బాబా స్వప్నములకు కాలనియమము లేదు. ఒక ఉదాహరణము : ఒకనాడు సాయంకాలము బాబా కాకాసాహెబు దీక్షితును రహతాకు పోయి, చాలా రోజుల నుండి చూడకుండుటచే, కుశాల్‌చంద్‌ను తీసికొని రమ్మనెను. ఒక టాంగాను దీసికొని కాకా రహతా వెళ్ళెను. కుశాల్‌చంద్‌ను కలిసికొని బాబా చెప్పిన వార్త నందజేసెను. దీనిని విని కుశాల్‌చంద్ యాశ్చర్యపడెను. మధ్యాహ్న భోజనానంతరము నిద్రపోవుచుండగా తనకు స్వప్నములో బాబా కనపడి వెంటనే షిరిడీకి రమ్మనినందున నతడు షిరిడీకి పోవుటకు ఆతురతతో నున్నానని చెప్పెను. తన గుఱ్ఱము అచ్చట లేకుండుటచే, తన కుమారుని బాబాకు ఈ సంగతి దెలుపుటకై పంపెను. కుమారుడు ఊరు బయటకు పోవుసరికి దీక్షిత్ టాంగాను తీసికొని వచ్చెను. కుశాల్‌చంద్‌ను దీసికొని రావలసినదని బాబా దీక్షితుకు చెప్పుటచే, నిద్దరు టాంగాలో కూర్చుండి షిరిడీకి చేరిరి. కుశాల్‌చంద్ బాబాను దర్శించెను. అందరు సంతసించిరి. బాబా ప్రదర్శించిన ఈ లీలలను జూచి కుశాల్‌చంద్ మనస్సు కరగెను.

పంజాబి రామలాల్ (బొంబాయి) :

ఒకనాడు బొంబాయిలో నుండు పంజాబి బ్రాహ్మణుడు రామలాల్ యనువాడు ఒక స్వప్నమును గాంచెను. ఆ స్వప్నములో బాబా కనపడి షిరిడీకి రమ్మనెను. బాబా వానికి మహంతు వలె గనిపించెను కాని అతనికి వారెచట గలరో తెలియకుండెను. పోయి వారిని చూడవలెనని మనమున నిశ్చయించెను. కాని చిరునామా తెలియకుండుటచే చేయుట కేమియు తోచకుండెను. ఎవరినైన మనము పిలిచినచో వచ్చువారి కొరకు కావలసిన

వన్నియు మనము సమకూర్చెదము. ఈ విషయములో కూడ అట్లనే జరిగెను. అతడు ఆనాడు సాయంకాలము వీథిలో పోవుచుండగా ఒక దుకాణములో బాబా ఫోటోను జూచెను. స్వప్నములో జూచిన మహంతు ముఖ లక్షణములీ పటములో నున్న వానితో సరిపోయెను. కనుగొనగా యా పటము సాయిబాబాదని తెలిసెను. అతడు వెంటనే షిరిడీకి పోయి యచ్చటనే తన యంత్యకాలము వరకుండెను.

ఈవిధముగా బాబా తన భక్తులకు దర్శన మిచ్చుటకై షిరిడీకి తీసికొని వచ్చుచుండెను. వారి యిహపరముల కోరికలు నెరవేర్చుచుండెను.

ముప్పదవ అధ్యాయము సంపూర్ణము

సద్గురు శ్రీ సాయినాథార్పణమస్తు

శుభం భవతు

నాల్గవరోజు పారాయణము సమాప్తము

శ్రీ సాయినాథాయ నమః

శ్రీ సాయి సచ్చరిత్రము

ఐదవ రోజు పారాయణము

సోమవారము

ముప్పది యొకటవ అధ్యాయము

బాబా సముఖమున మరణించినవారు - సన్యాసి విజయానంద్;

బాలారామ్ మాన్‌కర్;

తాత్యా సాహెబు నూల్కర్ ; మేఘశ్యాముడు; పులి

ఈ అధ్యాయములో బాబా సన్నిధిలో కొంతమందితో పాటు ఒక పులి కూడ మరణము పొందుటను గూర్చి హేమాడ్‌పంతు వర్ణించుచున్నాడు.

మరణకాలమున మనస్సునందున్న కోరిక గాని, యాలోచన గాని ఆ వ్యక్తి భవిష్యత్తును నిర్ణయించును. భగవద్గీత 8వ అధ్యాయమున 5-6 శ్లోకములలో శ్రీకృష్ణుడిట్లు చెప్పియున్నాడు. *"ఎవరయితే వారి యంత్యదశయందు నన్ను జ్ఞప్తియందుంచుకొందురో వారు నన్ను చేరెదరు. ఎవరయితే యేదో మరొక దానిని ధ్యానించెదరో, వారు దానినే పొందెదరు".* అంత్యకాలమందు మనము మంచి యాలోచనలే మనస్సునందుంచుకొనగలమను నిశ్చయము లేదు. అనేకమంది అనేక కారణముల వల్ల భయపడి యదరి పోయెదరు. కావున అంత్య సమయమందు మనస్సును నిలకడగా

నేదో మంచి యాలోచనయందే నిలుప వలెనన్నచో నిత్యము దాని నభ్యసించు టవసరము. భగవంతుని ధ్యానము చేయుచు జ్ఞప్తియందుంచుకొని యెల్లప్పుడు భగవన్నామస్మరణ చేసినచో, మరణ కాలమందు గాబరా పడకుండ ఉండగలమని యోగీశ్వరులందరు మనకు బోధించుచుందురు. భక్తులు యోగులకు సర్వస్య శరణాగతి చేసెదరు. ఏలన సర్వజ్ఞులగు యోగులు దారి చూపి, యంత్యకాలమున సహాయము చేసెదరని వారి నమ్మకము. అటువంటివి కొన్ని యిచ్చట చెప్పెదము.

సన్యాసి విజయానంద్ :

విజయానంద్ అను మద్రాసు దేశపు సన్యాసి మానస సరోవరమునకు యాత్రార్థమై బయలుదేరెను. మార్గములో బాబా సంగతి విని షిరిడీలో ఆగెను. అక్కడ హరిద్వారమునుంచి వచ్చిన సన్యాసియగు సోమదేవస్వామిని కలిసికొనెను. మానస సరోవరపు యాత్ర గూర్చి వివరములను కనుగొనెను. మానస సరోవరము గంగోత్రికి 500 మైళ్ళపైన గలదని, ప్రయాణములో కలుగు కష్టములన్నిటిని ఆ స్వామి వర్ణించెను. మంచు యెక్కువనియు భాష ప్రతి 50 క్రోసులకు మారుననియు భూటాన్ ప్రజల సంశయ నైజమును, వారు యాత్రికులను పెట్టు కష్టములు మొదలగు వానిని జెప్పెను. దీనిని విని సన్యాసి నిరాశచెంది యాత్రను మానుకొనెను. అతడు బాబా వద్దకేగి సాష్టాంగ నమస్కారము చేయుగా బాబా కోపగించి యిట్లనెను. *"ఈ పనికిమాలిన సన్యాసిని తరిమి వేయుడు. వాని సాంగత్యము మన కుపయుక్తము గాదు".* సన్యాసికి బాబా నైజము తెలియనందున అసంతృప్తి కలిగెను. కూర్చుండి జరుగుచున్న విషయములన్నింటిని గమనించు చుండెను. అది ఉదయమున జరుగు దర్బారు సమయము. మసీదు భక్తులచే క్రిక్కిరిసి యుండెను. వారు బాబాను అనేక విధముల పూజించుచుండిరి. కొందరు వారి పాదముల కభిషేకము చేయుచుండిరి. వారి బొటన వ్రేలు నుండి తీర్థమును కొందరు త్రాగుచుండిరి. కొందరు దానిని కండ్ల కద్దుకొనుచుండిరి. కొందరు బాబా శరీరమున కత్తరు చందనములను

పూయుచుండిరి. జాతి మత భేదములు లేక యందరును సేవ చేయుచుండిరి. బాబా తనను కోపించినప్పటికి ఆతనికి బాబా యందు ప్రేమ కలిగెను. కావున నాతనికి ఆ స్థలము విడిచిపెట్టు కిష్టము లేకుండెను.

అతడు షిరిడీలో రెండు రోజులుండిన పిమ్మట తల్లికి జబ్బుగా నున్నదని మద్రాసు నుండి ఉత్తరము వచ్చెను. విసుగుచెంది అతడు తన తల్లి వద్దకు పోగోరెను. కాని బాబా యాజ్ఞ లేనిదే షిరిడీ విడువ లేకుండెను. ఉత్తరము తీసికొని బాబా దర్శనమునకై వెళ్ళెను. ఇంటికి పోవుటకు బాబా యాజ్ఞ వేడెను. సర్వజ్ఞుడగు బాబా, ముందు జరుగబోవునది గ్రహించి, *"నీ తల్లిని అంత ప్రేమించువాడవయితే సన్యాసమెందుకు పుచ్చుకొంటివి ? కాషాయ వస్త్రములు ధరించువానికి దేనియందభిమానము చూపుట తగదు. నీ బసకు పోయి హాయిగ కూర్చుండుము. ఓపికతో కొద్దిరోజులు కూర్చుండుము. వాడాలో పెక్కు దొంగలున్నారు. తలుపు గడియ వేసికొని జాగ్రత్తగా నుండుము. దొంగలంతయు దోచుకొని పోయెదరు. ధనము, ఐశ్వర్యము మొదలగునవి నిత్యము కావు. శరీరము శిథిలమై తుదకు నశించును. దీనిని తెలిసికొని, నీ కర్తవ్యమును జేయుము. ఇహలోక పరలోక వస్తువులన్నిటియందు గల యభిమానము విడిచి పెట్టుము. ఎవరయితే ఈ ప్రకారముగ జేసి హరి యొక్క పాదములను శరణు వేడెదరో, వారు సకల కష్టముల నుండి తప్పించుకొని మోక్షమును పొందెదరు. ఎవరయితే భక్తి ప్రేమలతో భగవంతుని ధ్యానము చేసి మననము చేసెదరో వారికి దేవుడు పరుగెత్తిపోయి సహాయము చేయును. నీ పూర్వ పుణ్య మెక్కువగుటచే నీ విక్కడకు రాగలిగితివి. నేను చెప్పిన దానిని జాగ్రత్తగ విని జీవిత పరమావధిని కాంచుము. కోరికలు లేనివాడవై రేపటినుండి భాగవతమును పారాయణ చేయుము. శ్రద్ధతో మూడు సప్తాహములను చేయుము. భగవంతుడు సంతుష్టి జెంది నీ విచారములను దొలగించును. నీ భ్రమలు నిష్క్రమించును. నీకు శాంతి కలుగును"* అనిరి. అతని మరణము సమీపించినందున బాబా అతనికీ విరుగుడు నుపదేశించెను. బాబా కూడా తన దేహావసాన సమయాన

మృత్యుదేవతకు ప్రీతి కలిగించే **'రామ విజయము'** చదివించెను. ఆ మరుసటి యుదయము స్నానము మొదలగునవి యాచరించిన పిమ్మట విజయానందుడు భాగవతమును లెండీ తోటలో ఏకాంతమున చదువుటకు ప్రారంభించెను. రెండు పారాయణములు చేయగనే యలసిపోయెను. వాడాకు వచ్చి రెండు దినములుండెను. మూడవరోజు ఫకీరు (బడే) బాబా తొడపై ప్రాణములు వదలెను. బాబా ఒక రోజంతయు శవము నటులే యుంచుడనెను. పిమ్మట పోలీసువాండ్రు వచ్చి విచారణ జరిపి శవసంస్కారము కాజ్ఞనిచ్చిరి. యథోచితముగా శరీరమును తగిన స్థలమునందు పూడ్చిరి. ఈ విధముగా బాబా ఆ సన్యాసి సద్గతికి సహాయపడెను.

బాలారామ్ మాన్‌కర్ :

బాలారామ్ మాన్‌కర్ అను గృహస్థుడొకడు బాబా భక్తుడుగా నుండెను. అతని భార్య చనిపోయెను. అతడు విరక్తి చెంది కొడుకునకు గృహభార మప్పగించి షిరిడీకి వచ్చి బాబాతో నుండెను. అతని భక్తికి బాబా మెచ్చుకొని, అతనికి సద్గతి కలుగ జేయవలెనని యీ దిగువ రీతిగ జేసెను. బాబా అతనికి 12 రూపాయలిచ్చి సతారా జిల్లాలోని మచ్ఛింద్రగడ్‌లో నుండు మనెను. బాబాను విడిచిపెట్టి మచ్ఛింద్రగడ్‌లో నుండుట అతనికిష్టము లేకుండెను. కాని యిదే అతనికి మంచి మార్గమని బాబా యొప్పించెను. అచట రోజుకు మూడుసారులు ధ్యానము చేయుమనెను. బాబా మాటలందు నమ్మకముంచి మాన్‌కర్ మచ్ఛింద్రగడమునకు వచ్చెను. అక్కడి చక్కని దృశ్యమును, శుభ్రమైన నీటిని, ఆరోగ్యమైన గాలిని, చుట్టుప్రక్కల గల ప్రకృతి సౌందర్యమును జూచి సంతసించి, బాబా సెలవిచ్చిన ప్రకారము మిక్కిలి తీవ్రముగా ధ్యానము చేయ మొదలిడెను. కొలది దినముల పిమ్మట యొక దృశ్యమును గనెను. సాధారణముగా భక్తులు సమాధిస్థితియందు దివ్యానుభవములను పొందెదరు. గాని మాన్‌కర్ విషయములో నట్లుగాక చైతన్యమునకు వచ్చిన పిమ్మట దివ్యదర్శనము లభించెను. అతనికి బాబా

స్వయముగా గాన్పించెను. మాన్‌కర్ బాబాను జూచుటయేగాక తన నచటకేల పంపితివని యడిగెను. బాబా యిట్లు చెప్పెను. *"షిరిడీలో అనేకాలోచనలు నీ మనస్సున లేచెను. నీ చంచల మనస్సునకు నిలకడ కలుగజేయవలెనని యిచటకు బంపితిని. నీవు పంచేంద్రియములతో మూడున్నర మూరల మనిషిగా నన్ను భావించితివి. నేనెల్లప్పుడు షిరిడీలోనే యుండెద ననుకొంటివి. ఇప్పుడు నీ విచట చూచిన నా రూపము షిరిడీలో చూచిన నా రూపముతో సమానముగా నున్నదో లేదో నిర్ధారింపుము. ఇందుకే నిన్నిచటికి బంపితిని".* కొంతకాలము గడచిన పిమ్మట మాన్‌కర్ గఢమును విడచి బాంద్రాకు పయనమయ్యెను. పూనానుండి దాదరుకు రైలులో పోవలెననుకొనెను. టిక్కెట్టు కొరకు బుకింగ్ ఆఫీసుకు పోగా నది మిక్కిలి క్రిక్కిరిసి యుండెను. అతనికి టిక్కెట్టు దొరకకుండెను. లంగోటి కట్టుకొని కంబళి కప్పుకొన్న ఒక పల్లెటూరివాడు వచ్చి **"మీరెక్కడికి పోవుచున్నా"**రని యడిగెను. దాదరుకని మాన్‌కర్ బదులు చెప్పెను. అతడిట్లనెను. *"దయచేసి నా దాదరు టిక్కెట్టు తీసికొనుము, నాకవసరమైన పని యుండుటచే దాదరుకు వెళ్ళుట మానుకొంటిని".* టిక్కెట్టు లభించినందున మాన్‌కర్ యెంతో సంతసించెను. జేబులో నుంచి పైకము తీయునంతలో నా జానపదు డంతర్ధానమయ్యెను. మాన్‌కర్ ఆ గుంపులో నతనికై వెదకెను. కాని లాభము లేకపోయెను. అతని కొరకు బండి కదలునంతవర కాగెను. కాని వాని జాడయే కానరాకుండెను. మాన్‌కర్‌కు కలిగిన వింత యనుభవములందు ఇది రెండవది. ఇంటికి పోయివచ్చి తిరిగి మాన్‌కర్ షిరిడీ చేరెను. అప్పటినుంచి షిరిడీలోనే బాబా పాదముల నాశ్రయించి యుండెను. వారి సలహాల ననుసరించి నడుచుకొనుచుండెను. తుదకు బాబా సముఖమున వారి యాశీర్వాదములతో ఈ ప్రపంచమును విడిచినందువలన అతడెంతో యదృష్టవంతుడని చెప్పవచ్చును.

తాత్యాసాహెబు నూల్కర్ :

తాత్యాసాహెబు నూల్కర్ గూర్చి హేమాడ్‌పంతు ఏమియు చెప్పియుండలేదు. వారు షిరిడీలో కాలము చేసినారని మాత్రము చెప్పెను. సాయిలీలా పత్రిక నుండి యీ వృత్తాంతమును గ్రహించితిమి.

1909 సంవత్సరములో తాత్యాసాహెబు పండరీపురములో సబ్‌జడ్జిగా నుండెను. అప్పుడు నానాసాహెబు చాందోర్కరు అచట మామలతదారుగా నుండెను. ఇద్దరు చాలాసార్లు కలిసికొని మాట్లాడుచుండిరి. తాత్యాసాహెబుకు యోగుల యందు నమ్మకము లేకుండెను. నానాసాహెబుకు వారియందు మిగుల ప్రేమ. అనేక పర్యాయములు నానాసాహెబు, నూల్కర్‌కు బాబా లీలలను చెప్పి షిరిడీకి పోయి వారి దర్శనము చేయుమని బలవంత పెట్టెను. తుదకు రెండు షరతులపై నూల్కర్ ఒప్పుకొనెను. అందులో ఒకటి బ్రాహ్మణ వంటవాడు దొరకవలెను. రెండవది బహూకరించుటకు చక్కని నాగపూరు కమలాఫలములు దొరకవలెను. భగవత్కటాక్షముచే ఈ రెండును తటస్థించెను. ఒక బ్రాహ్మణుడు నానాసాహెబు వద్దకు రాగా అతడు వానిని తాత్యాసాహెబు నూల్కర్ వద్దకు పంపెను. ఎవరోగాని వంద కమలాఫలములను నూల్కర్‌కు పంపిరి. రెండు షరతులు నెరవేరుటచే తాత్యాసాహెబు షిరిడీకి తప్పక పోవలసి వచ్చెను. మొట్టమొదట బాబా అతనిపై కోపగించెను. క్రమముగా బాబా యవతార పురుషుడని తగిన నిదర్శనములు తాత్యాసాహెబు నూల్కర్‌కు లభించెను. కనుక నతడు బాబా యెడ మక్కువపడి తన యంత్యదశ వరకు షిరిడీలోనే యుండెను. తన యంత్యదశలో మత గ్రంథముల పారాయణము వినెను. చివరి సమయములో బాబా పాదతీర్థము అతనికిచ్చిరి. అతని మరణ వార్త విని బాబా యిట్లనెను. ***"అయ్యో ! తాత్యా మనకంటె ముందే వెళ్ళిపోయెను. అతనికి పునర్జన్మము లేదు".***

మేఘశ్యాముడు :

28వ అధ్యాయములో మేఘుని కథ చెప్పితిమి. మేఘశ్యాముడు మరణించగా గ్రామవాసులందరు శవము వెంట వెళ్ళిరి. బాబా కూడ వెంబడించెను. బాబా అతని శవముపై పువ్వులు చల్లెను. దహనసంస్కారమైన పిమ్మట బాబా కంట నీళ్ళు కారెను. సాధారణ మానవుని వలె బాబా చింతా

విచారమగ్నుడైనట్లు కనబడెను. శవమంతయు పూలతో కప్పి దగ్గరి బంధువువలె నేడ్చి బాబా మసీదుకు తిరిగి వచ్చెను.

యోగులనేకులు భక్తులకు సద్గతి నిచ్చుట విందుము. కాని బాబా గొప్పదన మమోఘమైనది. క్రూరమైన పులి కూడ వారివలన సద్గతినే పొందెను. ఆ కథయే ఇప్పుడు చెప్పుదును.

పులి :

బాబా సమాధి చెందుటకు 7 రోజుల ముందొక విచిత్రమైన సంగతి షిరిడీలో జరిగెను. ఒక నాటుబండి వచ్చి మసీదు ముందర ఆగెను. ఆ బండిపై ఇనుప గొలుసులతో కట్టి యుంచిన పులి యుండెను. దాని భయంకరమైన ముఖము వెనుకకు తిరిగి యుండెను. దానిని ముగ్గురు దర్వీషులు పెంచుచు ఊరూర త్రిప్పి డబ్బు సంపాదించుకొనుచుండిరి. అది వారి జీవనోపాధి. ఆ పులియేదో జబ్బుతో బాధపడుచుండెను. అన్ని విధముల ఔషధములను వాడిరి. కాని వారి ప్రయత్నములు నిష్ఫలమయ్యెను. బాబా కీర్తి విని వారు దానిని షిరిడీకి తీసికొని వచ్చిరి. దానిని గొలుసులతో పట్టుకొని ద్వారము వద్ద నిలబెట్టి, దర్వీషులు బాబా వద్దకు బోయి దాని విషయమంతయు బాబాకు చెప్పిరి. అది చూచుటకు భయంకరముగా నుండియు జబ్బుతో బాధపడుచుండెను. అందుచే అది మిగుల చికాకు పడుచుండెను. భయాశ్చర్యములతో ప్రజలందరు దానివైపు చూచుచుండిరి. బాబా దానిని తన వద్దకు దీసికొని రమ్మనెను. అప్పుడు దానిని బాబా ముందుకు తీసికొని వెళ్ళిరి. బాబా కాంతికి తట్టుకొనలేక యది తల వాల్చెను. బాబా దానివైపు చూడగా నది బాబా వైపు ప్రేమతో చూచెను. వెంటనే తన తోకను నేలపై మూడుసార్లు కొట్టి తెలివితప్పి క్రిందపడి చచ్చెను. అది చచ్చుట జూచి దర్వీషులు విరక్తి జెంది విచారములో మునిగిరి. కొంతసేపటికి వారికి తెలివి కలిగెను. ఆ జంతువు రోగముతో బాధపడుచు చచ్చుటకు సిద్ధముగా

నుండుటచే నది బాబా సముఖమున వారి పాదముల వద్ద ప్రాణములు గోల్పోవుట దాని పూర్వజన్మ పుణ్యమే యని భావించిరి. అది వారికి బాకీపడి యుండెను. దాని బాకీ తీరిన వెంటనే యది విమోచనము పొంది బాబా పాదముల చెంత ప్రాణములు విడిచినది. యోగుల పాదములకడ వినమ్రులై ప్రాణములు విడుచువారు రక్షింపబడుదురు. వారెంతో పుణ్యము చేయనిదే వారి కట్టి సద్గతి ఎట్లు కలుగును ?

ముప్పది యొకటవ అధ్యాయము సంపూర్ణము

సద్గురు శ్రీ సాయినాథార్పణమస్తు

శుభం భవతు

శ్రీ సాయినాథాయ నమః

శ్రీ సాయి సచ్చరిత్రము

ముప్పది రెండవ అధ్యాయము

అన్వేషణము; గోఖలే గారి భార్య - ఉపవాసము; బాబా సర్కారు

ఈ యధ్యాయములో హేమాడ్‌పంతు రెండు విషయములను వర్ణించెను. 1. బాబా తన గురువును అడవిలో నెట్లు కలిసెను; వారి ద్వారా దైవమును ఎట్లు గనెను. 2. గోఖలేవారి భార్య మూడురోజులు ఉపవసింప నిశ్చయించుకొనగా నామెచే బాబా యెట్లు ఉపవాసదీక్ష మాన్పించెను.

ప్రారంభమున హేమాడ్‌పంతు సంసారమును అశ్వత్థవృక్షముతో పోల్చుచు గీతలో చెప్పిన ప్రకారము దాని వ్రేళ్ళు పైన, కొమ్మలు క్రింద గలవలెను. దాని కొమ్మలు క్రింది వైపు మీది వైపు గూడ వ్యాపించియున్నవి. అవి గుణములచే పోషింపబడుచున్నవి. దాని యంకురములు ఇంద్రియ విషయములు. దాని వ్రేళ్ళు కర్మను చేయించుచు మానవ ప్రపంచము వరకు వ్యాపించి యున్నవి. దాని స్వరూపము గాని, దాని యాధారము గాని, దాని యాద్యంతములు గాని ఈ లోకమున తెలియరావు. వైరాగ్యమను పదునైన కత్తితో ఈ బలమైన వ్రేళ్ళుగల అశ్వత్థ వృక్షమును నరికి, ఏ యతీత మార్గము ననుసరించి తిరిగి జన్మలేదో యట్టి దాని ననుసరించవలెను.

అట్టి దారియందు నడచుటకు, దారిచూపు మంచి గురువు సహాయము మిక్కిలి యవసరము. అతడెంత పండితుడైనప్పటికి వేదవేదాంగములను బాగుగ చదివినప్పటికిని, తన గమ్యస్థానమునకు సురక్షితముగ పోలేడు. మార్గదర్శియే యుండి సహాయపడి సరియైన దారి చూపినచో, మార్గములో నున్న గోతులనుండి, అడవి మృగముల నుండి తప్పించుకొని సుగమముగా పయనించును.

ఈ విషయములో బాబా యనుభవము బాబాయే స్వయముగా చెప్పెను. ఇది మిక్కిలి చిత్రమైనది. దీని ప్రకారము జాగ్రత్తగా నడచుకొన్నచో నమ్మకము, భక్తి, మోక్షము ప్రాప్తించును.

అన్వేషణము :

ఒకానొకప్పుడు మేము నలుగురము మత గ్రంథములు చదువుచు ఆ జ్ఞానముతో బ్రహ్మము నైజము గూర్చి తర్కించ మొదలిడితిమి. మాలో నొకడు ఆత్మను ఆత్మచే ఉద్ధరించవలెను గాని యితరులపై నాధారపడరాదు అనెను. అందుకు రెండవవాడు మనస్సును స్వాధీనమందుంచుకొన్నవాడే ధన్యుడనియు మనము ఆలోచనల నుండి భావముల నుండి ముక్తులమైనచో మనకంటె వేరైనది ఈ ప్రపంచములో మరేదియు లేదని చెప్పెను. మూడవవాడు దృశ్య ప్రపంచము సదాపరిణామశీలమైనదనియు, నిరాకారమే శాశ్వతమైనదనియు కావున సత్యాసత్య విచక్షణ మవసరమనియు చెప్పెను. నాలుగవవారు (అనగా బాబా) **"పుస్తక జ్ఞానమెందుకు పనికిరానిది. మనకు** *విధింపబడిన కర్మను మనము పూర్తిచేసి, తనువును, మనమును, పంచప్రాణములను గురువు పాదములపై బెట్టి శరణు వేడవలెను. గురువే దైవము; సర్వమున వ్యాపించినవాడు, ఇట్టి ప్రత్యయ మేర్పడుటకు, దృఢమైన యంతులేని నమ్మకమవసరము"* అనెను.

ఈ ప్రకారముగా తర్కించుచు, మేము నలుగురు పండితులము భగవంతుని వెదకుట కడవులలో తిరుగ నారంభించితిమి. తక్కిన ముగ్గురు వారి స్వతంత్ర బుద్ధి నుపయోగించి వెదక నిశ్చయించిరి. దారిలో ఒక వర్తకుడు (బంజారా) మమ్ములను కలిసి **"ఇప్పుడు చాలా ఎండగా నున్నది. ఎంత**

దూరము పోవుచున్నారు. ఎక్కడికి పోవుచున్నా"రని యడిగెను. అడవులు వెదకుట కని మేము జవాబిచ్చితిమి. ఏమి వెదకుటకు పూనుకొంటిరని యతడు తిరిగి అడిగెను. ఏదో సందిగ్ధమైన యుక్తి జవాబిచ్చితిమి. ధ్యేయరహితముగా మేము తిరుగుట చూచి యతడు కనికరించి యిట్లనెను. **"అడవుల సంగతి పూర్తిగ తెలియకుండ మీ యిష్టము వచ్చినట్లు తిరుగరాదు. అడవులలో సంచరింపదలచినచో మీ వెంట నొక మార్గదర్శి యుండియే తీరవలెను. అనవసరముగా ఈ ఎండవేళప్పుడు ప్రయాస పడెదరెందుకు ? మీ రహస్యాన్వేషణము నాకు జెప్పనక్కరలేదు. అయినను మీరు కూర్చుండి, భోజనము చేసి, నీళ్ళు త్రాగి కొంత విశ్రాంతి దీసికొని పిమ్మట పోవచ్చును. ఓపికతో నుండు"**డనెను. అతడంత మృదువుగా మాట్లాడినను, వానిని నిరాకరించి నడవ సాగితిమి. మాకన్ని సంగతులు దెలియును కాన ఇతరుల సహాయమక్కరలేదనుకొంటిమి.

అడవులు పెద్దవి, మార్గములు లేనివి. చెట్లు దగ్గరగాను, ఎత్తుగాను నుండుటచే సూర్యరశ్మి లోపల ప్రవేశింపకుండెను. కనుక దారి తప్పి యటు నిటు చాలసేపు తిరిగితిమి. తుట్టతుద కెక్కడనుండి బయలుదేరితిమో యచ్చటికే యదృష్టవశాత్తు తిరిగి వచ్చితిమి. బంజారా తిరిగి కలిసికొని యిట్లనెను. **"మీ తెలివితేటలపై నాధారపడి మీరు దారి తప్పితిరి. చిన్నదానికిగాని పెద్దదానికి గాని సరియైన మార్గము చూపుటకొక మార్గదర్శి యుండియే తీరవలెను. ఉత్తకడుపుతో ఏ యన్వేషణము జయప్రదము కాదు. భగవంతుడు సంకల్పించనిదే మనకు దారిలో నెవ్వరు కలియరు. పెట్టిన భోజనము వద్దనకుడు. వడ్డించిన విస్తరిని త్రోసివేయకుడు. భోజన పదార్థము లర్పించుట శుభసూచకము".** ఇట్లనుచు తిరిగి మమ్ములను ప్రశాంతముగా భోజనము చేయుమని బతిమాలెను. నా మిత్రులు ముగ్గురు ఈ మాటలను లక్ష్యపెట్టక, భోజనము చేయకుండ ప్రయాణము సాగించిరి. వారి హఠమావిధముగా నుండెను. నేనుమాత్ర మాకలితోను దాహముతోను నుంటిని. బంజారా చూపిన

యసామాన్య ప్రేమకు లొంగిపోతిని. మేమెంతో తెలివైనవారమనుకొంటిమి కాని, దయా దాక్షిణ్యములకు దూరమయితిమి. బంజారా చదువుకొన్నవాడు కాడు; యోగ్యతలు లేనివాడు; తక్కువజాతివాడు. కాని వాని హృదయము ప్రేమమయము. భోజనము చేయుమని మమ్ముల వేడెను. ఈ విధముగా ఫలాపేక్ష లేకుండ ఎవరయితే యితరులను ప్రేమించెదరో వారు నిజముగా నాగరికులని యెంచి వాని యాతిథ్యము నామోదించుటయే జ్ఞానమునకు ప్రథమసోపానమని యనుకొంటిని. మిక్కిలి మర్యాదతో అతడు పెట్టిన భోజనము నేను తిని (అనగా బాబా) నీళ్ళు త్రాగితిని.

ఏమి యాశ్చర్యము ! వెంటనే మా గురువుగారు వచ్చి మా యెదుట నిలచిరి. వారడుగుటచే జరిగిన వృత్తాంతమంతయు విశదపరచితిని. అప్పుడు వారు "నాతో వచ్చుట కిష్టపడెదరా ? మీకు కావలసిన దేదో నేను జూపెదను. నాయందు విశ్వాసమున్న వారికే జయము కలుగును'' అనిరి. తక్కినవారు వారి మాటలకు సమ్మతింపక యెక్కడికో పోయిరి. నేను మాత్రము వారికి గౌరవ పూర్వకముగా నమస్కరించి వారి యాజ్ఞకు లోబడితిని. అంతట వారు నన్నొక బావి వద్దకు దీసికొని పోయిరి. నా కాళ్ళను తాడుతో కట్టి నన్ను తలక్రిందులుగా ఒక చెట్టుకు గట్టి బావిలో నీళ్ళకు మూడడుగుల మీదుగా నన్ను వ్రేలాడదీసిరి. నా చేతులతో గాని, నోటితోగాని నీళ్ళను అందుకొనలేకుంటిని. నన్ను ఈ విధముగా వ్రేలాడగట్టి వారు ఎచ్చటికో పోయిరి. 4, 5 గంటల తరువాత వారు మరల వచ్చి నన్ను బావిలో నుంచి బయటికి దీసి యెట్లుంటివని యడిగిరి. ***"ఆనందములో మునిగియుంటిని, నేను పొందిన యానందమును నావంటి మూర్ఖుడెట్లు వర్ణించగలడు !"*** అని జవాబిచ్చితిని. దీనిని విని గురువుగారు మిక్కిలి సంతుష్టి చెందిరి. నన్ను దగ్గరకు చేరదీసి నా వీపును తమ చేతులతో తట్టి నన్ను వారి వద్ద నుంచుకొనిరి. తల్లిపక్షి పిల్ల పక్షులను జాగ్రత్తగా జూచునట్లు నన్ను వారు కాపాడిరి. నన్ను తమ బడిలో చేర్చుకొనిరి. అది చాలా అందమైన బడి. అక్కడ నేను నా తల్లిదండ్రులను మరచితిని. నా యభిమాన మంతయు తొలగెను. నాకు

సులభముగా విమోచనము కలిగెను. గురువుగారి మెడను కౌగిలించుకొని వారిని తదేక దృష్టితో నెల్లప్పుడు చూచుచుండవలె ననిపించినది. వారి ప్రతిబింబము నా కనుపాపలందు నిలువనప్పుడు నాకు కనులు లేకుండుటే మేలనిపించెడిది. అది యటువంటి బడి. అందులో ప్రవేశించిన వారెవరును రిక్తహస్తములతో బయటకు రారు. నా గురువే నాకు సమస్తముగ తోచుచుండెను. నా యిల్లు నా యాస్తి నా తల్లిదండ్రులు అంతయు వారే. నా యింద్రియములన్నియు తమ తమ స్థానములు విడిచి, నా కండ్ల యందు కేంద్రీకృతమయ్యెను; నా దృష్టి గురువునందు కేంద్రీకృతమయ్యెను. నా ధ్యానమంతయు నా గురువుపైననే నిల్పితిని. నాకింకొక దానియందు స్పృహ లేకుండెను. వారిని ధ్యానము చేయునప్పుడు నా మనసు నా బుద్ధి స్తబ్ధమగుచుండెను. నిశ్శబ్దముగా వారికి నమస్కరించుచుంటిని.

ఇతర పాఠశాలలలో పూర్తిగా మరొక విధమైన దృశ్యములు కానవచ్చును. భక్తులు జ్ఞానము సంపాదించుటకు పోయి ద్రవ్యమును, కాలమును, కష్టమును వ్యయము చేసెదరు. తుట్టతుదకు పశ్చాత్తాప పడెదరు. అక్కడున్న గురువు తనకు గల రహస్యశక్తిని గురించి తన ఋజువర్తనము గూర్చి పొగడుకొనుచు తన పావిత్ర్యమును ప్రదర్శించునే కాని, హృదయము మృదువుగా నుండదు. అతడనేక విషయముల గూర్చి మాట్లాడును. తన మహిమను తానే పొగడుకొనును. కాని యతని మాటలు భక్తుల హృదయమందు నాటవు, వారిని ఒప్పింపజేయవు. ఆత్మ సాక్షాత్కార మతనికి తెలియనే తెలియదు. అటువంటి బడులు శిష్యుల కేమి మేలు చేయును ? వారికేమి లాభము ? కాని పైన పేర్కొన్న గురువు మరొక రకము వారు. వారి కటాక్షముచే ఎట్టి శ్రమ లేకయే యాత్మజ్ఞానము దానిమట్టుకది నాయందు ప్రకాశించెను; నేను కోరుట కేమియు లేకుండెను. సర్వము దాని మట్టుకదియే పగటి ప్రకాశమువలె బోధపడెను. తలక్రిందుగను కాళ్ళు మీదుగను నుంచుట వలన గలుగు ఆనందము గురువుకే తెలియును.

నలుగురిలో ఒకడు కర్మఠుడు (అనగా కర్మలందు నమ్మకము గలవాడు) అతనికి కొన్ని కర్మలు విధులు నిషేధములు మాత్రమే తెలియును. రెండవవాడు జ్ఞాని. అతడు తనకున్న జ్ఞానమునకు గర్వించువాడు. మూడవవాడు భక్తుడు, భగవంతునికి సర్వస్య శరణాగతి చేసినవాడు, భగవంతుడే సర్వమును చేయువాడని అతని నమ్మకము. వారిట్లు తర్కించుచు వివాదపడుచుండగా దేవుని సమస్య వచ్చెను. వారు తమకు దెలిసిన విద్యపై నాధారపడి దేవుని వెదకుటకు పోయిరి. వివేకమునకు వైరాగ్యమునకు అవతారమగు శ్రీసాయి ఆ నలుగురిలో నొకరు. పరబ్రహ్మ స్వరూపులైకూడ వారెందుచేత నితరులతో కలిసి తెలివితక్కువగా ప్రవర్తించిరని యెవరైన నడుగవచ్చును. ప్రజాభిప్రాయమును, వారి మంచిని సంపాదించుటకును, వారికొక యుదాహరణము జూపుటకును, వారిట్లు చేసిరి. వారు అవతారపురుషులైనప్పటికి ఒక సాధారణుడైన బంజారాను గౌరవించి వాని యాహారము నామోదించిరి. అన్నము పరబ్రహ్మ స్వరూపమని వారి నమ్మకము. బంజారా యాహారమును నిరాకరించినవారు కష్టముల పాలయిరి. గురువు లేనిదే జ్ఞానము సంపాదించుటకు వీలుకాదని వారు బోధించిరి. తైత్తిరీయోపనిషత్తు తల్లిని తండ్రిని గురువును గౌరవించి పూజించి మతగ్రంథముల నభ్యసించవలెనని చెప్పుచున్నది. ఇవియే మన మనస్సును పావనము చేయుటకు మార్గములు. మనస్సును పావనము చేయనిదే ఆత్మసాక్షాత్కారము పొందలేము. ఇంద్రియములు గాని, మనస్సుగాని, బుద్ధిగాని ఆత్మను చేరలేవు. ప్రత్యక్షము, అనుమానము మొదలైన ప్రమాణములు మనకు ఈ విషయములో సహాయపడవు. గురువుగారి కటాక్షమే మనకు తోడ్పడును. ధర్మము, అర్థము, కామము మన కృషివల్ల లభించును. కాని నాలుగవదియగు మోక్షము గురువు సహాయము వలననే పొందనగును.

సాయి దర్బారులోనికి అనేకమంది వచ్చి, వారికి తెలియు విద్యలను ప్రదర్శించి పోయెడివారు. జ్యోతిష్కులు రాబోవు విషయములు

చెప్పుచుండెడివారు. యువరాజులు, గౌరవనీయులు, సామాన్యులు, పేదవారు, సన్యాసులు, యోగులు, పాటకాండ్రు మొదలగువారు బాబా దర్శనమునకై వచ్చెడివారు. ఒక మహారు (మాలవాడు) వచ్చి జోహారు చేసి యీ సాయి 'మాబాప్' (తల్లియు తండ్రియు) అనియు, వారు మన చావు పుట్టుకలను తుడిచివేయుదురనియు చెప్పెను. గారడివాండ్రు, గుడ్డివాండ్రు, చొట్టవారు, నర్తకులు, నాథసంప్రదాయము వారు, పగటి వేషములవారు కూడ అచ్చట సమాదరింపబడుచుండిరి. తనవంతు రాగా ఆ బంజారా కూడ గాన్పించెను. తన పాత్రను ముగించెను. మనమిప్పుడింకొక కథను విందము.

గోఖలేగారి భార్య - ఉపవాసము :

బాబా యెన్నడు ఉపవసించలేదు. ఇతరులను కూడ ఉపవాసము చేయనిచ్చువారు కారు. ఉపవాసము చేయువాని మనస్సు స్థిమితముగా నుండదు. అట్టివాడు పరమార్థ మెట్లు సాధించును ? ఉత్త కడుపుతో దేవుని చూడలేము. మొట్టమొదట ఆత్మను శాంతింప చేయవలెను. కడుపులో తడి కలుగుజేయు ఆహారము గాని, పౌష్టిక శక్తి గాని లేనప్పుడు భగవంతునే కండ్లతో చూడగలము ? ఏ నాలుకతో పొగడగలము. ఏ చెవులతో వానిని వినగలము ? వేయేల మన యవయవములన్నియు వాని శక్తిని అవి సంపాదించు కొన్నప్పుడు, అవి మంచి స్థితిలో నున్నప్పుడే మనము భక్తి మొదలగు సాధనముల నాచరించి దేవుని చేరగలము. కాబట్టి ఉపవాసము గాని మితిమించిన భోజనము గాని మంచిది గాదు. ఆహారములో మితి శరీరమునకు మనస్సునకు కూడ మంచిది.

గోఖలే భార్య, కానిట్కర్ భార్య శ్రీమతి కాశీబాయి వద్ద నుండి దాదాకేల్కరుకు జాబు తీసికొని షిరిడీకి వచ్చెను. ఆమె బాబా పాదముల వద్ద మూడు రోజులుపవసించి కూర్చొను నిశ్చయముతో వచ్చెను. బాబా అంతకు ముందురోజు కేల్కరుతో తన భక్తులను హోళీపండుగనాడు ఉపవాసనము చేయనీయనని చెప్పియుండెను. వారుపవసించినచో బాబా (తన) యొక్క ఉపయోగమేమనెను. ఆ మరుసటి దినము ఆమె

దాదాకేల్కరుతో పోయి బాబా వద్ద కూర్చుండగా బాబా వెంటనే యామెతో, *"ఉపవాసము చేయవలసిన యవసరమేమి ? దాదాభట్టు ఇంటికి పోయి బొబ్బట్లు చేసి అతనికి పిల్లలకు బెట్టి నీవు కూడ తినుము"* అనెను. హోళీ పండుగ వచ్చెను. దాదాకేల్కరు భార్య బయట చేరెను. కేల్కర్ ఇంట్లో వండుట కెవరు లేకుండిరి. కావున బాబా సలహా సమయోచితముగా నుండెను. గోఖలే గారి భార్య దాదాభట్టు ఇంటికి బోయి బొబ్బట్లు చేసెను. ఆ రోజు అక్కడనే యుండెను. ఇతరులకు బెట్టెను, తాను తినెను. ఎంత మంచి కథ ! ఎంత చక్కని నీతి !

బాబా సర్కారు :

బాబా తన బాల్యములో జరిగిన కథను ఈవిధముగ చెప్పెను. "నా చిన్నతనములో భుక్తి కొరకు వెదకుచు బీడ్‌గాం వెళ్ళితిని. అక్కడ నాకు బట్టలపై చేయు అల్లికపని దొరికెను. శ్రమ యనక కష్టపడి పని చేసితిని. యజమాని నా పనికి సంతుష్టి చెందెను. నా కంటె పూర్వము ముగ్గురు కుఱ్ఱవాళ్ళు పనిలో నుండిరి. మొదటివానికి 50 రూపాయలు, రెండవ వానికి 100 రూపాయలు, మూడవవానికి 150 రూపాయలు, నాకీమూడు మొత్తములకు రెండింతలు అనగా 600 రూపాయల జీతమిచ్చెను. నా తెలివితేటలు జూచి, యజమాని నన్ను ప్రేమించి మెచ్చుకొని, నిండు దుస్తులిచ్చి నన్ను గౌరవించెను". (తలపాగా, శెల్లా) వీనిని వాడకుండ జాగ్రత్తగా దాచుకొంటిని. మానవుడిచ్చినది త్వరలో సమసి పోవునుగాని, దైవమిచ్చునది శాశ్వతముగా నిలుచును. ఇంకెవ్వరిచ్చినది దీనితో సరిపోల్చలేము. నా ప్రభువు **"తీసుకో, తీసుకో"** అనును కాని, ప్రతివాడు నావద్దకు వచ్చి **'తే తే'** యనుచున్నాడు. నేనేమి చెప్పుచున్నానో గ్రహించువాడొక్కడును లేడు. నా సర్కారు యొక్క ఖజానా (ఆధ్యాత్మిక ధనము) నిండుగా నున్నది. అది యంచువరకు నిండి పొంగిపోవుచున్నది. నేను "త్రవ్వి ఈ ధనమును బండ్లతో తీసుకపొండు. సుపుత్రుడైనవాడు ఈ ద్రవ్యము నంతయు దాచుకొనవలెను" అనుచున్నాను. "నా ఫకీరు చతురత, నా భగవానుని లీలలు, నా సర్కారు అభిరుచి మిక్కిలి యమోఘమైనవి. నా

సంగతి యేమి ? శరీరము మట్టిలో కలియును. ఊపిరి గాలిలో కలియును. ఇట్టి యవకాశము తిరిగి రాదు. నేనెక్కడికో పోయెదను; ఎక్కడనో కూర్చుండెదను; మాయ నన్ను మిగుల బాధించుచున్నది. ఐనప్పటికి నావారి కొరకు నేను ఆతురపడెదను. ఎవరయిన నేమైన సాధన చేసినచో తగిన ఫలితము పొందెదరు. ఎవరయితే నా పలుకులను జ్ఞప్తియందుంచుకొనెదరో, వారమూల్యమైన యానందమును పొందెదరు".

ముప్పది రెండవ అధ్యాయము సంపూర్ణము

సద్గురు శ్రీ సాయినాథార్పణమస్తు

శుభం భవతు

శ్రీ సాయినాధాయ నమః

శ్రీ సాయి సచ్చరిత్రము

ముప్పది మూడవ అధ్యాయము

ఊదీ మహిమ - తేలుకాటు; ప్లేగుజబ్బు; జామ్నేరు లీల;

నారాయణరావు జబ్బు; బాలబువ సుతార్;

అప్పాసాహెబు కులకర్ణి; హరిభావ్ కర్ణిక్

గత అధ్యాయములో గురువు మహిమను వర్ణించితిమి. ఇందులో ఊదీ మహిమను వర్ణించెదము.

మనమిప్పుడు గొప్ప యోగీశ్వరులకు నమస్కరించెదము. వారి కరుణా కటాక్షములు కొండంత పాపములను గూడ నశింపజేయును. మనలోని దుర్గుణములను పోగొట్టును. వారి సామాన్యపు పలుకులే మనకు నీతులు బోధించును. అమృతానందమును ప్రసాదించును. ఇది నాది, అది నీది, యను భేదభావము వారి మనస్సులందు పుట్టదు. వారి ఋణమును ఈ జన్మయందుగాని వచ్చే పెక్కు జన్మలయందు గాని మనము తీర్చుకొనలేము.

ఊదీ మహిమ :

బాబా యందరి వద్ద నుంచి దక్షిణ తీసికొనుచుండునని యందరికి తెలిసిన విషయమే. ఈవిధముగా వసూలు చేసిన మొత్తములో నెక్కువ

భాగము దానము చేసి మిగతదానితో వంట చెఱకును (కట్టెలను) కొనుచుండెను. ఈ కట్టెలను బాబా ధునిలో వేయుచుండెను. దానిని నిత్యము మంట పెట్టుచుండెను. అది యిప్పటికి నటులే మండుచున్నది. అందులోని బూడిదనే ఊదీ యనుచున్నాము. బాబా దానిని భక్తులకు తమ తమ యిండ్లకు తిరిగి పోవునప్పుడు పంచి పెట్టెడివారు.

ఊదీ వలన బాబా యేమి బోధించ నుద్దేశించెను ? ప్రపంచములో కనిపించు వస్తువులన్నియు బూడిదవలె అశాశ్వతములు. పంచభూతములచే చేయబడిన మన శరీరములన్నియు సౌఖ్యముల ననుభవించిన పిమ్మట పతనమైపోయి బూడిద యగును. ఈ సంగతి జ్ఞప్తికి దెచ్చుటకై బాబా భక్తులకు ఊదీ ప్రసాదమును పంచి పెట్టుచుండెను. ఈ ఊదీవలననే బ్రహ్మము నిత్యమనియు, ఈ జగత్తు అశాశ్వతమనియు, ప్రపంచములో గల బంధువులు, కొడుకుగాని, తండ్రిగాని, తల్లిగాని, మనవారు కారని బాబా బోధించెను. ఈ ప్రపంచములోనికి మనము ఒంటరిగా వచ్చితిమి, ఒంటరిగానే పోయెదము. ఊదీ యనేక విధముల శారీరక మానసిక రోగములను బాగుచేయుచుండెను. భక్తుల చెవులలో బాబా ఊదీ ద్వారా దక్షిణ ద్వారా నిత్యానిత్యములకు గల తారతమ్యము, అనిత్యమైన దానియందు అభిమానరాహిత్యము గంట మ్రోత వలె వినిపించుచుండెను. మొదటిది (ఊదీ) వివేకమును, రెండవది (దక్షిణ) వైరాగ్యమును బోధించుచుండెను. ఈ రెండును కలిగియున్నగాని సంసారమనే సాగరమును దాటలేము. అందుచే బాబా యడిగి దక్షిణ తీసికొనుచుండెను. షిరిడీ నుంచి యింటికి పోవునప్పుడు భక్తులకు ఊదీయే ప్రసాదముగా నిచ్చి, కొంత నుదుటిపై వ్రాసి వరద హస్తమును వారి శిరస్సుపై నుంచుచుండెను. బాబా సంతోషముతో నున్నప్పుడు పాడుచుండెడివారు. పాటలలో ఊదీ గురించి యొకటి పాడుచుండిరి. దాని పల్లవి ***"కళ్యాణరామ రారమ్ము ! గోనెలతో ఊదీని తేతెమ్ము !"*** బాబా దీనిని చక్కని రాగముతో మధురముగ పాడుచుండెడివారు.

ఇదంతయు ఊదీ యొక్క ఆధ్యాత్మిక ప్రాముఖ్యము. దానికి భౌతిక ప్రాధాన్యము కూడ కలదు. అది ఆరోగ్యమును, ఐశ్వర్యమును, ఆతురతల నుండి విమోచనమును మొదలగునవి యొసగుచుండెను. ఇక ఊదీ గూర్చిన కథలను ప్రారంభించెదము.

తేలుకాటు :

నాసిక్ నివాసియగు నారాయణ మోతీ రాంజాని యనునతడు బాబా భక్తుడు. అతడు రామచంద్ర వామనమోదక్ యను బాబా భక్తుని వద్ద ఉద్యోగము చేయుచుండెను. అతడు ఒకసారి తన తల్లితో షిరిడీకి పోయి బాబాను దర్శించెను. అప్పుడు స్వయముగా బాబా అతడు మోదక్ సేవను మాని, తాను సొంతముగా వ్యాపారము పెట్టుకొనవలెనని చెప్పెను. కొన్ని దినముల తరువాత బాబా మాట సత్యమయ్యెను. నారాయణ జాని ఉద్యోగము మాని స్వయముగా **'ఆనందాశ్రమము'** అను హోటలు పెట్టెను. అది బాగా అభివృద్ధి చెందెను. ఒకసారి యీ నారాయణరావు స్నేహితునికి తేలు కుట్టెను; దాని బాధ భరింపరానంత యుండెను. అటువంటి విషయములలో ఊదీ బాగా పనిచేయును. నొప్పి యున్నచోట ఊదీని రాయవలెను. అందుచే నారాయణరావు ఊదీ కొరకు వెదకెను. కాని యది కనిపించలేదు. అతడు బాబా పటము ముందర నిలచి బాబా సహాయము కోరి, బాబా నామజపము చేసి, బాబా పటము ముందు రాలిపడిన అగరువత్తి బూడిద చిటికెడు తీసి దానినే ఊదీగా భావించి, నొప్పి యున్నచోట రాసెను. అతడు ఊదీ రాసిన చేయి తీసివేయగనే నొప్పి తగ్గిపోయెను. ఇద్దరు ఆశ్చర్యానందములలో మునిగిరి.

ప్లేగుజబ్బు :

ఒకానొకప్పుడు బాంద్రాలో నుండు ఒక బాబా భక్తునికి, వేరొక గ్రామమున నున్న తన కుమార్తె ప్లేగు జ్వరముతో బాధపడుచుండెనని తెలిసెను. అతడు తన వద్ద ఊదీ లేదనియు, కనుక ఊదీ పంపుమని నానాసాహెబు చాందోర్కరు గారికి కబురు పంపెను. ఈ వార్త

నానాసాహెబుకు ఠాణా రైల్వేస్టేషను వద్ద తెలిసెను. అప్పుడతడు భార్యతో కూడ కల్యాణ్ పోవుచుండెను. వారివద్ద అప్పుడు ఊదీ లేకుండెను. కావున నానాసాహెబు రోడ్డుపైని మట్టిని కొంచెము తీసి, సాయినామజపము చేసి, బాబా అనుగ్రహమును అభ్యర్థించి తన భార్య నుదుటిపై రాసెను. కబురు తెచ్చిన వ్యక్తి ఇదంతయు జూచెను. ఆ భక్తుడు యింటికి పోవుసరికి మూడు రోజులనుండి బాధ పడుచున్న వాని కూతురు జబ్బు నానాసాహెబు తన భార్య నుదుటిపై మట్టిని పూసినప్పటినుండి తగ్గెనని విని మిక్కిలి సంతసించెను.

జామ్నేరు లీల :

1904 - 1905వ సంవత్సరమున నానాసాహెబు చాందోర్కర్ జామ్నేర్‌లో మామలతదారుగా నుండెను. ఇది ఖాందేషు జిల్లాలో షిరిడీకి 100 మైళ్ల దూరములో నున్నది. ఆయన కుమార్తె మైనతాయి గర్భిణి; ప్రసవించుటకు సిద్ధముగా నుండెను. ఆమె స్థితి బాగులేకుండెను. ఆమె రెండు మూడు దినముల నుంచి ప్రసవ వేదన పడుచుండెను. నానాసాహెబు ఔషధములన్నియు వాడెను కాని ప్రయోజనము లేకుండెను. అప్పుడు బాబాను జ్ఞప్తికి దెచ్చుకొని వారి సహాయము వేడెను. షిరిడీలో రామ్‌గిర్ బువాయను సన్యాసి యుండెను. బాబా అతనిని 'బాపూగిర్ బువా' యనువారు. అతని స్వగ్రామము ఖాందేషులో నుండెను. అతడచ్చటికి పోవుటకు నిశ్చయించుకొనెను. బాబా అతనిని బిలిచి మార్గమధ్యమున జామ్నేర్‌లో కొంత విశ్రాంతి తీసికొని నానాసాహెబుకు ఊదీని హారతి పాటను ఇమ్మనెను. తన వద్ద రెండే రూపాయలున్నవనియు అవి జలగామ్ వరకు రైలు టిక్కెట్టుకు సరిపోవుననియు, కాబట్టి జలగామ్ నుండి జామ్నేర్ పోవుటకు (సుమారు 30 మైళ్ళు) ధనము లేదని రామ్‌గిర్ బువా చెప్పెను. అన్నియు సరిగా అమరును గాన, నతడు కలతజెందనవసరము లేదని బాబా పలికెను. శ్యామాను బిలిచి మాధవ అడ్కర్ రచించిన హారతిని వ్రాయుమనెను. హారతి పాటను ఊదీని రామ్‌గిర్ బువాకిచ్చి నానాసాహెబుకు అందజేయుమనెను.

బాబా మాటలపయి ఆధారపడి రామ్‌గీర్ బువా షిరిడీ విడచి, రాత్రి రెండున్నర గంటలకు జలగామ్ చేరెను. అచటికి చేరునప్పటికి అతని చెంత 2 అణాలు మాత్రమే యుండెను. కాబట్టి కష్టదశలో నుండెను. అప్పుడే యెవరో **"బాపూగీర్ బువా యెవరు ?"** అని కేక వైచుచుండిరి. బువా యచ్చటికి పోయి తనేయని చెప్పెను. నానాసాహెబు పంపించినారని చెప్పుచు ఆ బంట్రోతు బువాను ఒక చక్కని టాంగావద్దకు తీసికొని పోయెను. దానికి రెండు మంచి గుఱ్ఱములు కట్టియుండెను. ఇద్దరు అందులో కూర్చుండి బండిని వదలిరి. టాంగా వేగముగా బోయెను. తెల్లవారుఝామున టాంగా యొక సెలయేరు వద్దకు చేరెను. బండి తోలువాడు గుఱ్ఱములను నీళ్ళు త్రాగించుటకు తీసుకు పోయెను. బంట్రోతు రామ్‌గీర్ బువాను ఫలహారము చేయుమని, ఫలహారపు దినుసులను బెట్టెను. గడ్డము మీసములున్న ఆ బంట్రోతు బట్టలు చూచి రామ్‌గీర్ బువా యతడు మహ్మదీయుడని సంశయించి ఫలహారము తినకుండెను. కాని యా బంట్రోతు తాను హిందువుడననియు, గర్‌వాల్ దేశపు క్షత్రియుడననియు, నానాసాహెబు ఆ ఫలహారము బంపెను గాన, తినుట కెట్టి సంశయము వలదనెను. అప్పుడిద్దరు కలిసి ఫలహారము చేసి బయలుదేరిరి. ఉషఃకాలము జామ్నేర్ చేరిరి. ఒంటికి పోసుకొనుటకై రామ్‌గీర్ బువా టాంగా దిగి రెండు మూడు నిమిషములలో వచ్చెను. తిరిగి వచ్చుసరికి టాంగా గాని, టాంగా తోలువాడు గాని, బంట్రోతుగాని లేకుండిరి. బాపుగీర్ బువా నోటివెంట మాట రాకుండెను. దగ్గరున్న కచేరికి బోయి యడుగగా నానాసాహెబు ఇంటి వద్దనే యున్నట్లు దెలిసెను. అతడు నానాసాహెబు గారింటికి వెళ్ళి తాను షిరిడీ సాయిబాబా వద్దనుంచి వచ్చినట్లు చెప్పెను. బాబా ఇచ్చిన ఊదీ, హారతి పాట నానాసాహెబు కందజేసెను. మైనతాయి చాలా దుస్థితిలో నుండెను. అందరు ఆమె గూర్చి మిగుల ఆందోళన పడుచుండిరి. నానాసాహెబు తన భార్యను బిలిచి ఊదీని నీళ్ళలో కలిపి కుమార్తెకిచ్చి హారతిని పాడుమనిరి. బాబా మంచి సమయములో సహాయము బంపెననుకొనిరి. కొద్ది నిముషములలో ప్రసవము సుఖముగా జరిగెనని వార్త వచ్చెను. గండము గడచినదని చెప్పిరి.

నానాసాహెబు గారు టాంగాను, నౌకరును, ఫలహారములను పంపినందుకు బాపుగీర్ బువా ఆయనకు కృతజ్ఞత తెలుపగా నాతడు మిక్కిలి యాశ్చర్యపడెను. షిరిడీ నుంచి యెవ్వరు వచ్చుచున్నది అతనికి తెలియదు, కనుక నతడేమియు పంపియుండలేదని చెప్పెను.

బి.వి.దేవ్ గారీ విషయమై నానాసాహెబ్ చాందోర్కరు కొడుకు బాపూరావు చాందోర్కరును, రామ్‌గీర్ బువాను కలిసికొని విచారించి సాయిలీలా మాగజైన్‌లో (xiii - 11, 12, 13) గొప్ప వ్యాసమును ప్రకటించినారు. బి.వి. నరసింహస్వామిగారు మైనతాయి, బాపూరావు చాందోర్కరు, రామ్‌గీర్ బువాల వాఙ్మూలమును సేకరించి **"భక్తుల అనుభవములు"** అను గ్రంథమున (3వ భాగము) ప్రకటించినారు.

నారాయణరావు జబ్బు :

భక్త నారాయణరావుకు బాబాను రెండుసారులు దర్శనము చేయు భాగ్యము కలిగెను. బాబా సమాధి చెందిన మూడేండ్లకు షిరిడీకి పోవలెననుకొనెను. కాని పోలేకపోయెను. బాబా సమాధి చెందిన యొక సంవత్సరములో నతడు జబ్బుపడి మిగుల బాధపడుచుండెను. సాధారణ చికిత్సల వలన ప్రయోజనము కలుగలేదు. కావున రాత్రింబవళ్ళు బాబాను ధ్యానించెను. ఒకనాడు స్వప్నములో నొక దృశ్యమును జూచెను. అందు బాబా అతనిని ఓదార్చి యిట్లనెను. ***"ఆందోళన పడవద్దు. రేపటినుంచి బాగగును. వారము రోజులలో నడువ గలవు".*** స్వప్నములో చెప్పిన రీతిగా రోగము వారములో కుదిరెను. ఇచ్చట మనమాలోచించవలసిన విషయమిది. **"శరీరమున్నన్నాళ్ళు బాబా బ్రతికి యుండిరా ? శరీరము పోయినది గాన చనిపోయినారా ?"** లేదు. ఎల్లప్పుడు జీవించియే యున్నారు. వారు జనన మరణముల కతీతులు. ఎవరయితే బాబా నొకసారి హృదయ పూర్వకముగా ప్రేమించెదరో వారెక్కడున్నప్పటికి ఎట్టి సమయమందుగాని బాబా నుంచి తగిన జవాబు పొందెదరు. వారెల్లప్పుడు మన ప్రక్కనే యుందురు. ఏ రూపములోనో భక్తునకు దర్శనమిచ్చి వాని కోరికను నెరవేర్చెదరు.

బాలబువ సుతార్ :

బొంబాయిలో నుండు ప్రముఖ సంకీర్తనాకారుడు బాలబువ సుతార్ ఒకసారి షిరిడీకి వచ్చెను. అతడు గొప్ప భక్తుడు. ఎల్లప్పుడు అతడు భగవధ్యానము - భజన యందే తత్పరుడై యుండెడివాడు. అందుచే జనులు వారిని 'నవయుగ తుకారామ్' అని పిలిచేవారు. వారు బాబాకు నమస్కరించగా బాబా **"నేనీతనిని నాలుగు సంవత్సరముల నుండి యెరుగుదును"** అనిరి. తాను మొదటిసారిగా ఇప్పుడే షిరిడీకి వచ్చినవాడగుటచే బాలబువా ఇదెట్లు సంభవమనుకొనెను. కాని తీవ్రముగా నాలోచించగా బొంబాయిలో 4 సంవత్సరముల క్రిందట బాబా ఫోటోకు నమస్కరించినట్లు జ్ఞప్తికి వచ్చెను. అతడు బాబా మాటల ప్రాముఖ్యమును గ్రహించెను. తనలో తానిట్లనుకొనెను. **"యోగు లెంతటి సర్వజ్ఞులు, సర్వాంతర్యాములు ? తమ భక్తులందు వారికెంత ప్రేమ ? నేను వారి ఫోటోను చూచుట వారిని స్వయముగా చూచిన దానితో సమానమని నాకు బోధించిరి".**

అప్పా సాహెబు కులకర్ణి :

1917వ సంవత్సరమున అప్పాసాహెబు కులకర్ణి వంతు వచ్చెను. అతడు ఠాణాకు బదిలీ యయ్యెను. బాలాసాహెబు భాటే అతనికి బాబా ఫోటో నిచ్చి యుండెను. అతడు దానిని జాగ్రత్తగా పూజించుచుండెను. పువ్వులు, చందనము, నైవేద్యము బాబాకు నిత్యమర్పించుచు బాబాను చూడవలెనని మిగుల కాంక్షించుచుండెను. ఈ సందర్భమున బాబా పటమును మనఃపూర్వకముగ చూచినచో బాబాను ప్రత్యక్షముగా చూచినదానితో సమానమే యని చెప్పవచ్చును (దీనికి నిదర్శనము పైన జెప్పబడిన కథ).

కులకర్ణి ఠాణాలో నుండగా భివండి పర్యటనకు బోవలసి వచ్చెను. ఒక వారము రోజుల లోపల తిరిగి వచ్చుట కవకాశము లేకుండెను. అతడు లేనప్పుడు మూడవరోజున ఈ దిగువ యాశ్చర్యకరమయిన సంగతి జరిగెను.

మధ్యాహ్నము 12 గంటలకు ఒక ఫకీరు అప్పాకులకర్ణి యింటికి వచ్చెను. వారి ముఖలక్షణములు సాయిబాబా ముఖ లక్షణములతో సరిపోయెను. కులకర్ణిగారి భార్యాబిడ్డలు వారు షిరిడీ సాయిబాబాగారా యని యడిగిరి. వారిట్లు నుడివిరి. "లేదు. నేను భగవంతుని సేవకుడను. వారి యాజ్ఞానుసారము మీ యోగ క్షేమములను కనుగొనుటకు వచ్చితిని". అట్లనుచు దక్షిణనడిగెను. ఆమె ఒక రూపాయి ఇచ్చెను. వారొక చిన్న పొట్లముతో ఊదీ నిచ్చి, దానిని పూజలో ఫోటోతో కూడ నుంచుకొని పూజించుమనిరి. పిమ్మట యిల్లు విడిచి వెళ్ళిపోయిరి. ఇక చిత్రమైన సాయిలీలను వినుడు.

భివండిలో తన గుఱ్ఱము జబ్బు పడగా అప్పాసాహెబు తన పర్యటన మానుకొనవలసి వచ్చెను. ఆనాటి సాయంకాలమే అతడు తిరిగి ఇల్లు చేరెను. ఫకీరుగారి రాక భార్యవల్ల వినెను. ఫకీరు గారి దర్శనము దొరకనందులకు మిగుల మనోవేదన పొందెను. ఫకీరుకు ఒక్క రూపాయి మాత్రమే దక్షిణగా నిచ్చుట కిష్టపడకుండెను. తానే యింటివద్ద నున్నచో 10 రూపాయలకు తక్కువ గాకుండ దక్షిణ యిచ్చి యుందుననెను. వెంటనే ఫకీరును వెదకుటకై బయలుదేరెను. మసీదులలోను, తక్కిన చోట్లను భోజనము చేయకయే వారి కొరకు వెదకెను. అతని యన్వేషణ నిష్ఫలమయ్యెను. ఇంటికి వచ్చి భోజనము చేసెను. 32వ అధ్యాయములో ఉత్తకడుపుతో భగవంతుని వెదకరాదని బాబా చెప్పినది చదువరి గమనించవలెను. అప్పాసాహెబిచ్చట ఒక నీతిని నేర్చుకొనెను. భోజనమయిన తరువాత చిత్రేయను స్నేహితునితో వ్యాహ్యాళికి బయలుదేరెను. కొంత దూరము పోగా నెవరో వారివైపు త్వరగా వచ్చుచున్నట్లు గాన్పించెను. వారి ముఖ లక్షణములను బట్టి వారు తన యింటికి 12 గంటలకు వచ్చినవారే యని యనుకొనెను. వెంటనే ఫకీరు చేయి చాచి దక్షిణ నడిగెను. అప్పాసాహెబు ఒక రూపాయినిచ్చెను. వారు తిరిగి యడుగగా ఇంకను రెండు రూపాయలిచ్చెను. అప్పటికి అతడు సంతుష్టి చెందలేదు. అప్పాసాహెబు చిత్రే వద్ద నుంచి మూడు రూపాయలు

తీసికొని ఫకీరుకు ఇచ్చెను. వారింకను దక్షిణ కావలెననిరి. అప్పాసాహెబు వారినింటికి రావలసినదిగా వేడుకొనెను. అందరు ఇల్లు చేరిరి. అప్పాసాహెబు వారికి 3 రూపాయలిచ్చెను. మొత్తము తొమ్మిది రూపాయలు ముట్టెను. అప్పటికి సంతుష్టి చెందక ఫకీరు ఇంకను దక్షిణ యిమ్మనెను. అప్పాసాహెబు తన వద్ద పది రూపాయల నోటు గలదనెను. ఫకీరు దానిని పుచ్చుకొని తొమ్మిది రూపాయలు తిరిగి యిచ్చివేసి యక్కడనుండి వెడలెను. అప్పాసాహెబు పదిరూపాయ లిచ్చెదననెను గనుక ఆ మొత్తమును దీసికొని పవిత్ర పరచిన పిమ్మట తొమ్మిది రూపాయల నిచ్చివేసెను. 9 సంఖ్య చాలా ముఖ్యమైనది. అది నవవిధ భక్తులను తెలియజేయును. (బాబా లక్ష్మీబాయి శిందేకు 9 రూపాయలు సమాధి సమయమందిచ్చిరి). అప్పాసాహెబు ఊదీ పొట్లము విప్పి చూచెను. అందులో పువ్వురెక్కలు అక్షతలుండెను. కొంతకాలము పిమ్మట బాబాను షిరిడీలో దర్శించినప్పుడు వారి వెంట్రుక యొకటి చిక్కెను. అతడు ఊదీ పొట్లమును, వెంట్రుకను, ఒక తాయెత్తులో పెట్టి తన దండపై కట్టుకొనెను. అప్పాసాహెబు ఊదీ ప్రభావమును గ్రహించెను. అతడు మిక్కిలి తెలివైనవాడయినప్పటికి నెలకు 40 రూపాయలు మాత్రమే జీతము దొరుకుచుండెను. బాబా ఫోటోను ఊదీని పొందిన తరువాత 40 రూపాయల కెన్నో రెట్లు ఆదాయము వచ్చెను. మంచి పలుకుబడియు అధికారము లభించెను. ఈ లౌకికమైన కానుకలేగాక దైవభక్తి కూడ వృద్ధియగుచుండెను. కావున బాబా ఊదీని పొందు భాగ్యము కలవారు స్నానము చేసిన పిమ్మట ఊదీని నుదుట రాసికొని, కొంచెము నీటిలో కలిపి బాబా పవిత్రమైన తీర్థముగా భావించి పుచ్చుకొనవలెను.

హరిభావ్ కర్ణిక్ :

ఠాణా జిల్లా దహను గ్రామము నుండి హరిభావ్ కర్ణిక్ అనునతడు 1917వ సంవత్సరమున గురుపౌర్ణమినాడు షిరిడీకి వచ్చి బాబాను తగిన లాంఛనములతో పూజించెను; వస్త్రములు దక్షిణ సమర్పించెను. శ్యామా ద్వారా బాబా సెలవు పొంది మసీదు మెట్లు దిగెను. అప్పుడే యింకొక

రూపాయి బాబాకు దక్షిణ నివ్వవలెనని తోచి మసీదు మరల ఎక్కుచుండగా, బాబా సెలవు పొందిన పిమ్మట తిరిగి వెనుకకు రారాదని విని యింటికి బయలుదేరెను. మార్గమధ్యమున నాసిక్‌లో కాలారాముని మందిరము ప్రవేశించి, దర్శనము చేసికొని వెలుపలికి వచ్చుచుండగా నరసింగ మహరాజ్ అను యోగి తన శిష్యులను విడిచి లోపల నుండి బయటకు వచ్చి, హరిభావ్ ముంజేతిని బట్టుకొని, **"నా రూపాయి నాకిమ్ము"** అనెను. కర్ణిక్ మిగుల ఆశ్చర్యపడెను. రూపాయిని సంతోషముగా నిచ్చి, సాయిబాబా యివ్విధముగా తానివ్వ నిశ్చయించుకొనిన రూపాయిని నరసింగ మహరాజ్ ద్వారా గ్రహించెననుకొనెను.

యోగీశ్వరులందరొకటే యనియు ఏకాత్మ భావముతో కార్యము లొనర్తురనియు నీ కథ తెలుపుచున్నది.

ముప్పది మూడవ అధ్యాయము సంపూర్ణము

సద్గురు శ్రీ సాయినాథార్పణమస్తు

శుభం భవతు

శ్రీ సాయినాథాయ నమః

శ్రీ సాయి సచ్చరిత్రము

ముప్పది నాలుగవ అధ్యాయము

ఊదీ మహిమ;

డాక్టరుగారి మేనల్లుడు; డాక్టరు పిళ్ళే; శ్యామా మరదలు; ఇరానీ బాలిక;

హార్దా పెద్దమనిషి; బొంబాయి మహిళ

ఈ అధ్యాయములో కూడ ఊదీ మహిమ వర్ణితము. ఊదీ ధరించినంత మాత్రమున నెట్టి ఫలములు కలిగెనో చూతము.

డాక్టరుగారి మేనల్లుడు :

నాసిక్ జిల్లాలోని మాలెగాంలో ఒక డాక్టరుండెను. ఆయన వైద్యములో పట్టభద్రులు. వారి మేనల్లుడు నయముకానట్టి రాచ కురుపుతో బాధపడుచుండెను. డాక్టరుగారితో పాటు ఇతర డాక్టర్లు కూడ నయము చేయ ప్రయత్నించిరి. ఆపరేషను చేసిరి. కాని ఏ మాత్రము మేలు జరుగలేదు. కుఱ్ఱవాడు మిగుల బాధపడుచుండెను. బంధువులు, స్నేహితులు, తల్లిదండ్రులను దైవసహాయము కోరుమనిరి. షిరిడీ సాయిబాబాను చూడుమనిరి. వారి దృష్టిచే అనేక కఠిన రోగములు నయమయ్యెనని బోధించిరి. తల్లిదండ్రులు షిరిడీకి వచ్చిరి. బాబా

పాదములకు సాష్టాంగ నమస్కారము చేసిరి. కుఱ్ఱవానిని బాబా ముందుంచిరి. తమ బిడ్డను కాపాడుమని అధిక వినయ గౌరవములతో వేడుకొనిరి. దయార్ద్ర హృదయుడగు బాబా వారిని ఓదార్చి యిట్లనెను. ***"ఎవరయితే ఈ మసీదుకు వచ్చెదరో వారెన్నడు ఈ జన్మలో ఏ వ్యాధి చేతను బాధపడరు. కనుక హాయిగా నుండుడు. కురుపుపై ఊదీని పూయుడు. ఒక వారము రోజులలో నయమగును. దేవునియందు నమ్మకముంచుడు. ఇది మసీదు కాదు ఇది ద్వారవతి. ఎవరయితే యిందు కాలు మోపెదరో వారు ఆరోగ్యమును ఆనందమును పొందెదరు. వారి కష్టములు గట్టెక్కును".*** వారు కుఱ్ఱవానిని బాబా ముందు కూర్చుండబెట్టిరి. బాబా యా కురుపు మీద తన చేతిని త్రిప్పెను, ప్రేమాస్పదమైన చూపులను ప్రసరింపజేసెను. రోగి సంతుష్టి చెందెను. ఊదీ రాయగా కురుపు నెమ్మదించెను. కొద్దిరోజుల పిమ్మట పూర్తిగా మానిపోయెను. తల్లిదండ్రులు కుఱ్ఱవానితో గూడ బాబాకు కృతజ్ఞతలు తెలిపి షిరిడీ విడచిరి. బాబా ఊదీ ప్రసాదము వల్లను వారి దయాదృష్టివల్లను రాచకురుపు మానిపోయినందులకు వారు మిగుల సంతసించిరి.

ఈ సంగతి విని కుఱ్ఱవాని మామయగు డాక్టరు ఆశ్చర్యపడి బొంబాయి పోవుచు మార్గమున బాబాను చూడగోరెను. కాని మాలేగాంలోను మన్మాడ్‌లోను ఎవరో బాబాకు వ్యతిరేకముగ చెప్పి అతని మనస్సును విరిచిరి. కావున నతడు షిరిడీకి పోవుట మానుకొని తిన్నగా బొంబాయి చేరెను. తనకు మిగిలియున్న సెలవులు అలిబాగులో గడుపవలెననుకొనెను. బొంబాయిలో మూడురాత్రులు వరుసగా నొక కంఠధ్వని ***"ఇంకను నన్ను నమ్మవా !"*** యని వినిపించెను. వెంటనే డాక్టరు తమ మనస్సును మార్చుకొని షిరిడీకి పోవ నిశ్చయించుకొనెను. అతడు బొంబాయిలో నొక రోగికి అంటు జ్వరమునకు చికిత్స చేయుచుండెను. రోగికి నయము కాకుండెను. కనుక షిరిడీ ప్రయాణము వాయిదా పడుననుకొనెను. కాని, తన మనస్సులో బాబాను పరీక్షించదలచి, **"రోగి యొక్క వ్యాధి యీనాడు కుదిరినచో, రేపే షిరిడీకి**

పోయెదను" అని యనుకొనెను. జరిగిన చిత్రమేమన సరిగా మనో నిశ్చయము చేసినప్పటినుంచి, జ్వరము తగ్గుటకు ప్రారంభించి త్వరలో సామాన్య ఉష్ణతకు దిగెను. డాక్టరు తన మనో నిశ్చయము ప్రకారము షిరిడీకి వెళ్ళెను. బాబా దర్శనము చేసి వారి పాదములకు సాష్టాంగ నమస్కారమొనర్చెను. బాబా అతనికి గొప్ప యనుభవము కలుగజేయుటచే అతడు బాబా భక్తుడయ్యెను. అక్కడ 4 రోజులుండి, బాబా ఊదీతోను, ఆశీర్వచనములతోను ఇంటికి వచ్చెను. ఒక పక్షము రోజులలో అతనిని బీజాపూరుకు హెచ్చు జీతముపై బదిలీ చేసిరి. అతని మేనల్లుని రోగము ఆ డాక్టరుకు బాబా దర్శనమునకు తోడ్పడెను. అప్పటినుంచి అతనికి బాబా యందు భక్తి కుదిరెను.

డాక్టరు పిళ్ళే :

డాక్టరు పిళ్ళే యనునాతడు బాబాకు ప్రియభక్తుడు. అతని యందు బాబాకు మిగుల ప్రేమ. బాబా అతనిని 'భావూ' (అన్నా) అని పిలుచువారు. బాబా యతనితో ప్రతివిషయము సంప్రదించువారు. అతని నెల్లప్పుడు చెంత నుంచుకొనువారు. ఒకప్పుడు ఈ డాక్టరు గినియా పురుగులచే (నారిపుండు) బాధపడెను. అతడు కాకాసాహెబు దీక్షిత్‌తో, **"బాధ చాలా హెచ్చుగా నున్నది. నేను భరించలేకున్నాను. దీనికంటె చావు మేలని తోచుచున్నది. గత జన్మములో చేసిన పాపమును పోగొట్టుకొనుటకై నేనీ బాధ ననుభవించు చున్నాను. కాన బాబా వద్దకు బోయి యీ బాధ నాపుచేసి, దీనిని రాబోయే 10 జన్మలకు పంచిపెట్టవలసినదని వేడు"** మనెను. దీక్షితు బాబా వద్దకు వెళ్ళి యా సంగతి చెప్పెను. బాబా మనస్సు కరగెను. బాబా దీక్షితు కిట్లనెను. *"నిర్భయుడుగా నుండు మనుము. అతడేల పది జన్మల వరకు బాధ పడవలెను ? పది రోజులలో గతజన్మ పాపమును హరింపజేయగలను. నేనిక్కడుండి యిహపర సౌఖ్యము లిచ్చుటకు సిద్ధముగా నుండ అతడేల చావును కోరవలెను ? అతని నెవరి వీపు పయి నయిన తీసికొనిరండు. అతని బాధను శాశ్వతముగా నిర్మూలించెదను".*

ఆ స్థితిలో డాక్టరును దెచ్చి బాబా కుడివైపున, ఫకీరు బాబా యెప్పుడు కూర్చుండుచోట, కూర్చుండబెట్టిరి. బాబా అతనికి బాలీసునిచ్చి యిట్లనెను. *"ఇచ్చట నెమ్మదిగా పరుండి విశ్రాంతి తీసికొమ్ము. అసలయిన విరుగుడేమనగా గతజన్మ పాపము లనుభవించి, విమోచనము పొందవలెను. మన కష్ట సుఖములకు మన కర్మయే కారణము. వచ్చినదాని నోర్చుకొనుము. అల్లాయే ఆర్చి తీర్చువాడు. వాని నెల్లప్పుడు ధ్యానించుము. అతడే నీ క్షేమమును చూచును. వారి పాదములకు శరీరము, మనస్సు, ధనము, వాక్కు సమస్తము అర్పింపుము. అనగా సర్వస్య శరణాగతి వేడుము. అటుపై వారేమి చేసెదరో చూడుము".* నానాసాహెబు కట్టుకట్టెననియు కాని, గుణమివ్వలేదనియు డాక్టరు పిళ్ళే చెప్పెను. బాబా యిట్లనెను. *"నానా తెలివి తక్కువవాడు; కట్టు విప్పుము లేనిచో చచ్చెదవు. అప్పుడే ఒక కాకి వచ్చి పొడుచును. అప్పుడు నీ కురుపు నయమగును".*

ఈ సంభాషణ జరుగుచుండగా అబ్దుల్ వచ్చి మసీదు శుభ్రము చేసి దీపములు బాగుచేయుచుండగా, అతని కాలు సరిగా పిళ్ళే కురుపు మీద హఠాత్తుగా పడెను. కాలు వాచి యుండెను. దానిపయి అబ్దుల్ కాలు పడగనే యందులోనుంచి ఏడు పురుగులు నొక్కబడి బయటపడెను. బాధ భరింపరానిదిగా నుండెను. డాక్టరు పిళ్ళే బిగ్గరగా యేడ్వసాగెను. కొంతసేపటికి నెమ్మదించెను. అతనికి ఏడ్పు, నవ్వు ఒకటి తరువాత నింకొకటి వచ్చుచుండెను. బాబా యిట్లనెను. **"చూడుడు ! మన అన్న జబ్బు కుదిరి నవ్వుచున్నాడు".** పిళ్ళే **"కాకి ఎప్పుడు వచ్చు"**ననెను. బాబా యిట్లు జవాబు నిచ్చెను. **"నీవు కాకిని చూడలేదా ? అది తిరిగి రాదు. అబ్దులే యా కాకి. ఇప్పుడు నీవు పోయి వాడాలో విశ్రాంతి గొనుము. నీవు త్వరలో బాగయ్యెదవు".** ఊదీపూయుటవలన, దానిని తినుట వలనను, ఏ చికిత్స పొందకయే, ఔషధమును పుచ్చుకొనకయే వ్యాధి పూర్తిగా 10 రోజులలో బాబా చెప్పిన ప్రకారముగా మానిపోయెను.

శ్యామా మరదలు :

శ్యామా తమ్ముడు బాపూజీ సావూల్ విహిర్ దగ్గర నుండువాడు. ఒకనాడతని భార్యకు ప్లేగు తగిలెను. ఆమెకు తీవ్రమైన జ్వరము వచ్చెను. చంకలో రెండు బొబ్బలు లేచెను. బాపాజీ శ్యామా వద్దకు పరుగెత్తి వచ్చి సహాయపడుమనెను. శ్యామా భయపడెను. కాని యథాప్రకారము బాబా వద్దకు వెళ్ళెను. సాష్టాంగ నమస్కారము చేసి వారి సహాయము కోరెను. వ్యాధిని బాగుచేయుమని ప్రార్థించెను. తన తమ్ముని ఇంటికి బోవుటకు అనుజ్ఞ నిమ్మనెను. బాబా యిట్లనెను. *"ఈ రాత్రి సమయమందు వెళ్ళవద్దు. ఊదీ పంపుము. జ్వరము గాని, బొబ్బలను గాని లక్ష్యపెట్ట నవసరము లేదు. మన తండ్రియును, యజమానియు ఆ దైవమే. ఆమె వ్యాధి సులభముగా నయమగును. ఇప్పుడు వెళ్ళవద్దు. రేపటి ఉదయము వెళ్ళుము. వెంటనే తిరిగిరమ్ము".*

శ్యామాకు బాబా ఊదీయందు సంపూర్ణ విశ్వాసముండెను. బాపాజీ ద్వారా దానిని బంపెను. బొబ్బలపై దానిని పూసి కొంత నీళ్ళలో కలిపి త్రాగించిరి. దానిని తీసికొనిన వెంటనే, బాగా చెమట పట్టెను; జ్వరము తగ్గెను. రోగికి మంచి నిద్ర పట్టెను. మరుసటి యుదయము తన భార్యకు నయమగుట జూచి బాపాజీ యాశ్చర్యపడెను. జ్వరము పోయెను. బొబ్బలు మానెను. మరుసటి ఉదయము శ్యామా బాబా యాజ్ఞ ప్రకారము వెళ్ళగా, నామె పొయ్యి దగ్గర తేనీరు తయారుచేయుచుండుట చూచి యాశ్చర్యపడెను. తమ్ముని అడుగగా బాబా ఊదీ ఒక్క రాత్రిలోనె యా బొబ్బలను బాగు చేసెననెను. అప్పుడు ***"ఉదయము వెళ్ళు, త్వరగా రమ్ము"*** అను బాబా మాటల భావము శ్యామా తెలిసికొనగలిగెను.

టీ తీసికొని శ్యామా తిరిగి వచ్చెను. బాబాకు నమస్కరించి యిట్లనెను. **"దేవా ! ఏమి నీ యాట ! మొట్టమొదట తుఫాను లేపి మాకు అశాంతి కలుగ జేసెదవు. తిరిగి దానిని శాంతింపజేసి మాకు నెమ్మది ప్రసాదింతువు".**

బాబా యిట్లు జవాబిచ్చెను. *"కర్మ యొక్క మార్గము చిత్రమైనది. నేనేమి చేయకున్నను, నన్నే సర్వమునకు కారణభూతునిగా నెంచెదరు. అది యదృష్టమును బట్టి వచ్చును. నేను సాక్షీభూతుడను మాత్రమే. చేయువాడు ప్రేరేపించువాడు దేవుడే. వారు మిక్కిలి దయార్ద్రహృదయులు. నేను భగవంతుడను కాను. ప్రభువును కాను. నేను వారి నమ్మకమైన బంటును. వారి నెల్లప్పుడు జ్ఞాపకము చేయుచుందును. ఎవ్వరైతే తమ యహంకారమును ప్రక్కకు దోసి భగవంతునికి నమస్కరించెదరో, ఎవరు వారిని పూర్తిగా నమ్మెదరో, వారి బంధము లూడి మోక్షమును పొందెదరు".*

ఇరానీ బాలిక :

ఇక ఇరానీ వాని యనుభవమును చదువుడు. అతని కుమార్తెకు ప్రతి గంటకు మూర్ఛ వచ్చుచుండెను. మూర్ఛ రాగానే యామె మాటలాడ లేకుండెను. కాళ్ళు చేతులు ముడుచుకొని స్పృహ తప్పి పడిపోవుచుండెను. ఏ మందులు ఆమెకు నయము చేయలేదు. ఒక స్నేహితుడు బాబా ఊదీ నుపయోగించుమనెను. విలేపార్లేలోనున్న కాకాసాహెబు దీక్షిత్ వద్ద ఊదీ తీసికొని రమ్మనెను. ఇరానీవాడు ఊదీని తెచ్చి ప్రతిరోజు నీటిలో కలిపి త్రాగించుచుండెను. మొదట ప్రతిగంటకు వచ్చు మూర్ఛ 7 గంటల కొకసారి రాసాగెను. కొద్దిరోజుల పిమ్మట పూర్తిగా నిమ్మళించెను.

హార్దా పెద్దమనిషి :

హార్దాపుర (మధ్య పరగణాలు) నివాసియగు వృద్ధుడొకరు మూత్రకోశములో రాయితో బాధపడుచుండెను. అట్టి రాళ్ళు ఆపరేషను చేసి తీసెదరు. కనుక ఆపరేషను చేయించుకొమ్మని సలహా యిచ్చిరి. అతడు ముసలివాడు, మనో బలము లేనివాడు. ఆపరేషను కొప్పుకొనకుండెను. అతని బాధ యింకొక రీతిగా బాగు కావలసియుండెను. ఆ గ్రామపు ఇనాముదారు అచటకు వచ్చుట తటస్థించెను. అతడు బాబా భక్తుడు. అతని వద్ద బాబా ఊదీ యుండెను. స్నేహితులు కొందరు చెప్పగా, వృద్ధుని కుమారుడు ఊదీ తీసికొని దానిని నీళ్ళలో కలిపి తండ్రికిచ్చెను. 5 నిమిషములలో ఊదీ గుణమిచ్చెను. రాయి కరిగి మూత్రము వెంబడి బయటపడెను. వృద్ధుడు శీఘ్రముగ బాగయ్యెను.

బొంబాయి మహిళ :

కాయస్థ ప్రభుకులమునకు చెందిన బొంబాయి స్త్రీ యొకతె ప్రసవించు సమయమున మిగుల బాధపడుచుండెను. ఆమె గర్భవతియైన ప్రతిసారి మిగుల భయపడుచుండెను. ఆమె కేమియు తోచకుండెను. బాబా భక్తుడు కల్యాణ్‌వాసుడగు శ్రీరామ మారుతి ఆమె ప్రసవించునాటికి షిరిడీకి తీసికొని పొమ్మని సలహా యిచ్చెను. ఆమె గర్భవతి కాగా భార్యాభర్తలు షిరిడీకి వచ్చిరి. కొన్ని మాసములక్కడ నుండిరి. బాబాను పూజించిరి. వారి సాంగత్యము వలన సంపూర్ణ ఫలము పొందిరి. కొన్నాళ్ళకు ప్రసవవేళ వచ్చెను. మామూలుగానే యోనిలో అడ్డు గనిపించెను. ఆమె మిగుల బాధపడెను. ఏమి చేయుటకు తోచకుండెను. బాబాను ధ్యానించెను. ఇరుగు పొరుగు వారు వచ్చి బాబా ఊదీని నీళ్ళలో కలిపి యిచ్చిరి. 5 నిమిషములలో నా స్త్రీ సురక్షితముగా, ఎట్టి కష్టము లేక ప్రసవించెను. దురదృష్టము కొలది చనిపోయిన బిడ్డ పుట్ట యుండెను. కాని తల్లి ఆందోళనము, బాధ తప్పెను. బాబాకు నమస్కరించి వారిని ఎల్లకాలము జ్ఞప్తియందుంచుకొనిరి.

ముప్పది నాలుగవ అధ్యాయము సంపూర్ణము

సద్గురు శ్రీ సాయినాథార్పణమస్తు

శుభం భవతు

శ్రీ సాయినాథాయ నమః

శ్రీ సాయి సచ్చరిత్రము

ముప్పదియైదవ అధ్యాయము

ఊదీ మహిమ; కాకా మహాజని స్నేహితుడు; కాకా మహాజని-యజమాని; బాంద్రా అనిద్ర రోగి; బాలాజి పాటీలు నేవాస్కరు; సాయి పాము వలె కన్పించుట

ఈ అధ్యాయములో కూడ ఊదీ మహిమ వర్ణితము. ఇందులో బాబా రెండు విషయములలో పరీక్షింపబడి లోపము లేదని కనుగొనబడుట గూడ చెప్పబడినది. బాబాను పరీక్షించు కథలు మొట్టమొదట చెప్పబడును.

ఆధ్యాత్మిక విషయములో లేదా సాధనలందు, శాఖలు మన యభివృద్ధికి అడ్డుపడును. భగవంతుడు నిరాకారుడని నమ్మువారు భగవంతుడాకారము గలవాడని నమ్మువారిని ఖండించి యది వట్టి భ్రమ యనెదరు. యోగీశ్వరులు మామూలు మానవులు మాత్రమే. కనుక వారికి నమస్కరింపనేల ? యందురు. ఇతర శాఖల వారు కూడ ఆక్షేపణ చేయుచు వారి సద్గురువు వారికి ఉండగా ఇతర యోగులకు నమస్కరించి వారికి సేవ చేయనేల ? యందురు. సాయిబాబా గూర్చి కూడ నట్టి యాక్షేపణ చేసిరి. షిరిడీకి వెళ్ళిన కొందరిని బాబా దక్షిణ యడిగెను. యోగులు ఈ ప్రకారముగా ధనము ప్రోగుచేయుట శ్రేయస్కరమా ? వారిట్లు ధనము జాగ్రత్త చేసినచో వారి

యోగి గుణము లెక్కడ ? అని విమర్శించిరి. అనేకమంది బాబాను వెక్కిరించుటకు షిరిడీకి వెళ్ళి తుదకు వారిని ప్రార్థించుట కచటనే నిలిచిపోయిరి. అటువంటి రెండు ఉదాహరణలీ దిగువ నిచ్చుచున్నాము.

కాకామహాజని స్నేహితుడు :

కాకా మహాజని స్నేహితుడు నిరాకారుడగు భగవంతు నారాధించువాడు. విగ్రహారాధనమున కాతడు విముఖుడు. అతడు ఊరకనే వింతలేమైన తెలిసికొనుటకు షిరిడీకి పోవ నంగీకరించెను. కాని, బాబాకు నమస్కరించననియు, వారికి దక్షిణ యివ్వననియు చెప్పెను. కాకా యీ షరతులకు ఒప్పుకొనెను. ఇద్దరును శనివారము నాడు రాత్రి బొంబాయి విడిచి యా మరుసటి దినము షిరిడీకి చేరిరి. వారు మసీదు మెట్లను ఎక్కగనే కొంచెము దూరమున నున్న బాబా, మహాజని స్నేహితుని మంచి మాటలతో నాహ్వానించెను. ఆ కంఠధ్వని మిక్కిలి చిత్రముగా నుండెను. ఆ కంఠము అతని తండ్రి కంఠమువలె నుండెను. ఆ కంఠము గతించిన తన తండ్రిని జ్ఞప్తికి దెచ్చెను. శరీరము సంతోషముతో నుప్పొంగెను. కంఠపు ఆకర్షణ శక్తి యేమని చెప్పుదును ? మిగుల నాశ్చర్యపడి యా స్నేహితుడు **"ఇది తప్పనిసరిగ మా తండ్రి కంఠమే"** యనెను. వెంటనే మసీదు లోపలికి వెళ్ళి, తన మనో నిశ్చయమును మరచినవాడై, బాబా పాదములకు నమస్కరించెను.

ఉదయ మొకసారి మధ్యాహ్న మొకసారి బాబా దక్షిణ యడుగగా కాకా మహాజని ఇచ్చెను. బాబా కాకానే దక్షిణ అడుగుచుండెను. కాని యతని స్నేహితుని అడుగలేదు. అతని స్నేహితుడు కాకా చెవిలో **"బాబా నిన్నే రెండుసారులు దక్షిణ యడిగెను. నేను నీతో నున్నాను. నన్నెందుకు విడిచి పెట్టుచున్నారు ?"** అనెను. "నీవే బాబాను అడుగుము" అని యతడు జవాబిచ్చెను. తన స్నేహితుడేమని చెవిలో నూదుచున్నాడని బాబా కాకామహాజని నడుగగా, తన స్నేహితుడు తాను కూడ దక్షిణ యివ్వవచ్చునా యని అడుగుచున్నాడనెను. బాబా **"నీ కిచ్చుటకు మనమున నిష్టము లేకుండును. కాన నిన్నడుగ లేదు. కాని, యిప్పుడు నీ కిష్టమున్న యెడల ఇవ్వవచ్చు"** ననెను. కాకా యిచ్చినంత అనగా 17 రూపాయలు దక్షిణను

అతని స్నేహితుడు కూడ ఇచ్చెను. బాబా యప్పుడు కొన్ని మాటలు సలహా రూపముగా నిట్లు చెప్పెను. **"నీవు దానిని తీసివేయుము; మనకు మధ్యనున్న యడ్డును తీసివేయుము. అప్పుడు మన మొకరినొకరు ముఖాముఖి చూచుకొనగలము, కలిసికొనగలము !"** పోవుటకు బాబా వారికి సెలవు నిచ్చెను. ఆకాశము మేఘములతో కమ్మియున్నప్పటికి వర్షము వచ్చునేమో యను భయము కలుగుచున్నప్పటికి ప్రయాస లేకుండ ప్రయాణము సాగునని బాబా యాశీర్వదించెను. ఇద్దరు సురక్షితముగా బొంబాయి చేరిరి. అతడు ఇంటికి పోయి తలుపు తీయుసరికి రెండు పిచ్చుకలు చచ్చి పడియుండెను. ఇంకొకటి కిటికీ ద్వారా యెగిరిపోయెను. తానే కిటికీలు తెరిచియుంచినచో పిచ్చుకలు రక్షింపబడియుండును. వాని యదృష్టానుసారముగ నవి చచ్చెను. మూడవదానిని రక్షించుటకై బాబా త్వరగా తనను బంపె ననుకొనెను.

కాకామహాజని - యజమాని :

ఠక్కర్ ధరమ్సె జెఠాభాయి, హైకోర్టు ప్లీడరు నొక కంపెనీ గలదు. దానిలో కాకా మేనేజరుగా పనిచేయుచుండెను. యజమానియు మేనేజరును అన్యోన్యముగా నుండెడివారు. కాకా షిరిడీకి అనేకసారులు పోవుట, కొన్ని దినము లచటనుండి, తిరిగి బాబా యనుమతి పొంది వచ్చుట, మొదలగునవి ఠక్కరుకు తెలియును. కుతూహలము కోసము బాబాను పరీక్షించు ఆసక్తితో, ఠక్కర్ కాకాతో హోళీ సెలవులలో షిరిడీకి పోవ నిశ్చయించుకొనెను. కాకా యెప్పుడు తిరిగివచ్చునో యనునది నిశ్చయముగా తెలియదు కనుక ఠక్కరింకొకరిని వెంట తీసుకొని వెళ్ళెను. ముగ్గురు కలిసి బయలుదేరిరి. బాబా కిచ్చుటకై కాకా రెండు సేర్ల యెండు ద్రాక్షపండ్లు (గింజలతో నున్నవి) దారిలో కొనెను. వారు షిరిడీకి సరియైన వేళకు చేరి, బాబా దర్శనమునకయి మసీదుకు బోయిరి. అప్పుడక్కడ బాబాసాహెబు తర్ఖడుండెను. ఠక్కర్ మీరెందుకు వచ్చితిరని తర్ఖడు నడిగెను. దర్శనము కొరకని తర్ఖడు జవాబిచ్చెను. మహిమలేమైన జరిగినవాయని ఠక్కర్ ప్రశ్నించెను. బాబా వద్ద ఏమైన అద్భుతములు చూచుట తన నైజము కాదనియు, భక్తులు ప్రేమతో కాంక్షించునది తప్పక జరుగుననియు తర్ఖడ్ చెప్పెను.

కాకా బాబా పాదములకు నమస్కరించి యెండు ద్రాక్షపండ్లను అర్పించెను. బాబా వానిని పంచి పెట్టుమని యాజ్ఞాపించెను. ఠక్కరుకు కొన్ని ద్రాక్షలు దొరికెను. అతనికి అవి తినుట కిష్టము లేదు. ఎందుచేత ననగా తన వైద్యుడు కడిగి శుభ్రపరచనిదే ద్రాక్షలు తినకూడదని సలహా యిచ్చియుండెను. ఇప్పుడాతనికి అది సమస్యగా తోచెను. తనకు వానిని తినుట కిష్టము లేదు కాని బాబా తినుట కాజ్ఞాపించుటచే పారవేయలేకుండెను. పారవేసినట్లయితే బాగుండదని వానిని నోటిలో వేసికొనెను. గింజలనేమి చేయవలయునో తోచకుండెను. మసీదులో గింజలుమ్మివేయుటకు జంకుచుండెను. తన యిష్టమునకు వ్యతిరేకముగ తుదకు గింజలు తన జేబులోనే వేసికొనెను. బాబా యోగి యయినచో తనకు ద్రాక్షపండ్లు ఇష్టము లేదని తెలియదా ? బాబా వానినేల బలవంతముగా నిచ్చెను ? ఈ యాలోచన అతని మనస్సున తట్టగానే బాబా యింకను మరికొన్ని ద్రాక్షపండ్లు ఇచ్చెను. అతడు వానిని తినలేదు. చేతిలో పట్టుకొనెను. బాబా వానిని తినుమనెను. వారి యాజ్ఞానుసారము తినగా, వానిలో గింజలు లేకుండెను. అందుకతడు మిగుల నాశ్చర్యపడెను. అద్భుతములు చూడలేదనుకొనెను. గాన నాతనిపై నీ యద్భుతము ప్రయోగింపబడెను. బాబా తన మనస్సును గనిపెట్టి గింజలు గల ద్రాక్షపండ్లను గింజలు లేనివానిగా మార్చివేసెను. ఏమి యాశ్చర్యకరమైన శక్తి ! బాబాను పరీక్షించుటకు తర్ఖడు కెట్టి ద్రాక్షలు దొరికెనని యడిగెను. గింజలతో నున్నవి దొరికెనని తర్ఖడ్ చెప్పెను. ఠక్కరు ఆశ్చర్యపడెను. తనయందుద్భవించుచున్న నమ్మకము దృఢపరచుటకై బాబా యదార్థముగా యోగి యైనచో ద్రాక్షపండ్లు మొట్టమొదట కాకా కివ్వవలె ననుకొనెను. అతని మనస్సునందున్న యీ సంగతి కూడ గ్రహించి, బాబా కాకా వద్ద నుంచి యెండు ద్రాక్షల పంపిణీ ప్రారంభింపవలయునని యాజ్ఞాపించెను. ఈ నిదర్శనముతో ఠక్కరు సంతుష్టి చెందెను.

శ్యామా ఠక్కరును కాకా యజమానిగా బాబాకు పరిచయము చేసెను. అందుకు బాబా యిట్లనెను. *"అతడెట్లు వానికి యజమాని కాగలడు ? అతని యజమాని వేరొకరు గలరు".* కాకా యీ జవాబుకు చాలా ప్రీతి చెందెను. తన మనోనిశ్చయము మరచి ఠక్కరు బాబాకు నమస్కరించి

వాడాకు తిరిగిపోయెను. మధ్యాహ్న హారతియైన పిమ్మట వారందరు బాబా వద్ద సెలవు దీసికొనుటకు మసీదుకు బోయిరి. శ్యామా వారి పక్షమున మాట్లాడెను. బాబా యిట్లు చెప్పదొడంగెను.

"ఒక చంచల మనస్సు గల పెద్ద మనుష్యుడుండెను. అతనికి ఆరోగ్యము ఐశ్వర్యము కూడ నుండెను. ఎట్టి విచారములు లేకుండెను. అనవసరమైన యారాటము పైన వేసుకొని, యక్కడక్కడ తిరుగుచు మనఃశ్శాంతిని పోగొట్టుకొనుచుండెను. ఒక్కొక్కప్పుడు భారములన్నియు వదలివేయుచుండెను. మరొకప్పుడు వానిని మోయుచుండెను. అతని మనస్సునకు నిలకడ లేకుండెను. అతని స్థితి కనిపెట్టి కనికరించి నేను నీ కిష్టము వచ్చినచోట నీ నమ్మకము పాదుకొల్పుము. ఎందుకిట్లు భ్రమించెదవు? ఒకే చోటు నాశ్రయించుకొని నిలకడగా నుండు" మని చెప్పితిని.

వెంటనే ఠక్కర్ యిదియంతయు తన గూర్చియే యని గ్రహించెను. కాకా కూడ తన వెంట రావలె ననుకొనెను. కాని కాకాకు అంత త్వరగా షిరిడీ విడుచుట కాజ్ఞ దొరుకునని యెవ్వరనుకొనలేదు. బాబా దీనిని కూడ కనుగొని కాకాను అతని యజమానితో పోవుట కనుజ్ఞనిచ్చెను. ఈవిధముగా బాబా సర్వజ్ఞుడనుట ఠక్కరు కింకొక నిదర్శనము దొరికెను.

బాబా కాకాను 15 రూపాయల దక్షిణ యడిగి పుచ్చుకొని అతనికిట్లని చెప్పెను. *"నేను ఒక రూపాయి దక్షిణ యెవరి వద్ద నుంచి గాని తీసికొనినచో దానికి పదిరెట్లు ఇవ్వవలెను. నేనూరక యేమి తీసికొనను. యుక్తాయుక్తములు తెలియకుండ నేనెవరిని అడుగను. ఫకీరెవరిని చూపునో వారివద్దనే నేను తీసికొనెదను. ఎవరైన ఫకీరుకు గతజన్మనుంచి బాకీయున్నచో, వాని వద్దనే ధనము పుచ్చుకొందును. దానము చేయువాడిచ్చునది ప్రస్తుతము విత్తనములు నాటుటవంటిది. అది మునుముందు గొప్ప పంట అనుభవించుట కొరకే. ధర్మము చేయుటకు ధనముపయోగించవలెను. దానిని సొంతమునకు వాడుకొనిన నది వ్యర్థమయి పోవును. గతజన్మలో నీవిచ్చియుంటేనే గాని, నీవిప్పుడు అనుభవించలేవు. కనుక ధనమును*

పొందవలెననినచో, దానిని ప్రస్తుత మితరుల కిచ్చుటే సరియైన మార్గము. దక్షిణ యిచ్చుచున్నచో వైరాగ్యము పెరుగును. దానివలన భక్తి జ్ఞానములు కలుగును. ఒక రూపాయినిచ్చి 10 రూపాయలు పొందవచ్చును."

ఈ మాటలు విని, ఠక్కరు తన నిశ్చయమును మరచి 15 రూపాయలు బాబా చేతిలో పెట్టెను. షిరిడీకి వచ్చుట మేలయిన దనుకొనెను. ఏలన అతని సంశయములన్నియు తొలగెను. అతడెంతయో నేర్చుకొనెను.

అటువంటి వారి విషయములో బాబా ప్రయోగించు యుక్తి మిక్కిలి యమోఘమయినది. అన్ని బాబాయే చేయుచున్నను, దేనియందభిమాన ముంచలేదు. ఎవరయినను నమస్కరించినను నమస్కరించకపోయినను, దక్షిణ యిచ్చినను, ఈయకున్నను తన కందరు సమానమే. బాబా యెవరిని అవమానించలేదు. తనను పూజించినందుకు బాబా గర్వించెడివారు కాదు. తనను పూజించలేదని విచారించేవారు కాదు. వారు ద్వంద్వాతీతులు.

బాంద్రా అనిద్ర రోగి :

బాంద్రా నివాసి, కాయస్థప్రభు కులమునకు చెందిన ఒక పెద్ద మనుష్యుడు చాలా కాలము నిద్రపట్టక బాధపడుచుండెడివాడు. నిద్రించుటకై నడుము వాల్చగనే గతించిన తన తండ్రి స్వప్నములో గానిపించి తీవ్రముగా తిట్టుచుండెడివాడు. ఇది అతని నిద్రను భంగపరచి రాత్రియందస్థిరునిగా చేయుచుండెను. ప్రతిరోజిట్లు జరిగి యేమి చేయుటకు తోచకుండెను. ఒకనాడతడు బాబా భక్తునితో నీ విషయము మాట్లాడెను. బాబా ఊదియే దీనిని తప్పనిసరిగా బాగుచేయునని అతడు సలహా ఇచ్చెను. అతడు వానికి కొంత ఊదీ నిచ్చి ప్రతిరోజు నిద్రించుటకు ముందు కొంచెము నుదుటికి రాసుకొని మిగత పొట్లమును తలక్రింద దిండుకు దిగువ పెట్టుకొనుమనెను. ఇట్లు చేసిన పిమ్మట సంతోషము, ఆశ్చర్యము కలుగునట్లు అతనికి మంచినిద్ర పట్టెను. ఎట్టి చికాకు లేకుండెను. అతడు సాయిని నిత్యము స్మరించు చుండెను. సాయిబాబా పటమును దెచ్చి గోడపై వ్రేలాడదీసెను. దానిని ప్రతిరోజు పూజించుచుండెను. గురువారము నాడు పూలమాల

వేయుచుండెను. నైవేద్యము సమర్పించుచుండెను. పిమ్మట నతని వ్యాధి పూర్తిగా తగ్గిపోయెను.

బాలాజీ పాటీలు నేవాస్కరు :

ఇతడు బాబాకు గొప్ప భక్తుడు. ఇతడు ఫలాపేక్ష లేకుండ చాల మంచి సేవ చేసెను. ఇతడు షిరిడీలో బాబా యేయే మార్గముల ద్వారా పోవుచుండెనో వాని నన్నింటిని తుడిచి శుభ్రము చేయుచుండెను. ఆతని యనంతరము ఈపని రాధాక్రిష్ణమాయి యతి శుభ్రముగా నెరవేర్చు చుండెను. ఆమె తరువాత అబ్దుల్లా చేయుచుండెను. బాలాజీ ప్రతి సంవత్సరము పంట కోయగనే దానినంతయు దెచ్చి బాబా కర్పితము చేయుచుండెను. అతడు బాబా యిచ్చిన దానితో తన కుటుంబమును పోషించుకొనువాడు. ఈ ప్రకారముగా నతడు చాల సంవత్సరములు చేసెను. అతని తరువాత అతని కుమారుడు దాని నవలంబించెను.

ఊదీ ప్రభావము:

ఒకనాడు బాలాజీ సంవత్సరీకమునాడు నేవాస్కరు కుటుంబము వారు కొంతమంది బంధువులను భోజనమునకు బిలచిరి. భోజన సమయానికి పిలచినవారికంటె మూడురెట్లు బంధువులు వచ్చిరి. నేవాస్కరు భార్యకు సంశయము కలిగెను. వండిన పదార్థములు వచ్చినవారికి చాలవనియు, కుటుంబ గౌరవమునకు భంగము కలుగుననియు ఆమె భయపడెను. ఆమె యత్తగారు ఓదార్చుచు, **'భయపడకుము. ఇది మనది కాదు. ఇది సాయి యాహారమే. అన్ని పాత్రలు గుడ్డలతో పూర్తిగా కప్పి వేయుము. వానిలో కొంచెము ఊదీ వేయుము. గుడ్డ పూర్తిగా తీయకుండ వడ్డన చేయుము. సాయి మనలను కాపాడును"** అనెను. ఆమె యా సలహా ప్రకారమే చేసెను. వచ్చిన వారికి భోజన పదార్థములు సరిపోవుటయే గాక ఇంకను చాలా మిగిలెను. తీవ్రముగా ప్రార్థించినచో యథాప్రకారము ఫలితమును బొందవచ్చునని యీ సంఘటనము తెలుపుచున్నది.

సాయి పాములవలె కన్పించుట :

ఒకనాడు షిరిడీ నివాసి రఘుపాటీలు నేవాసెలో నున్న బాలాజీ పాటీలింటికి వెళ్ళెను. ఆనాడు సాయంకాల మొక పాము ఆవుల కొట్టము లోనికి బుసకొట్టుచు దూరెను. అందులోని పశువులన్ని భయపడి కదలజొచ్చెను. ఇంటిలోని వారందరు భయపడిరి. కాని బాలాజీ శ్రీ సాయియే ఆ రూపమున వచ్చెనని భావించెను. ఏమియు భయపడక గిన్నెతో పాటు దెచ్చి సర్పము ముందు బెట్టి యిట్లనెను. "బాబా ఎందుకు బుసకొట్టుచున్నావు ? ఎందులకీ యలజడి ? మమ్ము భయపెట్ట దలచితివా ? ఈ గిన్నెడు పాలను దీసికొని నెమ్మదిగా త్రాగుము". ఇట్లనుచు అతడు దాని దగ్గర నిర్భయముగా గూర్చుండెను. ఇంటిలోని తక్కినవారు భయపడిరి. వారికి ఏమి చేయుటకు తోచకుండెను. కొద్దిసేపటిలో సర్పము తనంతట తానే మాయమైపోయెను. ఎంత వెదకినను కనిపించలేదు.

బాలాజీకి ఇద్దరు భార్యలు, కొంతమంది బిడ్డలుండిరి. బాబా దర్శనమునకై వారప్పుడప్పుడు షిరిడీకి పోవుచుండెడివారు. బాబా వారికొరకు చీరలు, బట్టలు కొని యాశీర్వచనములతో ఇచ్చుచుండెడివారు.

ముప్పది ఐదవ అధ్యాయము సంపూర్ణము

సద్గురు శ్రీ సాయినాథార్పణమస్తు

శుభం భవతు

శ్రీ సాయినాథాయ నమః

శ్రీ సాయి సచ్చరిత్రము

ముప్పదియారవ అధ్యాయము

ఇద్దరు గోవా పెద్ద మనుష్యులు; ఔరంగాబాద్‌కర్ భార్య

ఇద్దరు గోవా పెద్దమనుష్యులు :

ఒకనాడు గోవానుండి యిద్దరు పెద్దమనుష్యులు బాబా దర్శనమునకై వచ్చి, బాబా పాదములకు సాష్టాంగముగా నమస్కరించిరి. ఇద్దరు కలిసి వచ్చినప్పటికి బాబా వారిలో నొక్కరిని 15 రూపాయలు దక్షిణ యిమ్మనెను. ఇంకొకరు అడుగకుండగనే 35 రూపాయలివ్వగా నందరికి ఆశ్చర్యము కలుగునట్లు బాబా నిరాకరించెను. అక్కడున్న శ్యామా బాబా నిట్లడిగెను. "ఇది యేమి ? ఇద్దరు కలిసి వచ్చిరి. ఒకరి దక్షిణ యామోదించితివి. రెండవ వానిది తిరస్కరించితివి. ఎందులకీ భేదభావము ?" బాబా యిట్లు జవాబిచ్చెను. "శ్యామా ! ఎందులకో నీకేమియును తెలియదు. నేనెవరివద్ద ఏమియు తీసికొనను. మసీదుమాయి బాకీని కోరును. బాకీయున్నవాడు చెల్లించి ఋణవిమోచనము పొందును. నాకిల్లుగాని, ఆస్తిగాని, కుటుంబము గాని కలవా ? నాకేమీ యక్కరలేదు. నేనెప్పుడూ స్వతంత్రుడను. ఋణము,

శతృత్వము, హత్య చేసిన దోషము చెల్లించియే తీరవలెను. దానిని తప్పించుకొను మార్గము లేదు" పిమ్మట బాబా తన విశిష్ట ధోరణిలో నిట్లనెను. *"ప్రప్రథమమున అతడు పేదవాడు. ఉద్యోగము దొరికినచో మొదటినెల జీతము నిచ్చెదనని తన ఇష్టదైవమునకు మ్రొక్కుకొనెను. అతనికి నెలకు 15 రూపాయల యుద్యోగము దొరికెను. క్రమముగా జీతము పెరిగి 15 రూపాయల నుంచి 30, 60, 100, 200లకు హెచ్చెను. తుదకు 700లకు హెచ్చెను. అతడు ఐశ్వర్యము ననుభవించు కాలమందు తన మ్రొక్కును మరచెను. అతని కర్మఫలమే అతని నిటకు ఈడ్చుకొని వచ్చినది. ఆ మొత్తమునే (15 రూపాయలు) నేను దక్షిణ రూపముగా నడిగితిని".*

ఇంకొక కథ :

సముద్ర తీరమున తిరుగుచుండగా ఒక పెద్ద భవనము వద్దకు వచ్చి, దాని వసారాపై కూర్చుంటిని. యజమాని నన్ను బాగుగా నాదరించి చక్కని భోజనము పెట్టెను. బీరువా ప్రక్కన శుభ్రమైన స్థలము చూపి యక్కడ పరుండుమనెను. నేనక్కడ నిద్రపోయితిని. నేను గాఢనిద్రలో నుండగా ఆ మనిషి యొక రాతిపలకను లాగి గోడకు కన్నము చేసి, లోపల ప్రవేశించి నా జేబులో నున్న ద్రవ్యమునంతయు దొంగిలించెను. నేను లేచి చూచుకొనగా 30,000 రూపాయలు పోయినవి. నేను మిగుల బాధపడితిని, ఏడ్చుచు కూర్చుంటిని. పైకమంతయు నోట్ల రూపముగా నుండెను. ఆ బ్రాహ్మణుడే దానిని దొంగిలించెననుకొంటిని. భోజనము నీరు రుచించవయ్యెను. వసారాపై ఒక పక్షము కాలము కూర్చుండి నాకు కలిగిన నష్టమున కేడ్చుచుంటిని. పిమ్మట ఒక ఫకీరు దారివెంట పోవుచు నే నేడ్చుచుండుట జూచి యెందుల కేడ్చుచుంటివని యడిగెను. నేను జరిగిన వృత్తాంతము చెప్పితిని. వారిట్లనిరి. **"నేను చెప్పినట్లు చేసినట్లయితే నీ డబ్బు నీకు దొరకును. ఒక ఫకీరు వద్దకు వెళ్ళుము. వారి చిరునామా నే నిచ్చెదను. వారి శరణు వేడుము. వారు నీ పైకము నీకు తిరిగి తెప్పించెదరు. ఈలోగా నీకు ప్రియమైన యాహారమేదో దానిని నీ ద్రవ్యము దొరకునంతవరకు విసర్జింపుము".**

నేను ఫకీరు చెప్పినట్లు నడచుకొంటిని. నా పైకము నాకు చిక్కినది. నేను వాడాను విడిచి సముద్రపుటొడ్డునకు పోయితిని. అక్కడొక స్టీమరుండెను. దానిలో జనులు ఎక్కువగా నుండుటచే లోపల ప్రవేశించలేక పోయితిని. ఒక మంచి నౌకరు నాకు తోడ్పడగా నేను లోపలకు బోయితిని. అది యింకొక యొడ్డునకు దీసికొని పోయినది. అక్కడ రైలుబండి నెక్కి యీ మసీదుకు వచ్చితిని.

కథ పూర్తికాగానే బాబా ఆ యతిథులను భోజనము కొరకు తీసికొని పొమ్మనగా శ్యామా అట్లే చేసెను. శ్యామా వారి నింటికి దీసుకొని పోయి భోజనము పెట్టెను. భోజన సమయములో శ్యామా బాబా చెప్పిన కథ చిత్రముగా నున్నదనెను. బాబా వారెన్నడు సముద్రతీరమునకు పోయి యుండలేదు. వారివద్ద 30,000 రూపాయలెప్పుడు లేకుండెను. ఎన్నడు ప్రయాణము చేయలేదు. ద్రవ్యమెప్పుడును పోవుట గాని వచ్చుటగాని జరుగలేదు. కాన దాని భావము తమకేదైన దెలిసినదా ? యని వారినడిగెను. అతిథుల మనస్సులు కరగెను. వారు కండ్ల తడిపెట్టుకొనిరి. ఏడ్చుచు **"బాబా సర్వజ్ఞుడు, అనంతుడు, పరబ్రహ్మ స్వరూపుడే"** యని నుడివిరి. **"బాబా చెప్పిన కథ మా గూర్చియే. వారు చెప్పినదంతయు మా విషయమే. వారికి ఎట్లు తెలిసెనో యనునది గొప్ప చిత్రము. భోజనమైన తరువాత పూర్తి వివరములను చెప్పెద"**మనిరి.

భోజనమయిన పిమ్మట తాంబూలము వేసుకొనుచు అతిథులు వారి కథలను చెప్పదొడంగిరి. అందులో నొకరు యిట్లు చెప్పిరి. **"లోయలోనున్న యూరు మా స్వగ్రామము. జీవనోపాథికై నేనుద్యోగము సంపాదించి గోవా వెళ్ళితిని. నాకు ఉద్యోగము లభించినచో నా మొదటి నెల జీతము నిచ్చెదనని దత్తదేవునికి మ్రొక్కుకొంటిని. వారి దయవల్ల నాకు 15 రూపాయల యుద్యోగము దొరికెను. నాకు క్రమముగా జీతము బాబా చెప్పిన ప్రకారము 700 రూపాయల వరకు హెచ్చినది. నా మ్రొక్కును నేను మరచితిని. దానిని బాబా యివ్విధముగా జ్ఞప్తికి దెచ్చి నావద్ద 15 రూపాయలు తీసికొనిరి. అది దక్షిణ కాదు. అది పాత బాకీ; తీర్చుకొనక మరచిన మ్రొక్కును చెల్లించుట".**

నీతి :

బాబా యెన్నడు డబ్బు భిక్షమెత్తలేదు, సరికదా తమ భక్తులు కూడ భిక్షమెత్తుకొనుటకు ఒప్పుకొనలేదు. వారు ధనమును ప్రమాదకారిగాను, పరమును సాధించుట కడ్డుగాను భావించువారు భక్తులు దాని చేతులలో జిక్కకుండ కాపాడెడివారు. ఈ విషయమున భక్త మహల్సాపతి యొక నిదర్శనము. ఆయన మిక్కిలి పేదవాడు. అతనికి భోజన వసతికి కూడ జరుగుబాటు లేకుండెను. అయినను అతడు ద్రవ్యము సంపాదించుటకు బాబా యనుమతించలేదు; దక్షిణలోనుండి కూడ ఏమియు ఈయలేదు. ఒకనాడు ఉదారవర్తకుడైన హంసరాజు అను బాబా భక్తుడొకడు చాల ద్రవ్యమును బాబా సముఖమున మహల్సాపతి కిచ్చెను. కాని బాబా దానిని పుచ్చుకొనుట కనుమతించలేదు.

పిమ్మట రెండవ యతిథి తన కథ నిట్లు ప్రారంభించెను. నా బ్రాహ్మణ వంటమనిషి నా వద్ద 35 సంవత్సరముల నుండి నౌకరి చేయుచుండినను, దురదృష్టమున వాడు చెడు మార్గములో పడెను. వాని మనస్సు మారిపోయెను. వాడు నా ద్రవ్యమునంతయు దొంగిలించెను. రాతి పలకను తొలగించి, ధనము దాచిన భోషాణమున్న గదిలో ప్రవేశించి నా యాస్తి సర్వమును అనగా 30,000 రూపాయల కరెన్సీని దొంగిలించి పారిపోయెను. బాబా సరిగా ఆ మొత్తమునే ఎట్లు చెప్పగలిగెనో నాకు తెలియదు. రాత్రింబవళ్ళు ఏడ్చుచు కూర్చుంటిని. నా ప్రయత్నములన్నియు విఫలమైనవి. ఒక పక్షము వరకు చాల యారాట పడితిని. విచారగ్రస్తుడనై దుఃఖముతో అరగుపై కూర్చొనియుండగా ఒక ఫకీరు నా స్థితిని గనిపెట్టి కారణమును దెలిసికొనెను. నేను వివరములన్నియు దెలిపితిని. అతడు **"షిరిడీసాయి యను ఔలియా యున్నారు, వారికి మ్రొక్కుము. నీకు ప్రియమైన యాహారమును విడువుము. నీ మనస్సులో వారి దర్శనము చేయువరకు నీకు ప్రియమైన యాహారమును తిననని మ్రొక్కుకొనుము"** అనెను. నేనట్లులే "బాబా ! నా ద్రవ్యము దొరికిన పిమ్మట, మీ దర్శనము చేసిన పిమ్మట, నేనన్నము తినెదను'' అని మ్రొక్కుకొంటిని.

దీని తరువాత 15 దినములు గడచెను. బ్రాహ్మణుడు తనంతట తానే నా డబ్బును నాకిచ్చెను. నా శరణు వేడెను. వాడిట్లనియెను. **"నేను పిచ్చియెత్తి యిట్లు చేసినాను. నా శిరస్సు నీ పాదములపై బెట్టితిని. దయచేసి క్షమించుము"**. ఈవిధముగా కథ శుభాంతమైనది. నాకు కనిపించి సహాయమొనర్చిన ఫకీరు తిరిగి కనబడలేదు. ఫకీరు చెప్పిన షిరిడీ సాయిబాబాను చూచుట కెంతో గాఢమైన కోరిక కలిగినది. మాయింటికంత దూరము వచ్చినవారు షిరిడీ సాయిబాబాయే యని నా నమ్మకము. ఎవరయితే నాకు కనపడి నా ద్రవ్యమును తిరిగి తెప్పించిరో అట్టివారు 35 రూపాయల కొరకు పేరాస చూపెదరా ? దీనికి వ్యతిరేకముగా మా వద్ద నుంచి యేమియు ఆశించక, ఎల్లప్పుడు తమ చేతనయినంతవరకు బాబా మమ్ములను ఆధ్యాత్మికమార్గమున నడిపింతురు.

దొంగిలించిన నా ద్రవ్యము దొరికిన వెంటనే మిక్కిలి సంతసించి మైమరచి నా మ్రొక్కును మరచితిని. ఒకనాటి రాత్రి నేను కొలాబాలో నున్నప్పుడు బాబాను స్వప్నములో జూచితిని. షిరిడీకి పోవలెనను సంగతి యప్పుడు జ్ఞప్తికి వచ్చెను. నేను గోవా వెళ్ళితిని. అక్కడనుండి స్టీమర్ మీద బొంబాయి వెళ్ళి అటునుండి షిరిడీకి పోవ నిశ్చయించితిని. నేను హార్బరు వద్దకు పోగా స్టీమరులో జాగా లేకుండెను. కెప్టెను ఒప్పుకొనలేదు కాని, నాకు పరిచయము లేని నవుకరొకడు చెప్పగా ఒప్పుకొని నన్ను స్టీమరులో బొంబాయికి తీసుకొని వచ్చెను. అక్కడనుండి యిక్కడకు రైలులో వచ్చితిని. కాబట్టి బాబా సర్వజ్ఞుడు, సర్వాంతర్యామి. మేమెక్కడ ? మా యిల్లెక్కడ ? మా యదృష్టమేమని చెప్పవలెను ? బాబా మా ద్రవ్యమును తిరిగి రాబట్టెను. ఇక్కడకు లాగుకొనివచ్చెను. షిరిడీ జనులారా ! మీరు మా కంటె పుణ్యాత్ములు, మా కంటె యదృష్టవంతులు. ఏలన, బాబా మీతో ఆడి నవ్వి మాట్లాడి యెన్నో సంవత్సరములు మీతో నివసించెను. మీ పుణ్యమనంతము. ఎందుకనగా అది బాబాను షిరిడీకి లాగెను. సాయియే మన దత్తుడు. వారే మ్రొక్కుకొమ్మని నన్ను ఆజ్ఞాపించిరి. స్టీమరులో జాగా యిప్పించిరి. నన్ను ఇచ్చటకు దెచ్చిరి. ఇట్లు వారి సర్వజ్ఞత్వమును సర్వశక్తిమత్వమును నిరూపించిరి.

ఔరంగాబాద్‌కర్ భార్య :

షోలాపూరు నివాసియగు సఖారామ్ ఔరంగాబాద్‌కర్ భార్యకు 27 సంవత్సరములైనను సంతానము కలుగలేదు. ఆమె అనేక దేవతలకు మ్రొక్కులు మ్రొక్కెను, కాని నిష్ప్రయోజనమయ్యెను. తుదకు నిరాశ చెందెను. ఈ విషయమై చివరి ప్రయత్నము చేయ నిశ్చయించుకొని తన సవతి కొడుకగు విశ్వనాథునితో షిరిడీకి వచ్చెను. అచట బాబా సేవ చేయుచు రెండు నెలలు గడిపెను. ఆమె ఎప్పుడు మసీదుకు పోయినను అది భక్తులచే నిండియుండెడిది. బాబా చుట్టు భక్తమండలి మూగి యుండువారు. బాబా నొంటరిగా జూచి, వారి పాదములపై పడి మన మనస్సును విప్పి చెప్పి, తనకొక సంతానము కావలెనని కోరుకొనుటకై తగిన యవకాశమునకై ఆమె కనిపెట్టుకొని యుండెను. తుట్టతుదకు శ్యామాకీ సంగతి చెప్పి, బాబా యొంటరిగా నున్నప్పుడు తన విషయములో జోక్యము గలుగజేసికొనుమనెను. శ్యామా, బాబా దర్బారెల్లప్పుడు తెరచియుండుననియు, ఐనను ఆమె గూర్చి ప్రయత్నించెదననియు సాయి ప్రభువు ఆశీర్వదించవచ్చుననియు చెప్పెను. బాబా భోజన సమయమున మసీదు వాకిలిలో కొబ్బరికాయ, అగరువత్తులతో సిద్ధముగా నుండుమనియు తాను సైగ చేయగనే మసీదు పైకి రావలెననియు చెప్పెను. ఒకనాడు శ్యామా మధ్యాహ్న భోజనానంతరము బాబా చేతులు తువాలుతో తుడుచుచుండగా బాబా శ్యామా బుగ్గను గిల్లెను. శ్యామా కోపగించి **"దేవా ! నా బుగ్గను గిల్లుట నీకు తగునా ? మా బుగ్గలు గిల్లునట్టి పెంకి దేవుడు మాకక్కరలేదు. మేము నీపై నాధారపడియున్నామా ? ఇదియేనా మన సాన్నిహిత్య ఫలితము ?"** అనెను. బాబా యిట్లనెను. *''శ్యామా ! 72 జన్మల నుంచి నీవు నాతో నున్నప్పటికి నేను నిన్ను గిల్లలేదు. ఇన్నాళ్ళకు గిల్లగా నీకు కోపము వచ్చుచున్నది".* శ్యామా యిట్లనియెను. **"ఎల్లప్పుడు ముద్దులు, మిఠాయిలు ఇచ్చు దైవము మాకు కావలెను. మీ నుండి మాకు గౌరవము గాని, స్వర్గము గాని, విమానము గాని యవసరము లేదు. మీ పాదములయందు నమ్మకము మాకెప్పుడును నుండుగాక".** బాబా

యిట్లనెను. **"అవును, నేను వచ్చినది యందుకే. ఇన్నాళ్ళనుంచి మీకు భోజనము పెట్టి పోషించుచుంటిని. నీయందు నాకు ప్రేమానురాగములున్నవి".**

అట్లనుచు బాబా పైకి వెళ్ళి తన గద్దెపయి కూర్చొనెను. శ్యామా యామెను సైగచేసి రమ్మనెను. ఆమె మసీదుపైకి వచ్చి బాబాకు నమస్కరించి, కొబ్బరికాయ, అగరువత్తులిచ్చెను. బాబా ఆ టెంకాయ నాడించెను. అది యెండుది కనుక లోపల కుడుక ఆడుచు శబ్దము వచ్చుచుండెను.

బాబా : శ్యామా ! యిది గుండ్రముగా లోపల తిరుగుచున్నది. అది యేమనుచున్నదో విను !

శ్యామా : ఆమె తన గర్భమందు ఒక బిడ్డ అటులే ఆడవలెనని వేడుచున్నది కాన, టెంకాయను నీ యాశీర్వాదముతో నిమ్ము !

బాబా : టెంకాయ బిడ్డను ప్రసాదించునా ? అట్లనుకొనుటకు ప్రజలెంత అమాయకులు ?

శ్యామా : నీ మాటల మహిమయు, ఆశీర్వాద ప్రభావమును నాకు తెలియును. నీ యాశీర్వాదమే ఆమెకు బిడ్డల పరంపరను ప్రసాదించును. నీవు మాటలచే కాలయాపన చేయుచు ఆశీర్వాదమును ఇవ్వకున్నావు.

ఆ సంవాదము కొంతసేపు జరిగెను. బాబా పదే పదే టెంకాయను కొట్టుమనుచుండెను. శ్యామా టెంకాయను కొట్టకుండ నా స్త్రీకే ఇవ్వుమని వేడుచుండెను. తుదకు బాబా లొంగి *"ఆమెకు సంతానము కలుగు"*ననెను. ఎప్పుడని శ్యామా యడిగెను. 12 మాసములలోనని బాబా జవాబిచ్చెను. టెంకాయను పగులగొట్టిరి. ఒక చిప్పను ఇరువురు తినిరి. రెండవ చిప్ప నామె కిచ్చిరి.

అప్పుడు శ్యామా యా స్త్రీ వైపు తిరిగి **"అమ్మా ! నీవు నా మాటలకు సాక్షివి. నీకు 12 మాసములలో సంతానము కలుగనిచో, ఈ దేవుని తలపై నొక టెంకాయను గొట్టి ఈ మసీదునుంచి తరమివేసెదను. ఇందుకు తప్పినచో నేను మాధవుడగాను, మీరు దీనిని జూచెదరు గాక !"** యనెను.

ఆమె ఒక సంవత్సరములో కొడుకును గనెను. 5వ మాసములో కొడుకును మసీదుకు తీసికొనివచ్చి భార్యాభర్తలు బాబా పాదములపై బడిరి. కృతజ్ఞుడగు తండ్రి 500 రూపాయలిచ్చెను. బాబా గుఱ్ఱము 'శ్యామకర్ణ'కు ఈ ధనముతో శాల కట్టించెను.

ముప్పది ఆరవ అధ్యాయము సంపూర్ణము

సద్గురు శ్రీ సాయినాథార్పణమస్తు

శుభం భవతు

శ్రీ సాయినాథాయ నమః

శ్రీ సాయి సచ్చరిత్రము

ముప్పదియేడవ అధ్యాయము

ప్రస్తావన; చావడి ఉత్సవము

హేమాడ్‌పంతు ఈ అధ్యాయములో కొన్ని వేదాంత విషయములు ప్రస్తావించిన పిమ్మట చావడి యుత్సవమును గూర్చి వర్ణించుచున్నాడు.

ప్రస్తావన :

శ్రీసాయి జీవితము మిగుల పావనమయినది. వారి నిత్య కృత్యములు ధన్యములు. వారి పద్ధతులు, చర్యలు వర్ణింప నలవికానివి. కొన్ని సమయము లందు వారు బ్రహ్మానందముతో మైమరచెడివారు. మరికొన్ని సమయములం దాత్మజ్ఞానముతో తృప్తి పొందెడివారు. ఒక్కొక్కప్పుడన్ని పనులను నెరవేర్చుచు ఎట్టి సంబంధము లేనట్లుండెడివారు. ఒక్కొక్కప్పుడేమియు చేయనట్లు గన్పించినప్పటికిని వారు సోమరిగా గాని, నిద్రితులుగా గాని కనిపించెడువారు కారు. వారు ఎల్లప్పుడు ఆత్మానుసంధానము చేసెడివారు. వారు సముద్రమువలె శాంతముగా తొణకక యుండినట్లు గనిపించినను వారి గాంభీర్యము, లోతు కనుగొనరానివి. వర్ణనాతీతమయిన వారి నైజము వర్ణింపగలవారెవ్వరు ? పురుషులను అన్నదమ్ములవలె, స్త్రీల నక్కచెల్లెండ్రవలె చూచుకొనెడివారు. వారి శాశ్వతాస్ఖలిత బ్రహ్మచర్యము అందరెరిగినదే. వారి

సాంగత్యమున మనకు కలిగిన జ్ఞానము మనము మరణించువరకు నిలుచుగాక ! ఎల్లప్పుడు హృదయపూర్వకమగు భక్తితో వారి పాదములకు సేవ చేసెదముగాక ! వారిని సకల జీవకోటియందు జూచెదము గాక ! వారి నామము నెల్లప్పుడు ప్రేమించెదముగాక !

వేదాంత సంబంధమైన దీర్ఘోపన్యాసము చేసిన పిమ్మట హేమాడ్‌పంతు చావడి యుత్సవమును వర్ణించుటకు మొదలిడెను.

చావడి ఉత్సవము :

బాబా శయనశాలను ఇదివరకే వర్ణించితిని. వారు ఒకనాడు మసీదులోను, ఇంకొకనాడు చావడిలోను నిద్రించుచుండిరి. మసీదుకు దగ్గరలోనే చావడి రెండు గదులతో నుండెడిది. బాబా మహాసమాధి చెందువరకు ఒకరోజు మసీదులో, ఇంకొకరోజు చావడిలో నిద్రించుచుండిరి. 1910 డిసెంబరు 10వ తేదీనుండి చావడిలో భక్తులు పూజా హారతులు జరుప మొదలిడిరి. బాబా కటాక్షముచే దీనినే యిప్పుడు వర్ణింతుము. చావడిలో నిద్రించు సమయము రాగా భక్తులు మసీదులో గుమిగూడి కొంతసేపు మండపములో భజన చేసెడివారు. భజన బృందము వెనుక రథము, కుడివైపు తులసీ బృందావనము, ముందర బాబా వీని మధ్య భజన జరుగుచుండెను. భజనయందు ప్రీతి గల స్త్రీ పురుషులు సరియైన కాలమునకు వచ్చుచుండిరి. కొందరు తాళములు, చిడతలు, మృదంగము, కంజిరా, మద్దెలలు పట్టుకొని భజన చేయుచుండెడివారు. సూదంటురాయివలె సాయిబాబా భక్తులందరిని తమ వద్దకు ఈడ్చుకొనెడివారు. బయట బహిరంగ స్థలములో కొందరు దివిటీలు సరిచేయుచుండిరి. కొందరు పల్లకి నలంకరించుచుండిరి. కొందరు బెత్తములను చేత ధరించి ***'శ్రీ సాయినాథ మహారాజ్‌కీ జై' !*** యని కేకలు వేయుచుండిరి. మసీదు మూలలు తోరణములతో నలంకరించుచుండిరి. మసీదు చుట్టు దీపముల వరుసలు కాంతిని వెదజల్లుచుండెను. బాబా గుఱ్ఱము శ్యామకర్ణ సజ్జితమై బయట నిలుచుండును. అప్పుడు తాత్యాపాటీలు కొంతమందిని వెంటబెట్టుకొని వచ్చి బాబాను సిద్ధముగా నుండుడని

చెప్పెడివాడు. బాబా నిశ్చలముగా కూర్చొనెడివారు. తాత్యాపాటీలు వచ్చి బాబా చంకలో చేయివేసి లేవనెత్తు చుండెను. తాత్యా బాబాను 'మామా' యని పిలచెడివారు. నిజముగా వారి బాంధవ్యము మిక్కిలి సన్నిహిత మయినది. బాబా శరీరముపై మామూలు కఫనీ వేసికొని చంకలో సటకా పెట్టుకొని, చిలుమును పొగాకును తీసికొని పైన ఉత్తరీయము వేసుకొని, బయలుదేరుటకు సిద్ధపడుచుండిరి. పిమ్మట తాత్యా జలతారు శెల్లాను బాబా ఒడలిపై వేసెడివారు. అటు పిమ్మట బాబా తన కుడి పాదము బొటన వ్రేలుతో ధునిలోని కట్టెలను ముందుకు త్రోసి, కుడిచేతితో మండుచున్న దీపము నార్పి, చావడికి బయలుదేరెడివారు. అన్ని వాయిద్యములు మ్రోగెడివి; మతాబా మందు సామాను లనేక రంగులు ప్రదర్శించుచు కాలెడివి. పురుషులు, స్త్రీలు బాబా నామము పాడుచు మృదంగము వీణల సహాయముతో భజన చేయుచు ఉత్సవములో నడచుచుండిరి. కొందరు సంతసముతో నాట్యమాడుచుండిరి. కొందరు జెండాలను చేత బట్టుకొను చుండిరి. బాబా మసీదు మెట్లపైకి రాగా భాల్దారులు ***'శ్రీ సాయినాథ్ మహరాజ్‌కీ జై' !*** అని కేకలు పెట్టుచుండిరి. బాబా కిరుప్రక్కల చామరములు మొదలగునవి పట్టుకొని విసరుచుండిరి. మార్గమంతయు అడుగులకు మడుగులు పరచెడువారు. వానిపై బాబా భక్తుల కేలూతతో నడచెడువారు. తాత్యా యెడమచేతిని, మహల్సాపతి కుడిచేతిని, బాపు సాహెబుజోగ్ శిరస్సుపై ఛత్రమును పట్టుకొనెడివారు. ఈ ప్రకారముగా బాబా చావడికి పయనమగుచుండెను. బాగుగాను, పూర్తిగాను నలంకరించిన యెఱ్ఱ గుఱ్ఱము శ్యామకర్ణ దారి తీయుచుండెను. దాని వెనుక పాడెడువారు, భజన చేయువారు, వాయిద్యములు మ్రోగించువారు, భక్తుల సమూహముండెడిది. హరినామ స్మరణతోను, బాబా నామ స్మరణతోను ఆకాశము బ్రద్దలగునటుల మారు మ్రోగుచుండెను. ఈ మాదిరిగ శోభాయాత్ర మసీదు మూల చేరుసరికి ఉత్సవములో పాల్గొనువారందరు ఆనందించుచుండిరి.

ఈ మూలకు వచ్చుసరికి బాబా చావడివైపు ముఖముపెట్టి నిలిచి యొక విచిత్రమైన ప్రకాశముతో వెలిగెడివారు. వారి ముఖము ఉదయ సంధ్యవలె లేదా బాలభానునివలె ప్రకాశించుచుండెను. అచట బాబా ఉత్తరము వైపు ముఖము పెట్టి కేంద్రీకరించిన మనస్సుతో నిలచెడివారు. వారెవరినో పిలుచునటుల గనిపించెడిది. సమస్త వాయిద్యములు మ్రోగుచున్నప్పుడు బాబా తన కుడిచేతిని క్రిందకు మీదకు ఆడించెడివారు. అట్టి సమయమున కాకాసాహెబు దీక్షిత్ ముందుకు వచ్చి యొక వెండిపళ్ళెములో పువ్వులు గులాల్ పొడిని దీసికొని బాబాపై పెక్కుసార్లు చల్లుచుండెను. అట్టి సమయమందు సంగీత వాయిద్యములు వాని శక్తికొలది ధ్వనించుచుండెను. బాబా ముఖము స్థిరమైన ద్విగుణీకృత ప్రకాశముతోడను, సౌందర్యముతోడను వెలుగుచుండెను. అందరు ఈ ప్రకాశమును మనసారా గ్రోలుచుండిరి. ఆ దృశ్యమును ఆ శోభను వర్ణించుటకు మాటలు చాలవు. ఒక్కొక్కప్పుడానందమును భరించలేక మహల్సాపతి దేవత యావేశించినవానివలె నృత్యము చేయువాడు. కాని బాబా యొక్క ధ్యానమేమాత్రము చెదరక యుండెడిది. చేతిలో లాంతరు పట్టుకొని తాత్యాపాటీలు బాబాకు ఎడమప్రక్క నడచుచుండెను. భక్త మహల్సాపతి కుడివయిపు నడచుచు బాబా సెల్లాయంచును పట్టుకొనెడివారు. ఈ యుత్సవమెంతో రమణీయముగ నుండెడిది. వారి భక్తి చెప్పనలవికానిది. ఈ పల్లకి యుత్సవము చూచుటకు పురుషులు, స్త్రీలు, ధనికులు, పేదవారు గుమిగూడుచుండిరి. బాబా నెమ్మదిగా నడచుచుండెను. భక్తిప్రేమలతో భక్తమండలి బాబా కిరుప్రక్కల నడుచుచుండెడివారు. వాతావరణమంతయు ఆనందపూర్ణమై యుండగ శోభాయాత్ర చావడి చేరుచుండెను. ఆ దృశ్యము, ఆ కాలము గడచిపోయినవి. ప్రస్తుతముగాని, యికముందుగాని యా దృశ్యమును గనలేము. ఐనను ఆ దృశ్యమును జ్ఞప్తికి దెచ్చుకొని భావన చేసినచో మనస్సుకు శాంతి తృప్తి కలుగును.

చావడిని బాగుగా నలంకరించుచుండిరి. దానిని తెల్లని పై కప్పుతోను, నిలువుటద్దములతోను, అనేక రంగుల దీపములతోను, వ్రేలాడగట్టిన గాజు

బుడ్డీలతోను అలంకరించుచుండిరి. చావడి చేరగనే తాత్యా ముందు ప్రవేశించి యొక యాసనము వేసి బాలీసు నుంచి బాబాను కూర్చుండబెట్టి మంచి యంగరఖా తొడిగించిన పిమ్మట భక్తులు బాబాను వేయి విధముల పూజించు చుండిరి. బాబా తలపై తురాయి కిరీటమును బెట్టి, పువ్వుల మాలలు వేసి, మెడలో నగలు వేయుచుండిరి. ముఖమునకు కస్తూరి నామమును, మధ్యను బొట్టును పెట్టి మనఃస్ఫూర్తిగా బాబావైపు హృదయానందకరముగా జూచెడివారు. తలపై కిరీటము అప్పుడప్పుడు తీయుచుండెడివారు. లేనిచో బాబా దానిని విసరివైచునని వారి భయము. బాబా భక్తుల యంతరంగమును గ్రహించి వారి కోరికలకు లొంగియుండెడివారు. వారు చేయుదానికి అభ్యంతర పెట్టువారు కారు. ఈ యలంకారముతో బాబా మిక్కిలి సుందరముగా గనుపించుచుండిరి.

నానాసాహెబు నిమోన్కర్ గిల్టున తిరుగు కుచ్చుల ఛత్రమును పట్టుకొను చుండెను. బాపూసాహెబు జోగ్ యొక వెండి పళ్ళెములో బాబా పాదములు కడిగి, యర్ఘ్యపాద్యము లర్పించి చేతులకు గంధము పూసి, తాంబూలము నిచ్చుచుండెను. బాబా గద్దెపై కూర్చొనియుండగా తాత్యా మొదలగు భక్తులు వారి పాదములకు నమస్కరించుచుండిరి. బాలీసుపై ఆనుకొని బాబా కూర్చొని యుండగా భక్తులు ఇరువైపుల చామరలతోను, విసనకఱ్ఱలతోను విసరుచుండిరి. అప్పుడు శ్యామా చిలుమును తయారుచేసి, తాత్యాకు ఇవ్వగా నతడొక పీల్పుపీల్చి బాబా కిచ్చుచుండెను. బాబా పీల్చిన పిమ్మట భక్త మహల్సాకు ఇచ్చెడివారు. తదుపరి యితరులకు లభించుచుండెను. జడమగు చిలుము ధన్యమైనది. మొట్టమొదట అది యనేక తపఃపరీక్షల కాగవలసి వచ్చెను. కుమ్మరులు దానిని త్రొక్కుట, ఎండలో ఆరబెట్టుట, నిప్పులో కాల్చుట వంటివి సహించి తుదకు అది బాబా ముద్దుకు హస్తస్పర్శకు నోచుకొన్నది. ఆ యుత్సవము పూర్తి యయిన పిమ్మట భక్తులు పూలదండలను బాబా మెడలో వేసెడివారు. వాసన చూచుటకు పువ్వుల గుత్తులను చేతికిచ్చేవారు. బాబా నిర్వ్యామోహము అభిమాన రాహిత్యముల

కవతారమగుటచేత ఆ యలంకరణములను గాని మరియాదలను గాని లెక్కపెట్టువారు కారు. భక్తులందుగల యనురాగముచే, వారి సంతుష్టి కొరకు వారి యిష్టానుసారము చేయుటకు ఒప్పుకొనుచుండిరి. ఆఖరుకు బాపూసాహెబ్ జోగ్ సర్వలాంఛనములతో హారతి నిచ్చువాడు. హారతి సమయమున బాజాభజంత్రీ మేళతాళములు స్వేచ్ఛగా వాయించువారు. హారతి ముగిసిన పిమ్మట భక్తులు ఆశీర్వాదమును పొంది బాబాకు నమస్కరించి యొకరి తరువాత నొకరు తమ తమ యిండ్లకు బోవుచుండిరి. చిలుము, అత్తరు, పన్నీరు సమర్పించిన పిమ్మట తాత్యా యింటికి పోవుటకు లేవగా, బాబా ప్రేమతో నాతనితో నిట్లనును. **"నన్ను కాపాడుము. నీకిష్టమున్నచో వెళ్ళుము గాని రాత్రి యొకసారి వచ్చి నా గూర్చి కనుగొనుచుండుము".** అట్లనే చేయుదుననుచు తాత్యా చావడి విడచి గృహమునకు పోవుచుండెను. బాబా తన పరుపును తానే యమర్చుకొనువారు. 50, 60 దుప్పట్లను ఒకదానిపై నింకొకటి వేసి దానిపై నిద్రించువారు.

మనము కూడ ఇప్పుడు విశ్రమించెదము. ఈ యధ్యాయమును ముగించకముందు భక్తుల కొక మనవి. ప్రతిరోజు రాత్రి నిద్రించుటకు ముందు సాయిబాబాను, వారి చావడి యుత్సవమును జ్ఞప్తికి దెచ్చుకొనవలెను.

ముప్పది యేడవ అధ్యాయము సంపూర్ణము

సద్గురు శ్రీ సాయినాథార్పణమస్తు

శుభం భవతు

ఐదవరోజు పారాయణము సమాప్తము

శ్రీ సాయినాధాయ నమః

శ్రీ సాయి సచ్చరిత్రము

ఆరవ రోజు పారాయణము

మంగళవారము

ముప్పది యెనిమిదవ అధ్యాయము

ప్రస్తావన; బాబా వంట పాత్ర; నానాసాహెబు దేవాలయమును అగౌరవించుట; కాలా (మిశ్రమము); ఒక గిన్నెడు మజ్జిగ

గత అధ్యాయములో బాబాగారి చావడి యుత్సవము వర్ణించితిమి. ఈ యధ్యాయములో మనము బాబా వంటపాత్ర మొదలగువానిని గూర్చి చదివెదము.

ప్రస్తావన :

ఓ సద్గురుసాయి ! నీవు పావనమూర్తివి ! ప్రపంచమంతటికి సంతోషమును ప్రసాదించితివి, భక్తులకు మేలు కలుగజేసితివి. నీ పాదముల నాశ్రయించినవారి బాధలను తొలగించితివి. నిన్ను శరణు జొచ్చినవారిని ఉదార స్వభావుడవగుటచే వారిని పోషించి రక్షించెదవు. నీ భక్తుల కోరికలు నెరవేర్చుటకు, వారికి మేలు చేయుటకొరకు నీవవతరించెదవు. పవిత్రాత్మయను ద్రవసారమును బ్రహ్మమనెడి యచ్చులో పోయగా దానినుండి యోగులలో నలంకారమగు సాయి వెడలెను. ఈ సాయి యాత్మారాముడే. స్వచ్ఛమైన దైవికానందమునకు వారు పుట్టినిల్లు. జీవితేచ్ఛలన్నియు పొందినవారై, వారు భక్తులను నిష్కాములను జేసి విముక్తుల జేసిరి.

బాబా వంటపాత్ర :

యుగయుగములకు శాస్త్రములు వేర్వేరు సాధనములను ఏర్పాటు చేసియున్నవి. కృతయుగములో తపస్సు, త్రేతాయుగములో జ్ఞానము, ద్వాపర యుగములో యజ్ఞము, కలియుగములో దానము చేయవలెనని శాస్త్రములు ఘోషించుచున్నవి. దానములన్నింటిలో అన్నదానమే శ్రేష్ఠమయినది. మధ్యాహ్నము 12 గంటలకు భోజనము దొరకనిచో మనము చాల బాధపడెదము. అట్టి పరిస్థితులలో నితర జీవులు కూడ నట్లే బాధపడును. ఈ విషయము తెలిసి యెవరయితే బీదలకు, ఆకలితో నున్నవారికి భోజనము పెట్టెదరో వారే గొప్ప దాతలు. తైత్తిరీయోపనిషత్తు ఇట్లు చెప్పుచున్నది. **"ఆహారమే పరబ్రహ్మ స్వరూపము, ఆహారమునుండియే సమస్త జీవులు ఉద్భవించినవి. చచ్చిన పిమ్మట నవి తిరిగి ఆహారములో ప్రవేశించును".** మిట్టమధ్యాహ్నము మన యింటికెవరైన అతిథి వచ్చినచో, వారి నాహ్వానించి భోజనము పెట్టుట మన విధి. ఇతర దానములు అనగా ధనము, బట్టలు మొదలగునవి యిచ్చునప్పుడు కొంత విచక్షణ కావలెను. కాని యాహార విషయములో నట్టి యాలోచన యనవసరము. మన యింటికి మిట్ట మధ్యాహ్న మెవరు వచ్చినను వారికి మొట్టమొదట భోజనము పెట్టవలెను. కుంటి, గ్రుడ్డి, రోగిష్ఠులు వచ్చినచో వారికి మొట్టమొదట భోజనము పెట్టిన పిమ్మట ఆరోగ్యవంతులకు, అటు పిమ్మట మన బంధువులకు పెట్టవలెను. మన బంధువులు మొ.గు వారికి పెట్టుట కంటె, నిస్సహాయులైన అంగవికలురు తదితరులకు పెట్టుట యెంతో శ్రేయస్కరము. అన్నదానము లేకున్నచో నితర దానములు ప్రకాశించవు. ఎట్లన చంద్రుడు లేని నక్షత్రములవలె, పతకము లేని కంఠహారమువలె, పింఛము లేని కిరీటము వలె, కమలము లేని చెఱువువలె, భక్తిలేని భజనవలె, కుంకుమబొట్టులేని పుణ్యస్త్రీ వలె, బొంగురు కంఠము గలవాని పాటవలె, ఉప్పులేని మజ్జిగ వలె రుచింపవు. అన్ని వ్యంజనముల కంటె పప్పుచారు ఎట్లు ఎక్కువో అట్లే అన్ని పుణ్యములలో అన్నదాన మెక్కువ. బాబా ఆహారము నెట్లు తయారుచేసి పంచి పెట్టుచుండెనో చూచెదము.

బాబా కొరకు చాలా తక్కువ భోజనము కావలసియుండెను. అదియు కొన్ని యిండ్ల నుండి భిక్షాటనము చేసి తెచ్చుకొనెడివారని యిదివరకే తెలిసికొంటిమి. ఏనాడైనా అందరికి భోజనము పెట్టవలెనని బాబా నిశ్చయించుకొన్నచో మొదటినుండి చివరివరకు కావలసిన ఏర్పాటు లన్నియు వారే స్వయముగా చేసికొనెడివారు. ఈ విషయమై వారు ఇతరులపై ఆధారపడలేదు; ఎవరికిని బాధ కలుగజేయలేదు. మొట్టమొదట బజారుకు వెళ్ళి ధాన్యము, పిండి, మసాలా దినుసులు మొదలగునవి యన్నియు నగదునిచ్చి కొనెడివారు. వారే విసరుచుండెడివారు. మసీదు ముందున్న ఖాళీస్థలములో మధ్యన పొయ్యి పెట్టి దానిపై పెద్ద వంటపాత్రలో కొలత ప్రకారము నీళ్ళు పోసి పెట్టెడివారు. వారి వద్ద వంటపాత్రలు రెండు గలవు. ఒకటి పెద్దది వందమందికి సరిపోవునది, రెండవది చిన్నది 50 మందికి మాత్రము సరిపోవునది. ఒక్కొక్కప్పుడు చక్కెర పొంగలి వండేవారు. మరొకప్పుడు మాంసపు పలావు వండెడివారు. ఒక్కొక్కప్పుడు పప్పుచారుడుకునప్పుడు గోధుమపిండి బిళ్ళలు అందులోనికి వదిలేవారు. మసాలా వస్తువులను చక్కగా నూరి దానిని వంటపాత్రలో వేసేవారు. పదార్థములు చాల రుచిగా నుండుట కెంత శ్రమ తీసికొనవలెనో అంత శ్రమను పడుచుండెడివారు. అప్పుడప్పుడు అంబలి వండెడివారు. అనగా జొన్నపిండిని నీళ్ళలో నుడకబెట్టి దానిని మజ్జిగలో కలుపుచుండెడివారు. భోజన పదార్థములతో ఈ అంబలిని కూడ అందరికి కొంచెము కొంచెముగా పెట్టెడివారు. అన్నము సరిగా నుడికినదో లేదో యని పరీక్షించుటకు బాబా తన కఫనీపై కెత్తి చేతిని నిర్భయముగా మరుగుచున్న డేకిసాలో బెట్టి కలుపు చుండెడివారు. వారి ముఖమునందు భయచిహ్నములు గాని చేయి కాలునట్లు గాని కనిపించెడిది కాదు. వంట పూర్తికాగానే, బాబా ఆ పాత్రలను మసీదులోనికి దెచ్చి, మౌల్వీచే ఆరగింపు పెట్టించేవారు. మొట్టమొదట కొంత మహల్సాపతికి, తాత్యాకు ప్రసాదముగా పంపించిన పిమ్మట మిగతాదానిని బీదవాండ్రకు దిక్కులేనివారికి సంతృప్తిగా బెట్టుచుండిరి. బాబా స్వయముగా తన చేతులతో తయారుచేసి స్వయముగా వడ్డించగా భోజనము చేసినవారు నిజముగా ఎంతో పుణ్యాత్ములు అదృష్టవంతులయి యుండవలెను.

బాబా తన భక్తులందరికి శాకాహారము మాంసాహార మొకేరీతిగా బెట్టుచుండెనా యని ఎవరికైన సందేహము కలుగవచ్చును. దీని జవాబు సులభము, సామాన్యమైనది. ఎవరు మాంసాహారులో అట్టివారికే ఆ వంట పాత్రలోనిది పెట్టెడివారు. మాంసాహారులు కాని వారి నా పాత్రను గూడ ముట్టనీయలేదు. వారి మనసులలో దీనిని తినుటకు కోరిక కూడ కలుగ నిచ్చెడివారు కారు. గురువుగారేదైనా ఇచ్చినప్పుడు దానిని తినవచ్చునా లేదా యని యోచించు శిష్యుడు నరకమునకు పోవునను రూఢి కలదు. దీనిని శిష్యులు బాగా గ్రహించి నెరవేర్చుచుండిరో లేదో చూచుటకు బాబా యొక్కొక్కప్పుడు పరీక్షించు చుండెడివారు. దీనికొక ఉదాహరణము. ఒక ఏకాదశినాడు దాదాకేల్కరుకు కొన్ని రూపాయలిచ్చి కొరాల్బాకు పోయి మాంసము కొని తెమ్మనెను. ఇతడు సనాతనాచార పరాయణుడగు బ్రాహ్మణుడును ఆచారవంతుడును. సద్గురువుకు ధనము, ధాన్యము, వస్త్రములు మొదలగునవి ఇచ్చుట చాలదనియు, కావలసినది అక్షరాలా గురువు ఆజ్ఞ పాటించుటే యనియు, గురువు ఆజ్ఞానుసారము నెరవేర్చుటయే యనియు, ఇదియే నిజమైన దక్షిణ యనియు, దీనివల్లనే గురువు సంతుష్టి చెందెదరనియు అతనికి తెలియును. కనుక దాదా కేల్కరు దుస్తులు ధరించి బజారుకు బయలుదేరెను. కాని బాబా అతనిని వెంటనే పిలచి తానే స్వయముగా పోవలదనియు నింకెవరినైన పంపుమనెను. అతడు పాండువను నౌకరును బంపెను. వాడు బయలుదేరుట జూచి బాబా వానిని కూడ వెనుకకు బిలిపించి యానాడు మాంసము వండుట మానుకొనిరి. ఇంకొకసారి బాబా దాదాకేల్కరును బిలిచి పొయ్యిమీద నున్న పులావు ఉడికినదో లేదో చూడుమనెను. కేల్కర్ దానిని పరీక్షించకయే సరిగా నున్నదని జవాబిచ్చెను. అప్పుడు బాబా **"నీవు కండ్లతో దానిని చూడలేదు, నాలుకతో రుచి చూడలేదు, రుచిగా నున్నదని యెట్లు చెప్పితివి. మూతతీసి చూడుము"** అనుచు బాబా యతని చేతిని బట్టుకొని మరుగుచున్న డేకిసాలో బెట్టెను. ఇంకను నిట్లనెను. **"నీ చేయిని తీయుము. నీ ఆచారము నొక ప్రక్కకు బెట్టి తెడ్డుతో దీసి, కొంచెము ప్లేటులో వేసి సరిగా ఉడికినది లేనిది తెలిసికొనుము".** తల్లి

మనస్సున నిజమైన ప్రేమ జనించునప్పుడు ఆమె తన బిడ్డను గిల్లి ఆ బిడ్డ యేడ్చునప్పుడు దానిని కౌగలించి ముద్దుబెట్టుకొనును. అట్లనే బాబా కూడ కన్నతల్లివలె దాదాకేల్కరును ఈ విధముగా గిల్లెను. నిజముగా ఏ యోగిగాని, గురువుగాని తన శిష్యునకు నిషిద్ధాహారము తిని చెడిపొమ్మని చెప్పడు.

ఈవిధముగా బాబా పులావు వండుట 1910వ సంవత్సరము వరకు జరుగుతుండెడిది. పూర్వము చెప్పిన రీతిగా దాసగణు బాబా కీర్తిని తన హరికథల ద్వారా బొంబాయి రాష్ట్రములో వెల్లడి చేసెను. ఆ ప్రాంతము నుండి ప్రజలు తండోపతండములుగా షిరిడీకి వచ్చుచుండిరి. కొలది దినములలో షిరిడీ యొక పుణ్యక్షేత్రమాయెను. భక్తులనేక రకముల యాహారములను బాబాకు నైవేద్యము పెట్టుచుండిరి. వారు తెచ్చిన పదార్థములు ఫకీరులు, బీదలు తినగా నింకను మిగులుచుండెను. నైవేద్యము నెట్లు పంచి పెట్టెడివారో చెప్పుటకు ముందు బాబా షిరిడీలోని దేవాలయము లందును, నందుండు దేవతల యందును గల గౌరవమును చాటెడు నానాసాహెబు చాందోర్కరు కథ తెలిసికొందము.

నానాసాహెబు దేవాలయమును అగౌరవించుట :

ఎవరికి తోచినట్లు వారాలోచించి ఊహించి బాబా బ్రాహ్మణుడని కొందరు, మహమ్మదీయుడని మరికొందరు చెప్పుచుండిరి. నిజముగా బాబా యేజాతికి చెందినవారు కారు. వారెప్పుడు పుట్టిరో, ఏ జాతియందు పుట్టిరో, వారి తల్లిదండ్రులెవరో యెవరికి తెలియదు. కనుక వారు బ్రాహ్మణుడుగాని, మహమ్మదీయుడుగాని యెట్లు కాగలరు ? వారు మహమ్మదీయులయినచో మసీదులో నెప్పుడు ధుని నెట్లు మండనిత్తురు ? అచ్చోట తులసీ బృందావన మెట్లుండును ? శంఖము లూదుట కెట్లు ఒప్పుకొందురు ? గంటలను మ్రోయించుట కెట్లు సమ్మతింతురు ? సంగీత వాద్యముల నెటుల వాయించ నిత్తురు ? హిందువుల మతప్రకారము షోడశోపచార పూజలెటుల జరుగనిత్తురు ? వారు మహమ్మదీయులయినచో వారి చెవులకు కుట్లు (రంధ్రములు) ఎటులుండును ? గ్రామములోని హిందూ దేవాలయము

లన్నిటిని ఏల మరమ్మతు చేయించిరి ? బాబా హిందూ దేవాలయములను దేవతలను ఏ మాత్రము అగౌరవించినను ఊరకొనెడివారు కారు.

ఒకనాడు నానాసాహెబు చాందోర్కరు తన షడ్డకుడగు బినీవాల్యాతో షిరిడీకి వచ్చెను. బాబావద్ద కూర్చొని మాట్లాడుచుండగా నానామీద బాబా హఠాత్తుగా కోపగించి, **"నా సహవాసము ఇన్నాళ్ళు చేసియు నిట్లేల చేసితివి?"** అనెను. నానాసాహెబు మొదట దీనిని గ్రహించలేకపోయెను. కనుక అదేమిటో వివరించవలసినదిగా ప్రార్థించెను. కోపర్‌గాం నుండి షిరిడీకి ఎట్లు వచ్చితివని బాబా యతని నడిగెను. నానాసాహెబు వెంటనే తన తప్పు గ్రహించెను. సాధారణముగా షిరిడీకి పోవునపుడెల్ల నానాసాహెబ్ కోపర్‌గాంలో దిగి దత్తదర్శనము చేసికొనెడివాడు. కాని ఈసారి తన బంధువు దత్తభక్తుడయి నప్పటికి అతనిని గూడ వెళ్ళనీయక, యాలస్యమయిపోవునని చెప్పుచు తిన్నగా షిరిడీకి చేర్చెను. ఇదంతయు బాబాకు తెలియజేయుచు, తాను గోదావరిలో స్నానము చేయునప్పుడొక ముల్లు పాదములో గ్రుచ్చుకొని తనను చాల బాధ పెట్టెనని చెప్పెను. బాబా యది కొంతవరకు ప్రాయశ్చిత్తమే యనుచు నిక మీదట జాగ్రత్తయని హెచ్చరించెను.

కాలా (మిశ్రమము) :

ఇక నైవేద్యమెటుల పంచి పెట్టెడివారో చూచెదము. హారతి పిమ్మట, భక్తులందరికి ఊదీతో తమ ఆశీర్వాదములు ఇచ్చి పంపివేసిన పిమ్మట బాబా మసీదులోనికి బోయి నింబారువైపు వీపు పెట్టి కూర్చొనుచుండిరి. కుడివైపు ఎడమవైపు భక్తులు పంక్తులలో కూర్చొనుచుండిరి. నైవేద్యము తెచ్చిన భక్తులు పళ్ళెములను మసీదులో బెట్టి బాబా యాశీర్వాదములకై ఊదీకై కనిపెట్టుకొని బయట నిలుచుచుండిరి. అన్ని రకముల ప్రసాదములు బాబాకు వచ్చుచుండెడివి. పూరీలు, మండెగలు, బొబ్బట్లు, బాసుంది, సాంజా, పరమాన్నము మొదలగునవన్నియు ఒకే పాత్రలో వేసి బాబా ముందుంచువారు. బాబా దీనిని దైవమునకు అర్పించి, పావన మొనర్చు చుండెను. అందులో కొంత భాగము బయట కనిపెట్టుకొని యున్నవారికి

పంచి తక్కినది బాబాకు అటు నిటు రెండు వరుసలలో కూర్చుండిన భక్తులు సంతృప్తిగా తినుచుండిరి. శ్యామా, నానాసాహెబు నిమోన్‌కర్ వడ్డించువారు. వచ్చినవారి సౌకర్యములను వీరు చూచువారు. వారాపని అతి జాగ్రత్తగాను, ఇష్టముగాను చేయుచుండిరి. తిన్నట్టి ప్రతి రేణువు కూడ తృప్తియు, సత్తువయు కలుగజేయుచుండెను. అది యట్టి రుచి, ప్రేమ, శక్తి గలిగిన యాహారము. అది సదా శుభ్రమైనది, పవిత్రమైనది.

ఒక గిన్నెడు మజ్జిగ :

ఒకనాడు హేమాడ్‌పంతు మసీదులో నందరితో కడుపునిండ తినెను. అట్టి సమయమున బాబా అతనికొక గిన్నెడు మజ్జిగ త్రాగుమని యిచ్చెను. అది తెల్లగా చూచుట కింపుగా నుండెను. కాని యతని కడుపులో ఖాళీ లేనట్లుండెను. కొంచెము పీల్చగా అది మిక్కిలి రుచిగా నుండెను. అతని గుంజాటనము గనిపెట్టి బాబా యతనితో నిట్లనెను. ***"దానినంతయు త్రాగుము. నీకిక మీదట ఇట్టి యవకాశము దొరకదు".*** అతడు వెంటనే దానినంతయు త్రాగెను. బాబా పలుకులు సత్యమయ్యెను. ఏలన త్వరలో బాబా సమాధి చెందిరి.

పాఠకులారా ! హేమాడ్‌పంతుకు మనము నిజముగా నమస్కరించ వలెను. అతడు గిన్నెడు మజ్జిగను ప్రసాదముగా త్రాగెను. కాని మనకు కావలసినంత యమృతమును బాబా లీలల రూపముగా నిచ్చెను. మనము ఈ యమృతమును గిన్నెలతో త్రాగి సంతుష్టి చెంది యానందించెదముగాక!

ముప్పది యెనిమిదవ అధ్యాయము సంపూర్ణము

సద్గురు శ్రీ సాయినాథార్పణమస్తు

శుభం భవతు

శ్రీ సాయినాధాయ నమః

శ్రీ సాయి సచ్చరిత్రము

ముప్పది తొమ్మిదవ అధ్యాయము

ప్రస్తావన; భగవద్గీత శ్లోకమునకు బాబా చెప్పిన అర్థము;

సమాధి మందిర నిర్మాణము

ఈ యధ్యాయములో భగవద్గీతయందుగల ఒక శ్లోకమునకు బాబా చెప్పిన యర్థమున్నది. కొందరు బాబాకు సంస్కృతము తెలియదనియు, అది నానాసాహెబు చాందోర్కర్ చెప్పినదనియు ననుటచే, హేమాడ్‌పంతు 50వ అధ్యాయములో ఈ సంగతిని విశదీకరించెను. రెండధ్యాయములలోను నొకే విషయముండుటచే రెండును నిందులో పొందుపరచడమైనది.

ప్రస్తావన :

షిరిడీ పవిత్రమైనది, ద్వారకామాయి పావనమైనది. ఏలన శ్రీసాయి యచటనే నివసించుచు, తిరుగుచు, మసలుచు, తుదకు అక్కడనే మహాసమాధి పొందిరి. షిరిడీ గ్రామ ప్రజలు ధన్యులు. వారి సర్వకార్యములను బాబా నెరవేర్చుచుండెను. బాబా వారికొరకే చాల దూరము నుండి యచటకు వచ్చెను. మొదట షిరిడీ చాలా చిన్న గ్రామము. సాయిబాబా యచట నివసించుటచే దానికి గొప్ప ప్రాముఖ్యము వచ్చెను. తుదకది పవిత్రమైన యాత్రాస్థల మాయెను. అచటనుండు స్త్రీలు కూడ ధన్యులు. బాబాయందు

వారి భక్తి నిస్సంశయముగా పరిపూర్ణమైనది. బాబా మహిమను వారు స్నానము చేయునప్పుడు, విసరునప్పుడు, రుబ్బునప్పుడు, ధాన్యము దంచునప్పుడు, తదితర గృహకృత్యములు చేయునప్పుడు పాడుచుండెడివారు. వారి భక్తి ప్రేమలు పావనములు. వారు చక్కని పాటలు పాడుచుండెడివారు. అవి పాడిన వారికి, విన్నవారికి మనఃశ్శాంతి కలుగజేయుచుండెను.

భగవద్గీత శ్లోకమునకు బాబా చెప్పిన అర్థము :

బాబాకు సంస్కృతము వచ్చునని నమ్మువారుండరు. ఒకనాడు భగవద్గీతలోని ఒక శ్లోకమును బాబా చక్కని యర్థమును నానాసాహెబు చాందోర్కరుకు బోధించి ఆశ్చర్యము కలుగజేసెను. ఈ విషయమును గూర్చి బి.వి. దేవుగారు (శ్రీ సాయిలీల, సంపుటి - IV, పుట - 563, 'స్ఫుటవిషయ' నందు) వ్రాసినారు. వారు స్వయముగా నానాసాహెబు చాందోర్కర్ వద్ద నుంచి కొన్ని సంగతులు తెలిసికొనుటచే ఆ వృత్తాంతము ఈ దిగువ నివ్వబడెను.

నానాసాహెబు చాందోర్కర్ వేదాంతమును బాగా చదివినివారు. ఆయన భగవద్గీతను వివిధ వ్యాఖ్యానములతో చదివి యున్నందున తన పాండిత్యమునకు గర్వించుచుండెను. బాబాకీ విషయము గాని, సంస్కృతము గాని తెలియదని ఆయన అభిప్రాయము. అందుచే ఒకనాడు బాబా యతని గర్వమణచెను. ఆ తొలి రోజులలో భక్తులు గుంపులు గుంపులుగా రానప్పుడు బాబా భక్తుల సంశయముల దీర్చుటకు నొంటరిగా వారితో మసీదులో మాట్లాడుచుండిరి. బాబా దగ్గర నానా కూర్చొని వారి కాళ్ళనొత్తుచు నోటిలో ఏదో గొణుగుకొనుచుండెను.

బాబా	:	నానా ! యేమి గొణుగుచున్నావు ?
నానా	:	సంస్కృత శ్లోకమును వల్లించుచున్నాను.
బాబా	:	ఏ శ్లోకము ?
నానా	:	భగవద్గీతలోనిది

బాబా : గట్టిగా చదువుము

నానా : (భగవద్గీత 4వ అధ్యాయము, 34వ శ్లోకము ఈ క్రింది విధముగా చదివెను)

“తద్విద్ధి ప్రణిపాతేన పరిప్రశ్నేన సేవయా
ఉపదేక్ష్యంతి తే జ్ఞానం జ్ఞానిన స్తత్త్వదర్శినః”

బాబా : నానా ! అది నీకు బోధపడినదా ?

నానా : అవును.

బాబా : నీకు తెలిసినచో నాకు చెప్పుము.

నానా : దాని తాత్పర్యమిది. సాష్టాంగ నమస్కారము చేయుట అనగా పాదములపై బడుట, గురుని ప్రశ్నించుట, వారి సేవ చేయుట ద్వారా ఈ జ్ఞానమును తెలిసికొనుము. అప్పుడు మోక్షమును పొందు జ్ఞానము గలవారు అనగా, పరబ్రహ్మమును దెలిసినవారు ఆ జ్ఞానము నుపదేశించెదరు.

బాబా : నానా ! శ్లోకము యొక్క తాత్పర్యమక్కరలేదు. ప్రతిపదార్థము, వ్యాకరణము మరియు దాని యర్థము చెప్పుము.

అప్పుడు నానా ప్రతి పదమున కర్థము చెప్పెను.

బాబా : నానా ! ఉత్త సాష్టాంగ నమస్కారము చేసినచో చాలునా ?

నానా : ప్రణిపాతయను పదమున కింకొక యర్థము నాకు తెలియదు.

ప్రణిపాత యనగా సాష్టాంగ నమస్కారమని నాకు తెలియును.

బాబా : పరిప్రశ్న యనగా నేమి ?

నానా : ప్రశ్నలడుగుట

బాబా : ప్రశ్న యనగా నేమి ?

నానా : అదే, అనగా ప్రశ్నించుట.

బాబా : పరిప్రశ్న యన్నను ప్రశ్న యన్నను ఒక్కటే యయినచో, వ్యాసుడు ‘పరి’ యను ప్రత్యయమును ప్రశ్నకు ముందేల యుపయోగించెను ? వ్యాసుడు తెలివి తక్కువవాడా ?

నానా : పరిప్రశ్న యను మాటకు నాకితర యర్థమేమియు తెలియదు.

బాబా : సేవ యనగా నెట్టిది ?

నానా : ప్రతిరోజు మేము చేయుచున్నట్టిది.

బాబా : అట్టిసేవ చేసిన చాలునా ?

నానా : సేవయను పదమున కింకను వేరే యర్థమేమి గలదో నాకు తోచుట లేదు.

బాబా : రెండవ పంక్తిలోని “ఉపదేక్ష్యంతి తే జ్ఞానం” అనుదానిలో జ్ఞానమను పదముపయోగించకుండ యింకొక పదము ఉపయోగించగలవా ?

నానా : అవును

బాబా : ఏ పదము ?

నానా : అజ్ఞానము

బాబా : జ్ఞానమునకు బదులు అజ్ఞానము ఉపయోగించినచో, ఈ శ్లోకములో నేమైన అర్థము గలదా ?

నానా : లేదు; శంకర భాష్య మావిధముగా చెప్పుటలేదు.

బాబా : వారు చెప్పనిచో పోనిమ్ము. అజ్ఞానము అను పదము నుపయోగించిన యెడల తగిన యర్థము వచ్చునప్పుడు దాని నుపయోగించుట కేమైన ఆక్షేపణ కలదా ?

నానా : అజ్ఞానమను పదమును చేర్చి దాని యర్థమును విశదపరచుట నాకు తెలియదు.

బాబా : కృష్ణుడు అర్జునుని జ్ఞానులకు తత్త్వదర్శులకు నమస్కారము, ప్రశ్నించుట, సేవ-చేయుమని చెప్పనేల ? స్వయముగా కృష్ణుడు తత్త్వదర్శి కాడా ? వారు నిజముగా జ్ఞానమూర్తియే కదా!

నానా : అవును, అతడు తత్త్వదర్శియే, కాని అర్జును నితర జ్ఞానుల నేల సేవించుమనెనో నాకు తోచుట లేదు.

బాబా : నీకది బోధపడలేదా ?

నానా సిగ్గుపడెను. అతని గర్వమణగెను. అప్పుడు బాబా ఇట్లు వ్యాఖ్యానించెను.

1. జ్ఞానుల ముందు ఉత్త సాష్టాంగనమస్కారము చేసినచో సరిపోదు. మనము సద్గురువునకు సర్వస్య శరణాగతి చేయవలెను.

2. ఊరక ప్రశ్నించుట చాలదు. దుర్బుద్ధితోగాని, దొంగ యెత్తుతో గాని, వారిని బుట్టలో వేయుటకుగాని, వారి తప్పులను పట్టుటకు గాని, పనికిమాలిన యాసక్తితో గాని యడుగకూడదు. నిజముగా తెలిసికొని దానిచే మోక్షము పొందుటకు గాని, ఆధ్యాత్మికాభివృద్ధికి గాని యడగవలెను.

3. సేవ యనగా ఇష్టమున్నచో చేయవచ్చును, లేనిచో మానవచ్చుననే యభిప్రాయముతో చేయునది సేవకాదు. శరీరము తనది కాదనియు, దానికి

తాను యజమాని కాదనియు శరీరము గురువుగారిదనియు, వారి సేవ కొరకే శరీరమున్నదనియు భావింపవలెను. ఇట్లు చేసినచో సద్గురువు శ్లోకములో చెప్పబడిన జ్ఞానమును బోధించును.

గురువజ్ఞానమును బోధించుననగా, నానాకు అర్థము కాలేదు.

బాబా : జ్ఞానము ఉపదేశ మెట్లగును ? అనగా సాక్షాత్కారము బోధించుట యెట్లు ? అజ్ఞానమును నశింపజేయుటయే జ్ఞానము.

జ్ఞానేశ్వర మహారాజు ఇట్లు చెప్పియున్నారు. 'అజ్ఞానమును తొలగించుట ఇట్లు. ఓ అర్జునా ! స్వప్నము, నిద్ర తొలగిపోయినచో మిగులునది. నీవుగా గ్రహింపుము. జ్ఞానమనగా నజ్ఞానమును నశింప జేయుటయే. చీకటిని తరుముటయే వెలుతురు. ద్వైతమును నశింపచేయుటయే అద్వైతము. ద్వైతమును నశింపజేసెద మనగా, అద్వైతమును గూర్చి చెప్పుట. చీకటిని నశింపజేసెద మనినచో, వెలుతురు గూర్చి చెప్పుట, అద్వైతమును పొందవలెనవినచో, ద్వైతమను భావమును మనలోనుంచి తీసివేయవలెను. అదియే అద్వైతమును పొందు జ్ఞానము. ద్వైతములోనే యుండి అద్వైతమును గూర్చి మాట్లాడగలవారెవ్వరు ? ఎవరైన నట్లు చేసినచో నా స్థితిలోనికి వారు రానిదే వారికి అది యెట్లు తెలియును ? దాని నెట్లు పొందెదరు ? శిష్యుడు గురువువలె జ్ఞానమూర్తియే. వీరిద్దరికి భేదమేమనగా గ్రహించు తీరు, గొప్ప సాక్షాత్కారము, ఆశ్చర్యకరమైన మానవాతీత సత్త్వము, మహాశక్తిమత్త్వము మరియు ఐశ్వర్య యోగము. సద్గురువు నిర్గుణుడు, సచ్చిదానందుడు. వారు మానవాకారమున అవతరించుట, జగత్తును, మానవాళిని ఉద్ధరించుటకు మాత్రమే. దానివలన వారి యసలయిన నిర్గుణ స్వభావము కొంచెము గూడ వికారము చెందదు. వారి సత్యస్వరూపము, దైవికశక్తి, జ్ఞానము తరుగకుండ నుండును. శిష్యుడు కూడ నట్టి స్వరూపము కలవాడే. కాని యతని అనేక జన్మల యజ్ఞానము తానే శుద్ధ చైతన్యమను సంగతిని కప్పివేయును. అతడు "నేను సామాన్య నికృష్టజీవుడను" అనుకొనును. గురువు ఈ యజ్ఞానమును మూలముతో

తీసివేయవలెను. తగిన యుపదేశము నివ్వవలెను. లెక్కలేనన్ని జన్మల నుంచి సంపాదించిన యజ్ఞానమును గురువు నిర్మూలించి యుదేశించ వలెను. ఎన్నో జన్మల నుంచి తాను నికృష్ట జీవుడననుకొను శిష్యునికి గురువు "నీవే దైవము, శక్తి యుతుడవు, ఐశ్వర్యశాలివి" అని బోధించును. అప్పుడు శిష్యుడు కొంచెము కొంచెముగా తానే దైవమని గ్రహించును. తాను శరీరమనియు, తానొక జీవిననియు లేదా యహంకారమనియు, దేవుడు, లోకము తనకంటె వేరనియు తలంచు నితాంతభ్రమ అనేక జన్మల నుంచి వచ్చుచున్న దోషము దానిపై నాధారపడి చేసిన కర్మల నుండి వానికి సంతోషము, విచారము, ఈ రెంటి యొక్క మిశ్రమము కలుగును. ఈ భ్రమను, ఈ దోషమును, ఈ మూల అజ్ఞానమును గూర్చి అతడు విచారమారంభించవలెను. ఈ అజ్ఞానమెట్లు అంకురించినది ? అది యెక్కడ నున్నది ? అను దానిని చూపుటయే గురూపదేశమందురు. ఈ దిగువ వివరించినవి యజ్ఞాన లక్షణములు :

1. నేను జీవిని (ప్రాణిని)

2. శరీరమే యాత్మ (నేను శరీరమును)

3. భగవంతుడు, ప్రపంచము, జీవుడు వేర్వేరు

4. నేను దేవుడను కాను

5. శరీర మాత్మ కాదని తెలిసికొనకుండుట

6. దేవుడు, జీవుడు, ప్రపంచము ఒకటేయని తెలియకుండుట.

ఈ తప్పులన్నియు చూపించనిదే, శిష్యుడు దేవుడనగా, ప్రపంచమనగా శరీరమనగానేమో తెలియజాలడు. వానితో వానికి ఎట్టి సంబంధము కలదో ఒకటి యింకొకటికంటె వేరైనదా లేక రెండును ఒకటేనా యను సంగతి గ్రహింపజాలడు. ఈ సంగతులను బోధించుటకు వాని యజ్ఞానము నశింపజేయుటకు చెప్పునది జ్ఞానమా ? అజ్ఞానమా ? జ్ఞానమూర్తియైన జీవునకు జ్ఞానోపదేశము చేయనేల ? ఉపదేశమనునది వాని తప్పును వానికిచూపి వాని యజ్ఞానమును నశింపజేయుటకొరకే. బాబా యింకను యిట్లనెను :

1. ప్రణిపాత మనగా శరణాగతి చేయుట. 2. శరణాగతి యనగా తను (శరీరము), మన (మనస్సు), ధనముల (ఐశ్వర్యము) నర్పించుట, 3. శ్రీకృష్ణుడు అర్జునుని ఇతర జ్ఞానుల నాశ్రయించు మననేల ?

సద్భక్తుడు సర్వము వాసుదేవమయముగా భావించును. భక్తుడు ఏ గురువునైన శ్రీకృష్ణునిగనే భావించును. గురువు శిష్యుని వాసుదేవుడుగాను, శ్రీకృష్ణుడు ఇద్దరిని తన ప్రాణము, ఆత్మలుగాను భావించును. అటువంటి భక్తులు, గురువులు గలరని శ్రీకృష్ణుడు తెలిసి యుండుటచే, వారిని గూర్చి అర్జునునికి చెప్పెను. అట్టివారి గొప్పతనము హెచ్చి యందరికి తెలియవలెననియే కృష్ణుడట్లు పేర్కొనెను.

సమాధిమందిర నిర్మాణము :

బాబా తాను చేయ నిశ్చయించుకొనిన పనుల గూర్చి ఎప్పుడును మాట్లాడువారు కారు. ఏమి సందడి చేయువారు కారు. సంగతి సందర్భములను వాతావరణమును మిక్కిలి యుక్తిగా నేర్పరచి తప్పనిసరి పరిస్థితులు కలిగించుచుండువారు. అందుకు సమాధిమందిర నిర్మాణము ఒక ఉదాహరణము.

నాగపూరు కోటీశ్వరుడు, శ్రీమాన్ బాపూసాహెబు బూటీ షిరిడీలో సకుటుంబముగా నుండెడివాడు. అతనికి అచట సొంత భవనముండిన బాగుండునని యాలోచన కలిగెను. కొన్నాళ్ళ పిదప దీక్షిత్‌వాడాలో నిద్రించుచుండగా అతనికొక దృశ్యము కనిపించెను. బాబా స్వప్నములో నగుపడి యొక వాడాను మందిరముతో సహ నిర్మించుమనెను. అచ్చట నిద్రించుచున్న శ్యామాకు కూడ అట్టి దృశ్యము గనిపించెను. బాపూసాహెబు లేచి శ్యామా యేడ్చుచుండుట చూచి కారణమడిగెను. శ్యామా యిట్లు చెప్పెను. "**బాబా నా దగ్గరకు వచ్చి ఒక మందిరముతో సహా వాడాను నిర్మింపుము. నేను అందరి కోరికలను నెరవేర్చెద ననెను. బాబా ప్రేమ మధురమైన పలుకులు విని, భావావేశమున మైమరచితిని; నా గొంతుక యార్చుకొనిపోయెను. నా కండ్ల నుండి నీరు కారుచుండెను. నేను ఏడ్చుట మొదలిడితిని**".

వారిద్దరి దివ్య స్వప్నములు ఒకటే యయినందులకు బాపూసాహెబు బూటీ విస్మయ మందెను. ధనవంతుడగుటచేతను, చేతనయినవాడగుట చేతను, అచ్చటొక వాడాను నిర్మించుటకు నిశ్చయించుకొని మాధవరావు (శ్యామా) సహాయముతో ఒక ప్లాను గీసెను. కాకాసాహెబు దీక్షిత్ దాని నామోదించెను. దానిని బాబా ముందర పెట్టగా, బాబా కూడ వెంటనే యామోదించెను. కట్టుట ప్రారంభించిరి. శ్యామా పర్యవేక్షణ చేయుచుండెను. భూమ్యుపరిగృహము, భూగృహము, బావి పూర్తియయ్యెను. బాబా కూడ లెండీకి పోవునప్పుడు, తిరిగి వచ్చునప్పుడు కొన్ని మార్పులను సూచించుచు సలహాలను ఇచ్చుచుండెను. మిగిలిన పనియంతయు బాపూసాహెబు జోగును చూడుమనిరి. అది నిర్మించునప్పుడు, బాపూ సాహెబు బూటీకి ఒక యాలోచన కలిగెను. చుట్టూ గదులుండి, దాని మధ్యనొక విశాలమైన హాలులో మురళీధరుని (శ్రీకృష్ణుని) ప్రతిమను ప్రతిష్ఠ చేయవలెనని తట్టెను. బాబాకీ సంగతి తెలియజేసి వారి యభిప్రాయమును కనుగొనవలెనని శ్యామాకు చెప్పెను. వాడా ప్రక్కనుంచి బాబా పోవుచుండగా వారిని శ్యామా యీ విషయము నడుగగా బాబా యందులకు సమ్మతించి ***"దేవాలయము పూర్తికాగానే నేనే యచ్చట నివసించుటకు వచ్చెదను"*** అని వాడావయిపు జూచుచు ***"వాడా పూర్తియయిన పిమ్మట మనమే దానిని ఉపయోగించుకొనవలెను. మనమందర మచ్చట నుందము. అందరు కలసి మెలసి యాడుకొందము. ఒకరి నొకరు కౌగిలించుకొని సంతోషముగా నుండవచ్చును"*** అనెను. దేవస్థాన మధ్య మందిరము కట్టుట కది తగిన శుభసమయమా యని శ్యామా యడుగగా, బాబా సమ్మతించుటచే శ్యామా కొబ్బరికాయ తెచ్చి పగులగొట్టి పనిని ప్రారంభించెను. కొద్దికాలములో పని పూర్తి యాయెను. మురళీధర్ విగ్రహము తయారుచేయుట కాజ్ఞాపించిరి.

అది తయారు కాకమునుపే క్రొత్త సంగతి జరిగెను. బాబాకు తీవ్రమైన జ్వరము వచ్చెను. వారు కాయమును విడుచుటకు సిద్ధముగా నుండిరి. బాపూ సాహెబు మిక్కిలి విచారగ్రస్తుడాయెను; నిరాశపడెను. బాబా సమాధి

చెందినచో, తన వాడా బాబా పాదములచే పవిత్రము కాదనియు, తాను మదుపు పెట్టిన లక్షరూపాయలు వ్యర్థమగుననియు చింతించెను. కాని బాబా సమాధి చెందక ముందు ***"నన్ను రాతి వాడాలో నుంచుడు !"*** అన్నట్టి పలుకులు బాపూసాహెబుకే గాక యందరికి ఊరట కలిగించెను. సకాలమున బాబా పవిత్ర శరీరమును మధ్య మందిరములో బెట్టి సమాధి చేసిరి. ఇట్లు మురళీధరుని కొరకు నిర్ణయించిన స్థలమునందు బాబాను సమాధి చేయుటచే బాబాయే మురళీధరుడనియు, బూటీవాడాయే సమాధిమందిరమనియు అర్థము గ్రహించవలెను. వారి విచిత్ర జీవితము లోతును కనుగొన శక్యము గాదు. తాను కట్టించిన వాడాలో బాబా పవిత్ర శరీరము సమాధి యగుటచే బాపూసాహెబ్ బూటీ మిగుల ధన్యుడు, అదృష్టశాలి.

ముప్పది తొమ్మిదవ అధ్యాయము సంపూర్ణము

సద్గురు శ్రీ సాయినాథార్పణమస్తు

శుభం భవతు

శ్రీ సాయినాధాయ నమః

శ్రీ సాయి సచ్చరిత్రము

నలుబదియవ అధ్యాయము

ప్రస్తావన; దేవుగారింట ఉద్యాపన వ్రతము;
హేమాడ్‌పంతు ఇంటికి ఫోటో రూపములో వెళ్ళుట

ఈ యధ్యాయములో రెండు కథలు చెప్పుదుము. 1. దహనులో బి.వి. దేవుగారింటికి వారి తల్లి యాచరించిన ఉద్యాపన వ్రతమునకు బాబా వెళ్ళుట. 2. బాంద్రాలోని హేమాడ్‌పంతు ఇంటికి హోళీ పండుగనాడు భోజనమునకు పోవుట.

ప్రస్తావన :

శ్రీ సాయి సమర్థుడు, పావనమూర్తి. తన భక్తుల కిహపర విషయములందు తగిన సలహాల నిచ్చి జీవిత పరమావధిని పొందునట్లు చేసి వారిని సంతోషపెట్టును. సాయి తన హస్తమును భక్తుల తలపై పెట్టి తమ శక్తులను వారి లోనికి పంపించి భేదభావమును నశింపజేసి, అప్రాప్యమును ప్రాప్తింపజేయును. వారు తమ భక్తుల యెడ భేదము లేక, తమకు నమస్కరించిన వారిని ఆదరముతో అక్కున జేర్చుకొనెడి వారు. వర్షాకాలములో నదులు కలియు సముద్రమువలె బాబా భక్తులతో కలిసి తమ శక్తిని స్థాయిని శిష్యుల కిచ్చును. దీనినిబట్టి యెవరయితే భగవద్భక్తుల

లీలలను పాడెదరో వారు భగవంతుని లీలలను పాడినవారికంటెగాని, యంతకంటె యెక్కువ గాని దేవుని ప్రేమకు పాత్రులగుదురని తెలియవలెను. ఇక ఈ అధ్యాయములోని కథల వైపు మరలుదము.

దేవుగారింట ఉద్యాపనవ్రతము :

దహనులో బి.వి. దేవుగారు మామలతదారుగా నుండెను. వారి తల్లి 25, 30 నోములు నోచెను. వాని ఉద్యాపన చేయవలసి యుండెను. ఈ కార్యములో 100, 200 మంది బ్రాహ్మణులకు భోజనము పెట్టవలసి యుండెను. ఈ శుభకార్యమునకు ముహూర్తము నిశ్చయమయ్యెను. దేవుగారు బాపూసాహెబు జోగ్‌గారి కొక లేఖ వ్రాసిరి. అందులో బాబా ఈ శుభకార్యమునకు దయచేయ వలయుననియు, వారు రాకున్నచో అసంతృప్తి కరముగా నుండుననియు వ్రాసెను. జోగ్ ఆ యుత్తరము చదివి బాబాకు వినిపించెను. మనఃపూర్వకమయిన విజ్ఞాపనను విని బాబా యిట్లనియె. *"నన్నే గుర్తుంచుకొనువారిని నేను మరువను. నాకు బండిగాని, టాంగాగాని, రైలుగాని, విమానము గాని యవసరము లేదు. నన్ను ప్రేమతో బిలుచువారి యొద్దకు నేను పరుగెత్తిపోయి ప్రత్యక్షమయ్యెదను. అతనికి సంతోషమయిన జవాబు వ్రాయుము. నీవు, నేను, ఇంకొకరు సంతర్పణకు వచ్చెదమని వ్రాయుము".* జోగ్ బాబా చెప్పినది దేవుకు వ్రాసెను. దేవుగారెంతో సంతసించిరి. కాని బాబా రహతా, రుయీ, నీమగాం దాటి ప్రత్యక్షముగా ఎక్కడికీ పోరని ఆయనకు తెలియును. బాబాకు అవశ్యమైనదేమియు లేదు. వారు సర్వాంతర్యామి యగుటచే హఠాత్తుగా నేరూపమున నయిన వచ్చి, తమ వాగ్దానమును పాలించవచ్చుననుకొనెను.

ఉద్యాపనకు కొద్దిరోజులు ముందుగా, బెంగాలీ దుస్తులను ధరించిన సన్యాసి యొకడు గోసంరక్షణకయి సేవచేయుచు దహను స్టేషను మాస్టరు వద్దకు చందాలు వసూలు చేయు మిషతో వచ్చెను. స్టేషన్ మాస్టరు, సన్యాసిని ఊరి లోనికి పోయి మామలతదారుని కలిసికొని వారి సహాయముతో చందాలు వసూలు చేయుమనెను. అంతలో మామలతదారే యచ్చటికి వచ్చెను. స్టేషను

మాస్టరు సన్యాసిని దేవుగారికి పరిచయమొనర్చెను. ఇద్దరు ప్లాట్‌ఫారమ్ మీద కూర్చుండి మాట్లాడిరి. దేవు, ఊరిలో నేదో మరొక చందా పట్టి రావుసాహెబు నరోత్తమ శెట్టి నడుపుచుండుటచే, నింకొకటి యిప్పుడే తయారుచేయుట బాగుండదని చెప్పి 2 లేదా 4 మాసముల పిమ్మట రమ్మనెను. ఈ మాటలు విని సన్యాసి యచట నుండి పోయెను. ఒక నెల పిమ్మట యా సన్యాసి యొక టాంగాలో వచ్చి 10 గంటలకు దేవుగారి యింటిముందర ఆగెను. చందాల కొరకు వచ్చెనేమోయని దేవు అనుకొనెను. ఉద్యాపనకు కావలసిన పనులలో దేవుగారు నిమగ్నులై యుండుట జూచి, తాను చందాల కొరకు రాలేదనియు భోజనమునకై వచ్చితినని సన్యాసి చెప్పెను. అందుకు దేవు **"మంచిది ! చాల మంచిది ! మీకు స్వాగతము. ఈ గృహము మీదే"** ! యనెను. అప్పుడు సన్యాసి **"ఇద్దరు కుఱ్ఱవాళ్ళు నాతో నున్నారు"** అనెను. దేవు **"మంచిది, వారితో కూడ రండు"** ! అనెను. ఇంకా రెండు గంటల కాలపరిమితి యుండుటచే, వారి కొరకు ఎచ్చటికి పంపవలెనని యడిగెను. సన్యాసి ఎవరిని బంప నవసరము లేదనియు తామే స్వయముగా వచ్చెదమనియు చెప్పెను. సరిగా 12 గంటలకు రమ్మని దేవు చెప్పెను. సరిగా 12 గంటలకు ముగ్గురు వచ్చి సంతర్పణలో భోజనము చేసిన పిమ్మట వెడలిపోయిరి.

ఉద్యాపన పూర్తికాగానే దేవుగారు బాపూసాహెబు జోగుకు ఉత్తరము వ్రాసెను. అందులో బాబా తన మాట తప్పెనని వ్రాసెను. జోగు ఉత్తరము తీసికొని బాబా వద్దకు వెళ్ళెను. దానిని తెరువక మునుపే బాబా యిట్లనెను. *"హా ! వాగ్దానము చేసి, దగా చేసితి ననుచున్నాడు. ఇద్దరితో కూడ నేను సంతర్పణకు హాజరయితిని. కాని నన్ను పోల్చుకొనలేకపోయెనని వ్రాయుము. అట్టివాడు నన్ను పిలువనేల ? సన్యాసి చందాల కొరకు వచ్చెనని యనుకొనెను. అతని సంశయమును తొలగించుటకే మరిద్దరితో వచ్చెదనంటిని. ముగ్గురు సరిగా భోజనము వేళకు వచ్చి యారగించలేదా ? నా మాట నిలబెట్టుకొనుటకు ప్రాణములనైన విడిచెదను. నా మాటలను నేనెప్పుడూ*

పొల్లు చేయను". ఈ జవాబు జోగ్ హృదయములో నానందము కలుగజేసెను. బాబా సమాధాన మంతయు దేవుగారికి వ్రాసెను. దానిని చదువగనే దేవుకు ఆనందబాష్పములు దొరలెను. అనవసరముగా బాబాను నిందించినందులకు పశ్చాత్తాపపడెను. సన్యాసి మొదటి రాకచే తానెట్లు మోసపోయెనో; సన్యాసి చందాలకు వచ్చుట, మరిద్దరితో కలిసి భోజనమునకు వచ్చెదనను మాటలు తాను గ్రహింపలేక మోసపోవుట - మొదలైనవి అతనికి ఆశ్చర్యము కలుగజేసెను.

భక్తులు పూర్ణముగా సద్గురువును శరణు వేడినచో, వారు తమ భక్తుల యిండ్లలో శుభకార్యములను సవ్యముగా నెరవేరునట్లు జూచెదరు అనునది యీ కథవల్ల స్పష్టమగుచున్నది.

హేమాడ్‌పంతు ఇంటికి ఫోటో రూపములో వెళ్ళుట :

ఇక బాబా తన ఫోటో రూపమున సాక్షాత్కరించి భక్తుని కోరిక నెరవేర్చిన మరొక కథను చెప్పెదము.

1917వ సంవత్సరము హోళీ పండుగనాడు వేకువఝామున హేమాడ్‌పంతు కొక దృశ్యము కనిపించెను. చక్కని దుస్తులు ధరించిన సన్యాసివలె బాబా కాన్పించి, నిద్రనుండి లేపి ఆనాడు భోజనమునకు వారింటికి వచ్చెదనని చెప్పెను. ఇట్లు తనను నిద్రనుంచి లేపినది కూడ కలలోని భాగమే. నిజముగా లేచి చూచుసరికి సన్యాసిగాని, బాబాగాని కనిపించలేదు. స్వప్నమును బాగుగా గుర్తుకు దెచ్చుకొనగా, సన్యాసి చెప్పిన ప్రతిమాట జ్ఞాపకమునకు వచ్చెను. బాబాగారి సహవాసము ఏడు సంవత్సరములనుండి యున్నప్పటికి, బాబా ధ్యానము నెల్లప్పుడు చేయుచున్నప్పటికి, బాబా తన యింటికి వచ్చి భోజనము చేయునని అతడనుకొనలేదు. బాబా మాటలకు మిగుల సంతసించి తన భార్య వద్దకు బోయి ఒక సన్యాసి భోజనమునకు వచ్చునుగాక, కొంచెము బియ్యము ఎక్కువ పోయవలెనని చెప్పెను. అది హోళీ పండుగదినము. వచ్చువారెవరని ఎక్కడనుంచి వచ్చుచున్నారని యామె యడిగెను. ఆమె ననవసరముగా పెడదారి పట్టించక ఆమె యింకొక విధముగా

భావింపకుండునట్లు, జరిగినది జరిగినట్లుగా చెప్పనెంచి, తాను గాంచిన స్వప్నమును తెలియజేసెను. షిరిడీలో మంచి మంచి పిండివంటలను విడిచి బాబా తనవంటి వారింటికి బాంద్రాకు వచ్చునాయని, యామెకు సంశయము కలిగెను. అందులకు హేమాడ్‌పంతు బాబా స్వయముగా రాకపోవచ్చు, కాని ఎవరినైన బంపవచ్చును కనుక కొంచెము బియ్యము ఎక్కువ పోసినచో నష్టము లేదనెను.

మధ్యాహ్న భోజనమునకై ప్రయత్నము లన్నియు చేసిరి. మిట్ట మధ్యాహ్నమునకు సర్వము సిద్ధమయ్యెను. హోళీ పూజ ముగిసెను. విస్తళ్ళు వేసిరి, ముగ్గులు పెట్టిరి. భోజనమునకు రెండు పంక్తులు తీర్చిరి. రెండింటి మధ్య నొక పీట బాబాకొరకు కమర్చిరి. గృహములోని వారందరు కొడుకులు, మనుమలు, కుమార్తెలు, అల్లుండ్రు మొదలగువారందరు వచ్చి వారి వారి స్థలముల నలంకరించిరి. వండిన పదార్థములు వడ్డించిరి. అందరు అతిథి కొరకు కనిపెట్టుకొని యుండిరి. 12 గంటలు దాటినప్పటికి ఎవరు రాలేదు. తలుపు వేసి గొండ్లెము పెట్టిరి. అన్నశుద్ధి యయ్యెను, అనగా నెయ్యి వడ్డించిరి. భోజనము ప్రారంభించుట కిది యొక గుర్తు. అగ్నిహోత్రునకు శ్రీకృష్ణునకు నైవేద్యము సమర్పించిరి. అందరు భోజనము ప్రారంభింపబోవుచుండగా మేడ మెట్లపై చప్పుడు వినిపించెను. హేమాడ్‌పంతు వెంటనే పోయి తలుపు తీయగా ఇద్దరు మనుష్యులచట నుండిరి. ఒకరు అలీమహమ్మద్ వేరొకరు మౌలానా ఇస్మూముజావర్. ఆ యిరువురు వడ్డన మంతయు పూర్తియై అందరును భోజనము చేయుటకు సిద్ధముగా నుండుటను గమనించి హేమాడ్‌పంతును క్షమించుమని కోరి యిట్లు చెప్పిరి. **"భోజన స్థలము విడిచి పెట్టి మా వద్దకు పరుగెత్తుకొని వచ్చితివి. తక్కినవారు నీ కొరకు చూచుచున్నారు. కావున, ఇదిగో నీ వస్తువును నీవు తీసుకొనుము. ఆ తరువాత తీరుబడిగా వృత్తాంత మంతయు దెలిపెదము".** అట్లనుచు తమ చంకలోనుంచి ఒక పాత వార్తాపత్రికలో కట్టిన పటమును విప్పి టేబిల్‌పైన బెట్టిరి. హేమాడ్‌పంతు కాగితము విప్పి చూచుసరికి అందులో పెద్దది యగు

చక్కని సాయిబాబా పటముండెను. అతడు మిగుల ఆశ్చర్యపడెను. అతని మనస్సు కరగెను. కండ్ల నుండి నీరు కారెను. శరీరము గగుర్పాటు చెందెను. అతడు వంగి పటములోనున్న బాబా పాదములకు నమస్కరించెను. బాబా యీ విధముగా తన లీలచే ఆశీర్వదించెనని యనుకొనెను. గొప్ప యాసక్తితో నీకా పటమెట్లు వచ్చెనని అలీమహమ్మద్‌ను అడిగెను. అతడా పటమొక యంగడిలో కొంటిననియు, దానికి సంబంధించిన వివరములన్నియు తరువాత తెలియజేసెదననెను. తక్కినవారు భోజనమునకు కనిపెట్టుకొని యుండుటచే త్వరగా పొమ్మని యనెను. హేమాడ్‌పంతు వారికి అభినందనలు తెల్పి భోజనశాలలోనికి పోయెను. ఆ పటము బాబా కొరకు వేసిన పీటపయి బెట్టి వండిన పదార్థములన్నియు వడ్డించి, నైవేద్యము పెట్టిన పిమ్మట అందరు భుజించి సకాలమున పూర్తిచేసిరి. పటములో నున్న బాబా యొక్క చక్కని రూపును జూచి యందరు అమితానంద భరితులయిరి. ఇదంతయు నెట్లు జరిగెనని యాశ్చర్యపడిరి.

ఈవిధముగా బాబా హేమాడ్‌పంతుకు స్వప్నములో జెప్పిన మాటలను నెరవేర్చి తన వాగ్దానమును పాలించుకొనెను. ఆ ఫోటో వివరములు అనగా అది అలీమహమ్మదు కెట్లు దొరికెను ? అతడెందుకు తెచ్చెను. దానిని హేమాడ్‌పంతు కెందుకిచ్చెను ? అనునవి వచ్చే అధ్యాయములో చెప్పుకొందము.

నలుబదియవ అధ్యాయము సంపూర్ణము

సద్గురు శ్రీ సాయినాథార్పణమస్తు

శుభం భవతు

శ్రీ సాయినాథాయ నమః

శ్రీ సాయి సచ్చరిత్రము

నలుబది యొకటవ అధ్యాయము

చిత్రపటము యొక్క వృత్తాంతము;

గుడ్డపీలికలను దొంగిలించుట-జ్ఞానేశ్వరి చదువుట

చిత్రపటము యొక్క వృత్తాంతము :

గత అధ్యాయములో చెప్పిన ప్రకారము ఈ అధ్యాయములో చిత్రపటము యొక్క వృత్తాంతమును చెప్పెదము. గత అధ్యాయములోని విషయము జరిగిన 9 సంవత్సరములకు అలీ మహమ్మద్, హేమాడ్‌పంతును కలిసి ఈ దిగువ కథ నతనికి జెప్పెను.

ఒకనాడు బొంబాయి వీధులలో బోవునప్పుడు, వీధిలో తిరిగి యమ్మువాని వద్ద అలీమహమ్మద్ సాయిబాబా పటమును కొనెను. దానికి చట్రము కట్టించి, తన బాంద్రా యింటిలో గోడకు వ్రేలాడదీసెను. అతడు బాబాను ప్రేమించుటచే ప్రతిరోజు చిత్రపటము దర్శనము చేయుచుండెను. హేమాడ్‌పంతుకు ఆ పట మిచ్చుటకు 3 నెలల ముందు అతడు కాలుమీద కురుపులేచి బాధపడుచుండెను. దానికి శస్త్రచికిత్స జరిగెను. అప్పుడతడు బొంబాయిలో నున్న తన బావమరిదియగు నూర్ మహమ్మద్ పీర్‌భాయి

యింటిలో పడియుండెను. బాంద్రాలో తన యిల్లు 3 మాసముల వరకు మూయబడి యుండెను. అక్కడ ఎవ్వరును లేకుండిరి. అచ్చట ప్రసిద్ధి జెందిన అబ్దుల్ రహమాన్ బాబా, మౌలాని సాహెబు, మహమ్మద్ హుసేను, సాయిబాబా, తాజుద్దీన్ బాబా మొదలగు (సజీవ) యోగుల పటములుండెను. వానిని కూడ కాలచక్రము విడువలేదు. అతడు వ్యాధితో బాధపడుచు బొంబాయిలో నుండెను. బాంద్రాలో ఆ పటము లేల బాధపడవలెను ? పటములకు గూడ చావుపుట్టుక లున్నట్లుండెను. పటములన్నియు వాని వాని యదృష్టము లనుభవించెను; కాని సాయిబాబా పటము మాత్రము ఆ కాలచక్రమును తప్పించుకొనెను. అదెట్లు తప్పించుకొనగలిగెనో నాకింత వరకెవరు చెప్పలేరైరి. దీనినిబట్టి సాయిబాబా సర్వాంతర్యామి యనియు, సర్వవ్యాపి యనియు ననంత శక్తుడనియు దెలియుచున్నది.

అలీమహమ్మద్ అనేక సంవత్సరముల క్రిందట యోగియగు అబ్దుల్ రహమాన్ బాబా యొక్క చిన్న పటమును మహమ్మద్ హుసేన్ థారియా వద్ద సంపాదించెను. దానిని తన బావమరిది యగు నూర్ మహమ్మద్ పీర్‌భాయికి ఇచ్చెను. అది యతని టేబిల్‌లో 8 సంవత్సరములు పడి యుండెను. ఒకనాడు అతడు దానిని జూచెను. అతడు దానిని ఫోటోగ్రాఫర్ దగ్గరకు తీసికొనిపోయి సజీవ ప్రమాణమంత పెద్దదిగా చేయించి దాని ప్రతులను తన బంధువులకు, స్నేహితులకు పంచిపెట్టెను. అందులో నొకటి అలీమహమ్మద్ కిచ్చెను. దాని నతడు తన బాంద్రా యింటిలో బెట్టెను. నూర్ మహమ్మద్ అబ్దుల్ రహమాన్ గారి శిష్యుడు. గురువు నిండు దర్బారులో నుండగా నతడు గురువుగారికి దీనిని కానుకగా నిచ్చుటకు పోగా వారు మిక్కిలి కోపించి కొట్టబోయి నూర్ మహమ్మదు నచటి నుండి తరిమివేసిరి. అతడు మిగుల విచారపడి చికాకు పొందెను. తన ద్రవ్యమంతయు నష్టపడుటయేగాక గురువుగారి కోపమునకు, అసంతుష్టికి కారణమాయెను గదా యని చింతించెను. విగ్రహారాధన గురువుగారికి ఇష్టము లేకుండెను. ఆ పటమును అపోలో బందరుకు తీసుకొనిపోయి,

ఒక పడవను అద్దెకు గట్టించుకొని సముద్రములోనికి పోయి, దానినక్కడ నీళ్ళలో ముంచివేసెను. తన బంధువుల వద్ద నుంచి స్నేహితుల వద్ద నుంచి పటములను తెప్పించి (6 పటములు) వానిని కూడా బాంద్రా సముద్రములో ముంచెను. ఆ సమయమున అలీ మహమ్మద్ తన బావమరిది యింటిలో నుండెను. యోగుల పటములను సముద్రములో పడవైచినచో తన వ్యాధి కుదురునని బావమరిది చెప్పెను. అది విని అలీమహమ్మద్ తన మేనేజర్‌ను బాంద్రా యింటికి పంపి యక్కడున్న పటముల నన్నింటిని సముద్రములో వేయించెను.

రెండు నెలల పిమ్మట అలీమహమ్మద్ తన ఇంటికి తిరిగి రాగా బాబాపటము ఎప్పటివలె గోడమీద నుండుట గమనించి యాశ్చర్యపడెను. తన మేనేజరు పటములన్ని దీసివైచి బాబా పటము నెట్లు మరచెనో అతనికే తెలియకుండెను. వెంటనే దానిని తీసి బీరువాలో దాచెను. లేకున్న తన బావగారు దానిని చూచినచో దానిని కూడ నాశనము చేయునని భయపడెను. దాని నెవరికివ్వవలెను ? దానిని నెవరు జాగ్రత్త పరచెదరు ? దానిని భద్రముగా నెవరుంచగలరు ? అను విషయముల నాలోచించుచుండగా సాయిబాబాయే ఇస్మూముజావర్‌ను కలిసి వారి యభిప్రాయము ప్రకారము చేయవలసినదని తోచునట్లు చేసెను. అలీమహమమ్మద్ ఇస్మూముజావర్‌ను కలిసికొని జరిగినదంతయు చెప్పెను. ఇరువురును బాగుగా ఆలోచించి యా పటమును హేమాడ్‌పంతు కివ్వ నిశ్చయించిరి. అతడు దానిని జాగ్రత్తపరచునని తోచెను. ఇద్దరును హేమాడ్‌పంతు వద్దకు బోయి సరియైన కాలములో దానిని బహూకరించిరి.

ఈ కథను బట్టి బాబాకు భూత భవిష్యద్వర్తమానములు తెలియుననియు, చాకచక్యముగా సూత్రములు లాగి తన భక్తుల కోరికలు నెట్టుల నెరవేర్చుచుండెనో కూడా తెలియుచున్నది. ఎవరికయితే ఆధ్యాత్మిక విషయములలో నెక్కువ శ్రద్ధయో వారిని బాబా ప్రేమించుటేకాక వారి కష్టములను తొలగించి వారిని ఆనందభరితులుగా జేయుచుండిరని రాబోవు కథవలన తెలియును.

గుడ్డపీలికలను దొంగిలించుట - జ్ఞానేశ్వరి చదువుట :

బి.వి. దేవు దహనులో మామలతదారు. అతడు జ్ఞానేశ్వరిని, ఇతర మత గ్రంథములను చదువవలెనని చాలాకాలము నుండి కోరుచుండెను. భగవద్గీతపై మరాఠీ భాషలో జ్ఞానేశ్వరుడు వ్రాసిన వ్యాఖ్యయే జ్ఞానేశ్వరి. ప్రతిదినము భగవద్గీతలో నొక యధ్యాయమును ఇతర గ్రంథముల నుండి కొన్ని భాగములను పారాయణము చేయుచుండెను. కాని జ్ఞానేశ్వరిని ప్రారంభించగనే ఏవో అవాంతరము లేర్పడుటచే పారాయణ మాగి పోవుచుండెను. మూడు నెలలు సెలవు పెట్టి షిరిడీకి వెళ్ళి యక్కడ నుండి తన స్వగ్రామమగు పౌండకు బోయెను. ఇతర గ్రంథములన్నియు నచట చదువగలిగెను. కాని జ్ఞానేశ్వరి ప్రారంభించగనే యేమో విపరీతమైన చెడ్డ యాలోచనలు తన మనస్సున ప్రవేశించుటచే చదువలేకుండెను. అతడెంత ప్రయత్నించినను కొన్ని పంక్తులు కూడ చదువలేకపోయెను. కాబట్టి బాబా తనకు ఆ గ్రంథమందు శ్రద్ధ కలుగజేసినప్పుడే, దానిని చదువుమని వారి నోటివెంట వచ్చినప్పుడే దానిని ప్రారంభించెదననియు అంతవరకు దానిని తెరువననియు నిశ్చయము చేసికొనెను. అతడు 1914వ సంవత్సరము ఫిబ్రవరి నెలలో కుటుంబ సహితముగా షిరిడీ వెళ్ళెను. అక్కడ ప్రతిదినము జ్ఞానేశ్వరి చదువుచుంటివాయని బాపూసాహెబు జోగ్, దేవుగారి నడిగెను. దేవు తనకు అట్టి కోరిక గలదనియు, కాని దానిని చదువుటకు శక్తి చాలకుండెననియు, బాబా యాజ్ఞాపించినచో దానిని ప్రారంభించెదననియు చెప్పెను. అప్పుడు జోగ్, ఒక పుస్తకమును దీసికొని బాబా కిచ్చినచో దానిని వారు తాకి పవిత్రము చేసి యిచ్చెదరనియు అప్పటినుండి నిరాటంకముగా చదువువచ్చుననియు దేవుకు సలహానిచ్చెను. బాబాకు తన యుద్దేశము తెలియును గనుక దేవుగారట్లు చేయుటకు అంగీకరించలేదు. బాబా తన కోరికను గ్రహించలేరా ? దానిని పారాయణ చేయుమని స్పష్టముగా నాజ్ఞాపించలేరా ? యనెను.

దేవు బాబాను దర్శించి ఒక రూపాయి దక్షిణ నిచ్చెను. బాబా 20 రూపాయలు దక్షిణ యడుగగా దానిని చెల్లించెను. ఆనాడు రాత్రి బాలకరాముడను వానిని కలిసికొని యతడు బాబాయందు భక్తిని వారి యనుగ్రహమును ఎట్లు సంపాదించెనని ప్రశ్నించెను. మరుసటి దినము హారతి పిమ్మట అంతయు దెలిపెదనని యతడు బదులిచ్చెను. ఆ మరుసటి దినము దర్శనము కొరకు దేవు వెళ్ళగా బాబా అతనిని 20 రూపాయలు దక్షిణ ఇమ్మనెను. వెంటనే దేవు దానిని చెల్లించెను. మసీదు నిండా జనులు నిండి యుండుటచే దేవు ఒక మూలకు బోయి కూర్చుండెను. బాబా అతనిని బిలచి శాంతముగా తన దగ్గర కూర్చొనుమనియెను. దేవు అట్లనే చేసెను. మధ్యాహ్న హారతి పిమ్మట భక్తులందరు పోయిన తరువాత దేవు, బాలకరాముని జూచి యాతని పూర్వ వృత్తాంతముతో బాటు బాబా యాతని కేమేమి చెప్పెనో, ధ్యానము నెట్లు నేర్పిరో యని యడుగగా బాలకరాముడు వివరములు చెప్పుటకు సిద్ధపడెను. అంతలో బాబా చంద్రు అను కుష్ఠురోగ భక్తుని బంపి దేవును తీసికొని రమ్మనెను. దేవు బాబా వద్దకు బోగా నెవరితో ఏమి మాట్లాడుచుంటివని బాబా యడిగెను. బాలకరామునితో మాట్లాడుచుంటిననియు, బాబా కీర్తి వినుచుంటిననియు అతడు చెప్పెను. తిరిగి బాబా 25 రూపాయలు దక్షిణ అడిగెను. వెంటనే దేవు సంతోషముతో దక్షిణ చెల్లించెను. అతనిని బాబా లోపలకు దీసికొనిపోయి స్తంభము వద్ద కూర్చుండి *"నా గుడ్డ పీలికలను నాకు దెలియకుండ దొంగిలించితివేల ?"* యనెను. దేవు తనకు ఆ గుడ్డ పీలికల గూర్చి యేమియు తెలియదనెను. బాబా యతనిని వెదకుమనెను. అతడు వెదకెను. కాని యచ్చట ఏమియు దొరకలేదు. బాబా కోపగించి యిట్లనెను. *"ఇక్కడ ఇంకెవ్వరు లేరు. నీ వొక్కడవే దొంగవు. ముసలితనముచే వెంట్రుకలు పండినప్పటికి ఇచ్చుటకు దొంగిలించుటకు వచ్చితివా ?"* యని కోపగించెను. బాబా మతి చెడినవానివలె తిట్టి కోపగించి చివాట్లు పెట్టెను. దేవు నిశ్శబ్దముగా కూర్చుండెను. దేవు తాను సటకా దెబ్బలు కూడ తినునేమో యనుకొనెను. ఒక గంట తరువాత బాబా యతనిని వాడాకు వెళ్ళుమనెను. దేవు అచ్చటికేగి

జరిగినదంతయు జోగుకు, బాలకరామునకు తెలియజేసెను. సాయంకాల మందరిని రమ్మని బాబా కబురు పంపెను. ముఖ్యముగా దేవును రమ్మనెను. *"నా మాటలు వృద్ధుని బాధించి యుండవచ్చునుగాని, యతడు దొంగిలించుటచే నేనట్లు పలుకవలసి వచ్చె"* నని బాబా నుడివెను. తిరిగి బాబా 12 రూపాయలు దక్షిణ అడిగెను. దేవు దానిని వసూలు చేసి చెల్లించి, సాష్టాంగ నమస్కారము చేసెను. బాబా యిట్లనెను. *"ప్రతిరోజు జ్ఞానేశ్వరిని చదువుము. పోయి వాడాలో కూర్చుండుము. ప్రతి నిత్యము కొంచెమైనను క్రమము తప్పక చదువుము. చదువునపుడు దగ్గరనున్న వారికి శ్రద్ధాభక్తులతో బోధపరచి చెప్పుము. నేను నీకు జల్తారు సెల్లా నిచ్చుటకు ఇచట కూర్చొని యున్నాను. ఇతరుల వద్దకు పోయి దొంగిలించెదవేల ? నీకు దొంగతనమునకు అలవాటు పడవలెనని యున్నదా" ?*

బాబా మాటలు విని దేవు సంతసించెను. బాబా తనను జ్ఞానేశ్వరిని ప్రారంభించుమని యాజ్ఞాపించెననియు, తనకు కావలసినదేదో యది దొరికెననియు, అప్పటినుండి తాను సులభముగ చదువగల ననియు అనుకొనెను. తిరిగి బాబా పాదములకు సాష్టాంగ నమస్కార మొనర్చెను. తాను శరణువేడెను కనుక తనను బిడ్డగానెంచి, జ్ఞానేశ్వరి చదువుటలో తోడ్పడవలసినదని బాబాను వేడుకొనెను. పీలికలు దొంగిలించుట యనగానేమో దేవు అప్పుడు గ్రహించెను. బాలకరాముని ప్రశ్నించుటయే గుడ్డపీలికలు దొంగిలించుట. బాబా కట్టి వైఖరి యిష్టము లేదు. ఏ ప్రశ్నకైన సమాధానము ఇచ్చుటకు తామే సిద్ధముగా నుండిరి. ఇతరుల నడుగుట బాబాకు ఇష్టము లేదు. అందుచే నతని బాధించి చికాకు పెట్టెను. అదియునుగాక యితరుల నడుగకుండ బాబానే సర్వము అడిగి తెలిసికొన వలయుననియు, నితరులను ప్రశ్నించుట నిష్ప్రయోజనమనియు చెప్పెను. దేవు ఆ తిట్లను ఆశీర్వాదములుగ భావించి సంతుష్టితో ఇంటికి బోయెను. ఆ సంగతి యంతటితో సమాప్తి కాలేదు. బాబా చదువుమని యాజ్ఞాపించి ఊరుకొనలేదు. ఒక సంవత్సరము లోపుగా బాబా దేవు వద్దకు వెళ్ళి వాని

యభివృద్ధి కనుగొనెను. 1914వ సంవత్సరము ఏప్రిల్ నెల 2వ తేదీ గురువారము ఉదయము బాబా స్వప్నములో సాక్షాత్కరించి పై అంతస్తులో కూర్చుండి *"జ్ఞానేశ్వరి బోధపడుచున్నదా లేదా ?"* యని యడిగెను. "లేదు" అని దేవు జవాబిచ్చెను.

బాబా : ఇంకా యెప్పుడు తెలిసికొనెదవు ?

దేవు కండ్ల తడిపెట్టుకొని "నీ కృపను వర్షింపనిదే పారాయణము చికాకుగా నున్నది, బోధపడుట చాలా కష్టముగా నున్నది. నేను దీనిని నిశ్చయముగా చెప్పుచున్నాను" అనెను.

బాబా : చదువునప్పుడు నీవు తొందర పడుచున్నావు. నా ముందర చదువుము. నా సమక్షమున చదువుము.

దేవు : ఏమి చదువవలెను ?

బాబా : అధ్యాత్మ చదువుము.

పుస్తకమును తీసికొని వచ్చుటకు దేవు వెళ్ళెను. అంతలో మెలకువ వచ్చి కండ్లు తెరచెను. ఈ దృశ్యమును జూచిన పిమ్మట దేవుకెంత యానందము, సంతోషము కలిగెనో చదువరులే గ్రహింతురు గాక !

నలుబదియొకటవ అధ్యాయము సంపూర్ణము

సద్గురు శ్రీ సాయినాథార్పణమస్తు

శుభం భవతు

శ్రీ సాయినాథాయ నమః

శ్రీ సాయి సచ్చరిత్రము

నలుబది రెండవ అధ్యాయము

బాబా సమాధి చెందుటను ముందుగా సూచించుట; రామచంద్ర, తాత్యాకోతే పాటీలుల మరణము తప్పించుట; లక్ష్మీబాయి శిందేకుదానము; బాబా సర్వజీవ వ్యాపి

ఈ అధ్యాయములో బాబా తమ దేహమును చాలించిన వృత్తాంతము వర్ణితము.

గత అధ్యాయములలో చెప్పిన లీలలు, బాబా కృపయను కాంతిచే ఐహిక జీవితమందలి భయము నెటుల త్రోసివేయగలమో, మోక్షమునకు మార్గము నెట్లు తెలిసికొనగలమో, మన కష్టములను సంతోషముగా నెట్లు మార్చగలమో చెప్పును. సద్గురుని పాదారవిందములను జ్ఞప్తియందుంచు కొనినచో మన కష్టములు నశించును. మరణము దాని నైజమును కోల్పోవును. ఐహిక దుఃఖములు నశించును. ఎవరయితే తమ క్షేమమును కోరెదరో వారు శ్రీ సాయి లీలలను జాగ్రత్తగా వినవలెను. అది వారి మనస్సును పావనము చేయును.

బాబా సమాధి చెందుటను ముందుగా సూచించుట :

చదువరులింతవరకు బాబా జీవిత కథలను వింటిరి. ఇప్పుడు వారు మహాసమాధిని ఎట్లు పొందిరో వినెదరుగాక. 1918 సెప్టెంబరు 28వ తేదీన బాబాకు కొంచెము జ్వరము తగిలెను. జ్వరము రెండు మూడు దినములుండెను. కాని అటు తరువాత బాబా భోజనము మానెను. అందుచేత క్రమముగా బలహీనులైరి. 17వ రోజు అనగా 1918వ సంవత్సరము అక్టోబర్ 15వ తేదీ మంగళవారము 2-30 గంటలకు బాబా భౌతిక శరీరమును విడిచిరి. ఈ విషయమును రెండు సంవత్సరములకు ముందే బాబా సూచించిరి గాని, యది యెవరికి బోధపడలేదు. అది యిట్లు జరిగెను. 1916వ సం. విజయదశమినాడు సాయంకాలము గ్రామములోని వారందరు సీమోల్లంఘన మొనర్చి తిరిగి వచ్చుచుండగా బాబా హఠాత్తుగా కోపోద్రిక్తులైరి. సీమోల్లంఘన మనగా గ్రామపు సరిహద్దును దాటుట. బాబా తమ తలగుడ్డ, కఫనీ, లంగోటీ తీసి వానిని చించి ముందున్న ధునిలోనికి విసరివైచిరి. దీని మూలముగా ధుని యెక్కువగా మండజొచ్చెను. ఆ కాంతిలో బాబా మిక్కిలి ప్రకాశించెను. బాబా అక్కడ దిగంబరులై నిలచి ఎఱ్ఱగా మండుచున్న కండ్లతో బిగ్గరగా ఇట్లు అరచెను. ***"ఇప్పుడు సరిగా గమనించి నేను హిందువునో, మహమ్మదీయుడనో చెప్పుడు".*** అచటనున్న ప్రతివాడు గడగడ వణకిపోయెను. బాబా వద్దకు పోవుట కెవ్వరును సాహసించలేకపోయిరి. కొంతసేపటికి భాగోజి శిందే (కుష్ఠురోగ భక్తుడు) ధైర్యముతో దగ్గరకు బోయి లంగోటీని కట్టి యిట్లనెను. ***"బాబా ! సీమోల్లంఘనమునాడు ఇదంతయు నేమి"? "ఈరోజు నా సీమోల్లంఘనము"*** అనుచు బాబా సటకాతో నేలపై గొట్టెను. బాబా రాత్రి 11 గంటలవరకు శాంతించలేదు. ఆ రాత్రి చావడి యుత్సవము జరుగునో లేదో యని యందరు సంశయించిరి. ఒక గంట తరువాత బాబా మామూలు స్థితికి వచ్చెను. ఎప్పటివలె దుస్తులు వేసికొని చావడి యుత్సవమునకు తయారయ్యెను. ఈ విధముగా బాబా తాము

దసరానాడు సమాధి చెందుదుమని సూచించిరి గాని యది యెవరికి అర్థము కాలేదు. దిగువ వివరించిన ప్రకారము బాబా మరియొక్క సూచన గూడ చేసిరి.

రామచంద్ర, తాత్యాకోతే పాటీళ్ళ మరణము తప్పించుట :

ఇది జరిగిన కొంతకాలము పిమ్మట రామచంద్ర పాటీలు తీవ్రముగా జబ్బుపడెను. అతడు చాలా బాధపడెను. అన్ని ఔషధములు ఉపయోగించెను గాని, అవి గుణము నివ్వలేదు. నిరాశ చెంది, చావుకు సిద్ధముగా నుండెను. ఒకనాడు నడిరేయి బాబా యతని దిండు వద్ద నిలచెను. పాటీలు బాబా పాదములు పట్టుకొని, **"నేను నా జీవితముపై ఆశ వదలుకొన్నాను. నేనెప్పుడు మరణించెదనో దయచేసి చెప్పుడు"** అనెను. దాక్షిణ్యమూర్తియగు బాబా ***"నీవాతురపడవద్దు, నీ చావు చీటి తీసివేసితిని ! త్వరలో బాగుపడెదవు కాని, తాత్యాకోతే పాటీలు గూర్చి సంశయించుచున్నాను. అతడు శక సం. 1840 (1918) విజయదశమి నాడు మరణించును. ఇది యెవరికిని తెలియనీయకు. వానికి కూడ చెప్పవద్దు, చెప్పినచో మిక్కిలి భయపడును"*** అనిరి. రామచంద్ర దాదా జబ్బు కుదిరెను. కాని యతడు తాత్యాగూర్చి సంశయించుచుండెను. ఏలన బాబా మాటకు తిరుగులేదు కనుక తాత్యా రెండు సంవత్సరములలో మరణము చెందుననుకొనెను. దీనిని రహస్యముగా నుంచెను. ఎవరికిని తెలియనీయలేదు కాని, బాలాషింపికి మాత్రమే చెప్పెను. రామచంద్ర పాటీలు, బాలాషింపి ఈ యిరువురు మాత్రమే తాత్యా గూర్చి భయపడుచుండిరి.

రామచంద్ర దాదా త్వరలో ప్రక్క నుండి లేచి నడువసాగెను. కాలము వేగముగా కదలిపోయెను. 1918 భాద్రపదము ముగిసెను. ఆశ్వయుజ మాసము సమీపించుచుండెను. బాబా మాట ప్రకారము తాత్యా జబ్బుపడెను. మంచము బట్టెను. అందుచే బాబా దర్శనమునకై రాలేకుండెను. బాబా కూడ జ్వరముతో నుండెను. తాత్యాకు బాబాయందు పూర్తి విశ్వాసముండెను. బాబా శ్రీహరిని పూర్తిగా నమ్మియుండెను. దైవమే వారి రక్షకుడు. తాత్యా రోగము అధికమయ్యెను. అతడు కదలలేకపోయెను. ఎల్లప్పుడు బాబానే

స్మరించుచుండెను. బాబా పరిస్థితి కూడ క్షీణించెను. విజయదశమి సమీపించుచుండెను. రామచంద్ర దాదాయు, బాలాషింపియు తాత్యాగూర్చి మిగుల భయపడిరి. వారి శరీరములు వణకజొచ్చెను. శరీరమంతయు చెమటలు పట్టెను. బాబా నుడివిన ప్రకారము తాత్యా చావు దగ్గరకు వచ్చె ననుకొనిరి. విజయదశమి రానే వచ్చెను. తాత్యా నాడి బలహీనమయ్యెను. త్వరలో ప్రాణము విడుచునని యనుకొనిరి. ఇంతలో గొప్ప వింత జరిగెను. తాత్యా నిలచెను, అతని మరణము తప్పెను. అతనికి బదులుగా బాబా దేహత్యాగము చేసెను. వారిలో వారు మరణము మార్చుకొన్నట్లు గనిపించెను. బాబా తన ప్రాణమును తాత్యా కోసమర్పించెనని జనులనుకొనిరి. బాబా యెందుకిట్లు చేసెనో బాబాకే తెలియును. వారి కృత్యములగోచరములు. ఇవ్విధముగా బాబా తమ సమాధిని సూచించిరి. తమ పేరుకు బదులు తాత్యా పేరు తెలిపిరి.

ఆ మరుసటి యుదయము అనగా అక్టోబర్ 16వ తేదీన పండరీ పురములో దాసగణుకు బాబా స్వప్నమున సాక్షాత్కరించి యిట్లనిరి. **"మసీదు కూలిపోయినది. వర్తకులు నన్ను చాల చికాకు పెట్టిరి. కనుక ఆ స్థలమును విడిచి పెట్టినాను. ఈ సంగతి నీకు తెలియజేయుటకై వచ్చినాను. వెంటనే యక్కడకు పొమ్ము. నన్ను చాలినన్ని పుష్పములచే గప్పుము".** షిరిడీ నుంచి వచ్చిన ఉత్తరము వలన కూడ దాసగణుకీ సంగతి దెలిసెను. అతడు వెంటనే శిష్యులతో షిరిడీకి చేరెను. భజన కీర్తన ప్రారంభించెను. బాబాను సమాధి చేయుటకు ముందు రోజంతయు భగవన్నామస్మరణ చేసెను. భగవన్నామ స్మరణ చేయుచు నొక చక్కని పువ్వుల హారమును స్వయముగా గ్రుచ్చి దానిని బాబా సమాధిపై వేసెను. బాబా పేరుతో అన్నదానము చేసెను.

లక్ష్మీబాయి శిందేకు దానము :

దసరా లేదా విజయదశమి హిందువులకు గొప్ప శుభసమయము. ఈ దినమున బాబా సమాధి చెందుటకు నిశ్చయించుకొనుట మిగుల సవ్యముగా నున్నది. కొన్ని దినముల నుండి వారు వ్యాధిగ్రస్తులుగా నుండిరి. లోపల

మాత్రము పూర్ణ చైతన్యులుగా నుండిరి. చివరి సమయమప్పుడు హఠాత్తుగా ఎవరి సహాయము లేకుండ, లేచి కూర్చుండి మంచి స్థితిలో నున్నట్లు గనపడిరి. అపాయస్థితి దాటినదని, బాబా కోలుకొనుచుండెనని యందరనుకొనిరి. తాము త్వరలో సమాధి చెందెదమని బాబాకు తెలియును, కాన లక్ష్మీబాయి శిందేకు కొంత ద్రవ్యమును దానము చేయ నిశ్చయించుకొనిరి.

బాబా సర్వజీవవ్యాపి :

ఈ లక్ష్మీబాయి శిందే ధనవంతురాలు, సుగుణవతి. రాత్రింబవళ్ళు ఆమె మసీదులో బాబా సేవ చేయుచుండెను. రాత్రి సమయమందు భక్త మహల్సాపతి, తాత్యా, లక్ష్మీబాయి శిందే తప్ప తదితరులెవ్వరు మసీదులో కాలుపెట్టుట కాజ్ఞ లేకుండెను. ఒకనాడు సాయంకాలము బాబా మసీదులో తాత్యాతో కూర్చొనియుండగా లక్ష్మీబాయి శిందే వచ్చి బాబాకు నమస్కరించెను. బాబా యిట్లనెను, **"ఓ లక్ష్మీ ! నాకు చాల ఆకలి వేయుచున్నది".** వెంటనే యామె లేచి **"కొంచెము సేపాగుము. నేను త్వరలో రొట్టెను దీసికొని వచ్చెద"** ననెను. అనిన ప్రకారము ఆమె త్వరగా రొట్టె, కూర తీసికొని వచ్చి బాబా ముందుపెట్టెను. బాబా దానిని అందుకొని యొక కుక్కకు వేసెను. లక్ష్మీబాయి యిట్లడిగెను. **"ఇదియేమి బాబా ! నేను పరుగెత్తికొని పోయి నా చేతులార నీ కొరకు రొట్టె చేసితిని. నీవు దానిని కొంచెమైనను తినక కుక్కకు వేసితివి. అనవసరముగా నాకు శ్రమ కలుగజేసితివి".** అందుకు బాబా యిట్లు సమాధానమిచ్చెను. *"అనవసరముగా విచారించెదవేల ? కుక్క యాకలి దీర్చుట నా యాకలి దీర్చుట వంటిది. కుక్కకు కూడ ఆత్మ గలదు. ప్రాణులు వేరు కావచ్చును. కాని అందరి యాకలి యొకటియే. కొందరు మాట్లాడగలరు. కొందరు మూగవానివలె మాట్లాడలేరు. ఎవరయితే యాకలితో నున్నవారికి భోజనము పెట్టెదరో వారు నాకు అన్నము పెట్టినట్లే. దీనినే గొప్ప నీతిగా ఎరుగుము".* ఇది చాల చిన్న విషయముగాని, బాబా దాని వల్ల గొప్ప ఆధ్యాత్మిక సత్యమును బోధించి, ఇతరుల కెట్టి బాధయు కలుగకుండ నిత్య జీవితములో దానిని

ఆచరణలో పెట్టుట ఎటులో చూపించిరి. ఆనాటినుండి లక్ష్మీబాయి రొట్టె, పాలు భక్తి ప్రేమలతో బాబాకు పెట్టుచుండెను. బాబా మెచ్చుకొని యెంతో ప్రేమతో తినుచుండెడివారు. అందులో కొంత తాను తిని మిగత రాధాకృష్ణమాయికి పంపుచుండెను. ఆమె బాబా భుక్తశేషమునే యెల్లప్పుడు తినుచుండెను. ఈ రొట్టె కథను విషయాంతరముగా భావించరాదు. దీనినిబట్టి బాబా సర్వజీవులయందు గలడని తెలిసికొనగలము. బాబా సర్వవ్యాపి, చావు పుట్టుకలు లేనివారు, అమరులు.

బాబా లక్ష్మీబాయి సేవలను జ్ఞప్తియందుంచుకొనిరి. ఆమెను మరచెదరెట్లు ? బాబా తన భౌతిక శరీరమును విడుచునప్పుడు తన జేబులో చేయిపెట్టి యొకసారి 5 రూపాయలు, యింకొకసారి 4 రూపాయలు మొత్తము 9 రూపాయలు తీసి లక్ష్మీబాయి కిచ్చిరి. ఈ సంఖ్య 21వ అధ్యాయములోని నవవిధ భక్తులను తెలియజేయును. లేదా ఇది సీమోల్లంఘన సమయమున నిచ్చు దక్షిణ యనుకొనవచ్చును. లక్ష్మీబాయి శిందే ధనవంతురాలగుటచే నామెకు ధనమవసరము లేదు. కనుక బాబా ఆమెకు ముఖ్యముగా నవవిధ భక్తులను గూర్చి బోధించియుండవచ్చును. భాగవతము ఏకాదశస్కంధము దశమాధ్యాయములో ఆరవ శ్లోకము పూర్వార్ధమున 5, ఉత్తరార్ధమున 4 విధముల భక్తి చెప్పబడియున్నది. బాబా ఈ ప్రకారముగ మొదట 5, తదుపరి 4 మొత్తము 9 రూపాయలు ఇచ్చెను. ఒక తొమ్మిదేకాక తొమ్మిదికి ఎన్నోరెట్ల రూపాయలు లక్ష్మీబాయి చేతిమీదుగా వ్యయమైనవి. కాని బాబా యిచ్చిన ఈ తొమ్మిది రూపాయల నామె యెన్నటికి మరువదు.

మిక్కిలి జాగరూకత మరియు పూర్ణచైతన్యము కలిగియుండు బాబా యవసానకాలమందు కూడ తగిన జాగ్రత్త పడెను. తన భక్తులపై గల ప్రేమానురాగముల యందు తగుల్కొనకుండునట్లు, వారందరిని లేచిపొమ్మనిరి. కాకాసాహెబు దీక్షిత్, బాపూసాహెబు బూటీ మొదలగువారు మసీదు నందు ఆందోళనతో బాబాను గనిపెట్టుకొనియుండిరి. కాని బాబా వారిని వాడాకు బోయి భోజనము చేసి రండనిరి. వారు బాబాను విడువ

లేకుండిరి; బాబా మాటను జవదాటలేకుండిరి. మనస్సునందు ఇష్టము లేనప్పటికి వారు పోలేక పోలేక మసీదు విడిచి పోయిరి. బాబా స్థితి యపారకరముగా నుండెనని వారికి తెలియును. కనుక వారు బాబాను మరువకుండిరి. వారు భోజనమునకు కూర్చుండిరే కాని వారి మనస్సు బాబాపై నుండెను. వారు భోజనము పూర్తి చేయక మునుపే బాబా తమ భౌతిక శరీరమును విడిచెనని వార్త వచ్చెను. భోజనములను విడిచి యందరు మసీదుకు పరుగెత్తిరి. బయాజీ అప్పాకోతేపై బాబా దేహము ఒరిగి యుండెను. వారు నేలపై గాని తమ గద్దెపై గాని పడలేదు, తమ స్థలములో ప్రశాంతముగా గూర్చుండి తమ చేతితో దానము చేయుచు శరీరము విడిచిరి. యోగులు శరీరము ధరించి యేదో పనిమీద భూలోకమునకు వత్తురు. అది నెరవేరిన పిమ్మట వారెంత నెమ్మదిగాను సులభముగాను అవతరించిరో యంత శాంతముగా వెళ్ళెదరు.

నలుబదిరెండవ అధ్యాయము సంపూర్ణము

సద్గురు శ్రీ సాయినాథార్పణమస్తు

శుభం భవతు

శ్రీ సాయినాథాయ నమః

శ్రీ సాయి సచ్చరిత్రము

43, 44 అధ్యాయములు

బాబా సమాధి చెందుట - ముందుగా సన్నాహము; ఇటుకరాయి విరుగుట; 72 గంటల సమాధి; బాపుసాహెబు జోగ్ సన్యాసము; అమృత తుల్యమగు బాబా పలుకులు; నేననగా నెవరు ?

43 మరియు 44 అధ్యాయములు కూడ బాబా శరీర త్యాగము చేసిన కథనే వర్ణించునవి కనుక వాటినొకచోట చేర్చుట జరిగినది.

ముందుగా సన్నాహము :

హిందువులలో నెవరైన మరణించుటకు సిద్ధముగా నున్నప్పుడు, మత గ్రంథములు చదివి వినిపించుట సాధారణాచారము. ఏలన ప్రపంచ విషయముల నుండి అతని మనస్సును మరలించి భగవద్విషయములందు లీనమొనర్చినచో నతడు పరమును సహజముగాను సులభముగాను పొందును. పరీక్షిన్మహారాజు బ్రాహ్మణ ఋషిబాలునిచే శపింపబడి, వారము రోజులలో చనిపోవుటకు సిద్ధముగా నున్నప్పుడు గొప్పయోగి యగు శుకుడు భాగవత పురాణమును ఆ వారములో బోధించెను. ఈ అభ్యాసము ఇప్పటికిని అలవాటులో నున్నది. చనిపోవుటకు సిద్ధముగా నున్నవారికి గీత, భాగవతము మొదలగు గ్రంథములు చదివి వినిపించెదరు. కాని, బాబా భగవంతుని యవతారమగుటచే వారికట్టిది యవసరము లేదు. కాని, బాబా యితరులకు

ఆదర్శముగా నుండుటకు ఈ యలవాటును పాటించిరి. త్వరలోనే దేహత్యాగము చేయనున్నామని తెలియగనే వారు వజేయను నాతని బిలిచి రాజవిజయమను గ్రంథమును పారాయణ చేయుమనిరి. అతడు వారములో గ్రంథము నొకసారి పఠించెను. తిరిగి దానిని చదవుమని బాబా యాజ్ఞాపింపగా అతడు రాత్రింబవళ్ళు దానిని చదివి మూడు దినములలో రెండవ పారాయణము పూర్తిచేసెను. ఈవిధముగా 11 దినములు గడచెను. అతడు తిరిగి 3 రోజులు చదివి యలసిపోయెను. బాబా అతనికి సెలవిచ్చి పొమ్మనెను. బాబా నెమ్మదిగా నుండి ఆత్మానుసంధానములో మునిగి చివరి క్షణమునకయి యెదురు చూచుచుండిరి.

రెండు మూడు దినములు ముందునుండి బాబా గ్రామము బయటకు పోవుట, భిక్షాటనము చేయుట మొదలగునవి మాని మసీదులో కూర్చుండిరి. చివర వరకు బాబా చైతన్యముతో నుండి, అందరిని ధైర్యముగా నుండుడని సలహా ఇచ్చిరి. వారెప్పుడు పోయెదరో ఎవరికి తెలియనీయలేదు. ప్రతిదినము కాకాసాహెబు దీక్షితు, శ్రీమాన్ బూటీయు వారితో కలిసి మసీదులో భోజనము చేయుచుండెడివారు. ఆనాడు (1918 అక్టోబరు 15వ తారీఖు) హారతి పిమ్మట వారిని వారి వారి బసలకు బోయి భోజనము చేయుమనిరి. అయినను కొంతమంది లక్ష్మీబాయి శిందే, భాగోజిశిందే, బాయాజి, లక్ష్మణ్ బాలాషింపి, నానాసాహెబు నిమోన్‌కర్ యక్కడనే యుండిరి. దిగువ మెట్లమీద శ్యామా కూర్చొనియుండెను. లక్ష్మీబాయి శిందేకు 9 రూపాయలను దానము చేసిన పిమ్మట, బాబా తన కాస్థలము (మసీదు) బాగలేదనియు, అందుచేత తనను రాతితో కట్టిన బూటీ మేడ లోనికి దీసికొని పోయిన నచట బాగుగా నుండుననియు చెప్పెను. ఈ తుదిపలుకు లాడుచు బాబా బయాజీ తాత్యాకోతేపై ఒరిగి ప్రాణములు విడిచెను. భాగోజీ దీనిని గనిపెట్టెను. దిగువ కూర్చొనియున్న నానాసాహెబు నిమోన్‌కర్‌కు ఈ సంగతి చెప్పెను. నానాసాహెబు నీళ్ళు తెచ్చి బాబా నోటిలో పోసెను. అవి బయటకు వచ్చెను. అతడు బిగ్గరగా "ఓ దేవా !" యని యరచెను. అంతలో బాబా కండ్లు తెరచి మెల్లగా "ఆ" ! యనెను. బాబా తమ భౌతిక శరీరమును విడిచి పెట్టెనని తేలిపోయెను.

బాబా సమాధి చెందెనను సంగతి షిరిడీ గ్రామములో కార్చిచ్చువలె వ్యాపించెను. ప్రజలందరు స్త్రీలు, పురుషులు, బిడ్డలు మసీదుకు పోయి యేడ్వసాగిరి. కొందరు బిగ్గరగా నేడ్చిరి. కొందరు వీథులలో నేడ్చుచుండిరి. కొందరు తెలివితప్పి పడిరి. అందరి కండ్ల నుండి నీళ్ళు కాలువల వలె పారుచుండెను. అందరును విచారగ్రస్తులయిరి.

కొందరు సాయిబాబా చెప్పిన మాటలు జ్ఞాపకము చేసికొన మొదలిడిరి. మునుముందు ఎనిమిదేండ్ల బాలునిగా ప్రత్యక్షమయ్యెదనని బాబా తమ భక్తులతో చెప్పిరని యొకరనిరి. ఇవి యోగీశ్వరుని వాక్కులు కనుక నెవ్వరును సందేహింపనక్కరలేదు. ఏలన కృష్ణావతారములో శ్రీ మహావిష్ణువీ కార్యమే యొనర్చెను. సుందర శరీరముతో, ఆయుధములు గల చతుర్భుజములతో, శ్రీకృష్ణుడు దేవకీదేవికి కారాగారమున ఎనిమిదేండ్ల బాలుడుగానే ప్రత్యక్షమయ్యెను. ఆ యవతారమున శ్రీకృష్ణుడు భూమి భారమును తగ్గించెను. ఈ యవతారము (సాయిబాబా) భక్తుల నుద్ధరించుటకై వచ్చినది. కనుక సంశయింప కారణమేమున్నది ? యోగుల జాడ లగమ్య గోచరములు. సాయిబాబాకు తమ భక్తులతోడి సంబంధ మీ యొక్క జన్మతోడిదే కాదు. అది కడచిన డెబ్బది రెండు జన్మల సంబంధము. ఇట్టి ప్రేమ బంధములు కల్గించిన యా మహారాజు (సాయిబాబా) ఎచటికో పర్యటనకై పోయినట్లని పించుట వలన వారు శీఘ్రముగానే తిరిగి వత్తురను దృఢవిశ్వాసము భక్తులకు గలదు.

బాబా శరీరము నెట్లు సమాధి చేయవలెనను విషయము గొప్ప సమస్య యాయెను. కొందరు మహమ్మదీయులు బాబా శరీరమును ఆరుబయట సమాధిచేసి దానిపై గోరి కట్టవలెననిరి. కుషాల్‌చంద్, అమీర్‌శక్కర్ కూడ ఈ యభిప్రాయమునే వెలిబుచ్చిరి. కాని రామచంద్ర పాటీలు అను గ్రామ మునసబు గ్రామములోని వారందరితో నిశ్చితమైన దృఢ కంఠస్వరముతో **“మీ యాలోచన నాకు సమ్మతము కాదు. బాబా శరీరము రాతి వాడాలో పెట్టవలసినదే”** యనెను. అందుచే గ్రామస్థులు రెండు వర్గములుగా విడిపోయి ఈ వివాదము **36** గంటలు జరిపిరి.

బుధవార ముదయము గ్రామములోని జ్యోతిష్కుడును, శ్యామాకు మేనమామయునగు లక్ష్మణ్‌మామా జోషికి బాబా స్వప్నములో గాన్పించి చేయిపట్టి లాగి యిట్లనెను : **“త్వరగా లెమ్ము, బాపూసాహెబు నేను మరణించితి ననుకొనుచున్నాడు. అందుచే నతడు రాడు. నీవు పూజ చేసి, కాకడ హారతిని ఇమ్ము!”** లక్ష్మణ్ మామా సనాతనాచార పరాయణుడయిన బ్రాహ్మణుడు. ప్రతిరోజు ఉదయము బాబాను పూజించిన పిమ్మట తక్కిన దేవతలను పూజించుచుండెడివాడు. అతనికి బాబా యందు పూర్ణభక్తి విశ్వాసము లుండెను. ఈ దృశ్యమును చూడగనే పూజా ద్రవ్యముల పళ్ళెమును చేత ధరించి మౌల్వీలు ఆటంక పరచుచున్నను పూజను హారతిని చేసి పోయెను. మిట్టమధ్యాహ్నము బాపూసాహెబు జోగ్ పూజాద్రవ్యములతో నందరితో మామూలుగా వచ్చి మధ్యాహ్న హారతిని నెరవేర్చెను.

బాబా తుది పలుకులను గౌరవించి ప్రజలు వారి శరీరమును వాడాలో నుంచుటకు నిశ్చయించి అచటి మధ్యభాగమున త్రవ్వుట ప్రారంభించిరి. మంగళవారము సాయంకాలము రహతానుండి సబ్‌ఇన్‌స్పెక్టర్ వచ్చెను. ఇతరులు తక్కిన స్థలముల నుండి వచ్చిరి. అందరు దానిని ఆమోదించిరి. ఆ మరుసటి యుదయము అమీర్‌భాయి బొంబాయినుండి వచ్చెను. కోపర్‌గాం నుండి మామలతదారు వచ్చెను. ప్రజలు భిన్నాభిప్రాయములతో నున్నట్లు తోచెను. కొందరు బాబా శరీరమును బయటనే సమాధి చేయవలెనని పట్టుబట్టిరి. కనుక, మామలతదారు ఎన్నిక ద్వారా నిశ్చయించవలెననెను. వాడా నుపయోగించుటకు రెండు రెట్ల కంటె ఎక్కువ వోట్లు వచ్చెను. అయినప్పటికి జిల్లా కలెక్టరుతో సంప్రదించవలెనని అతడనెను. కనుక కాకాసాహెబు దీక్షిత్ అహమద్‌నగర్ పోవుటకు సిద్ధపడెను. ఈలోపల బాబా ప్రేరేపణ వల్ల రెండవ పార్టి యొక్క మనస్సు మారెను. అందరు ఏకగ్రీవముగా బాబాను వాడాలో సమాధి చేయుట కంగీకరించిరి. బుధవారము సాయంకాలము బాబా శరీరమును ఉత్సవముతో వాడాకు తీసికొనిపోయిరి. మురళీధరుని కొరకు కట్టిన చోట శాస్త్రోక్తముగా సమాధి చేసిరి. యదార్థముగా బాబాయే మురళీధరుడు. వాడా దేవాలయమయ్యెను. అది యొక

పూజామందిర మాయెను. అనేకమంది భక్తులచ్చటకు బోయి శాంతి సౌఖ్యములు పొందుచున్నారు. ఉత్తరక్రియలు బాలాసాహెబు భాటే, ఉపాసనీ బాబా నెరవేర్చిరి. ఉపాసనీ బాబా, బాబాకు గొప్పభక్తుడు.

ఈ సందర్భములో నొక విషయము గమనించవలెను. ప్రొఫెసర్ నార్కే కథనము ప్రకారము బాబా శరీరము 36 గంటలు గాలి పట్టినప్పటికి అది బిగిసిపోలేదు. అవయవములన్నియు సాగుచుండెను. బాబా కఫనీ చింపకుండ సులభముగా దీయగలిగిరి.

ఇటుకరాయి విరుగుట :

బాబా భౌతిక శరీరమును విడుచుటకు కొన్ని దినముల ముందు ఒక దుశ్శకున మయ్యెను. మసీదులో ఒక పాత యిటుక యుండెను. బాబా దానిపై చేయివేసి యానుకొని కూర్చుండువారు. రాత్రులందు దానిపై ఆనుకొని యాసనస్థు లగుచుండిరి. అనేక సంవత్సరములిట్లు గడిచెను. ఒకనాడు బాబా మసీదులో లేనప్పుడు, ఒక బాలుడు మసీదును శుభ్రపరచుచు, దానిని చేతితో పట్టుకొనియుండగా అది చేతినుండి జారి క్రిందపడి రెండు ముక్కలయిపోయెను. ఈ సంగతి బాబాకు తెలియగానే వారు మిగుల చింతించి యిట్లని యేడ్చిరి. ***"ఇటుక కాదు, నా యదృష్టమే ముక్కలు ముక్కలుగా విరిగిపోయినది. అది నా జీవితపు తోడు నీడ. దాని సహాయము వలననే నేను ఆత్మానుసంధానము చేయుచుండెడివాడను. నా జీవితమునందు నాకెంత ప్రేమయో దానియందు నాకంత ప్రేమ. ఈరోజు అది నన్ను విడిచినది".*** ఎవరైన ఒక ప్రశ్న అడుగవచ్చును. **"బాబా నిర్జీవియగు ఇటుక కోసమింత విచారపడనేల ?"** అందులకు హేమాడ్‌పంతు ఇట్లు సమాధానమిచ్చెను. **"యోగులు బీదవారికి, నిస్సహాయులకు సహాయము చేయుటకై అవతరించెదరు. వారు ప్రజలతో కలిసి మనలునప్పుడు ప్రజలవలె నటింతురు. వారు మనవలె బాహ్యమునకు నవ్వెదరు, ఆడెదరు, ఏడ్చెదరు. కాని లోపల వారు శుద్ధచైతన్యులయి వారి కర్తవ్య విధుల నెరుగుదురు".**

72 గంటల సమాధి :

ఇటుక విరుగుటకు 32 సంవత్సరములకు పూర్వము అనగా, 1886 సంవత్సరములో బాబా సీమోల్లంఘనము చేయ ప్రయత్నించెను. ఒక మార్గశిర పౌర్ణమినాడు బాబా ఉబ్బసము వ్యాధితో మిక్కిలి బాధపడుచుండెను. దానిని తప్పించుకొనుటకై బాబా తన ప్రాణమును పైకి దీసికొనిపోయి సమాధిలో నుండవలెననుకొని, భక్త మహల్సాపతితో నిట్లనిరి. ***"నా శరీరమును మూడు రోజుల వరకు కాపాడుము. నేను తిరిగి వచ్చినట్లయిన సరే, లేని యెడల నా శరీరము నెదురుగా నున్న ఖాళీ స్థలములో పాతిపెట్టి గుర్తుగా రెండు జెండాలను పాతుము"*** అని స్థలమును జూపిరి. ఇట్లనుచు రాత్రి 10 గంటలకు బాబా క్రింద కూలెను. వారి ఊపిరి నిలిచిపోయెను. వారి నాడి కూడ ఆడకుండెను. శరీరములోనుండి ప్రాణము పోయినట్లుండెను. ఊరివారందరు అచ్చట చేరి న్యాయవిచారణ చేసి బాబా చూపిన స్థలములో సమాధి చేయుటకు నిశ్చయించిరి. కాని మహల్సాపతి యడ్డగించెను. తన ఒడిలో బాబా శరీరము నుంచుకొని మూడురోజులట్లే కాపాడుచు కూర్చుండెను. మూడు దినముల పిమ్మట తెల్లవారుఝామున 3 గంటలకు బాబా శరీరములో ప్రాణమున్నట్లు గనిపించెను. ఊపిరి ఆడ నారంభించెను, కడుపు కదలెను, కండ్లు తెరచెను, కాళ్ళు చేతులు సాగదీయుచు బాబా లేచెను.

దీనినిబట్టి చదువరు లాలోచించిన విషయమేమన బాబా 3 మూరల శరీరమా లేక లోపలనున్న యాత్మయా ? పంచభూతాత్మకమగు శరీరము నాశనమగును. శరీర మశాశ్వతముగాని, లోనున్న యాత్మ పరమ సత్యము, అమరము, శాశ్వతము. ఈ శుద్ధసత్తాయే బ్రహ్మము. అదియే పంచేంద్రియములను, మనస్సును స్వాధీనమందుంచుకొనునది, పరిపాలించునది. అదియే సాయి. అదియే ఈ జగత్తునందు గల వస్తువు లన్నిటియందు వ్యాపించి యున్నది. అదిలేని స్థలము లేదు. అది తాను సంకల్పించుకొనిన కార్యమును నెరవేర్చుటకు భౌతిక శరీరము వహించెను. దానిని నెరవేర్చిన పిమ్మట శరీరమును విడిచెను. సాయి యెల్లప్పుడు ఉండువారు. అట్లనే పూర్వము గాణుగాపురములో వెలసిన దత్తదేవుని అవతారమగు శ్రీ నరసింహ సరస్వతియు, వారు సమాధి చెందుట

బాహ్యమునకే గాని, సమస్త చేతనా చేతనములందు గూడ నుండి వానిని నియమించువారును, పరిపాలించువారును వారే. ఈ విషయము ఇప్పటికిని సర్వస్య శరణాగతి చేసిన వారికిని, మనఃస్ఫూర్తిగా భక్తితో పూజించువారికిని అనుభవనీయమయిన సంగతి.

ప్రస్తుతము బాబా రూపము చూడ వీలులేనప్పటికిని, మనము షిరిడీకి వెళ్ళినచో, వారి జీవితమెత్తు పటము మసీదులో నున్నది. దీనిని శ్యామరావు జయకర్ అను గొప్ప చిత్రకారుడును బాబా భక్తుడును వ్రాసియున్నాడు. భావుకుడు భక్తుడు నైన ప్రేక్షకునికి ఈ పటము ఈనాటికిని బాబాను భౌతిక శరీరముతో చూచినంత తృప్తి కలుగజేయును. బాబాకు ప్రస్తుతము భౌతిక శరీరము లేనప్పటికి వారక్కడనే కాక ప్రతి చోటున నివసించుచు పూర్వమువలెనే తమ భక్తులకు మేలు చేయుచున్నారు. బాబా వంటి యోగులు ఎన్నడు మరణించరు. వారు మానవులవలె గనిపించినను నిజముగా వారే దైవము.

బాపుసాహెబు జోగ్ సన్యాసము :

జోగు సన్యాసము పుచ్చుకొనిన కథతో హేమాడ్‌పంతు ఈ అధ్యాయమును ముగించుచున్నారు. సఖారాం హరి వురఫ్ బాపూసాహెబ్ జోగ్ పూణే నివాసియగు సుప్రసిద్ధ వార్కరి విష్ణుబువా జోగ్‌గారికి చిన్నాయన. 1909వ సంవత్సరమున సర్కారు ఉద్యోగము నుండి విరమించిన తరువాత (P.W.D. Supervisor) భార్యతో షిరిడీకి వచ్చి నివసించుచుండెను. వారికి సంతానము లేకుండెను. భార్యాభర్తలు బాబాను ప్రేమించి బాబా సేవయందే కాలమంతయు గడుపుచుండిరి. మేఘశ్యాముడు చనిపోయిన పిమ్మట బాపూసాహెబు జోగ్ మసీదులోను, చావడిలోను కూడ బాబా మహాసమాధి పొందువరకు హారతి ఇచ్చుచుండెను. అదియునుగాక ప్రతిరోజు సాఠేవాడాలో జ్ఞానేశ్వరియు, ఏకనాథ భాగవతమును చదివి, వినవచ్చినవారందరికి బోధించుచుండెను. అనేక సంవత్సరములు సేవ చేసిన పిమ్మట జోగ్, బాబాతో **"నేనిన్నాళ్ళు నీ సేవ చేసితిని. నా మనస్సు ఇంకను శాంతము కాలేదు. యోగులతో సహవాసము చేసినను నేను బాగు కాకుండుటకు** కారణమేమి? ఎప్పుడు కటాక్షించెదవు ?" అనెను. ఆ ప్రార్థన విని బాబా *"కొద్దికాలములో నీ దుష్కర్మల ఫలితము నశించును. నీ పాపపుణ్యములు భస్మమగును. ఎప్పుడు నీవభిమానమును పోగొట్టుకొని, మోహమును రుచిని జయించెదవో, యాటంకములన్నిటిని కడచెదవో, హృదయపూర్వకముగ భగవంతుని సేవించుచు సన్యాసమును బుచ్చుకొనెదవో, అప్పుడు నీవు ధన్యుడవయ్యెదవు"* అనిరి. కొద్దికాలము పిమ్మట బాబా పలుకులు నిజమాయెను. అతని భార్య చనిపోయెను. అతనికింకొక యభిమానమేదియు లేకుండుటచే నతడు స్వేచ్ఛాపరుడై సన్యాసమును గ్రహించి తన జీవితపరమావధిని పొందెను.

అమృతతుల్యమగు బాబా పలుకులు :

దయాదాక్షిణ్యమూర్తి యగు సాయిబాబా పెక్కుసారులు మసీదులో ఈ దిగువ మధుర వాక్యములు పలికిరి. *"ఎవరయితే నన్ను ఎక్కువగా ప్రేమించెదరో వారు ఎల్లప్పుడు నన్ను దర్శించెదరు. నేను లేక ఈ జగత్తంతయు వానికిశూన్యము, నా కథలు తప్ప మరేమియు చెప్పడు, సదా నన్నే ధ్యానము చేయును. నా నామమునే యెల్లప్పుడు జపించుచుండును. ఎవరైతే సర్వస్య శరణాగతి చేసి, నన్నే ధ్యానింతురో వారికి నేను ఋణస్థుడను, వారికి మోక్షమునిచ్చి వారి ఋణము దీర్చుకొనెదను. ఎవరయితే నన్నే చింతించుచు నా గూర్చియే దీక్షతో నుందురో, ఎవరయితే నాకర్పించనిదే యేమియు తినరో అట్టివారిపై నేను ఆధారపడియుందును. ఎవరయితే నా సన్నిధానమునకు వచ్చెదరో వారు నది సముద్రములో కలిసిపోయినట్లు నాలో కలిసిపోవుదురు. కనుక నీవు గర్వము అహంకారము లేశమైన లేకుండ, నీ హృదయములో నున్న నన్ను సర్వస్య శరణాగతి వేడవలెను".*

నేననగా నెవరు ? :

నేను అనగా నెవ్వరో సాయిబాబా యెన్నోసార్లు బోధించిరి. వారిట్లనిరి. *"నన్ను వెదకుటకు నీవు దూరముగాని మరెచ్చటికిగాని పోనక్కరలేదు.*

నీ నామము నీ యాకారము విడిచినచో నీలోనేగాక యన్ని జీవులలోను చైతన్యము లేదా యంతరాత్మ యని యొకటి యుండును. అదే నేను. దీనిని నీవు గ్రహించి, నీలోనే గాక అన్నిటిలోను నన్ను జూడుము. దీనిని నీవభ్యసించినచో, సర్వవ్యాపకత్వ మనుభవించి నాలో ఐక్యము పొందెదవు".

హేమాడ్‌పంతు చదువరులకు ప్రేమతో నమస్కరించి వేడునదేమనగా వారు వినయవిధేయతలతో దైవమును, యోగులను, భక్తులను ప్రేమింతురుగాక! బాబా పెక్కుసారులు *"ఎవరయితే యితరులను నిందించుదురో వారు నన్ను హింసించినవారగుదురు. ఎవరయితే బాధ లనుభవించెదరో, ఓర్చుకొందురో వారు నాకు ప్రీతి గూర్చెదరు"* అని చెప్పిరి గదా ! బాబా సర్వ వస్తుజీవ సముదాయములో నైక్యమైయున్నారు. భక్తులకు నలుప్రక్కల నిలచి సహాయపడెదరు. సర్వజీవులను ప్రేమించుట తప్ప వారు మరేమియు కోరరు. ఇట్టి శుభమయిన పరిశుభ్రమయిన యమృతము వారి పెదవుల నుండి స్రవించుచుండెను. హేమాడ్‌పంతు ఇట్లు ముగించుచున్నారు. ఎవరు బాబా కీర్తిని ప్రేమతో పాడెదరో, ఎవరు దానిని భక్తితో వినెదరో, ఉభయులును సాయిలో నైక్యమగుదురు.

43, 44 అధ్యాయములు సంపూర్ణము

సద్గురు శ్రీ సాయినాథార్పణమస్తు

శుభం భవతు

ఆరవరోజు పారాయణము సమాప్తము

శ్రీ సాయినాథాయ నమః

శ్రీ సాయి సచ్చరిత్రము

ఏడవ రోజు పారాయణము

బుధవారము

నలుబదియైదవ అధ్యాయము

కాకా సాహెబు సంశయము - ఆనందరావు అనుభవము;

కొయ్య బల్ల మంచము బాబాదే - మహల్సాపతిదికాదు

గత మూడు అధ్యాయములలో బాబా దివంగతులగుట గూర్చి చెప్పితిమి. వారి భౌతిక శరీరము మన దృష్టి నుండి నిష్క్రమించెను గాని, వారి యనంత స్వరూపము లేదా సాయిశక్తి యెల్లప్పుడు నిలిచియే యుండును. ఇప్పటివరకు వారి జీవితకాలములో జరిగిన లీలలను చెప్పితిమి. వారు సమాధి చెందిన పిమ్మట క్రొత్త లీలలు జరుగుచున్నవి. దీనిని బట్టి బాబా శాశ్వతముగా నున్నారనియు తమ భక్తులకు పూర్వమువలె తోడ్పడుచున్నారనియు తెలియుచున్నది. ఎవరయితే బాబా సమాధి చెందకముందు వారిని జూచిరో వారు నిజముగ నదృష్టవంతులు. అట్టివారిలో నెవరైన ప్రపంచ సుఖములందు వస్తువులందు మమకారము పోగొట్టుకొననిచో, వారి మనస్సులు భగవత్పరము కానిచో యది వారి దురదృష్టమని చెప్పవచ్చును. అప్పుడేకాదు ఇప్పుడు కూడ కావలసినది బాబా యందు హృదయపూర్వకమయిన భక్తి. మన బుద్ధి,

యింద్రియములు, మనస్సు బాబా సేవలో నైక్యము కావలెను. కొన్నిటిని మాత్రమే సేవలో లయము చేసి తక్కిన వానిని వేరే సంచరించునట్లు చేసినచో, ప్రయోజనము లేదు. పూజగాని, ధ్యానము గాని చేయ పూనుకొనినచో దానిని మనఃపూర్వకముగాను ఆత్మశుద్ధితోడను చేయవలెను.

పతివ్రతకు తన భర్తయందు గల ప్రేమను, భక్తుడు గురువునందు చూపవలసిన ప్రేమతో పోల్చెదరు. అయినప్పటికి మొదటిది రెండవదానితో పోల్చుటకే వీలులేదు. జీవితపరమావధిని పొందుటకు తండ్రిగాని, తల్లిగాని, సోదరుడు గాని యింక తదితర బంధువులెవ్వరుగాని తోడ్పడరు. ఆత్మ సాక్షాత్కారమునకు దారిని మనమే వెదకుకొని ప్రయాణమును సాగించవలెను. నిత్యానిత్యములకు భేదమును తెలిసికొని, ఇహలోక పరలోకములలోని విషయ సుఖములను త్యజించి మన బుద్ధిని, మనస్సును స్వాధీనమందుంచుకొని మోక్షమునకై కాంక్షించవలెను. ఇతరులపై నాధారపడుటకంటె మన స్వశక్తియందే మనకు పూర్తి నమ్మకము ఉండవలెను. ఎప్పుడయితే మనము నిత్యానిత్యములకు గల భేదమును పాటించెదమో, ప్రపంచము అబద్ధమని తెలిసికొనెదము. దానివలన ప్రపంచ విషయములందు మోహము తగ్గి, మనకు నిర్వ్యామోహము కలుగును. క్రమముగా గురువే పరబ్రహ్మ స్వరూపమనియు కావున వారొక్కరే నిజమనియు గ్రహించెదము. వారు ఈ జగత్తును జయించిన వారును ప్రపంచమున కతీతులును. అప్పుడు వారిని ప్రతి జీవరాశియందు జూడగలిగి పూజించెదము. ఇదియే అద్వైత భజనము లేదా పూజ. ఎప్పుడయితే మనము బ్రహ్మమును, లేదా గురుని హృదయపూర్వకముగ ధ్యానించెదమో, మనము కూడ వారిలో ఐక్యమై ఆత్మ సాక్షాత్కారము పొందెదము. వేయేల గురువు నామమును జపించుట వలనను, వారి స్వరూపమునే మనమున నుంచుకొని ధ్యానించుట చేతను వారిని సర్వజంతుకోటియందు చూచుట కవకాశము కలుగును. మనకది శాశ్వతానందమును కలుగజేయును. ఈ దిగువ కథ దీనిని విశదీకరించును.

కాకాసాహెబు సంశయము - ఆనందరావు అనుభవము :

కాకాసాహెబు దీక్షిత్‌ను ప్రతిరోజు శ్రీ ఏకనాథుడు వ్రాసిన గ్రంథములను అనగా భాగవతమును, భావార్థరామాయణమును చదువుటకు బాబా ఆదేశించెను. బాబా సమాధికి పూర్వము కాకాసాహెబు దీక్షిత్ ఈ గ్రంథములను చదువుచుండెను. బాబా సమాధి చెందిన తరువాత కూడ అట్లే చేయుచుండెడివాడు. ఒకనాడు ఉదయము బొంబాయి చౌపాటీలో నున్న కాకామహాజని యింటిలో కాకాసాహెబు దీక్షిత్ ఏకనాథ భాగవతము చదువుచుండెను. శ్యామా, కాకామహాజని కూడ నచట నుండి శ్రద్ధతో భాగవతమును వినుచుండిరి. దీక్షిత్ ఏకాదశస్కంధములోని ద్వితీయాధ్యాయమును చదువుచుండెను. అందు వృషభ కుటుంబములోని నవనాథులు లేదా సిద్ధులగు కవి, హరి, అంతరిక్ష, ప్రబుద్ధ, పిప్పలాయన, అవిర్‌హోత్ర, ద్రుమిళ, చమస్ మరియు కరభాజన్‌లు భాగవతధర్మ సూత్రములను జనక మహారాజుకు చెప్పుచుండిరి. జనకుడు నవనాథులను ముఖ్యమైన ప్రశ్నలు కొన్ని యడిగెను. వారొక్కొక్కరు సంతృప్తికరమైన సమాధానములిచ్చిరి. అందులో మొదటివాడగు కవి భాగవత ధర్మమును బోధించెను. హరి భక్తుని లక్షణములను, అంతరిక్షుడు మాయను దాటుటను, పిప్పలాయనుడు పరబ్రహ్మమును, అవిర్‌హోత్రుడు కర్మను, ద్రుమిళుడు భగవంతుని యవతారములను వారి లీలలను, చమస్ భక్తుడు కానివాడు చనిపోయిన పిమ్మట పొందు స్థితిని, కరభాజనుడు యుగయుగములందు భగవంతుని ఉపాసించు వేర్వేరు విధానములను సంతృప్తికరముగా బోధించిరి. వాని సారంశమేమన కలియుగములో మోక్షము పొందుట కొక్కటే మార్గము గలదు. అదేమన గురుని లేదా హరి పాదారవిందములను స్మరించుట. పారాయణ ముగించిన పిమ్మట కాకాసాహెబు నిరుత్సాహముతో శ్యామాతో నిట్లనియె: **"నవనాథులు భక్తి విషయమై చెప్పినది యెంత అద్భుతముగా నున్నది? దాని నాచరించుట యెంత కష్టము ? నవనాథులు పూర్ణజ్ఞానులే గాని మనవంటి మూర్ఖులకు వారు వర్ణించిన భక్తిని పొందుటకు వీలగునా?**

అనేక జన్మలెత్తినను మనము దానిని సంపాదించలేము. అట్లయిన మనకు మోక్షము వచ్చుటెట్లు ? కాబట్టి యట్టిదానిని మన మాశించరాదని తెలియుచున్నది". కాకాసాహెబు నిరుత్సాహము, నిరాశలు శ్యామా యిష్టపడలేదు. వెంటనే యతడిట్లనెను : **"ఎవరయితే వారి యదృష్టవశముచే బాబా వంటి యాభరణమును పొందిరో, అట్టివారు నిరాశచెంది యేడ్చుట విచారకరమైన సంగతే. వారికి బాబాయందు నిశ్చలమైన విశ్వాసమే యున్నచో, వారు నిరాశ చెందనేల? నవనాథుల భక్తి బలమైనదై యుండవచ్చును గాని, మనది మాత్రము ప్రేమానురాగములతో నిండియుండలేదా ? హరినామ స్మరణము గురునామ స్మరణము మోక్షప్రదమని బాబా నొక్కి చెప్పియుండలేదా ? అట్లయినచో భయమునకు గాని ఆందోళనకు గాని యవకాశమేది" ?** శ్యామా చెప్పిన సమాధానముతో కాకాసాహెబు సంతుష్టి చెందలేదు. నవనాథుల భక్తిని పొందుటెట్లు ? అను మనోవేదన కలిగి ఆందోళనతో చికాకుగా నుండెను. ఆ మరుసటి యుదయమే యీ క్రింది యద్భుతము జరిగెను.

ఆనందరావు పాఖాడే యనువాడు శ్యామాను వెదకుచు పురాణ కాలక్షేపము జరుగుచున్న స్థలమునకు వచ్చెను. కాకాసాహెబ్ భాగవతము చదువుచుండెను. పాఖాడే శ్యామాకు దగ్గరగా కూర్చుండి అతని చెవిలోనేమో చెప్పుచుండెను. అతడు మెల్లగా తాను కాంచిన స్వప్న దృశ్యమును శ్యామాకు చెప్పుచుండెను. ఇది పురాణ కాలక్షేపమునకు కొంచె మాటంకము గలుగ జేసెను. కాకాసాహెబు పురాణము చదువుటమాని విషయమేమని యడిగెను. శ్యామా యిట్లు నుడివెను. "నిన్న నీ సంశయమును దెలిపితివి. దానికి సమాధానమిదిగో ! బాబా పాఖాడేకు చూపిన స్వప్న దృశ్యమును వినుము. ***"రక్షకమైన భక్తి"*** గాక వేరేదియు దీనిని సాధించలేదు. గురుని పాదములు భక్తితో ధ్యానించిన చాలును అని బాబా నొక్కి చెప్పియున్నారు. అందరు ముఖ్యముగా కాకాసాహెబు ఆ దృశ్యమును వివరముగా వినగోరిరి. వారి కోరిక ప్రకారము పాఖాడే యా దృశ్యమును ఈ క్రింది విధముగా చెప్పనారంభించెను.

లోతైన సముద్రములో నడుమువరకు దిగి యచ్చట నిలిచితిని. హఠాత్తుగా నచట సాయిబాబాను చూచితిని. రత్నములు తాపిన చక్కని సింహాసనముపై బాబా కూర్చొనియుండెను. వారి పాదములు నీటిలో నుండెను. బాబా స్వరూపమును జూచి మిగుల ఆనందించితిని. అది నిజమువలె నుండెనే కాని స్వప్నమువలె గానరాకుండెను. దానిని నేను స్వప్నమని యనుకొనలేదు. మాధవరావు కూడ అచ్చట నిలచియుండెను. శ్యామా"ఆనందరావు ! బాబా పాదములపై బడుము'' అని సలహానిచ్చెను. **"నాకు కూడ నమస్కరించవలెననియే యున్నది. కాని వారి పాదములు నీటిలో నున్నవి. కనుక నా శిరస్సును వారి పాదములపై నెట్లుంచగలను? నేను నిస్సహాయుడను"** అని నేనంటిని. అది విని యతడు బాబాతో నిట్లనెను. **"ఓ దేవా ! నీటిలోనున్న నీ పాదములను బయటకు తీయుము".** వెంటనే బాబా తన పాదములను బయటకు తీసిరి. క్షణమైన ఆలస్యము చేయక నేను వారి పాదములకు మ్రొక్కితిని. దీనినిజూచి బాబా నన్ను దీవించి యిట్లనెను. **"ఇక పొమ్ము, నీవు క్షేమమును పొందెదవు. భయముగాని ఆందోళన గాని అవసరము లేదు. శ్యామాకు పట్టుపంచె యొకటి దానము చేయుము. దానివల్ల మేలు పొందెదవు".**

బాబా యాజ్ఞానుసారము పాఖాడే పట్టుధోవతిని తెచ్చెను. మాధవరావు కివ్వవలసినదని కాకాసాహెబును వేడెను. శ్యామా యందుల కొప్పుకొనలేదు. ఏలన బాబా తనకు అట్టి సలహా నివ్వలేదు కనుక. కొంత వివాదము జరిగిన పిమ్మట కాకాసాహెబు చీట్లువేసి తెలిసికొనుటకు సమ్మతించెను. సంశయ విషయములందు చీటి వేసి సంశయమును దీర్చుకొనుట కాకాసాహెబు స్వభావము. 'పుచ్చుకొనుము' 'నిరాకరించుము' అను రెండు చీటీలు వ్రాసి బాబా పాదుకల వద్ద బెట్టిరి. ఒక బాలునితో అందులో నొకదానిని తీయించిరి. 'పుచ్చుకొనుము' అను చీటీ ఎంచుటచే మాధవరావుకు ధోవతి ఇచ్చిరి. దానిని శ్యామా యంగీకరించెను. ఇద్దరును సంతుష్టి చెందిరి. కాకాసాహెబు సంశయము తీరెను.

ఇతర యోగుల మాటలను కూడ గౌరవించవలసినదని యీ కథ ప్రబోధించుచున్నది. కాని మన తల్లియగు గురువునందు పూర్ణమైన భక్తి విశ్వాసము లుండవలెను. వారి బోధల ప్రకారము నడువవలెను. ఎందుకనగా మన కష్టసుఖము లితరులకంటె వారికే బాగుగ తెలిసియుండును. నీ హృదయ ఫలకమందు బాబా చెప్పిన ఈ దిగువ పలుకులను చెక్కుము. *"ఈ లోకములో ననేకమంది యోగులు గలరు. గాని మన గురువసలైన తండ్రి. ఇతరులు అనేక సుబోధలు చేయవచ్చును. కాని, మనము మన గురువు యొక్క పలుకులను మరువరాదు. వేయేల ! హృదయపూర్వకముగా నీ గురువును ప్రేమించుము. వారిని సర్వస్య శరణాగతి వేడుము. భక్తితో వారి పాదములకు మ్రొక్కుము. అట్లు చేసినచో సూర్యుని ముందు చీకటి లేనట్లు, నీవు దాటలేని భవసాగరము లేదు".*

కొయ్యబల్ల మంచము బాబాదే - మహల్సాపతిది కాదు :

బాబా షిరిడీ చేరిన కొద్దికాలమునకే 4 మూరల పొడవు, ఒక జానెడు వెడల్పు గల కొయ్యబల్ల మీద నాలుగు చివరల నాలుగు దీపపు ప్రమిదలు పెట్టి దానిపై పండుకొనువారు. కొన్నాళ్ళు గడచిన పిమ్మట బాబా దానిని విరిచి ముక్కలు చేసి పారవేసెను. ఒకనాడు బాబా దాని మహిమను కాకాసాహెబుకు వర్ణించి చెప్పుచుండెను. ఇది విని యతడు బాబా కిట్లనియె. "మీకింకను కొయ్యబల్ల యందు మక్కువ యున్నచో నింకొక బల్ల మీ కొరకు మసీదులో వ్రేలాడవేసెదను. దానిపై మీరు సుఖముగా నిద్రించవచ్చును". అందుకు బాబా యిట్లనెను. "మహల్సాపతిని దిగువ విడిచి నేనొక్కడనే పైన పండుకొనుట కిష్టము లేదు". కాకాసాహెబు ఇట్లనెను. "మహల్సాపతికొర కింకొక బల్లను తయారుచేయించెదను". బాబా "అతడెట్లు బల్లపై పరుండగలడు ? బల్లమీద అంత ఎత్తున పడుకొనుట సులభమయిన పనికాదు. ఎవరు మిక్కిలి పుణ్యవంతులో వారే పడుకొనగలరు. ఎవరయితే కండ్లు దెరచి నిద్రించగలరో వారికే యది వీలగును. నేను నిద్రపోవునప్పుడు మహల్సాపతిని నా ప్రక్కన కూర్చుండి తన చేయి నా

హృదయముపై నుంచుమనెదను. అచ్చటినుంచి వచ్చు భగవన్నామ స్మరణమును వినుమనెదను. నేను పండుకొనినచో నన్ను లేవగొట్టు మనెదను. దీనినే యతడు నెరవేర్చలేకున్నాడు. నిద్రతో కునుకుపాట్లు పడుచుండును. నా హృదయముపై వాని చేతి బరువును గమనించి, ఓ భగత్ ! అని పిలచెదను. వెంటనే కండ్లు తెరచి కదలును. ఎవడయితే నేలపై చక్కగా నిద్రించలేడో, ఎవడు కదలకుండ యుండలేడో, ఎవడు నిద్రకు సేవకుడో, వాడు ఎత్తైన బల్లమీద నెట్లు పండుకొనగలడు" ? అనెను. అనేక పర్యాయములు బాబా తన భక్తులయందు ప్రేమచే నిట్లనెను. "మంచిగాని చెడ్డగాని, ఏది మనదో యది మన దగ్గర నున్నది. ఏది యితరులదో, యది యితరుల వద్ద నున్నది".

నలుబదియైదవ అధ్యాయము సంపూర్ణము

సద్గురు శ్రీ సాయినాథార్పణమస్తు

శుభం భవతు

శ్రీ సాయినాధాయ నమః

శ్రీ సాయి సచ్చరిత్రము

నలుబదియారవ అధ్యాయము

ప్రస్తావన; గయ యాత్ర; రెండు మేకల కథ

ఈ అధ్యాయములో శ్యామా కాశి, గయ, ప్రయాగ యాత్రలకు వెళ్లుట, బాబా ఫోటో రూపమున నతనికంటె ముందే వెళ్ళుట చెప్పెదము. బాబా రెండు మేకల పూర్వజన్మ వృత్తాంతమును జ్ఞప్తికి దెచ్చుట గూడ చెప్పుకొందము.

ప్రస్తావన :

ఓ సాయీ ! నీ పాదములు పవిత్రములయినవి. నిన్ను జ్ఞప్తియందుంచుకొనుట మిగుల పావనము. కర్మబంధములనుండి తప్పించు నీ దర్శనము కూడ మిక్కిలి పావనమయినది. ప్రస్తుతము నీ రూప మగోచరమయినప్పటికి, భక్తులు నీయందే నమ్మకముంచినచో, వారు నీవు సమాధి చెందకముందు చేసిన లీలలను అనుభవించెదరు. నీవు కంటి కగుపడని చిత్రమైన దారముతో నీ భక్తులను దగ్గర నుండిగాని యెంతో దూరము నుండిగాని యీడ్చెదవు. వారిని దయగల తల్లివలె కౌగలించుకొనెదవు. నీవెక్కడున్నావో నీ భక్తులకు తెలియదు. కాని నీవు చతురతతో తీగలను లాగుటచే వారి వెనుకనే నిలబడి తోడ్పడుచున్నావని తుట్టతుదకు

గ్రహించెదరు. బుద్ధిమంతులు, జ్ఞానులు, పండితులు అహంకారముచే సంసారమనే గోతిలో పడెదరు. కాని నీవు నీ శక్తివలన నిరాడంబర భక్తుల రక్షించెదవు. ఆంతరికముగను, అదృశ్యముగను ఆటంతయు నాడెదవు. కాని దానితో నీకెట్టి సంబంధము లేనట్లు గనిపించెదవు. నీవె పనులన్నియును నెరవేర్చుచున్నప్పటికి ఏమియు చేయనివానివలె నటించెదవు. నీ జీవితము నెవరు తెలియజాలరు. కాబట్టి మేము పాపముల నుండి విముక్తి పొందుట యెట్లన శరీరమును, వాక్కును, మనస్సును నీ పాదములకు సమర్పించి నీ నామమునే జపించవలెను. నీ భక్తుల కోరికలను నీవు నెరవేర్చెదవు. ఎవరికయితే కోరికలుండవో అట్టివారికి నీవు బ్రహ్మానందము నిచ్చెదవు. నీ మధురమగు నామము జపించుటయే భక్తులకు సులభసాధనము. ఈ సాధనవల్ల మన పాపములు, రజ స్తమో గుణములు నిష్క్రమించును. సాత్త్విక గుణములు, ధార్మికత్వము ప్రాముఖ్యము వహించును. దీనితో నిత్యానిత్యములకు గల భేదము, నిర్వ్యామోహము, జ్ఞానము లభించును. మనమట్టి సమయమందు గురువునే యనగా నాత్మనే యనుసంధానము చేసెదము. ఇదియే గురువునకు సర్వస్వశరణాగతి. దీనికి తప్పనిసరి యొకేగుర్తు. మన మనస్సు నిశ్చలము శాంతమునగుట. ఈ శరణాగతి గొప్పదనము, భక్తి, జ్ఞానములు విశిష్టమైనవి. ఎందుకన శాంతి, అభిమాన రాహిత్యము, కీర్తి, తదుపరి మోక్షము ఒకటి వెనుక నింకొకటి వెన్నంటి వచ్చును.

ఒకవేళ బాబా ఎవరైన భక్తుని ఆమోదించినచో రాత్రింబవళ్ళు అతని చెంతనే యుండి, యింటి వద్దనుగాని దూరదేశమున గాని వానిని వెంబడించుచుండును. భక్తుడు తన యిష్టము వచ్చిన చోటునకు పోనిమ్ము. బాబా అచ్చటకు భక్తుని కంటె ముందుగా బోయి యేదో ఒక ఊహించరాని రూపమున నుండును. ఈ దిగువ కథ దీనికి ఉదాహరణము.

గయయాత్ర :

బాబాతో పరిచయము కలిగిన కొన్నాళ్ళ తరువాత కాకాసాహెబు తన పెద్దకుమారుడు బాబు ఉపనయనము నాగపూరులో చేయ నిశ్చయించెను.

సుమారదే సమయమందు నానాసాహెబు చాందోర్కరు తన పెద్ద కుమారుని వివాహము గ్వాలియర్‌లో చేయ నిశ్చయించుకొనెను. కాకాసాహెబు, నానాసాహెబు చాందోర్కరులిద్దరును షిరిడీకి వచ్చి బాబాను ప్రేమతో ఆ శుభకార్యములకు ఆహ్వానించిరి. శ్యామాను తన ప్రతినిధిగా దీసికొని వెళ్ళుడని బాబా నుడివెను. తామే స్వయముగా రావలసినదని బలవంతపెట్టగా బాబా వారికి శ్యామాను దీసుకొని పోవలసినదనియు ***"కాశీ ప్రయాగ యాత్రలు ముగియుసరికి నేను శ్యామాకంటె ముందుగనే గయలో కలిసికొనెద"***నని చెప్పెను. ఈ మాటలు గుర్తుంచుకొనవలెను. ఏలన అవి బాబా సర్వవ్యాపియని నిరూపించును.

బాబా వద్ద సెలవు పుచ్చుకొని, శ్యామా నాగపూరు, గ్వాలియరు పోవ నిశ్చయించెను. అచటినుండి కాశీ, ప్రయాగ, గయ పోవలెననుకొనెను. అప్పాకోతే యతని వెంట బోవ నిశ్చయించెను. వారిరువురు మొట్టమొదట నాగపూరులో జరుగు ఉపనయమునకు బోయిరి. కాకాసాహెబు దీక్షిత్ శ్యామాకు 200 రూపాయలు ఖర్చుల నిమిత్తము కానుకగా నిచ్చెను. అచ్చటి నుండి గ్వాలియర్ పెండ్లికి బోయిరి. అచ్చట నానాసాహెబు చాందోర్కరు శ్యామాకు 100 రూపాయలును, అతని బంధువు జఠార్ 100 రూపాయలును ఇచ్చిరి. అక్కడినుండి శ్యామా కాశీకి వెళ్ళెను. అచ్చట జఠారు యొక్క అందమైన లక్ష్మీనారాయణ మందిరములో అతనికి గొప్ప సత్కారము జరిగెను. అచ్చటినుండి శ్యామా అయోధ్యకు పోయెను. అచ్చట జఠారు మేనేజరు శ్రీరామమందిరమున ఆహ్వానించి మర్యాద చేసెను. వారు అయోధ్యలో 21 రోజులుండిరి. కాశీలో రెండు మాసములుండిరి. అక్కడి నుంచి గయకు పోయిరి. రైలు బండిలో గయలో ప్లేగు గలదని విని కొంచెము చికాకుపడిరి. రాత్రి గయ స్టేషనులో దిగి ధర్మశాలలో బసచేసిరి. ఉదయమే గయ పండా వచ్చి యిట్లనెను. "యాత్రికులందరు బయలుదేరుచున్నారు. మీరు కూడ త్వరపడుడు". అచ్చట ప్లేగు గలదా ? యని శ్యామా ప్రశ్నించెను. లేదని పండా జవాబు నిచ్చెను. మీరే స్వయముగా వచ్చి చూచుకొనుడనెను.

అప్పుడు వారు అతని వెంట వెళ్ళి పండా ఇంటిలో దిగిరి. ఆ యిల్లు చాలా పెద్దది. పండా ఇచ్చిన బసకు శ్యామా చాలా సంతుష్టి చెందెను. అచ్చట గల బాబా యొక్క అందమైన పెద్ద పటము అతనికి అన్నిటికంటె ఎక్కువ ప్రీతిని కలుగజేసెను. అది యింటికి ముందు భాగములో మధ్య నమర్చబడి యుండెను. దీనిని చూచి శ్యామా మైమరచెను. ***"కాశీ, ప్రయాగ యాత్రలు ముగియుసరికి నేను శ్యామాకంటె ముందుగనే గయకు బోయెదను"*** అను బాబా పలుకులను జ్ఞప్తికి దెచ్చుకొనెను. కండ్ల నీరు గ్రమ్మెను, శరీరము గగుర్పొడిచెను, గొంతుక యార్చుకొని పోయెను. అతడు వెక్కి వెక్కి యేడ్వసాగెను. ఆ పట్టణములో ప్లేగు జాడ్యము గలదని భయపడి యేడ్చుచున్నాడేమోయని పండా యనుకొనెను. పండాను బాబా పటమెక్కడ నుండి తెచ్చితివని శ్యామా యడిగెను. పండా తన ప్రతినిధులు రెండు మూడువందల మంది మన్మాడులోను, పుణతాంబేలోను గలరనియు, వారు గయకు పోయే యాత్రికుల మంచి చెడ్డలు చూచెదరనియు, వారివల్ల బాబా కీర్తిని విని బాబా దర్శనము 12 యేండ్ల క్రిందట చేసితిననియు చెప్పెను. షిరిడీలో శ్యామా యింటిలో వ్రేలాడుచున్న బాబా పటమును జూచి దాని నిమ్మని కోరితిననియు బాబా యనుజ్ఞ పొంది శ్యామా దానిని తనకిచ్చెననియు చెప్పెను. శ్యామా పూర్వము జరిగినదంతయు జ్ఞప్తికి దెచ్చుకొనెను. పూర్వము తనకు పటము నిచ్చిన శ్యామాయే ప్రస్తుతము తన యింట నతిథిగా నుండుట గ్రహించి పండా మిక్కిలి యానందించెను. వారిరువురు ప్రేమానురాగములనుభవించి యమితానందమును పొందిరి. శ్యామాకు పండా చక్కని రాజలాంఛనములతోడి స్వాగతమిచ్చెను. పండా ధనవంతుడు. అతడొక పల్లకిలో కూర్చుండి, శ్యామాను ఏనుగుపైన కూర్చుండబెట్టి ఊరేగించెను. అతిథికి తగిన సౌఖ్యములన్నియు నేర్పరచెను.

ఈ కథవల్ల నేర్చుకానవలసిన నీతి :

బాబా మాటలు అక్షరాలా సత్యములనియు బాబాకు తన భక్తులందుగల ప్రేమ యమితమనియు తెలియుచున్నది. ఇదియేగాక వారికి

జంతువులయందు కూడ సమానప్రేమ యుండెను. వారు వానిలో నొకరుగా భావించెడివారు. ఈ దిగువ కథ దీనిని వెల్లడించును.

రెండు మేకల కథ :

ఒకనాడుదయము బాబా లెండి తోట నుండి తిరిగి వచ్చుచుండెను. మార్గమున మేకలమందను జూచెను. అందులో రెండు మేకల మీద బాబా దృష్టిపడెను. బాబావానిని సమీపించి ప్రేమతో తాకి లాలించి వానిని 32 రూపాయలకు కొనెను. బాబా వైఖరిని జూచి భక్తులు ఆశ్చర్యపడిరి. బాబా మిగుల మోసపోయెనని వారనుకొనిరి. ఎందుచేతననగా నొక్కొక్క మేకను 2 గాని, 3 గాని, 4 గాని రూపాయలకు కొనవచ్చును. రెండు మేకలకు 8 రూపాయలకు హెచ్చు కాదనిరి. బాబాను నిందించిరి. బాబా నెమ్మదిగా నూరకొనెను. శ్యామా, తాత్యాకోతే బాబాను సమాధానము వేడగా బాబా *"నాకు ఇల్లుగాని, కుటుంబము గాని లేకుండుట చేత నేను ధనము నిలువ చేయరాదు"* అనిరి. మరియు బాబా తమ ఖర్చుతోనే 4 సేర్ల శనగపప్పును కొని మేకలకు పెట్టుమని చెప్పిరి. పిదప ఆ మేకలను వారి యజమానికి తిరిగి యిచ్చివేసి వాని పూర్వవృత్తాంతము ఈ రీతిగా చెప్పిరి.

"ఓ శ్యామా ! తాత్యా ! మీరీ బేరములో నేను మోసపోయితినని యనుకొనుచున్నారు. అట్లు కాదు. వాని కథ వినుడు. గతజన్మలో వారు మానవులు. వారి యదృష్టము కొలది నా జతగాండ్రగా నుండెడివారు. వారొకే తల్లి బిడ్డలు. మొదట వారికి నొకరిపై నొకరికి ప్రేమ యుండెను. రానురాను శత్రువులైరి. పెద్దవాడు సోమరిగాని, చిన్నవాడు చురుకైనవాడు. అతడు చాల ధనము సంపాదించెను. పెద్దవాడు అసూయ చెంది చిన్నవానిని చంపి వాని ద్రవ్యము నపహరింప నెంచెను. తమ సోదరత్వమును మరచి వారిద్దరు కలహించిరి. అన్న తమ్ముని జంపుటకు పెక్కు పన్నుగడలను పన్నెను, కాని నిష్ప్రయోజనములయ్యెను. ఇద్దరు బద్ధవైరులయిరి. అన్న ఒకనాడు తన సోదరుని బడితెతో కొట్టెను, చిన్నవాడు అన్నను గొడ్డలితో నరకెను. ఇద్దరదే స్థలమున చచ్చిపడిరి. వారి కర్మఫలముచే మేకలుగా పుట్టిరి. నా ప్రక్కనుండి పోవుచుండగా వారిని ఆనవాలు పట్టితిని. వారి పూర్వజన్మ వృత్తాంతమును జ్ఞప్తికి దెచ్చుకొంటిని వారియందు కనికరించి వారికి తిండి పెట్టి, కొంత విశ్రాంతి కలుగజేసి యోదార్చవలెనని యనుకొంటిని. అందుచే నింత ద్రవ్యమును వ్యయపరచితిని. అందులకు మీరు నన్ను దూషించుచున్నారా? నా బేరము మీరిష్టపడుకుండుటచే నేను వాని యజమాని వద్దకు తిరిగి పంపివేసితిని". మేకలపైని కూడ బాబా ప్రేమ యెట్టిదో చూడుడు.

నలుబది యారవ అధ్యాయము సంపూర్ణము

సద్గురు శ్రీ సాయినాథార్పణమస్తు

శుభం భవతు

శ్రీ సాయినాథాయ నమః

శ్రీ సాయి సచ్చరిత్రము

నలుబది యేడవ అధ్యాయము

వీరభద్రప్ప - చెన్నబసప్పల (పాము-కప్ప) కథ

గత అధ్యాయములో రెండు మేకల పూర్వ వృత్తాంతమును బాబా వర్ణించెను. ఈ అధ్యాయమున కూడ అట్టి పూర్వ వృత్తాంతముల వర్ణించు వీరభద్రప్ప యొక్కయు, చెన్నబసప్ప యొక్కయు కథలు చెప్పుదుము.

శ్రీసాయి రూపము పావనమైనది. ఒక్కసారి వారివైపు దృష్టి నిగిడించినచో యెన్నో గతజన్మల విచారములను నశింపజేసి, యెంతో పుణ్యము ప్రాప్తించునటుల జేయును. వారి దయాదృష్టి మనపై బరపినచో, మన కర్మ బంధములు వెంటనే విడిపోయి మన మానందమును పొందెదము. గంగానదిలో స్నానము చేయువారి పాపములన్నియు తొలగును. అట్టి పావనమైన నది కూడ యోగులెప్పుడు వచ్చి తనలో మునిగి, తనలో ప్రోగైన పాపములన్నియు వారి పాదధూళిచే పోగొట్టెదరాయని యాతురతతో జూచును. యోగుల పవిత్ర పాదధూళి చేతనే పాపమంతయు కడుగుకొని పోవునని గంగామాతకు తెలియును. యోగులలో ముఖ్యాలంకారము శ్రీ సాయి. పావనము చేయు ఈ క్రింది కథను వారినుండి వినుడు.

వీరభద్రప్ప - చెన్నబసప్పల (పాము - కప్ప) కథ :

సాయిబాబా ఒకనాడిట్లు చెప్పదొడగెను :

"ఒకనాడుదయము ఉపాహారము ముగించిన తరువాత వ్యాహ్యాళికి పోయి యొక చిన్న నది యొడ్డున చేరితిని. అలసిపోవుటచే నచట విశ్రాంతి నొందితిని. చేతులు కాళ్ళు కడుగుకొని స్నానము చేసి హాయిగా కూర్చొని యుంటిని. అచట చెట్ల నీడలున్న కాలిత్రోవ, బండిత్రోవ రెండును కలవు. చల్లని గాలి మెల్లగా వీచుచుండెను. చిలుమును త్రాగుటకు తయారు చేయుచుండగా కప్ప యొకటి బెకబెక లాడుట వింటిని. చెకుముకిరాయి కొట్టి నిప్పు తీయుచుండగా ఒక ప్రయాణీకుడు వచ్చి నా ప్రక్కన కూర్చుండెను. నాకు నమస్కరించి తన ఇంటికి భోజనమునకు రమ్మని వినయముతో నాహ్వానించెను. అతడు చిలుము వెలిగించి నాకందజేసెను. కప్ప బెకబెక మనుట తిరిగి వినిపించెను. అతడు అదేమియో తెలిసికొనగోరెను. *'ఒక కప్ప తన పూర్వజన్మ పాపఫలము ననుభవించుచున్నద'*ని చెప్పితిని. గతజన్మలో చేసినదాని ఫలము నీ జన్మలో ననుభవించి తీరవలయును. దానిని గూర్చి దుఃఖించినచో ప్రయోజనము లేదు. వాడు చిలుమును బీల్చి నాకందజేసి తానే స్వయముగా పోయి చూచెదనని చెప్పెను. ఒక కప్ప పాముచే పట్టుకొనబడి యరచుచుండెననియు గతజన్మలో రెండును దుర్మార్గులే గాన ఈ జన్మయందు గతజన్మ యొక్క పాపమును యీ దేహముతో ననుభవించుచున్నవనియు చెప్పితిని. అతడు బయటకు పోయి ఒక నల్లని పెద్దపాము ఒక కప్పను నోటితో బట్టుకొని యుండుట జూచెను.

"అతడు నావద్దకు వచ్చి 10, 12 నిముషములలో పాము కప్పను మ్రింగునని చెప్పెను. నేనిట్లంటిని. 'లేదు. అట్లు జరుగనేరదు. నేనే దాని తండ్రిని (రక్షకుడను) ! నేనిచటనే యున్నాను. పాముచేత కప్ప నెట్లు తినిపించెదను ? నేనిక్కడ ఊరకనే యున్నానా ? దాని నెట్లు విడిపించెదనో చూడు".

చిలుము పీల్చిన పిమ్మట మేమా స్థలమునకు పోతిమి. అతడు భయపడెను. నన్ను కూడ దగ్గరకు పోవద్దని హెచ్చరించెను. పాము మీదపడి కరచునని వాని భయము. అతని మాట లెక్కించకయే నేను ముందుకు బోయి యిట్లంటిని. ***"ఓ వీరభద్రప్పా ! నీ శత్రువు చెన్నబసప్ప కప్ప జన్మమెత్తి పశ్చాత్తాపపడుట లేదా ? నీవు సర్పజన్మమెత్తినప్పటికిని వానియందు శత్రుత్వము వహించి యున్నావా ? ఛీ, సిగ్గులేదా ! మీ ద్వేషములను విడచి శాంతింపుడు".***

ఈ మాటలు విని యా సర్పము కప్పను వెంటనే విడిచి నీటిలో మునిగి అదృశ్యమయ్యెను. కప్పకూడ గంతువేసి చెట్ల పొదలలో దాగెను. బాటసారి ఆశ్చర్యపడెను. **'మీరన్న మాటలకు పాము కప్పనెట్లు వదలి యదృశ్యమయ్యెను ? వీరభద్రప్ప యెవరు ? చెన్నబసప్ప యెవరు ? వారి శత్రుత్వమునకు కారణమేమి ?'** అని యతడు ప్రశ్నింపగా, నతనితో కలసి చెట్టు మొదటికి పోయితిని. చిలుము కొన్ని పీల్పులు పీల్చి నతనికి వృత్తాంతమంతయు నీ రీతిగా బోధించితిని.

"మా యూరికి **4, 5** మైళ్ళ దూరమున ఒక పురాతన శివాలయము గలదు. అది పాతబడి శిథిలమయ్యెను. ఆ గ్రామములోని ప్రజలు దానిని మరామతు చేయుటకై కొంత ధనము ప్రోగుచేసిరి. కొంత పెద్ద మొత్తము ప్రోగైన పిమ్మట పూజకొరకు తగిన యేర్పాటు చేసిరి. మరామతు చేయుట కంచనా వేసిరి. ఊరిలోని ధనవంతుని కోశాధికారిగా నియమించి సర్వము అతని చేతిలో పెట్టిరి. లెక్కలను చక్కగా వ్రాయు బాధ్యత వానిపై బెట్టిరి. వాడు పరమలోభి. దేవాలయము బాగు చేయుటకు చాలా తక్కువ వ్యయము చేసెను. దేవాలయములో నేమి యభివృద్ధి కానరాలేదు. అతడు ధనమంతయు ఖర్చు పెట్టెను. కొంత తాను మ్రింగెను. తన సొంత డబ్బు కొంచెమైనను దానికై వెచ్చించలేదు. తియ్యని మాటలు చెప్పువాడు. అభివృద్ధి కాకుండుటకేవో కారణములు చెప్పెడివాడు. గ్రామస్థులు తిరిగి వానివద్దకు బోయి అతడు సొంతముగా తగిన ధనసహాయము చేయని యెడల మందిరము వృద్ధికాదని

చెప్పిరి. వాని అంచనా ప్రకారము పనిసాగించవలసినదని చెప్పుచు మరికొంత ద్రవ్యమును వసూలుచేసి యాతని కిచ్చిరి. వాడా ధనమును పుచ్చుకొని, పూర్వమువలెనే యూరక కూర్చుండెను. కొన్నాళ్ళ పిమ్మట మహాదేవుడు వాని భార్యకు కలలో గనిపించి యిట్లు చెప్పెను. ***'నీవు లేచి దేవాలయపు శిఖరమును గట్టుము. నీవు ఖర్చు పెట్టినదానికి 100 రెట్లు ఇచ్చెదను'.*** ఆమె యీ దృశ్యమును తన భర్తకు చెప్పెను. అది ధనము వ్యయమగుటకు హేతువగునేమో యని భయపడి ఎగతాళి చేయుచు అది ఉత్త స్వప్నమనియు, దానిని నమ్మనవసరము లేదనియు, లేకున్నచో దేవుడు తనకు స్వప్నములో గనపడి యేల చెప్పలేదనియు, తాను మాత్రము దగ్గర లేకుండెనా యనియు, ఇది దుస్స్వప్నమువలె గనిపించుచున్నదనియు, భార్యాభర్తలకు విరోధము కల్పించునటుల తోచుచున్నదనియు అతడు సమాధానము చెప్పెను. అందుచే ఆమె ఊరుకొనవలసి వచ్చెను.

దాతలను బాధించి వసూలు చేయు పెద్ద మొత్తము చందాల యందు దేవునకు ఇష్టముండదు. భక్తితోను, ప్రేమతోను మన్ననతోను ఇచ్చిన చిన్న చిన్న మొత్తములకయిన దైవ మిష్టపడును. కొన్ని దినముల పిమ్మట దేవుడామెకు స్వప్నములో తిరిగి కనిపించి యిట్లనెను. ***"భర్త దగ్గరనున్న చందాల గూర్చి చికాకు చెంద నవసరము లేదు. దేవాలయము నిమిత్తమేమైన వ్యయము చేయుమని యాతని బలవంతము చేయవద్దు. నాకు కావలసినవి భక్తి మరియు సద్భావము. కాబట్టి నీకిష్టమున్న సొంతము దేదైన ఇవ్వవలెను".*** ఆమె తన భర్తతో సంప్రదించి తన తండ్రి తన కిచ్చిన బంగారు నగలు దానము చేయ నిశ్చయించెను. ఆ లోభి యీ సంగతి విని చికాకు చెంది భగవంతుని కూడ మోసము చేయ నిశ్చయించుకొనెను. ఆమె నగలనెంతో తక్కువ ధర కట్టి 1000 రూపాలకు తానే కొని, నగదునకు బదులుగా నొక పొలమును దేవదేయముగా నిచ్చెను. అందులకు భార్య సమ్మతించెను. ఆ పొలము వాని సొంతము గాదు. అదియొక పేదరాలగు డుబ్కీ యనునామెది. ఆమె దానిని 200 రూపాయలకు కుదవ పెట్టి యుండెను. ఆమె దానిని

తీర్చలేకపోయెను. ఆ టక్కరి లోభి తన భార్యను, దుబ్కీని, దైవమును అందరిని మోసగించెను. ఆ నేల పనికిరానిది, సాగులో లేనిది. దాని విలువ చాలా తక్కువ. దానివలన ఆదాయమేమియు లేదు.

ఈ వ్యవహారమిట్లు సమాప్తి చెందెను. ఆ పొలమును పూజారి యధీనములో నుంచిరి. అందులకతడు సంతసించెను. కొన్నాళ్ళకు ఒక చిత్రము జరిగెను. గొప్ప తుఫాను సంభవించెను. కుంభవృష్టి కురిసెను. లోభి యింటికి పిడుగుపాటు తగిలి వాడు, వాని భార్య చనిపోయిరి. దుబ్కీ కాలగతి చెందెను.

తరువాతి జన్మలో ఆ లోభి మధురాపట్టణములో నొక బ్రాహ్మణ కుటుంబములో పుట్టి వీరభద్రప్పయను పేర నుండెను. అతని భార్య పూజారి కుమార్తెగా జన్మించెను. ఆమెకు గౌరి యని పేరు పెట్టిరి. దుబ్కీ మందిర గౌరవనింటిలో మగశిశువుగా జన్మించెను. అతనికి చెన్నబసప్ప యని నామమిడిరి. ఆ పూజారి నా స్నేహితుడు. అతడు నా వద్దకు తరచుగా వచ్చుచుండెను. నా వద్ద కూర్చుండి మాట్లాడుచు చిలుము పీల్చెడివాడు. అతని కుమార్తె గౌరి కూడ నా భక్తురాలు. ఆమె త్వరగా నెదుగుచుండెను. ఆమె తండ్రి వరునికై వెదకుచుండెను. ఆ విషయమై చికాకుపడ నవసరము లేదనియు, ఆమె భర్త తానై వెదకుకొని వచ్చుననియు నేను చెప్పితిని. కొన్నాళ్ళకు వీరభద్రప్పయను ఒక బీద బ్రాహ్మణ బాలుడు భిక్షకై పూజారి యింటికి వచ్చెను. పూజారి నా సమ్మతి ప్రకారము వానికి గౌరినిచ్చి పెండ్లి చేసెను. అతడు కూడ నా భక్తుడయ్యెను. ఏలన పిల్లను కుదిర్చితినని అతడు నాయందు విశ్వాసము చూపుచుండెను. వాడు ఈ జన్మలో కూడ ధనమునకై మిగుల తాపత్రయపడుచుండెను. నా వద్దకు వచ్చి యాతడు కుటుంబముతో నుండుటచే తన కెక్కువగా ధనము వచ్చునట్లు చేయుమని బతిమాలు చుండెను.

ఇట్లుండగా కొన్ని విచిత్రములు జరిగెను. ధరలు హఠాత్తుగా పెరిగెను. గౌరి యదృష్టము కొలది పొలమునకు ధర పెరిగెను. కానుకగా నిచ్చిన

పొలము ఒక లక్ష రూపాయల కమ్మిరి. ఆమె యాభరణముల విలువకు 100 రెట్లు వచ్చెను. అందులో సగము నగదుగా నిచ్చిరి. మిగతా దానిని 25 వాయిదాలలో ఒక్కొక్క వాయిదాకు 2000 రూపాయల చొప్పున ఇచ్చుటకు నిశ్చయించిరి. అందుకందరు సమ్మతించిరి. కాని ధనమునకై తగవులాడిరి. సలహాకొరకు నావద్దకు వచ్చిరి. ఆ యాస్తి మహాదేవునిది కాబట్టి పూజారిది. పూజారికి కొడుకులు లేనందున సర్వహక్కులు గౌరికి వచ్చెను. ఆమె సమ్మతి లేనిదే యేమీ ఖర్చు చేయవద్దని చెప్పితిని. ఆమె భర్తకు ఈ పైకముపై నెట్టి యధికారము లేదని బోధించితిని. ఇది విని వీరభద్రప్ప నాపై కోపగించెను. ఆస్తిపై గౌరికే హక్కు గలదని తీర్మానించి దానిని కబళించుటకు నేను యత్నించుచున్నానని నుడివెను. అతని మాటలు విని భగవంతుని ధ్యానించి ఊరకొంటిని. వీరభద్రప్ప తన భార్య గౌరిని తిట్టెను. అందుచే నామె పగటి పూట నా వద్దకు వచ్చి యితరుల మాటలు పట్టించుకొనవలదనియు తనను కూతురుగా జూచుకొనవలెననియు వేడుకొనెను. ఆమె నాయాశ్రయమును కోరుటచే నేనామెను రక్షించుటకు సప్త సముద్రములైన దాటుదునని వాగ్దానమిచ్చితిని. ఆనాడు రాత్రి గౌరి కొక స్వప్నదృశ్యము గనపడెను. మహాదేవుడు స్వప్నములో గనిపించి యిట్లనెను. **"ధనమంతయు నీదే. ఎవరికి నేమియును ఇవ్వవలదు. చెన్నబసప్పతో సలహా చేసి దేవాలయపు మరామతు నిమిత్తము కొంత ఖర్చు చేయుము. ఇతరములకై వ్యయము చేయవలసి వచ్చునప్పుడు మసీదులో నున్న బాబా సలహా తీసుకొమ్ము".** గౌరి నాకీ వృత్తాంతమంతయు దెలిపెను. నేను తగిన సలహా నిచ్చితిని. అసలు తీసికొని వడ్డీలో సగము మాత్రము చెన్నబసప్ప కివ్వుమనియు వీరభద్రప్ప కిందులో జోక్యము లేదనియు నేను గౌరికి సలహా నిచ్చితిని. నేనిట్లు మాట్లాడుచుండగా వీరభద్రప్ప చెన్నబసప్ప కొట్లాడుచు నా వద్దకు వచ్చిరి. సాధ్యమైనంతవరకు వారిని సమాధానపరచితిని. గౌరికి మహాదేవుడు చూపిన స్వప్న దృశ్యమును చెప్పితిని. వీరభద్రప్ప మిగుల కోపించి చెన్నబసప్పను ముక్కలు ముక్కలుగా నరికెదనని బెదరించెను. చెన్నబసప్ప

పిరికివాడు. వాడు నా పాదములు పట్టి నన్నే యాశ్రయించెను. కోపిష్ఠి శత్రువు బారి నుండి కాపాడెదనని నేను వానికి వాగ్దానము చేసితిని. కొంత కాలమునకు వీరభద్రప్ప చనిపోయి పాముగా జన్మించెను; చెన్నబసప్ప కూడ చనిపోయి కప్పగా జన్మించెను. చెన్నబసప్ప బెకబెకలాడుట విని, నేను చేసిన వాగ్దానమును జ్ఞప్తికి దెచ్చుకొని, ఇక్కడకు వచ్చి వానిని రక్షించి, నా మాటను పాలించుకొంటిని. భగవంతుడు ఆపద సమయమందు భక్తుల రక్షించుటకై వారి వద్దకు పరుగెత్తును. భగవంతుడు నన్నిచటకు బంపి చెన్నబసప్పను రక్షించెను. ఇదంతయు భగవంతుని లీల.

నీతి :

ఈ కథవల్ల మనము నేర్చుకొనిన నీతి యేమనగా ఎవరు చేసిన దానిని వారే యనుభవించవలెను. ఇతరులతో గల సంబంధము లన్నిటిని, బాధను కూడ అనుభవించవలెను. తప్పించుకొను సాధనము లేదు. తనకెవరితోనైన శత్రుత్వమున్న యెడల దానినుండి విముక్తిని పొందవలెను. ఎవరికైన ఏమైన బాకీయున్న దానిని తీర్చివేయవలెను. ఋణముగాని శతృత్వ శేషము గాని యున్నచో దానికి తగిన బాధపడవలెను. ధనమునందు పేరాస గలవాని నది హీనస్థితికి దెచ్చును. తుట్టతుదకు వానికి నాశము కలుగజేయును.

నలుబది యేడవ అధ్యాయము సంపూర్ణము

సద్గురు శ్రీ సాయినాథార్పణమస్తు

శుభం భవతు

శ్రీ సాయినాథాయ నమః

శ్రీ సాయి సచ్చరిత్రము

నలుబది యెనిమిదవ అధ్యాయము

సద్గురుని లక్షణములు; శేవడే; సపత్నేకర్ దంపతులు

ఈ యధ్యాయమును ప్రారంభించునప్పుడెవరో హేమాడ్‌పంతును ***"బాబాగురువా ? లేక సద్గురువా ?"*** యని ప్రశ్నించిరి. ఆ ప్రశ్నకు సమాధాన మిచ్చుటకై సద్గురువు లక్షణములను హేమాడ్‌పంతు ఇట్లు వర్ణించుచున్నారు.

సద్గురుని లక్షణములు :

ఎవరు మనకు వేదవేదాంతములను షట్ శాస్త్రములను బోధించెదరో, ఎవరు చక్రాంకితము చేసెదరో, ఎవరు ఉచ్ఛ్వాస నిశ్వాసములను బంధించెదరో, ఎవరు బ్రహ్మమును గూర్చి అందముగా నుపన్యసించెదరో, ఎవరు భక్తులకు మంత్రోపదేశము చేసి దానిని పునఃశ్చరణము చేయుమందురో, ఎవరు తమ వాక్శక్తిచే జీవిత పరమావధిని బోధించగలరో, కాని ఎవరు స్వయముగా ఆత్మ సాక్షాత్కారము పొందలేరో అట్టివారు సద్గురువులు కారు. ఎవరయితే చక్కని సంభాషణలవల్ల మనకు ఇహపర సుఖములందు విరక్తి కలుగజేసెదరో, ఎవరాత్మసాక్షాత్కారమందు మన కభిరుచి కలుగునట్లు జేసెదరో, యెవరైతే ఆత్మ సాక్షాత్కార విషయమున పుస్తక జ్ఞానమే గాక ఆచరణయందనుభవము కూడ పొందియున్నారో అట్టివారు సద్గురువులు. ఆత్మసాక్షాత్కారమును స్వయముగ పొందని గురువు దానిని శిష్యుల కెట్లు ప్రసాదించగలరు ? సద్గురువు స్వప్న

మందయినను శిష్యుల నుండి సేవను గాని ప్రతిఫలమును గాని యాశించడు. దానికి బదులుగా శిష్యులకు సేవ చేయతలచును. తాను గొప్పవాడనియు తన శిష్యుడు తక్కువవాడనియు భావించడు. సద్గురువు తన శిష్యుని కొడుకువలె ప్రేమించుటయే గాక తనతో సరిసమానముగా జూచును లేదా పరబ్రహ్మ స్వరూపముగా జూచును. సద్గురుని ముఖ్య లక్షణమేమన, వారు శాంతమున కునికిపట్టు. వారెన్నడు చాపల్యమునుగాని చికాకుగాని చెందరు. తమ పాండిత్యమునకు వారు గర్వించరు. ధనవంతులు, పేదలు, ఘనులు, నీచులు వారికి సమానమే.

హేమాడ్‌పంతు తన పూర్వజన్మ సుకృతముచే సాయిబాబా వంటి సద్గురువు ఆశీర్వాదమును, సహవాసమును పొందెనని తలంచెను. బాబా యౌవనమందు కూడ ధనము కూడబెట్టలేదు. వారికి కుటుంబము గాని, స్నేహితులు గాని, యిల్లుగాని, ఎట్టి యాధారము గాని లేకుండెను. 18 ఏండ్ల వయస్సు నుండి వారు మనస్సును స్వాధీనమందుంచుకొనిరి. వారొంటరిగా, నిర్భయముగా నుండెడివారు. వారెల్లపుడాత్మానుసంధానమందు మునిగి యుండెడివారు. భక్తుల స్వచ్ఛమైన యభిమానమును జూచి వారి మేలు కొరకేనైన చేయుచుండెడివారు. ఈ విధముగా వారు తమ భక్తులపై ఆధారపడి యుండెడివారు. వారు భౌతిక శరీరముతో నున్నప్పుడు తమ భక్తులకు ఏ యనుభవముల నిచ్చుచుండిరో, యట్టివి వారు మహాసమాధి చెందిన పిమ్మట కూడ వారిపై నాధారపడిన భక్తులకిప్పటికినీ నొసగుచున్నారు. అందుచే భక్తులు చేయవలసిన దేమన భక్తి విశ్వాసములనెడు హృదయ దీపమును సరిచేయవలెను. ప్రేమయను వత్తిని వెలిగించవలెను. ఎప్పుడిట్లు చేసెదరో, యప్పుడు జ్ఞానమనే జ్యోతి (ఆత్మ సాక్షాత్కారము) వెలిగి ఎక్కువ తేజస్సుతో ప్రకాశించును. ప్రేమలేని జ్ఞానము ఉత్తది. అట్టి జ్ఞానమెవరికి అక్కరలేదు. ప్రేమలేనిచో సంతృప్తి యుండదు. కనుక మనకు అవిచ్ఛిన్నమైన అపరిమిత ప్రేమ యుండవలెను. ప్రేమను మనమెట్లు పొగడగలము ? ప్రతి వస్తువు దాని యెదుట ప్రాముఖ్యము లేనిదగును. ప్రేమ యనునదే లేని యెడల చదువుట గాని, వినుట గాని, నేర్చుకొనుట గాని నిష్ఫలములు. ప్రేమ యనునది వికసించినచో భక్తి, నిర్వ్యామోహము,

శాంతి, స్వేచ్ఛలు పూర్తిగా నొకటి తరువాత నింకొకటి వచ్చును. దేనిని గూర్చిగాని మిక్కిలి చింతించనిదే దానియందు మనకు ప్రేమ కలుగదు. యదార్థమైన కాంక్ష, ఉత్తమమైన భావమున్న చోటనే భగవంతుడు తానై సాక్షాత్కరించును. అదియే ప్రేమ; అదే మోక్షమునకు మార్గము.

ఈ యధ్యాయములో చెప్పవలసిన ముఖ్య కథను పరిశీలించెదము. స్వచ్ఛమైన మనస్సుతో నెవరైనను నిజమైన యోగీశ్వరుని వద్దకు బోయి వారి పాదములపై బడినచో, తుట్టతుదకతడు రక్షింపబడును. ఈ విషయము దిగువ కథవలన విశదపడును.

శేవడే :

షోలాపూర్ జిల్లా అక్కల్‌కోట నివాసి, సపత్నేకర్ న్యాయ పరీక్షకు చదువుచుండెను. తోటి విద్యార్థి శేవడే అతనితో చేరెను. ఇతర విద్యార్థులు కూడ గుమిగూడి తమ పాఠముల జ్ఞానము సరిగా నున్నది లేనిది చూచుకొను చుండిరి. ప్రశ్నోత్తరముల వలన శేవడేకు ఏమియు రానట్లు తోచెను. తక్కిన విద్యార్థులు అతనిని వెక్కిరించిరి. అతడు పరీక్షకు సరిగా చదువకపోయినను తనయందు సాయిబాబా కృపయుండుటచే ఉత్తీర్ణుడనగుదునని చెప్పెను. అందుకు సపత్నేకర్ యాశ్చర్యపడెను. సాయిబాబా యెవరు ? వారినేల యంత పొగడుచున్నావు ? అని అడిగెను. అందువలన శేవడే యిట్లనెను. **"షిరిడీ మసీదులో నొక ఫకీరు గలరు. వారు గొప్ప సత్పురుషులు, యోగులితరులున్నను, వారమోఘమైనవారు. పూర్వజన్మ సుకృతమున్న గాని, మనము వారిని దర్శించలేము. నేను పూర్తిగా వారినే నమ్మి యున్నాను. వారు పలుకునది యెన్నడు అసత్యము కానేరదు. నేను పరీక్షలో తప్పక యుత్తీర్ణుడ నగుదునని వారు నన్ను ఆశీర్వదించి యున్నారు. కనుక వారి కృపచే తప్పక చివరి పరీక్షయందు తీర్ణుడనయ్యెద"** ననెను. సపత్నేకర్ తన స్నేహితుని ధైర్యమునకు నవ్వెను. వానిని బాబాను కూడ వెక్కిరించెను.

సపత్నేకర్ దంపతులు :

సపత్నేకర్ న్యాయపరీక్షలో నుత్తీర్ణుడయ్యెను. అక్కల్‌కోటలో వృత్తిని ప్రారంభించి, యచట న్యాయవాది యాయెను. పది సంవత్సరముల పిమ్మట అనగా 1913లో వానికి గల యొకే కుమారుడు గొంతు వ్యాధితో చనిపోయెను. అందువలన అతని మనస్సు వికలమయ్యెను. పండరీపురం, గాణగాపురం మొదలగు పుణ్యక్షేత్రములకు యాత్రార్థము పోయి శాంతి పొందవలె ననుకొనెను. కాని యతనికి శాంతి లభించలేదు. వేదాంతము చదివెను గాని యది కూడ సహాయపడలేదు. అంతలో శేవడే మాటలు, అతనికి బాబా యందు గల భక్తియు జ్ఞప్తికి వచ్చెను. కాబట్టి తాను కూడ షిరిడీకి పోయి శ్రీసాయిని చూడవలెననుకొనెను. అతడు తన సోదరుడగు పండితరావుతో షిరిడీకి వెళ్ళెను. దూరమునుండియే బాబా దర్శనము చేసి సంతసించెను. గొప్పభక్తితో బాబా వద్దకేగి యొక టెంకాయ నచట బెట్టి, బాబా పాదములకు సాష్టాంగ నమస్కారము చేసెను. ***"బయటకు పొమ్ము!"*** అని బాబా యరచెను. సపత్నేకర్ తలవంచుకొని కొంచెము వెనుకకు జరిగి యచట కూర్చుండెను. బాబా కటాక్షమును పొందుట కెవరి సలహాయైన తీసికొనుటకు యత్నించెను. కొందరు బాలాషింపి పేరు చెప్పిరి. అతని వద్దకు పోయి సహాయమును కోరెను. వారు బాబా ఫోటోలను కొని బాబా వద్దకు మసీదుకు వెళ్ళిరి. బాలాషింపి ఒక ఫోటోను బాబా చేతిలో బెట్టి యదెవరిదని యడిగెను. దానిని ప్రేమించువారిదని బాబా చెప్పుచు సపత్నేకర్ వయిపు చూపెను. బాబా నవ్వగా నచటివారందరు నవ్విరి. బాలా ఆ నవ్వు యొక్క ప్రాముఖ్యమేమని బాబాను అడుగుచు సపత్నేకర్ దగ్గరకు జరిగి బాబా దర్శనము చేయుమనెను. సపత్నేకర్ బాబా పాదములకు నమస్కరించగా, బాబా తిరిగి వెడలి పొమ్మని యరచెను. సపత్నేకరు కేమి చేయవలెనో తోచకుండెను. అన్నదమ్ములిద్దరు చేతులు జోడించుకొని బాబా ముందు కూర్చుండిరి. మసీదు ఖాళీ చేయుమని బాబా సపత్నేకర్‌ను ఆజ్ఞాపించెను. ఇద్దరు విచారముతో నిరాశ జెందిరి. బాబా యాజ్ఞను పాలించవలసి యుండుటచే సపత్నేకర్ షిరిడీ విడువ వలసి వచ్చెను. ఇంకొకసారి వచ్చినప్పుడైన దర్శనమివ్వవలెనని అతడు బాబాను వేడెను.

సపత్నేకర్ భార్య:

ఒక సంవత్సరము గడచెను. కాని అతని మనసు శాంతి పొందకుండెను. అతడు గాణగాపురము వెళ్ళెను కాని యశాంతి హెచ్చెను. విశ్రాంతికై మాఢేగాం వెళ్ళెను; తుదకు కాశీ వెళ్ళుటకు నిశ్చయించుకొనెను. బయలుదేరుటకు రెండు దినములకు ముందు అతని భార్యకొక స్వప్నదృశ్యము గనపడెను. స్వప్నములో నామె నీళ్ళ కొరకు కుండ పట్టుకొని లకడ్షాబావికి పోవుచుండెను. అచ్చట నొక ఫకీరు తలకొక గుడ్డ కట్టుకొని, వేపచెట్టు మొదట కూర్చున్నవారు తన వద్దకు వచ్చి ***"ఓ అమ్మాయి ! అనవసరముగా శ్రమపడెదవేల? నేను స్వచ్ఛమైన జలముతో నీ కుండ నింపెదను"*** అనెను. ఆమె ఫకీరుకు భయపడి, ఉత్తకుండతో వెనుకకు తిరిగి పోయెను. ఫకీరు ఆమెను వెన్నంటెను. ఇంతటితో ఆమెకు మెలకువ కలిగి నేత్రములు తెరచెను. ఆమె తన కలను భర్తకు జెప్పెను. అదియే శుభశకున మనుకొని యిద్దరు షిరిడీకి బయలుదేరిరి. వారు మసీదు చేరునప్పటికి బాబా యక్కడ లేకుండెను. వారు లెండీ తోటకు వెళ్ళి యుండిరి. బాబా తిరిగి వచ్చువరకు వారచట ఆగిరి. ఆమె స్వప్నములో తాను జూచిన ఫకీరుకు, బాబాకు భేదమేమియు లేదనెను. ఆమె మిగుల భక్తితో బాబాకు సాష్టాంగముగా నమస్కరించి బాబాను చూచుచు అచటనే కూర్చుండెను. ఆమె యణకువ జూచి సంతసించి బాబా తన మామూలు పద్ధతిలో నొక కథ చెప్పుటకు మొదలిడెను. ***"నా చేతులు, పొత్తి కడుపు, నడుము చాల రోజుల నుండి నొప్పి పెట్టుచున్నవి. నేననేకౌషధములు పుచ్చుకొంటిని, కాని నొప్పులు తగ్గలేదు. మందులు ఫలమీయక పోవుటచే విసుగు జెందితిని. కాని నొప్పులన్ని నిచట వెంటనే నిష్క్రమించుట కాశ్చర్యపడుచుంటిని"*** అనెను. పేరు చెప్పనప్పటికి ఆ వృత్తాంతమంతయు సపత్నేకర్ భార్యదే. ఆమె నొప్పులు బాబా చెప్పిన ప్రకారము త్వరలో తగ్గిపోవుటచే నామె సంతసించెను.

సపత్నేకర్ ముందుగా పోయి దర్శనము చేసికొనెను. మరల బాబా బయటకు పొమ్మనెను. ఈసారి యతడు మిక్కిలి పశ్చాత్తాపపడి యెక్కువ శ్రద్ధతో నుండెను. ఇది బాబాను తాను పూర్వము నిందించి యెగతాళి చేసినదాని ప్రతిఫలమని గ్రహించి, దాని విరుగుడు కొరకు ప్రయత్నించు

చుండెను. బాబా నొంటరిగా కలిసికొని వారిని క్షమాపణ కోరవలెనని యత్నించుచుండెను. అట్లే యొనర్చను. అతడు తన శిరస్సును బాబా పాదములపై బెట్టెను. బాబా తన వరద హస్తమును సపత్నేకర్ తలపయి బెట్టెను. బాబా కాళ్ళనొత్తుచు సపత్నేకర్ అక్కడనే కూర్చుండెను. అంతలో ఒక గొల్లస్త్రీ వచ్చి బాబా నడుమును బట్టుచుండెను. బాబా యొక కోమటి గూర్చి కథ చెప్పదొడంగెను. వాని జీవితములోని కష్టములన్నియు వర్ణించెను. అందులో వాని యొకే కొడుకు మరణించిన సంగతి కూడ చెప్పెను. బాబా చెప్పిన కథ తనదే యని సపత్నేకర్ మిక్కిలి యాశ్చర్యపడెను. బాబాకు తన విషయములన్నియు దెలియుటచే విస్మయమందెను. బాబా సర్వజ్ఞుడని గ్రహించెను. అతడందరి హృదయముల గ్రహించుననెను. ఈ యాలోచనలు మనస్సున మెదలుచుండగా బాబా ఆ గొల్లస్త్రీకి చెప్పుచున్నట్లే నటించి సపత్నేకర్ వైపు జూచి యిట్లనెను. *“వీడు తన కొడుకును నేను చంపితినని నన్ను నిందించు చున్నాడు. నేను లోకుల బిడ్డలనుజంపెదనా ? ఇతడు మసీదునకు వచ్చి యేడ్చుచున్నాడేల ? అదే బిడ్డను వీని భార్య గర్భములోనికి మరల దెచ్చెదను”.* ఈ మాటలతో బాబా యతని తలపై హస్తముంచి యోదార్చి యిట్లనియె. *“ఈ పాదములు ముదుసలివి, పవిత్రమైనవి. ఇక నీ కష్టములు తీరిపోయినవి. నా యందే నమ్మకముంచుము. నీ మనోభీష్టములు నెరవేరును”.* సపత్నేకర్ మైమరచెను. బాబా పాదములను కన్నీటితో తడిపెను. తరువాత తన బసకు పోయెను.

సపత్నేకర్ పూజాసామాగ్రి నమర్చుకొని నైవేద్యముతో మసీదుకు భార్యతో బోయి ప్రతిరోజు బాబాకు సమర్పించి వారి వద్ద ప్రసాదము పుచ్చుకొను చుండెడివాడు. ప్రజలు మసీదులో గుమిగూడి యుండెడివారు. సపత్నేకర్ మాటిమాటికి నమస్కరించుచుండెను. ప్రేమ వినయములతో నొక్కసారి నమస్కరించిన చాలునని బాబా నుడివెను. ఆనాడు రాత్రి సపత్నేకర్ బాబా చావడి యుత్సవమును జూచెను. అందు బాబా పాండురంగనివలె ప్రకాశించెను.

ఆ మరుసటి దినమింటికి పోవునప్పుడు బాబాకు మొదట ఒక రూపాయి దక్షిణ యిచ్చి తిరిగి యడిగినచో రెండవ రూపాయి లేదనక యివ్వవచ్చునని సపత్నేకర్ అనుకొనెను. మసీదుకు బోయి ఒక రూపాయి దక్షిణ నివ్వగా బాబా యింకొక రూపాయి కూడ అడిగెను. బాబా వానిని ఆశీర్వదించి యిట్లనెను. *“టెంకాయను దీసికొనుము. నీ భార్య చీరకొంగులో పెట్టుము. హాయిగా పొమ్ము. మనస్సునందెట్టి యాందోళన నుంచకుము!”* అతడట్లే చేసెను. ఒక సంవత్సరములో కొడుకు పుట్టెను. 8 మాసముల శిశువుతో భార్యాభర్తలు షిరిడీకి వచ్చి ఆ శిశువును బాబా పాదములపై బెట్టి యిట్లు ప్రార్థించిరి. **“ఓ సాయీ ! నీ బాకీ నెటుల తీర్చుకొనగలమో మాకు తోచకున్నది. కనుక మీకు సాష్టాంగ నమస్కారము చేయుచుంటిమి. నిస్సహాయిల మగుటచే మమ్ముద్ధరించవలసినది. ఇక మీదట మేము మీ పాదములనే యాశ్రయించెదము గాక. అనేకాలోచనలు, సంగతులు స్వప్నావస్థలోను, జాగ్రదవస్థలోను మమ్ముల బాధించును. మా మనస్సులను నీ భజన వైపు మరల్చి మమ్ము రక్షింపుము !”**

ఆ దంపతులు తమ కుమారునకు మురళీధర్ యను పేరు పెట్టిరి. తరువాత భాస్కర్, దినకర్ యను నిద్దరు జన్మించిరి. బాబా మాటలు వృధా పోవని సపత్నేకర్ దంపతులు గ్రహించిరి. అవి యక్షరాల జరుగునని కూడ నమ్మిరి.

నలుబది యెనిమిదవ అధ్యాయము సంపూర్ణము

సద్గురు శ్రీ సాయినాథార్పణమస్తు

శుభం భవతు

శ్రీ సాయినాధాయ నమః

శ్రీ సాయి సచ్చరిత్రము

నలుబది తొమ్మిదవ అధ్యాయము

ప్రస్తావన; హరి కానోబా; సోమదేవస్వామి; నానాసాహెబు చాందోర్కరు

ప్రస్తావన :

వేదములు, పురాణములు బ్రహ్మమును లేదా సద్గురువును సరిగా పొగడలేవు. అట్లయినప్పుడు మావంటి మూర్ఖులు సద్గురువగు సాయిబాబాను ఎట్లు వర్ణించగలరు ? ఈ విషయములో మాట్లాడక ఊరుకొనుటయే మేలని తోచుచున్నది. మౌనవ్రతమును పూనుటయే సద్గురుని స్తుతించుటకు తగిన మార్గమని తోచును. కాని సాయిబాబా సుగుణములను జూచినచో మా వ్రతమును మరచి మమ్ములను మాట్లాడునట్లు ప్రేరేపించును. మన స్నేహితులు గాని, బంధువులుగాని మనతో లేకున్నచో మంచి పిండివంటలు కూడా రుచింపవు. కాని వారు మనతో నున్నచో ఆ పిండి వంటలు మరింత రుచికరములగును. సాయిలీలామృతము కూడా అట్టిదే. దీనిని మన మొంటరిగా తినలేము. స్నేహితులు, బంధువులు కలిసినచో చాల బాగుగా నుండును.

ఈ కథలను సాయిబాబా ప్రేరేపించి వారి యిష్టానుసారము మాచే వ్రాయించెదరు. వారికి సర్వస్య శరణాగతి యొనర్చి వారియందే ధ్యానము నిలుపుట మా కర్తవ్యము. తీర్థయాత్ర, వ్రతము, త్యాగము, దానములకంటె

తపస్సు చేయుట గొప్ప. హరిని పూజించుట తపస్సు కంటె మేలు. సద్గురుని ధ్యానించుట యన్నిటికంటె మేలయినది. కాబట్టి మనము సాయినామమును నోటితో పలుకుచు వారి పలుకులను మననము చేయుచు, వారి యాకారమును మనస్సున భావించుకొనుచు, వారిపై హృదయపూర్వకమగు ప్రేమతో, వారికొరకే సమస్త కార్యములను చేయుచుండవలెను. సంసార బంధము నుండి తప్పించుకొనుటకు దీనికి మించిన సాధనము లేదు. పైన వివరింపబడిన ప్రకారము మన కర్తవ్యమును మనము చేయగలిగినచో, సాయి తప్పనిసరిగా మనకు సహాయము చేయును. తుదకు మోక్షము నిచ్చును. ఇక నీ యధ్యాయములోని కథలవైపు మరలుదము.

హరి కానోబా :

హరి కానోబా యను బొంబాయి పెద్ద మనుష్యుడొకడు తన స్నేహితుల వల్ల బంధువుల వల్ల బాబా లీల లనేకములు వినెను, కాని నమ్మలేదు. కారణమేమన అతనిది సంశయ స్వభావము. బాబాను స్వయముగా పరీక్షించవలెనని యతని కోరిక. కొంతమంది బొంబాయి స్నేహితులతో అతడు షిరిడీకి వచ్చెను. అతని తలపై జలతారు పాగా యుండెను. అతని పాదములకు క్రొత్త చెప్పులుండెను. కొంతదూరము నుండి బాబాను చూచి బాబా వద్దకు బోయి సాష్టాంగ నమస్కారము చేయవలె ననుకొనెను. క్రొత్త చెప్పులెచట నుంచవలెనో అతనికి తెలియలేదు. చెప్పులు మసీదు ముందొక మూలన బెట్టి బాబా దర్శనమునకు బోయెను. బాబాకు భక్తిపూర్వకమైన నమస్కారము చేసి ఊదీని, ప్రసాదమును బాబా చేతి నుండి యందుకొని తిరిగివచ్చెను. మూలకు పోయి చూచుసరికి చెప్పులు కనపించలేదు. చెప్పుల కొరకు వెదకెను. కాని నిష్ప్రయోజనమయ్యెను. చాల చికాకు పడుచు బసకు వచ్చెను.

అతడు స్నానము చేసి, పూజచేసి, నైవేద్యము పెట్టి భోజనమునకు కూర్చుండెను. కాని తన చెప్పుల గూర్చియే చింతించుచుండెను. భోజనానంతరము, చేతులు కడుగుకొనుటకు బయటకు వచ్చెను. ఒక మరాఠీ

కుష్టువాడు తనవైపు వచ్చుట చూచెను. ఆ కుష్టువాని చేతిలో నొక కఱ్ఱ యుండెను. దాని చివరన క్రొత్త చెప్పుల జత వ్రేలాడుచుండెను. చేతులు కడుగుకొనుటకు బయటకు వచ్చిన వారితో అతడు బాబా తనను బంపెననియు వీధిలో **'హరీకా బేటా, జరీకా ఫేటా'**యని యరచుమనియు చెప్పెననెను. ఎవరయిన ఆ చెప్పులు తమవే యన్నచో నతని పేరు హరి యనియు, నతడు కానోబా కొడుకనియు, అతని తలపై జరీపాగా గలదా యను సంగతి పరీక్షించిన తరువాత చెప్పుల నిచ్చివేయుమని చెప్పెననెను. ఈ కుష్టువాడిట్లు చెప్పుట విని, హరి కానోబా యాశ్చర్యానందములు పొందెను. కుష్టువాని వద్దకు బోయి చెప్పులు తనవని రూఢి చేసెను. అతడు తన పేరు హరి యనియు, తాను కానోబా కుమారుడననియు తన తలపై ధరించు జరీపాగాను చూపెను. ఆ కుష్టువాడు సంతృప్తి జెంది చెప్పుల నిచ్చివేసెను. హరి కానోబా మిక్కిలి యాశ్చర్యపడెను. తన జల్తారుపాగా యందరికి కనిపించవచ్చునుగాని, తన పేరు, తన తండ్రి పేరు బాబా కెట్లు దెలిసెను ? అదియే షిరిడీకి మొదటిసారి తన రాక. అతడచ్చటకు బాబాను పరీక్షించుటకే వచ్చెను. ఈ విషయము వల్ల నాతడు బాబా గొప్ప సత్పురుషుడని గ్రహించెను. అతనికి కావలసినది బాబాను పరీక్షించుట. అది పూర్తిగా నెరవేరెను. సంతోషముతో నింటికి పోయెను.

సోమదేవస్వామి :

బాబాను పరీక్షించుటకై యింకొకరు వచ్చిరి. వారి కథను వినుడు. కాకాసాహెబు దీక్షిత్ తమ్ముడు భాయిజీ నాగపూరులో నివసించుచుండెను. 1906వ సంవత్సరములో హిమాలయమునకు బోయినప్పుడు సోమదేవస్వామి యను సాధువుతో అతనికి పరిచయము కలిగెను. ఆ సాధువు గంగోత్రికి దిగువ ఉత్తరకాశీకి చెందినవారు. వారి మఠము హరిద్వారములో గలదు. ఇద్దరు పరస్పరము తమ చిరునామాలు వ్రాసికొనిరి. 5 సంవత్సరముల పిమ్మట సోమదేవస్వామి నాగపూరు వచ్చి భాయిజీ యింట్లో దిగెను. బాబా లీలలను విని సంతసించెను. షిరిడీకి పోయి బాబాను చూడవలెనని అతనికి

గట్టికోరిక కలిగెను. భాయిజీ వద్దనుంచి పరిచయపుటుత్తరమును దీసికొని షిరిడీకి పోయెను. మన్మాడు, కోపర్‌గాం దాటిన పిమ్మట టాంగా చేసికొని షిరిడీకి పోవుచుండెను. షిరిడీ సమీపమునకు రాగా మసీదుపై రెండు పెద్ద జండాలు కనిపించెను. సాధారణముగా యోగులు వేర్వేరు వైఖరులతోను వేర్వేరు జీవనపద్ధతులతోను, వేర్వేరు బాహ్యాలంకారములతోను ఉందురు. కాని యీ పై పై గుర్తులను బట్టియే యోగియొక్క గొప్పదనమును గనిపెట్టలేము. సోమదేవస్వామికి ఇదంతయు వేరే పంథాగా దోచెను. రెండు పతాకము లెగురుట చూడగనే తనలో తాను **"ఈ యోగి జండాల యందేల మక్కువ జూపవలెను ? అది యోగికి తగినది కాదు. దీనినిబట్టి ఈ యోగి కీర్తికొరకు పాటుపడుచున్నట్లు తోచుచున్నది"** అనుకొనెను. ఇట్లు ఆలోచించుకొని, షిరిడీకి పోవుట మానుకొన నిశ్చయించినట్లు తనతోనున్న యితర యాత్రికులకు జెప్పెను. వారతనితో నిట్లనిరి. **"అట్లయిన ఇంత దూరము వచ్చితివేల ? జండాలను చూచినంతలో నీ మనస్సు చికాకు పడినచో షిరిడీలో రథము, పల్లకి, గుఱ్ఱము మొదలగు బాహ్యాలంకారములు చూచినచో మరెంత చికాకు పొందెదవు ?"** సోమదేవస్వామి గాభరా పడి యిట్లనెను. **"గుఱ్ఱములతోను, పల్లకీతోను, జట్కాలతోను గల సాధువులను నేనెచ్చట జూచి యుండలేదు. అట్టి సాధువులను చూచుట కంటె తిరిగి పోవుటయే మేలు"** అనెను. ఇట్లనుచు తిరుగు ప్రయాణమునకు సిద్ధమయ్యెను. తక్కిన తోటి ప్రయాణీకులు అతనిని తన ప్రయత్నమును మాని షిరిడీ లోనికి బొమ్మనిరి. అట్టి వక్రాలోచనను మానుమనిరి. బాబా యీ జండాలను కాని తక్కిన వస్తువులనుగాని, ఆడంబరములను గాని, కీర్తినిగాని లక్ష్యపెట్టనివారని చెప్పిరి. అవన్నియు నలంకరించినవారు బాబా భక్తులేగాని ఆయనకేమి యవసరముగాని సంబంధముగాని లేదనిరి. వారి భక్తి ప్రేమల కొలది వారు వాటిని కూర్చిరని చెప్పిరి. తుట్టతుదకు ప్రయాణము సాగించి షిరిడీకి పోయి సాయిబాబాను చూచునట్లు జేసిరి.

సోమదేవస్వామి మసీదు దిగువ నుంచి బాబాను దర్శించగనే అతని మనస్సు కరగెను. అతని కండ్లు నీటిలో నిండెను; గొంతుక యార్చుకొని పోయెను. అతని కుంటి యాలోచనలన్నియు నడుగంటి పోయెను. **“ఎచ్చట మనస్సు శాంతించి యానందమును పొంది యాకర్షింపబడునో అదే మనము విశ్రాంతి పొందవలసిన స్థలము”** అని తన గురువు చెప్పిన దానిని జ్ఞప్తికి దెచ్చుకొనెను. అతడు బాబా పాదధూళిలో దొర్లుటకు తహతహలాడెను. బాబా దర్శనము కొరకు దగ్గరకు పోగా ***“మా వేషము మా దగ్గరనే యుండనీ, నీ యింటికి నీవు పొమ్ము. తిరిగి మసీదుకు రావద్దు. ఎవరయితే మసీదుపై జండా నెగురవైచుచున్నారో యట్టివారి దర్శనము చేయనేల ? ఇది యోగి లక్షణమా ? ఇక్కడొక నిమిషమయిన ఉండవద్దు”*** అనెను. ఆ స్వామి మిగుల ఆశ్చర్యపడెను. బాబా తన మనస్సును గ్రహించి బయటికి ప్రకటించు చున్నారని తెలిసికొనెను. అతడెంత సర్వజ్ఞుడు ! తాను తెలివి తక్కువవాడనియు బాబా మహానుభావుడనియు గ్రహించెను. బాబా యందరిని కౌగలించుకొనుట, కొందరిని యాశీర్వదించుట, కొందరిని యోదార్చుట, కొందరివైపు దాక్షిణ్యముతో జూచుట, కొందరివైపు చూచి నవ్వుట, ఊదీ ప్రసాదమును కొందరికిచ్చుట, యిట్లు అందరిని ఆనందింపజేసి, సంతృప్తి పరచుట జూచి తన నొక్కరినే యేల యంత కఠినముగ జూచుచుండెనో అతనికి తెలియకుండెను. తీవ్రముగా నాలోచించి బాబా చేయునదంతయు తన యంతరంగమున నున్న దానితో సరిగా నుండెనని గ్రహించెను. దానివల్ల పాఠము నేర్చుకొని వృద్ధిపొందుటకు యత్నించవలెనని గ్రహించెను. బాబా కోపము మారు రూపముతో నున్న యాశీర్వాదమే యనుకొనెను. కొన్నాళ్ళ పిమ్మట బాబాయందు అతనికి నమ్మకము బలపడెను. అతడు బాబాకు గొప్ప భక్తుడయ్యెను.

నానాసాహెబు చాందోర్కరు :

ఈ యధ్యాయమును హేమాడ్‌పంతు నానాసాహెబు చాందోర్కరు కథతో ముగించెను. ఒకనాడు నానాసాహెబు మసీదులో మహల్సాపతి

మొదలగు వారితో కూర్చొని యుండగా బీజాపూరు నుండి ఒక మహమ్మదీయుడు కుటుంబముతో బాబాను జూచుటకు వచ్చెను. అతనితో ఘోషా స్త్రీ లుండుటచే నానాసాహెబు అచ్చట నుంచి లేవనెంచెను. కాని బాబా యాతని నివారించెను. స్త్రీలు వచ్చి బాబా దర్శనము చేసికొనిరి. అందులో నొక స్త్రీ ముసుగు దీసి బాబా పాదములకు నమస్కరించి తిరిగి ముసుగు వేసికొనెను. నానాసాహెబు ఆమె ముఖ సౌందర్యమును చూచి మరల చూడగోరెను. నానా యొక్క చాంచల్యమును జూచి, స్త్రీలు వెళ్ళిపోయిన పిమ్మట, బాబా నానాతో నిట్లనెను. *“నానా ! అనవసరముగా చికాకు పడుచుంటివేల ? ఇంద్రియములను వాని పనులను జేయనిమ్ము. వానిలో మనము జోక్యము కలుగజేసికొనగూడదు. దేవుడు ఈ సుందరమైన ప్రపంచమును సృష్టించియున్నాడు, గాన అందరిని చూచి సంతసించుట మన విధి. క్రమముగాను, మెల్లగాను మనస్సు స్థిరపడి శాంతించును. ముందు ద్వారము తెరిచియుండగా వెనుక ద్వారము గుండా పోనేల ? మన హృదయము స్వచ్ఛముగా నున్నంతవరకు నేమియు దోషము లేదు. మనలో చెడ్డ యాలోచన లేనప్పుడితరులకు భయపడనేల ? నేత్రములు వాని పని యవి నెరవేర్చు కొనవచ్చును. నీవు సిగ్గుపడి బెదరనేల ?”*

శ్యామా యచ్చటనే యుండెను. కాని బాబా చెప్పినదానిని గ్రహించలేక పోయెను. ఇంటికి పోవు దారిలో శ్యామా ఆ విషయమై నానా నడిగెను. ఆ చక్కని స్త్రీ వైపు జూచి తాను పొందిన యా చంచలత్వమును గూర్చి నానా చెప్పెను. బాబా దానిని గ్రహించి యెట్లు సలహానిచ్చెనో వివరించెను. బాబా చెప్పిన దాని భావము నానా యిట్లు చెప్పదొడంగెను. **“మనస్సు సహజముగా చంచలమైనది. దానిని ఉద్రేకించునట్లు చేయరాదు. ఇంద్రియములు చలింపవచ్చును. శరీరము స్వాధీనమునందుంచుకొనవలెను. దాని యోరిమి పోవునట్లు చేయరాదు. ఇంద్రియములు విషయములవైపు పరుగెత్తును. కాని మనము వానివెంట పోరాదు. మనము ఆ విషయములను కోరగూడదు. క్రమముగాను, నెమ్మదిగాను సాధన చేయుట వలన చంచలత్వమును జయించవచ్చును. ఇంద్రియములకు**

మనము లోబడగూడదు. కాని వానిని మనము పూర్తిగ స్వాధీనమందుంచు కొనలేము. సమయానుకూలముగా వాని నణచి సరిగా నుంచుకొనుచుండవలెను. నేత్రము లందమైన వానిని జూచుట కొరకే యివ్వబడినవి. విషయముల సౌందర్యమును నిర్భయముగా చూడవచ్చును. భయమునకుగాని, లజ్జకుగాని యవకాశము లేదు. దురాలోచనలు మనస్సునందుంచుకొనరాదు. మనస్సున ఎట్టి కోరికయు లేక భగవంతుని సుందరమైన సృష్టిని చూడుము. ఈవిధముగా నింద్రియములను సులభముగాను, సహజముగాను స్వాధీనము చేసికొనవచ్చును. విషయములనుభవించుటలో కూడ నీవు భగవంతుని జ్ఞప్తియందుంచుకొనెదవు. బాహ్యేంద్రియములను మాత్రము స్వాధీనమందుంచుకొని మనస్సును విషయములవైపు పరుగిడనిచ్చినచో, వానిపై అభిమానముండనిచ్చినచో చావు పుట్టుకల చక్రము నశింపదు. ఇంద్రియ విషయములు హానికరమయినవి. వివేకము (అనగా నిత్యానిత్యములకు భేదమును గ్రహించుట) సారథిగా, మనస్సును స్వాధీన మందుంచుకొనవలెను. ఇంద్రియముల నిచ్చవచ్చినట్లు సంచరింప జేయరాదు. అటువంటి సారథితో విష్ణుపదమును చేరగలము. అదియే మన గమ్యస్థానము. అదియే మన నిజమైన యావాసము. అచట నుండి తిరిగి వచ్చుట లేదు".

నలుబది తొమ్మిదవ అధ్యాయము సంపూర్ణము

సద్గురు శ్రీ సాయినాథార్పణమస్తు

శుభం భవతు

శ్రీ సాయినాథాయ నమః

శ్రీ సాయి సచ్చరిత్రము

ఏబదియవ అధ్యాయము

కాకాసాహెబు దీక్షిత్; శ్రీ టెంబెస్వామి; బాలారామ్ దురంధర్

శ్రీ సాయిసచ్చరిత్ర మూలములోని 50వ అధ్యాయము 39వ అధ్యాయములో చేర్చుట జరిగినది. కారణము అందులోని యితివృత్తము గూడ నిదియే కనుక. సచ్చరిత్రలోని 51వ అధ్యాయమిచ్చుట 50వ అధ్యాయముగా పరిగణించవలెను.

భక్తుల కాశ్రయమైన శ్రీసాయికి జయమగుగాక ! వారు మన సద్గురువులు. వారు మనకు గీతార్థమును బోధించెదరు. మనకు సర్వశక్తులను కలుగజేయుదురు. ఓ సాయీ ! మాయందు కనికరించుము. మమ్ము కటాక్షింపుము. చందన వృక్షములు మలయపర్వతముపై పెరిగి వేడిని పోగొట్టును. మేఘములు వర్షమును గురిపించి చల్లదనము కలుగ జేయుచున్నవి. వసంత ఋతువునందు పుష్పములు వికసించి అవి దేవుని పూజ చేయుటకు వీలు కలుగజేయుచున్నవి. అట్లనే సాయిబాబా కథలు మనకు ఊరటను సుఖశాంతులను కలుగజేయుచున్నవి. సాయి కథలు చెప్పువారును వినువారును ధన్యులు, పావనులు. చెప్పువారి నోరును వినువారి చెవులును పవిత్రములు.

కాకాసాహెబు దీక్షిత్ (1864 - 1926) :

మధ్య పరగణాలలోని ఖాండ్వా గ్రామమందు వడనగర నాగర బ్రాహ్మణ కుటుంబములో హరిసీతారామ్ ఉరఫ్ కాకాసాహెబ్ దీక్షిత్ జన్మించెను. ప్రాథమిక విద్యను ఖండ్వా, హింగన్‌ఘాట్‌లలో పూర్తి చేసెను. నాగపూరులో మెట్రిక్ వరకు చదివెను. బొంబాయి విల్సన్, ఎల్ఫిన్‌స్టన్ కాలేజీలలో చదివి 1883లో పట్టభద్రుడయ్యెను. న్యాయవాది పరీక్షలో కూడ ఉత్తీర్ణులై లిటిల్ అండ్ కంపెనీలో కొలువునకు చేరెను. తుదకు తన సొంత న్యాయవాదుల కంపెనీ పెట్టుకొనెను.

1909కి ముందు సాయిబాబా పేరు కాకాసాహెబు దీక్షిత్‌కు తెలియదు. అటుపిమ్మట వారు బాబాకు గొప్ప భక్తులైరి. ఒకానొకప్పుడు లొనావాలాలో నున్నప్పుడు తన పాత స్నేహితుడగు నానాసాహెబు చాందోర్కర్‌ను జూచెను. ఇద్దరును కలిసి యేవో విషయములు మాట్లాడుకొనిరి. కాకాసాహెబు తాను లండనులో రైలుబండి ఎక్కుచుండగా కాలుజారి పడిన యపాయమును గూర్చి వర్ణించెను. వందలకొలది ఔషధములు దానిని నయము చేయలేక పోయెను. కాలునొప్పియు, కుంటితనమును పోవలెనన్నచో అతడు సద్గురువగు సాయి వద్దకు పోవలెనని నానాసాహెబు సలహా ఇచ్చెను. సాయిబాబా విషయమై పూర్తి వృత్తాంతమును విశదపరచెను. సాయిబాబా ***"నా భక్తుని సప్త సముద్రముల మీద నుంచి గూడ పిచ్చుక కాలికి దారము కట్టి యీడ్చినట్లు లాగుకొనివచ్చెదను"***. అను వాగ్దానమును, ఒకవేళ వాడు తనవాడు కానిచో వాడు తనచే నాకర్షింపబడడనియు, వాడు తన దర్శనమే చేయలేడనియు బాబా చెప్పిన సంగతి తెలియజేసెను. ఇదంతయు విని కాకాసాహెబు సంతసించి, **"సాయిబాబా వద్దకుపోయి, వారిని దర్శించి కాలుయొక్క కుంటితనము కంటె నా మనస్సు యొక్క కుంటితనమును బాగుచేసి శాశ్వతమైన యానందమును కలుగజేయుమని వేడుకొనెద"**నని నానాసాహెబుతో చెప్పెను.

కొంతకాలము పిమ్మట కాకాసాహెబు అహమద్‌నగర్ వెళ్ళెను. బొంబాయి లెజిస్లేటివ్ కౌన్సిల్‌లో వోట్లకై సర్దార్ కాకాసాహెబు మిరీకర్

యింటిలో దిగెను. కాకాసాహెబు మిరీకర్ కొడుకు బాలాసాహెబు మిరీకర్. వీరు కోపర్‌గాంకు మామలతదారు. వీరు కూడ గుఱ్ఱపు ప్రదర్శన సందర్భములో అహమద్‌నగరు వచ్చి యుండిరి. ఎలక్షను పూర్తియైన పిమ్మట కాకాసాహెబు షిరిడీకి పోవ నిశ్చయించుకొనెను. మిరీకర్ తండ్రి కొడుకులు వీరిని ఎవరివెంట షిరిడీకి పంపవలెనా యని యాలోచించుచుండిరి. షిరిడీలో సాయిబాబా వీరిని ఆహ్వానించుటకు సిద్ధపడుచుండెను. అహమద్‌నగరులో నున్న శ్యామా మామగారు తన భార్య ఆరోగ్యము బాగా లేదనియు, శ్యామాను తన భార్యతో గూడ రావలసినదనియు టెలిగ్రామ్ యిచ్చిరి. బాబా యాజ్ఞను పొంది శ్యామా అహమద్‌నగరు చేరి తన అత్తగారికి కొంచెము నయముగా నున్నదని తెలిసికొనెను. మార్గములో గుఱ్ఱపు ప్రదర్శనమునకు బోవుచున్న నానాసాహెబు పాన్సే, అప్పాసాహెబు గద్రే శ్యామాను కలిసి మిరీకరు ఇంటికిపోయి కాకాసాహెబు దీక్షితుని కలిసి, వారిని షిరిడీకి తీసుకొని వెళ్ళుమనిరి. కాకాసాహెబు దీక్షితుకు మిరీకరులకు శ్యామా అహమద్‌నగరు వచ్చిన విషయము తెలియజేసిరి. సాయంకాలము శ్యామా మిరీకరుల వద్దకు పోయెను. వారు శ్యామాకు కాకాసాహెబు దీక్షిత్‌తో పరిచయము కలుగజేసిరి. శ్యామా కాకాసాహెబు దీక్షిత్‌తో కోపర్‌గాంకు ఆనాటి రాత్రి 10 గంటల రైలులో పోవలెనని నిశ్చయించిరి. ఇది నిశ్చయించిన వెంటనే యొక వింత జరిగెను. బాబా యొక్క పెద్ద పటము మీది తెరను బాలాసాహెబు మిరీకరు తీసి దానిని కాకాసాహెబు దీక్షితుకు చూపెను. కాకాసాహెబు షిరిడీకి పోయి యెవరినయితే దర్శించవలెనని నిశ్చయించుకొనెనో, వారే పటము రూపముగా నచట తన్ను ఆశీర్వదించుటకు సిద్ధముగా నున్నట్లు తెలిసి యతడు మిక్కిలి యాశ్చర్యపడెను. ఈ పెద్దపటము మేఘశ్యామునిది. దానిపై అద్దము పగిలినందున నాతడు దానికింకొక అద్దము వేయుటకు మిరీకరుల వద్దకు బంపెను. చేయవలసిన మరమ్మతు పూర్తిచేసి ఆ పటమును కాకాసాహెబు శ్యామాల ద్వారా షిరిడీకి పంపుటకు నిశ్చయించిరి.

10 గంటల లోపల స్టేషనుకు పోయి టిక్కెట్లు కొనిరి. బండి రాగా సెకండు క్లాసు క్రిక్కిరిసి యుండుటచే వారికి జాగా లేకుండెను. అదృష్టవశాత్తు గార్డు కాకాసాహెబు స్నేహితుడు. అతడు వారిని ఫస్టుక్లాసులో కూర్చుండ

బెట్టెను. వారు సౌఖ్యముగా ప్రయాణము చేసి కోపర్‌గాంలో దిగిరి. బండి దిగగానే షిరిడీకి పోవుటకు సిద్ధముగా నున్న నానాసాహెబు చాందోర్కరును జూచి మిక్కిలి యానందించిరి. కాకాసాహెబు, నానాసాహెబు కౌగిలించు కొనిరి. వారు గోదావరిలో స్నానము చేసిన పిమ్మట షిరిడీకి బయలుదేరిరి. షిరిడీ చేరి బాబా దర్శనము చేయగా, కాకాసాహెబు మనస్సు కరగెను. కండ్లు ఆనందభాష్పములచే నిండెను. అతడానందముచే పొంగిపొరలుచుండెను. బాబా కూడ వారి కొరకు తాము కనిపెట్టుకొని యున్నట్లును వారిని తోడ్కొని వచ్చుటకై శ్యామాను పంపినట్లును తెలియజేసెను.

పిమ్మట కాకాసాహెబు బాబాతో నెన్నో సంవత్సరములు సంతోషముగా గడిపెను. షిరిడీలో నొక వాడాను గట్టి దానినే తన నివాస స్థలముగా జేసికొనెను. అతడు బాబా వల్ల పొందిన యనుభవములు లెక్కలేనన్ని గలవు. వాటి నన్నిటిని ఇచ్చట పేర్కొనలేము. ఈ కథను ఒక విషయముతో ముగించెదము. బాబా కాకాసాహెబుతో **"అంత్యకాలమున నిన్ను విమానములో తీసుకపోయెదను"** అన్న వాగ్దానము సత్యమైనది. 1926వ సంవత్సరము జూలై 5వ తేదీన అతడు హేమాడ్‌పంతుతో రైలు ప్రయాణము చేయుచు బాబా విషయము మాట్లాడుచు, సాయిబాబా యందు మనస్సు లీనము చేసెను. ఉన్నట్లుండి తన శిరమును హేమాడ్‌పంతు భుజముపై వాల్చి యేబాధయులేక, యెట్టి చికాకు పొందక ప్రాణములు విడచెను.

శ్రీ టెంబె స్వామి :

యోగులు ఒకరినొకరు అన్నదమ్ములవలె ప్రేమించుకొనెదరు. ఒకానొకప్పుడు శ్రీ వాసుదేవానంద సరస్వతి స్వాములవారు (టెంబె స్వామి) రాజమండ్రిలో మకాం చేసిరి. ఆయన గొప్ప నైష్ఠికుడు, పూర్వాచార పరాయణుడు, జ్ఞాని, దత్తాత్రేయుని యోగిభక్తుడు. నాందేడు ప్లీడరగు పుండలీకరావు వారిని జూచుటకై కొంతమంది స్నేహితులతో రాజమండ్రికి పోయెను. వారు స్వాముల వారితో మాట్లాడుచున్నప్పుడు సాయిబాబా పేరు షిరిడీ పేరు వచ్చెను. బాబా పేరు విని స్వామి చేతులు జోడించి, ఒక టెంకాయను దీసి పుండలీకరావు కిచ్చి యిట్లనిరి. **"దీనిని నా సోదరుడగు**

సాయికి నా ప్రణామములతో నర్పింపుము, నన్ను మరువవద్దని వేడుము. నాయందు ప్రేమ చూపుమనుము". ఆయన స్వాములు సాధారణముగా నితరులకు నమస్కరించరనియు కాని బాబా విషయమున ఇది యొక అపవాదమనియు చెప్పెను. పుండలీకరావు ఆ టెంకాయను, సమాచారమును షిరిడీకి దీసికొని పోవుటకు సమ్మతించెను. బాబాను స్వామి సోదరుడనుట సమంజసముగా నుండెను. ఏలన బాబావలె వారును రాత్రింబవళ్ళు అగ్నిహోత్రమును వెల్గించియే యుంచిరి.

ఒకనెల పిమ్మట పుండలీకరావు తదితరులును షిరిడీకి టెంకాయను దీసికొని వెళ్ళిరి. వారు మన్మాడు చేరిరి. దాహము వేయుటచే ఒక సెలయేరు కడకు బోయిరి. పరగడుపున నీళ్ళు త్రాగకూడదని కారపు అటుకులు ఉపాహారము చేసిరి. అవి మిక్కిలి కారముగా నుండుటచే టెంకాయను పగులగొట్టి దాని కోరును అందులో కలిపి యటుకులను రుచికరముగా జేసిరి. దురదృష్టము కొలది యా కొట్టిన టెంకాయ స్వాములవారు పుండలీకరావు కిచ్చినది. షిరిడీ చేరునప్పటికి పుండలీకరావుకీ విషయము జ్ఞప్తికి వచ్చెను. అతడు మిగుల విచారించెను. భయముచే వణకుచు సాయిబాబా వద్దకేగెను. టెంకాయ విషయమప్పటికే సర్వజ్ఞుడగు బాబా గ్రహించెను. బాబా వెంటనే తన సోదరుడగు టెంబెస్వామి పంపించిన టెంకాయను దెమ్మనెను. పుండలీకరావు బాబా పాదములు గట్టిగా బట్టుకొని, తన తప్పును అలక్ష్యమును వెలిబుచ్చుచు, పశ్చాత్తాపడుచు, బాబాను క్షమాపణ వేడెను. దానికి బదులింకొక టెంకాయను సమర్పించెదననెను. కాని బాబా యందులకు సమ్మతించలేదు. ఆ టెంకాయ విలువ సాధారణ టెంకాయ కెన్నో రెట్లనియు దాని విలువకు సరిపోవున దింకొకటి లేదనియు చెప్పుచు నిరాకరించెను. ఇంకను బాబా యిట్లనెను. **"ఆ విషయమై నీవే మాత్రము చింతింపనవసరము లేదు. అది నా సంకల్పము ప్రకారము నీ కివ్వబడెను. తుదకు దారిలో పగులగొట్టబడెను. దానికి నీవే కర్తవని యనుకొననేల ? మంచిగాని చెడ్డగాని చేయుటకు నీవు కర్తవని యనుకొనరాదు. గర్వాహంకార రహితుడవయి యుండుము. అప్పుడే నీ పరచింతన యభివృద్ధి పొందును".** ఎంత చక్కని వేదాంత విషయమును బాబా బోధించెనో చూడుడు !

బాలారామ్ దురంధర్ (1878-1925) :

బొంబాయికి దగ్గరనున్న శాంతాక్రజ్‌లో పఠారేప్రభు జాతికి చెందిన బాలారామ్ దురంధర్ యనువారుండిరి. వారు బొంబాయి హైకోర్టులో న్యాయవాది. కొన్నాళ్ళు బొంబాయి న్యాయశాస్త్ర కళాశాలకు ప్రిన్సిపాలుగా నుండెను. దురంధర్ కుటుంబములోని వారందరు భక్తులు, పవిత్రులు, భగవచ్చింతన గలవారు. బాలారామ్ తన జాతికి సేవ చేసెను. ఆ విషయమై యొక గ్రంథము వ్రాసెను. అటుపిమ్మట తన దృష్టిని మతము ఆధ్యాత్మిక విషయములవైపు మరలించెను. గీతను, జ్ఞానేశ్వరిని, వేదాంత గ్రంథములను, బ్రహ్మవిద్య మొదలగువానిని చదివెను. అతడు పండరీపుర విఠోబా భక్తుడు. అతనికి 1912లో సాయిబాబాతో పరిచయము కలిగెను. 6 నెలలకు పూర్వము తన సోదరులగు బాబుల్జీయును, వామనరావును షిరిడీకి పోయి బాబా దర్శనము చేసిరి. ఇంటికి వచ్చి వారి యనుభవములను బాలారామునకు ఇతరులకు చెప్పిరి. అందరు బాబాను చూడ నిశ్చయించిరి. వారు షిరిడీకి రాకమునుపే బాబా యిట్లు చెప్పెను. ***"ఈ రోజున నా దర్బారు జనులు వచ్చుచున్నారు".*** దురంధర సోదరులు తమ రాకను బాబాకు తెలియజేయ నప్పటికి బాబా పలికిన పలుకులు ఇతరుల వలన విని విస్మయ మొందిరి. తక్కిన వారందరు బాబాకు సాష్టాంగ నమస్కారము చేసి వారితో మాట్లాడుచు కూర్చొని యుండిరి. బాబా వారితో నిట్లనెను. ***"వీరే నా దర్బారు జనులు. ఇంతకు ముందు వీరి రాకయే మీకు చెప్పియుంటిని"*** బాబా దురంధర సోదరులతో నిట్లనెను. ***"గత 60 తరముల నుండి మన మొండొరులము పరిచయము గలవారము".*** సోదరులందరు వినయ విధేయతలు గలవారు. వారు చేతులు జోడించుకొని నిలచి, బాబా పాదముల వైపు దృష్టిని నిగిడించిరి. సాత్విక భావములు అనగా కండ్ల నీరు కారుట, రోమాంచము, వెక్కుట, గొంతుక యార్చుకొని పోవుట మొదలగునవి వారి మనస్సులను కరగించెను. వారందరానందించిరి. భోజనానంతరము కొంత విశ్రమించి తిరిగి మసీదుకు వచ్చిరి. బాలారామ్ బాబాకు దగ్గరగా కూర్చొని బాబా పాదము లొత్తుచుండెను. బాబా చిలుము త్రాగుచు దానిని బాలారామున కిచ్చి పీల్చుమనెను. బాలారామ్ చిలుము పీల్చుట కలవాటు పడి యుండలేదు. అయినప్పటికి

దాని నందుకొని కష్టముతో బీల్చెను. దానిని తిరిగి నమస్కారములతో బాబా కందజేసెను. ఇదియే బాలారామునకు శుభసమయము. అతడు 6 సంవత్సరముల నుండి ఉబ్బసము వ్యాధితో బాధపడుచుండెను. ఈ పొగ అతని వ్యాధిని పూర్తిగా నయము చేసెను. అది అతనిని తిరిగి బాధపెట్టలేదు. 6 సంవత్సరముల పిమ్మట నొకనాడు ఉబ్బసము మరల వచ్చెను. అదేరోజు అదే సమయమందు బాబా మహాసమాధి చెందెను.

వారు షిరిడీకి వచ్చినది గురువారము. ఆ రాత్రి బాబా చావడి యుత్సవము జూచు భాగ్యము దురంధర సోదరులకు కలిగెను. చావడిలో హారతి సమయమందు బాలారాము బాబా ముఖమందు పాండురంగని తేజస్సును ఆ మరుసటి ఉదయము కాకడ హారతి సమయమందు అదే కాంతిని పాండురంగ విఠలుని ప్రకాశమును బాబా ముఖమునందు గనెను.

బాలారామ్ దురంధర్ మరాఠీ భాషలో తుకారామ్ జీవితమును వ్రాసెను. అది ప్రకటింపబడకమునుపే అతడు చనిపోయెను. 1928లో అతని సోదరులు దానిని ప్రచురించిరి. అందు బాలారాము జీవితము ప్రప్రథమమున వ్రాయబడెను. అందు వారు షిరిడీకి వచ్చిన విషయము చెప్పబడియున్నది.

ఏబదియవ అధ్యాయము సంపూర్ణము

సద్గురు శ్రీ సాయినాథార్పణమస్తు

శుభం భవతు

శ్రీ సాయినాథాయ నమః

శ్రీ సాయి సచ్చరిత్రము

ఏబది యొకటవ అధ్యాయము

సద్గురు సాయి యొక్క గొప్పదనము; ప్రార్థన; ఫలశృతి

శ్రీసాయి సచ్చరిత్రములోని 52, 53 అధ్యాయములిందు 51వ అధ్యాయముగా పరిగణించవలెను. ఇదియే చివరి అధ్యాయము. ఇందు హేమాడ్‌పంతు ఉపసంహార వాక్యములు వ్రాసెను. పీఠికతో విషయసూచిక నిచ్చునట్లు వాగ్దానము చేసెను కాని యది హేమాడ్‌పంతు కాగితములలో దొరకలేదు. కావున దానిని బాబా యొక్క గొప్ప భక్తుడగు బి.వి.దేవు (ఠాణా వాసి, ఉద్యోగమును విరమించుకొనిన మామలతదారు) కూర్చెను. ప్రతి అధ్యాయము ప్రారంభమున దానిలోని యంశములను ఇచ్చుటచే విషయసూచిక యనవసరము. కాబట్టి దీనినే తుది పలుకుగా భావించెదము. ఈ అధ్యాయమును సవరించుటకు, ప్రచురించుటకు పంపుసరికి దేవుగారికి ఇది పూర్తిగా వ్రాసియున్నట్లు కనబడలేదు. అచ్చటచ్చట చేతి వ్రాతను బోల్చుకొనుట గూడ కష్టముగా నుండెను. కాని యదంతయు నున్నదున్నట్లుగా ప్రచురింపవలసి వచ్చెను. అందు చెప్పిన ముఖ్య విషయములు ఈ దిగువ క్లుప్తముగా జెప్పబడినవి.

సద్గురు సాయి యొక్క గొప్పదనము :

శ్రీసాయి సమర్థునకు సాష్టాంగ నమస్కారము చేసి వారి యాశ్రయమును పొందెదము. వారు జీవజంతువులయందును, జీవములేని వస్తువుల యందును వ్యాపించియున్నారు. వారు స్తంభము మొదలు పరబ్రహ్మ స్వరూపము వరకు కొండలు, ఇండ్లు, మేడలు, ఆకాశము మొదలుగా గలవాని యన్నిటియందు వ్యాపించియున్నారు. జీవరాశి యందంతటను కూడ వ్యాపించి యున్నారు. భక్తులందరు వారికి సమానమే. వారికి మానావమానములు లేవు. వారికిష్టమైనవి మయిష్టమయినవియు లేవు. వారినే జ్ఞప్తియందుంచుకొని వారి శరణు పొందినచో వారు మన కోరికలన్నిటిని నెరవేర్చి మనము జీవిత పరమావధిని పొందునట్లు చేసెదరు.

ఈ సంసారమనే మహాసముద్రమును దాటుట మహాకష్టము. విషయ సుఖములనెడు కెరటములు దురాలోచనలనే ఒడ్డును తాకుచు ధైర్యమను చెట్లను కూడ విరుగగొట్టుచుండును. అహంకారమనే గాలి తీవ్రముగా వీచి మహాసముద్రమును కల్లోలపరచును. కోపము, అసూయలనెడు మొసళ్ళు నిర్భయముగా సంచరించును. అచట నేను, నాది యను సుడిగుండములును, ఇతర సంశయములును గిఱ్ఱున తిరుగుచుండును. పరనింద, అసూయ, ఓర్వలేనితనము అను చేపలచట ఆడుచుండును. ఈ మహాసముద్రము భయంకరమైనప్పటికి సాయి సద్గురువు దానికి అగస్త్యుని వంటివారు (అనగా నాశనము చేయువారు). సాయి భక్తులకు దానివల్ల భయమేమి యుండదు. ఈ మహాసముద్రమును దాటుటకు మనసద్గురువు నావ వంటివారు. వారు మనలను సురక్షితముగా దాటించెదరు.

ప్రార్థన :

మనమిప్పుడు సాయిబాబాకు సాష్టాంగ నమస్కారము చేసి వారి పాదములు బట్టుకొని సర్వజనుల కొరకు ఈ క్రింది ప్రార్థనము చేసెదము. మా మనస్సు అటు నిటు సంచారము చేయకుండుగాక. నీవు దప్ప మరేమియు కోరకుండుగాక. ఈ సచ్చరిత్రము ప్రతి గృహమందుండు గాక. దీనిని

ప్రతినిత్యము పారాయణ చేసెదము గాక. ఎవరయితే దీనిని నిత్యము పారాయణ చేసెదరో వారి యాపదలు తొలగిపోవు గాక !

ఫలశృతి :

ఈ గ్రంథమును పారాయణ చేసినచో గలుగు ఫలితమును గూర్చి కొంచెము చెప్పుదుము. పవిత్ర గోదావరిలో స్నానము చేసి, షిరిడీలో సమాధిని దర్శించి, సాయిసచ్చరిత్రము పారాయణ చేయుటకు ప్రారంభింపుము. నీవిట్లు చేసినచో నీకుండు ముప్పేటల కష్టములు తొలగిపోవును. శ్రీసాయి కథలను అలవోకగా విన్నను ఆధ్యాత్మిక జీవితమునందు శ్రద్ధ కలుగును. ఇంకను ఈ చరిత్రమును ప్రేమతో పారాయణ చేయుచున్నచో నీ పాపములన్నియు నశించును. జనన మరణములనే చక్రము నుండి తప్పించు కొనవలెనన్నచో సాయిలీలలను చదువుము. వాని నెల్లప్పుడు జ్ఞప్తి యందుంచు కొనుము. వారి పాదములనే యాశ్రయింపుము; వానినే భక్తితో పూజింపుము. సాయిలీలలనే సముద్రములో మునిగి వానిని ఇతరులకు చెప్పినచో నందు క్రొత్త సంగతులను గ్రహించగలవు. అవి వినువారిని పాపముల నుండి రక్షించగలవు. శ్రీ సాయి సగుణ స్వరూపమునే ధ్యానించినచో క్రమముగా నది నిష్క్రమించి ఆత్మ సాక్షాత్కారమునకు దారి చూపును. ఆత్మ సాక్షాత్కారమును పొందుట బహుకష్టము. కాని నీవు సాయి సగుణ స్వరూపము ద్వారా పోయినచో నీ ప్రగతి సులభమగును. భక్తుడు వారిని సర్వస్య శరణాగతి వేడినచో నతడు 'తాను' అనుదానిని పోగొట్టుకొని నది సముద్రములో గలియునట్లు భగవంతునిలో ఐక్యమగును. మూడింటిలో ననగా జాగ్రత్ స్వప్న సుషుప్త్యవస్థలలో నేదయిన యొక్క యవస్థలో వారి యందు లీనమయినచో సంసార బంధమునుండి తప్పుకొందువు. స్నానము చేసిన పిమ్మట ఎవరు దీనిని భక్తి ప్రేమలతోను, పూర్తి నమ్మకముతోను పారాయణ చేసి వారము రోజులలో ముగింతురో, వారి యాపదలన్నియు నశించగలవు. దీనిని పారాయణ చేసి ధనమును కోరినచో దానిని పొందవచ్చును. వర్తకుల వ్యాపారము వృద్ధియగును. వారి వారి భక్తి

నమ్మకములపై ఫల మాధారపడి యున్నది. ఈ రెండును లేనిచో నెట్టి యనుభవము కలుగదు. దీనిని శ్రద్ధతో పారాయణ చేసినచో శ్రీ సాయి ప్రీతి చెందును. నీ యజ్ఞానమును పేదరికమును నిర్మూలించి నీకు జ్ఞానము, ధనము, ఐశ్వర్యముల నొసంగును. కేంద్రీకరించిన మనస్సుతో ప్రతిరోజు ఒక అధ్యాయమును పారాయణ చేసినచో నది యపరిమితానందమును కలుగజేయును. ఎవరు హృదయమందు తమ శ్రేయస్సును కోరెదరో వారు దీనిని జాగరూకతతో పారాయణ చేయవలయును. అప్పుడతడు శ్రీ సాయిని కృతజ్ఞతతో, సంతసముతో జన్మజన్మములవరకు మదిలో నుంచుకొనును. ఈ గ్రంథమును గురుపౌర్ణమినాడు (అనగా ఆషాఢ శుద్ధ పౌర్ణమినాడు) గోకులాష్టమినాడు, శ్రీరామనవమినాడు, విజయదశమినాడు (అనగా, బాబా పుణ్యతిథినాడు) ఇంటివద్ద తప్పక పారాయణ చేయవలెను. ఈ గ్రంథమును జాగరూకతతో పారాయణ చేసిన యెడల వారల కోరికలన్నియును నెరవేరును. నీ హృదయమునందు శ్రీ సాయి చరణములనే నమ్మిన యెడల భవసాగరమును సులభముగా దాటగలుగుదువు. దీనిని పారాయణ చేసిన యెడల రోగులు ఆరోగ్యవంతులగుదురు, పేదవారు ధనవంతులగుదురు. అధములు ఐశ్వర్యమును పొందుదురు. వారి మనస్సునందు గల ఆలోచనన్నియు పోయి తుదకు దానికి స్థిరత్వము కలుగును.

ఓ ప్రియమైన భక్తులారా ! పాఠకులారా ! శ్రోతలారా !

మీకు కూడ మేము నమస్కరించి మీకొక మనవి చేయుచున్నాము. ఎవరి లీలలను ప్రతిరోజు, ప్రతినెల మీరు పారాయణ చేసితిరో వారిని మరువవద్దు. ఈ లీలల నెంత తీవ్రముగా చదివెదరో, వినెదరో అంత తీవ్రముగా మీకు ధైర్యము, ప్రోత్సాహము సాయిబాబా కలుగజేసి మీచే సేవ చేయించి, మీకుపయుక్తముగా నుండునట్లు చేయును. ఈ కార్యమందు రచయితయు, చదువరులును సహకరించవలెను. ఒండొరులు సహాయము చేసికొని సుఖపడవలెను.

ఈ గ్రంథమును సర్వశక్తిమయుడైన భగవంతుని ప్రార్థనతో ముగించెదము. కారుణ్యమును జూపుమని వారిని వేడెదము. ఈ గ్రంథమును చదువు భక్తులు హృదయ పూర్వకమగు సంపూర్ణ భక్తి శ్రీ సాయి పాదములందు పొందెదరు గాక ! సాయి సగుణ స్వరూపము వారి నేత్రములందు నిలచిపోవును గాక ! వారు శ్రీసాయిని సర్వజీవముల యందు చూచెదరు గాక ! తథాస్తు !

శ్రీ సాయి సచ్చరిత్రము సర్వము సంపూర్ణము

సద్గురు శ్రీ సాయినాథార్పణమస్తు

శుభం భవతు

శ్రీ సాయిబాబా ఏకాదశ సూత్రములు

1) శిరిడీ ప్రవేశమే సర్వ దుఃఖ పరిహారము
2) ఆర్తులైన నేమి నిరుపేదలైన నేమి ద్వారకామాయి ప్రవేశమొనరించినంతనే సుఖ సంపదలు పొందగలరు
3) ఈ భౌతిక దేహానంతరము నేనప్రమత్తుడను
4) నా భక్తులకు రక్షణా నా సమాధినుండియే వెలువడుచుండును
5) నా సమాధినుండియే నా మనుష్య శరీరము మాట్లాడును
6) నన్నాశ్రయించిన వారిని శరణుజొచ్చిన వారిని రక్షించుటయే నా కర్తవ్యము
7) నా యందెవరికి దృష్టియో వారి యందే నా కటాక్షము
8) మీ భారములను నా పై పడవేయుడు. నేను మోసెదను
9) నా సహాయముగాని, నా సలహాను గాని, కోరిన తక్షణ మొసంగ సంసిద్ధుడను
10) నా భక్తుల ఇంట 'లేమి' యను శబ్దమే పొడసూపదు
11) నా సమాధి నుండియే నేను సర్వకార్యములు నిర్వహింతును